

1168
2010

**ინ დაი კურო
ორნენა ბეგაზვილის
ული**

**რისტვის დაინარა
ოსლოს მერმა
სოფო ნიუარაძე
კაბინეტში**

**რა საიდუმლო გაცეა
„ვეროვიზის“
გამარჯვებულება**

„მარაკაცები მისრაზდასინ“...

**რომორ ცხოვრობს
იანგული — ღუმეაპისეული
„ჰელადოსილან“**

306 განირს უკანასკნელი ქართველი გვირჩვინოსანი

ქართველი აროზის საგანეური

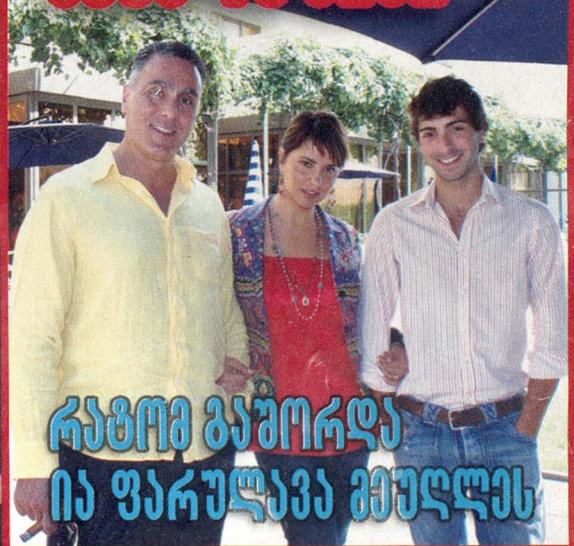
**ტომი №14
არჩილ სულაკაური**

შეგიძლიათ გივიორო
„გზის“ აა წოვართან ერთად!

წიგნი და „გზა“ ერთად
4 ლარი ღირს

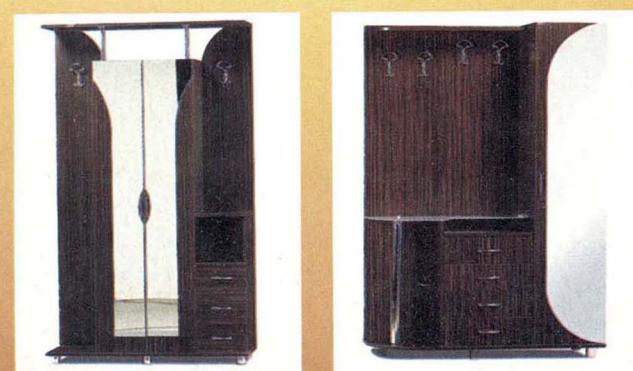
გამარჯვებული
ნიკო ლორთქიფანიერი

ექსკლუზივი

**რატომ გაუმორდა
ია ფარულავა მუდლას**

კალის საჩისების

ფართო აჩვევანი

პრაცესი და მოძრავის

სასიცოვი გადაწყვეტილი

ღიზაბის ცალის

მოძრავი

საქონელები
710 ლარიდან

პანცი PANTSİ
ლიონი LION

სამუშაოები
400 ლარიდან

კადლები
540 ლარიდან

ოფისი

ქ. თბილისი, მექანიზაციის ქ. №1

ტელ: (995 32) 664-458

ფაქს: (995 32) 664-522

მაღაზია სალონი "პანცილიონი":

1. თბილისი, ერისთავის ქ. №2 (მე-2სართული)

ტელ: 66-41-90

2. თბილისი, ერისთავის ქ. №5
(ავეჯის სავაჭრო ცენტრი "საბა")
ტელ: 69-29-20

3. ლილოს სავაჭრო ცენტრი
(ლილოს საბითუმო ბაზრობა)
ტელ: 14-36-41

ქ. თელავი, ჭავჭავაძის ქ. 5
ტელ: 895 61 41 21

ქ.ხაშური, სტალინის ქ. 150
ტელ: 899 25 62 57

ქ.ახალციხე, თამარ მეფის 9
ტელ: 899 94 83 47

e-mail: ccpp@inbox.ru
www.senator-panci.ge

სასწავლო ცენტრი

“British Connection”

გთავაზობთ სხვადასხვა სასერტიფიკატო
გამოცდებისათვის მოსამზადებელ კურსებს:

•FCE (B1-B2) •CAE •TOEFL •IELTS

მაგისტრატურის ინგლისური ცნოს გამოცდისათვის
მოსამზადებელი პრეფერი
ფუნქციონირებას იწყებენ 1 – 7 ივნისიდან. კურსის
ხანგრძლივობა - 12 კვირა.

📞 308 135 / 855 301 390
www.britishconnection.ge

სასარგებლო რჩევა - ენვიო საიტს

www.britishconnection.ge

British Connection-ი ბევრ საინიციატივო
პროექტს გთავაზობთ
მაგალითად: ერთობლივი პროექტი
(British Connection & Etcetera education)
ინგლისურენოვანი განაკვი კვარიათში

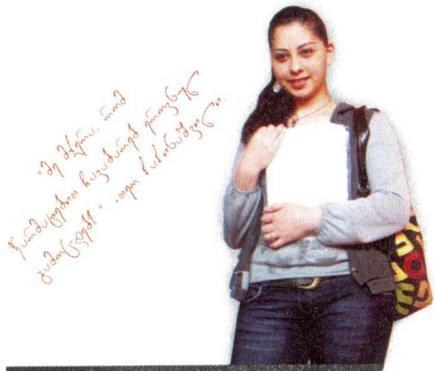
მისამართი: ბულვარი 1

www/etcetera.ge ☎ 8 907 907 07

კიბელად მეტრო ახმეტალის მიმღებარე ტერიტორიაზე ინგლისური ენის სახლი

"ELH" გთავაზობა

- ინგლისური ენის სწავლების მადალი ხარისხის ინტენსიურ კურსს ამერიკელ პედაგოგთან ერთად 7 ევნისიდან 9 ივლისის ჩათვალით.
- მეცადინებები ტარდება ყოველ დღე შაბათ-კვირის გარდა. თითო გაბეჭიდვით მიმდინარეობს 2 საათის განმავლობაში.
- სასაქრო ენის განმტკიცებაზე მუშაობს გამოცდილი ამერიკელი მასწავლებელი.
- კურსის დასასრულს გაიცემა სერთიფიკატი.
- კურსის დირექტორის მხელოდ 180 ლარი .

- ინგლისური ენის სახლთან არსებული საგანმანათლებლო ცენტრი იწყებს აბიტურიენტების მიღებას 2010 – 2011 სასწავლო წლისთვის.
- სასწავლო ცენტრში შეგიძლიათ მოქმედოთ შემდეგ საგნებაში:
ქართველი ენა და დილერატურა ; მათგმატიკა; ზოგადი უნარები; ინგლისური ენა.
- სემინართან არსებული სწავლების მადალი ხარისხი და სამაგალითო დისციპლინა თქვენი წარმატებების მომავლის საწინარია!
- მობრანდით, მიიღეთ დეტალური ინფორმაცია, მოსმინეთ ჩვენი სპეციალური შემოთავაზებები და მოქმედეთ პროფესიონალ პედაგოგებთან !
- სწავლას ვიწყებთ 2010 წლის 14 სექტემბერს.
- რეგისტრაციისთვის დარგებთ და მობრანდით ქვემოთ მითითებულ მისამართზე

ELH - შე შეგიძლიათ მოქმედოთ შემდეგი საერთაშორისო გამოცდებისთვის:

FCE , IELTS, TOEFL (IBT)

მისამართი: გლდანის I მ/რ; მეტრო ახმეტალის მიმდებარე ტერიტორია.

ტელ: (+995 32) 36 80 57

E-mail: l.house@mail.ru

მარტივი და გემრიელი ნერძები უმოსილეს დროში

უკონფიდენციალური მარტივი და გემრიელი 5 ინგრედიენტი

„სოხუმის სისოცხელი შეიძლება, ფარალურად დასრულდეს“

„ცოტნე რამდენიმე დღეა, წყალსაც არ იღებს. შიმშილობის მიზეზი — პატიმრების ტანჯვა-წამებაა: საკანში მუდმივად ესმის, როგორ ანამებენ პატიმრებს, როგორ სცემენ, როგორ ითხოვენ შველას. პატიმართა უფლებები სასტიკად ირლევვა“...

7

სახე

განეარებული რომანი „ჩუმი“ დასასრული

„ჩუმი დაახლოებით 3 თვის წინ გავიყარეთ და ეს ორივეს გადაწყვეტილებით მოხდა. თუმცა კარგ მეგობრებად დავრჩით და ნორმალური ურთიერთობა გვაქვს.“

18

ცხოვრება

ახალგაზრდა მამაკაცება ქალი მისივანი ნაჩეუარი დანით მოკლა

„აღშფოთებული მამაკაცი წინოს ურეკავდა და მოკვლით ემუქრებოდა. მოითხოვდა, ქალს მასთან ერთად ეცხოვრა. შეშინებულმა წინომ თბილისი დატოვა და საცხოვრებლად ბორჯომში, მშობლებთან გადავიდა, მაგრამ მუქარის ზარები არ წყდებოდა“. .

28

მიმოხილვები

„მრეკველები“ გვინდა, ბევრი „მრეკველი“!

შრელი გსოფლიო

პოლიტიკა

საოჯახო ზონა

რა ლირს სეპარატისტის გვერდით ცხოვრება?!

საზრდო

„ცხოვრებაშიც ისეთივე ლაკონიური ყოფილა, როგორიც ცხოვრებაში“...

თავიდა

„ცოტნეს სიცოცხლე შეიძლება, ფატალურად დასრულდეს“

ქონების კულტურა

მსახიობი

შორენა ბეგაშვილი: „გარეგნობა რომ არ მქონდეს, სამსახური არ მექნება“

კარისა

გულდაწყვეტილი „ჯეოსტარელის“ სიხარული და რესტორნის „შიდა სამზარეულო“

პირადი ცხოვრება

გახმაურებული რომანის „ჩუმი“ დასასრული

ფინანსორული მიზანი

დათო როსტოკმასვილის გერმანული ხასიათი და ესპანეთში მოპარული შარვალი

სხახის მიღა

ქართული სულის ზეიმის ნამდვილი დედოფალი

ვარსკვლავები

ემიგრაციი

გაგურულებული ბერძნები და ზღვის კენჭების დიდოსტატი

კრიმინალი

ახალგაზრდა მამაკაცმა ქალი მისივე ნაჩეუარი დანით მოკლა

5

6

7

9

12

14

16

18

20

22

23

25

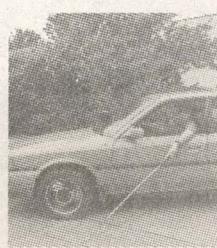
26

28

30

ვიზუალური განვითარების მიზანი და შიგნიველი მაზრებები

მფრინავი ლეიტ და შიგნიველი მაზრებები

„ყველამ იცით ალბათ, ჯარში წასვლამდე ახალგაზრდები ანალიზებს აბარებენ. მათ შორის — შარდის-ასაც. ერთ ბიჭს თურმე ცოლის შარდი მიუტანია, უეჭველი მიმიღებენ, არ ეწევა და არც სვამსო. ჰოდა, პასუხზე რომ მივიდა, გაცინებული სახით შეეგება ექიმი: გილოცავ გენაცვალე, ორსულად ხარო...“

76

■ მისამართი	33
ყველაფერი კარგად იყო	
■ რსტატი	36
„უსულომ სულიერს ვერ უნდა აჯობოს“	
■ ავტო	39
ათებული არეალი	
■ ას სახარა	40
ას სახარა	
■ საკითხავი ესლებისათვის	42
საკითხავი ესლებისათვის	
■ ისტორიის ლაპირითობა	44
სოლომონ II — უკანასკნელი ქართველი გვირგვინოსანი	
■ ზარარი	47
ცუდი სუნი	
■ ჩამო ბერვერაბის გზა	53
ჩამო ბერვერაბის გზა	
■ პროფესია	54
ძალის ჯიში, რომელიც ბრძებისა და ინვალიდების დასახმარებლად იწვრონება	
■ საღის ინაზე	55
რისოვის დაისაჯა ბესო სარჯველაძე	
■ თიხიაჯარული კოდერი	57
რას შესწირა ვაჟა მანიამ ბავშვობის წლები	
■ ავტომარჩეტი	61
ლალი მოროვკინა. მე, პრეზიდენტი და მსოფლიო ჩემპიონი (გაგრძელება)	
■ უახტასტიქური დაზეატივი	65
ინტერვიუ მიცვალებულთან (გაგრძელება)	
■ რომანი	69
სვეტა კვარაცხელია. ძლიერი სუსტი ქალი (გაგრძელება)	
■ რეალური	73
ULTRIX (გაგრძელება)	
■ გზავნილება	76
მფრინავი ლეო და ჭირვეული მეზობლები	
■ ყველა ერთისათვის	80
მოგილი-ზაბია	
■ მოზაიკა	82
უავრისითაგა	
■ მედიკი	88
ერადიტი	
■ ტაბ-უატი	92
ასტროლოგია	
■ სასტრონი	96
სკანორდი	
■ საფირო კროსვორდი	97
საფირო კროსვორდი	
	98

საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ჟურნალი „გზა“
გამოისახოვა ერთხელ, ესთგაგათობით
გაზიარებისათვის“ დამატება

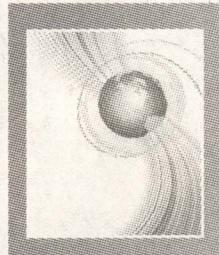
შურალი ხელმძღვანელობს თავისუფლო პრესის პრინციპებით,
რედაქციის აზრი შესაძლოა არ ემთხვეოდეს მასალის ავტორის აზრს.

მთავარი რედაქტორი: ზურაბ აბაშიძე
მთ. რედაქტორის მოადგილები: ლალი ფაცია, ლიკა ქაჯაია
პასუხისმგებელი რედაქტორი: მარი ჯაფარიძე
მეცნიერი: მათე კბილაძე

დიზაინი: ნანა გიგოლაშვილი
კომპიუტერული უზრუნველყოფა: ირმა ლიპარტელიანი,
რეზო თხილაშვილი

მისამართი: თბილისი, იოსებიძის ქ. #49
ტელ: 38-84-44, ფაქსი: 38-08-63. email: gza.fantazia@gmail.com
რეკლამა „გზაში“: 37-78-07; 38-78-70.

სამყარო

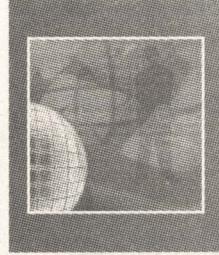

სოლომონ II
უკანასკნელი ერთვალი
გვირგვინოსანი

„მეტიც, 1801 წლიდან სოლომონ II აღმოსავლეთ საქართველოში ყველა ანტიუსულ გამოსვლას მხარს აქტიურად უჭერდა და რუსული იმერეთში თავშესაფარს აძლევდა.“

36

ადამიანი

რის გამო
რცხვენია გურულ
„არმსტრონგის“

„მარიამი პატარაობიდანვე მღერის. ჩემს 11 წლის ბიჭში, ლაშასაც ძალიან კარგი სმენა აქვს, მაგრამ ჯერჯერობით, ფეხბურთს ამჯობინებს. დარწმუნებული ვარ, მალე ისიც „მოინამლება“ მუსიკით“. 52

პირლუსი

05 გეორგი მისამართი

გენერალური დირექტორის კაბინეტ-თან მისულ ლაშას პირველი სიახლე მისაღებში შესასვლელ კართანვე დახვდა. კარის გვერდით გამოკრულ ფირნიშზე გოგი გელოვანის ნაცვლად უკვე ახალი შეფის გვარ-სახელი გამოეჭიმათ. „ოპერა-ტიულობაც ამას ჰქონია“, — ბოლმიანად გაეღმია ლაშას და კარი ჯიქურ შეაღო.

60

ტამ-აუტი

„ოქროს
პავენები“

ფრეიზერ დოპერტიმ საკუთარი ბიზნესი 17 წლის ასაკში წამოიწყო. უშაქო მურაბებისა და ჯემების დასამზადებლად ბანკიდან სესხი აიღო. ბიზნესმა 2 მლნ ლონარი მოგება მოუტანა. ახლა იგი 21 წლისაა და მარმელადისა და არაქისის ზეთის წარმოება აქვს ჩაფიქრებული.

86

„მრეცვილება“ გვახდა,
ძევსი „მრეცვილა“!

შესავლის ნაცვლად ახლადა მიზრდდა, როგორ შეცვლილა ჩევრა ქვეყნა — ორიოდე დღის ნინ არჩევნები ჩატარდა და მე კი გასული კვირის უმთავრეს მოვლენებად სულ სხვა ამბები მიმიჩინია. არადა, ადრე ასეთი თარიღების ნინ როსამი თვით ადრე ვილესავდი კბილებს... ახლა?... რა ახლა, მე კი არა თვით დამარცხებულ-დაგომიმებულმა, უკაცროვად პასუხიდა და, პოლიტიკოსებმაც ერთი ჯიგრიან ჭრობეჭმი ვერ გამოთქვეს — მიტონგი და დემონსტრაცია თუ არა, ან შეეგინებინათ, ან პარლაური ამორტფათ საარჩევნო კომისიის რომელიმე რიგითი წევრისთვის მაინც! თქვენც არ მომიკვდეთ — ულოცვათ გამარჯვებულსა... საბოლოო შედეგებს დაველოდებითო... მშ, ეს „საბოლოო შედეგები“ დაახლოებით რა არის, იცით? ადამიანი რომ მოკვდება, ვერ დასაფლავებული რომ არ არის და ოჯახში რომ ფაციისუცაა — კუბო, მუსიკა, ქელეხა, რამე... და იციან, რომ მოკვდა, მაგრამ საფლავში ჩაშევებულ კუბოს პირველი „ლაფატიკა“ მინა რომ მიეკრება, მაშინდა რომ აღიძება საბოლოოდ მშარე სინამდვილეს — აი, სწორედ ეგ „პოლოლაფატიკა“ იქნება ის „საბოლოო შედეგი“, თორემ მკვდარი უკვე „ზალაში“ დევს გაჭიმული!

მკითხველთან ბოდიში (და არა იმ „მკვდართონ“ — დავილა-ლე, ამდრინი წელია, მაგათი ჭირისუფლობით), თუკი „შავი იქმორით“ უცადე ჩემი დამოკიდებულების გადმოცემა, მაგრამ გპირდებით, არჩევნებს ასარ ვასხევებ (დღეს, თორებ...).

სხვა აბშები-მეტეი, დასაწყისში ვთქვა: „ევროვიზიის“ ფინალური კონკურსი, პრეზიდენტი დასაცლეთ საქართველოში (ახალი ბანკის გახსნით), ჩემპიონთა ლიგის ფინალი, ვანო მერაბიშვილის მორიგი ინტერვიუ რუსულ პრესაში... აუჭ! სიტყვა უნდა გავტეხო!!! არჩევნები უნდა ვასხენო ისევ — ძალიან მომენტია, „ნაციონალური მოძრაობას“ კოორდინატორები, ყველაფერი იციან, ყველას იცნობენ... ჩემს სახლთან (ფაქტობრივად — ეზოში) ორი საარჩევნო უბანი იყო — სკოლში და საბავშვო ბაღში, ორგებზე შეკრარე, დავათვალეერე (სიაში მანცც და ვიყავა — კარგად მიცნობს „კოორდინატორი“ და ამოშშალებს)... იჯდა ეს ჩემი მეზობელი, ზუსტად ისე, როგორც 20 წლის ნინი იჯდა პურის მაღაზიასთან მიდგმულ „ტაბურეტუაზე“, და მგონი, ზუსტად იგივე რევული და ფინქარი ექირა და შემსვლელ-გამომსვლელს „აბლუსებდა“. მიყვარს ნესრიგი. ევროპელებასც უყვართ და იმიტომ გრძაცხადეს იქაურმა დამცირებულებმა: ნინა არჩევნებთან შედარებით, სერიოზული პროგრესია — არავის არავისთვის არაფერი უსცრია და არაფერი მოუჭამია...

ვანო შერაბიშვილის ინტერვიუ ვახსნე — ამას წინათ ჯერ რუსული „რენ-ტიკ-ვი“ გააოცა, რუსულ ფორმულებზე რომ შეეხებდათ, გადაირეოდით: მოსტავთ ერთი ნახევარი იფიციებოდა — ტყუილია ეგ ყველაფერი და უნდა დავპირობოთ საქართველო; მეორე ნახევარი უმტკიცებდა — რა ტყუილი, ნაღდად ვიცი, მართლა მაგარი პოლიცია ჰყავთ და რატომ უნდა ჰყავდეთ, უნდა დავპირობოთ, აბა რაო!..

ჰოდა, სხვა რუსული „მასასრედსტეც“ დაინტერესდა და აქვერად „ეხო მოსკვიში“ იყო რადიონონტერვიუ... დიდი ხანია, ბეჭაჩეგი არ მისხსნებია და რა მაგის პასუხია, მაგრამ მერაპიშვილის ამ ინტერვერვაბისი შემდეგ სწორედ ცხონებული ბეგია გრძებას ენდა: ბავშვობამ, დესაც მე და ჩეს მძმა გმირებვანწყვდა, სტურაძ წასასლელად მოგვამზადება და დარიგებას დაგვიწყება, — „აბა, ახლა იქ კვეყანა კი არ გააკვირვოთ, კი არ იღრიალოთ და კი არ დალენოთ ყველაფერი, როგორც იცით...“, — ამ დროს ბეჭაჩეგი გვისარჩებოდა: „რას ერჩი მაგ ბალნებს?! აქანე არინებ გადარეულები, თვარს საგარეო საქციელი ქე იციან...“ ჰოდა, საგარეო საქციელი იცის ჩევნება ვანომ...

კი გამიერიდა, მაგრამ მე რას მიტვედებოდი შორს მიმავალ პოლიტიკას?! გავიდა სამიოდე დღე და ისევ ქართულ-ბელარუსული ძმობა... ჰმ, ლიბანინი ბიძები რომ ოხრავნ: „რა დრო იყო?! წახვიდოდი მოსკოვში 37 მანეთად...“ — და აშა ასეთ რამეს ისინიც კი არ მოსწრებიან: ის 300 „პავშვი“ ბელარუსიდან 18-დან 21 წლამდე ყოფილა და ანაკლიის სანაპიროზე ბუჩქი ცოტაა, მაგრამ მანამდე რაღაცას მოაგვარებენ. ამის შემდეგ ვიღაცებს არ სჯერათ, რომ ახალგაზრდებს მართლა უყვართ „ნაციონალური მოძრაობა“...

დასაწყისში ჩემპიონთა ლიგის ფინალი ვახსენებ. აგრეთ ერთ კვირაში მსოფლიოს ჩემპიონატი იწყება — ანუ იმის თქმა მინდა, რომ ქვეყნად ჯრივი რაოდაც მარინ ხდის...

P.S. საზოგადოებრივ მაუწყებლზე ეკა ხოფტ-ერიას ახალი გადაცემის მშობლიდ ანონ-სის ნახვა მოვალეობარი, მაგრამ რაც ვნახებ საკმარისია: ქართველობა ახალგაზრდებმა დაახლოებით იციან, ვინ არის ილია ჭავჭავაძე, ხოლო ილიას ურვევრისიტეტის რექტორს ეს სულაც არ მიაჩინა ქვეყნის დაქცევად!

და აյ ისევ გამასხვნდა „მრეკველები“, ოლონდ — არა „კოორდინატორ-მრეკველები“, არამედ ცხონებული ხუტა: „მრეკვეთ, მრეკვეთ თავში ბოთლი, ქალბატონო მარატონიშა რაა!“

ପ୍ରକାଶକ

အဒုစိကြော် ရွှေ့ကိစ္စလွှာတေ, ထားခွဲပွားမြိုင်နှင့် အလွန်ဆိုင်ရွက်
provokatori67@gmail.com

„ეპროექტის“ გამარჯვებულის სკადალური წარსული...

უურნალისტებმა ჯერ კიდევ ევროვიზიის კონკურსის დაწყებამდე მოიპოვეს ვიდეოორგოლი, რომლის მეშვეობითაც გაირკვა, რომ 17 წლის გერმანები მომღერალი, ლენა მაიერ-ლანდრუტი ეროტიკულ ფილმებში მონაწილეობდა. სკანდალური კიდევ შეარშანა გადალებული. ფილმში არასრულწლოვანი ლენა ახალგაზრდა ბიჭთან ერთად, აუზში სექსითაა დაკავებული. გერმანელები ამ ფაქტმა აღაშფოთა, მაგრამ თავიათ წარმომადგენელს კონკურსში მონაწილეობის უფლება მაინც მისცემ. „ეს სიმართლეა, მაგრამ არ მრცხვენია. ეს პორნოგრაფია არ იყო. მაშინ წარმოდგენაც არ მქონდა, რომ ამ კიდევს ტელევიზიით უჩვენებდნენ. დღეს ამას არ გავაკეთებდი“, — განაცხადა ლენამ ბერლინში სატელევიზიო შოუში მონაწილეობისას. ეთერში მან საკუთარი გრძნობების შესახებაც ილაპარაკა და აღნიშნა, რომ უკვე 3 წელია, ბელარუსი წარმოშობის ნორვეგიელი მომღერალი, ალექსანდრ რიბაკი უყვარს. ■

ნეკოლა სარკოზის ბოთლი ესროლე

„საფრანგეთის პრეზიდენტს სკოლის მოსწავლემ წყლით საესე პლასტმასის ბოთლი ესროლა“ — იტყობინება საინფორმაციო სააგენტოები. ინციდენტი მაშინ მოხდა, როდესაც ნიკოლა სარკოზი ქალაქ ბოვის ერთ-ერთ საშუალო სკოლას ესტუმრა. პრეზიდენტი მოზარდებთან საგანმანათლებლო დანესხულებებში ძალადობის საკითხის განხილვას გეგმვდა... სარკოზის პირადი დაცვის თანამშრომელი გადაეფარა, რომელსაც პრეზიდენტისთვის ნასროლი ბოთლი სახეში მოხვდა. ინციდენტის შემდეგ, სახელმწიფოს მეთაურმა მოსწავლეებთან ერთად, ხატვის კაბინეტში გადაინაცვლა, სადაც ბავშვებმა მათ მიერ გადალებული ფოტოები დაათვალიერებინენ. ჯერჯერობით უცნობია, დასჯიან თუ არა ბიჭუნას, რომელმაც ნიკოლა სარკოზის ბოთლი ესროლა. ■

ჩინეთის დიდი კედლის გაძლიერების საიდუმლო ამონისილია

„ჩინელმა ქიმიკოსებმა დაასკვნეს, რომ ჩინეთის დიდი კედლის გამძლეობის საიდუმლო — ბრინჯის ფაფაა“, — წერს გაზეთი „დეილი ტელეგრაფი“. როგორც მეცნიერები ამბობნ, ბრინჯის, მილოკეპტინისა და კალციუმის კარბონატის შერევით ზეგამძლე ნივთიერების მიღებაა შესაძლებელი და სწორე ეს ნივთიერება გამოიყენეს მშენებლებმა ჩინეთის დიდი კედლის ასაშენებლად. ■

იდეონეზიალ ქალებს ჯინსის ურვლით სიარული აუკრძალა

„ინდონეზიაში, პროვინცია აჩენის ხელისუფლებამ შარვლიანი ქალბატონების წინააღმდეგ ნამდვილი ომი გააჩალა“, — იუნიება სააგენტო „ასოშიერტედ პრესი“. როგორც გაირკვა, აჩენის ხელისუფლებამ ადგილობრივ მაღაზიებში ქალებისთვის განკუთვნილი ჯინსის შარვლების გაყიდვა აკრძალა და შემოიღო კანონი, რომლის მიხედვითაც, შარვლით მოსიარულ ქალს 2 კვირით თავისუფლების აღვეთას მიუსვიან. ინდონეზიის მამაკაცების აზრით, ჯინსის შარვლით ქალის შემოსვა ისლამურ ადათ-ნესებს ეწინააღმდეგება. ■

გუარინამოს აატიმრებს გერმანიაზ მიღებას

გერმანიის კანცლერმა, ანგელა მერკელმა გუარანტანამოს ციხიდან რამდენიმე პატიმრის მიღებას დათანხმდა. კანცლერის გადაწყვეტილების შესახებ საზოგადოებას ინცორმაცია გერმანიის შე მინისტრმა, ტომას დე მეზერმა მიაწოდა. ამჟამად მინისტრი, პამპურგისა და ბრანდერბურგის ხელმძღვანელ პირებთან ერთად, ყოფილი პატიმრების ადაპტაციის სპეციალურ პროგრამაზე მუშაობს, რომელიც საცხოვრებელი და სამუშაო ადგილების მოძებნას ითვალისწინებს. ჯერჯერობით უცნობია, თუ რამდენ პატიმრის მიღებას გერმანია უურნალისტები ამბობენ, რომ მათთვის კანცლერის გადაწყვეტილება მოულოდნელია, რადგან წელს, მარტის დამლევს ბავარიის მთავრობამ გუარანტანამოს 3 პატიმრის (პალესტინელის, სირიელისა და იორდანიელის) მიღებაზე ამერიკულ მხარეს უარი უთხრა. მაშინ შე მინისტრმა იოაპიმ ჰერმანმა განაცხადა, რომ ეს ადამიანები ქეყუნისთვის საფრთხეს წარმოადგენდნენ, რადგან მათ შესაძლოა, ტერორისტული საქმიანობა გერმანიაშიც გაეგრძელებინათ. გერმანიამ გუარტანმოდან რამდენიმე პატიმრის მიღებაზე 2009 წელსაც განაცხადა უარი. ■

მეცნიერებას მეურდის კიბოს საწინააღმდეგო კაეპინ შეიმუშავეს

ამერიკელ მკვლევართა ჯგუფი ირწმუნება, რომ შეიმუშავა პრეპარატი, რომელიც მკერდის კიბოს განვითარების პრევენციას ახდენს. კვლევის შედეგები უურნალში — Nature Medicine გამოქვეყნდა. იმუნოლოგებმა ცდები თაგვებზე ჩაატარეს და ახლა უკვე ადამიანებზე გამოცდას აპირებენ. ახალი პრეპარატი შედის ურთიერთებებაში პროტეინთან, რომელიც მკერდის კიბოს ნეოპლაზმებში გვხვდება. „ვიმედოვნებთ, რომ ეს ვაკცინა მომავალში ისეთივე ეფექტიანი იქნება, როგორიცაა ბავშვთა დაავადებების სანინააღმდეგო ვაქცინები“, — განაცხადა კლივლენდის ინსტიტუტის თანამშრომელმა, ვინსენტ ტუონი.

გამოყენებულია ინტერნეტპორტალ
ambibi.ge-ს მასალები

ქართველი

„პიმუდოვნები, რომ პრემიერის არაცივილიზებული გეთოდები ქართველებმა ისტორიას საბოლოოდ ჩავაპარეთ“

ოპოზიციურად განწყობილი, არჩევნების შედეგებით უკმაყოფილო საზოგადოება ხელისუფლების ნაცვლად, ოპოზიციას აკრძალებს. ადამიანების აზითო, ოპოზიციონერმა ლიდერებმა ყველაფერი გააცემს იმისთვის, რომ ადგილობრივი არჩევნები ისევ „ნაციონალებს“ მოევით. დამარცხებული კანდიდატების უმრავლესობა კი საკუთარი წარუმატებლობის მიზეზად არჩევნების გაყალბებასა და ხელისუფლების მიერ საზოგადოებას დაშინებას ასახელებს. ხელისუფლება, თავის შერივ, ბრალდებულს უარყოფს, ხოლო გამარჯვებული უკვე ყოფილ კონკურენტებს თანამშრომლობას სთავაზობს. გიგა უგულავამ განაცხადა, რომ ირავლი ალასანიას საინტერესო მოსაზრებები აქვს ჯანდაცვის სფეროსთან, გოგი თოფაძეს — საწარმოების ამუშავებასთან, გია ჭანტურიას კი — კომუნალური მომსახურების გაუმჯობესებასთან დაკავშირებით...

ხათუნა ბახტურიძე

შევცადე გამერკვია, რას ფიქრობენ მერის ინიციატივაზე თავად დამარცხებული კანდიდატები, რა შეხედულება აქვს განვილილ არჩევნებზე საზოგადოების ოპოზიციური რეალურობის ნაწილს და რამდენიდ გამოიჩინა მიმიჩვევა მილიტიკური ექსპერტი ქალაქისთავისა და ოპოზიციონერი ლიდერების ურთიერთობანამშრომლობას.

ირაპლი ალასანია:

— არა მგონია, უგულავას ეს შემოთავზება რეალური იყოს. თუ ის მართლაც მოინდომებს ჩვენს პროგრამაში არსებულ თემებზე მუშაობას, შეუძლია, „ალაიანსის“ ექსპერტებს შეხვდეს და მათთან ერთად განიხილოს კონტრეტული საკითხები.

გიორგი თარგაბაძე:

— ჩვენმა მერობი კანდიდატმა უგულავას ინიციატივაზე თანხმობა განაცხადა. ეს მისი მხრიდან ლოგიკური იყო. ძნელია, რაიმე სანინააღმდეგო უთხრა გამარჯვებულ კანდიდატს, როდესაც ის შენი იდების გათვალისწინებას გიმორდება. მე უფრო მეტი პოლიტიკური გამოცდილება მაქვს, შესაბამისად, უგულავას შემოთავაზებასაც უფრო მეტი პესიმიზმითა და უდინობლობით ვეკიდები. ეს ასეც უნდა მომხდარიყო — მისი სულგრძელობა ხალხს უნდა დაენახა!.. ახლა ვნახოთ, რეალურად რას იზამს. ქრისტიან-დემოკრატები ხელის ჩაქნევას არ ვაპირობთ, აუცილებლად გავაგრძელებთ მუშაობას იმ თემებზე, რომლებიც ჩვენს საარჩევნო პროგრამაში იყო.

ძალიან მალე გამოჩინდება, უგულავამ რეალურად შემოგვთავაზა თანამშრომლობა თუ ეს ცარიელი სიტყვები იყო.

გოგი თოფაძე:

— მიუხედავად იმისა, რომ ეს ხელისუფლება ძალიან მაღიზიანებს და მისი არ მჯერა, მზად ვარ, ჩემი ხალხის გადასარჩევად მის გვერდით დავდგენ ისე კი ძალიან მეტვება, უგულავას ეს შემოთავაზება რეალური იყოს. პირადად მე, ბევრჯერ მომისმენია მაგის ცრუდაპირებები.

რევაზ მოშვერიძე:

— კარგი იქნება, თუ ოპოზიცია და ხელისუფლება ხალხის სასარგებლოდ ითანამშრომლებას. უგულავამ დაამტკიცა, რომ საქმის მკეთრებელი კაცია, აი, ოპოზიცია რას იზამს, ეგ ალარ ვიცი. ოპოზიციონერმა ლიდერებმა ხალხის ნდობა უკვე დაკარგება. უკანასკნელი ორი წლის განმავლობაში, გაუთავებელი „წაჟევ-უკუჯავეობით“ დაამტკიცეს, რომ ქართველი ხალხის გადარჩენის სურვილი კი არ აქვთ, არამედ სკამის მოპოვება უნდათ. ამაში საბოლოოდ მას შემდეგ დაგრძელუნდი, რაც ბურჯანაძე და ნოლადიდელი თავიანთ რიგებში მიიღეს.

— როგორც მახსოვეს, თქვენ ოპოზიციის აქტივირ მხარდაჭმური იყავით...

— დიას, ასე იყო. 9 აპრილიდან 21 აგვისტომდე ერთგულად ვადექი ოპოზიციის მიტინგებზე, სიტყვითაც გამოვდიოდი, მაგრამ დავიღალე მათი გაუთავებელი ტრაბაზით და ტყუილებით. სულ რაღაც ორი კვირის ნინ იპოზიციის

ლიდერები გამარჯვებულის ჩიხას წინასწარ ირგვებდნენ ტანზე და ამაყადაცხადებდნენ, — 26 მაისს სააკამილს აღლუმს არ ჩავატარებინებთო. თავადაც ხომ იცოდნენ, რომ ამას ვერ გააცემებდნენ! ვერ ვხვდები, კიდევ ერთხელ რატომ შელახებ თავინთი იმიჯი. მე, გამოუსწორებელი ოპოზიციონერიც კი, დავრწმუნდი, რომ უგულავა ნამდვილად, საქმის მეტებელი კაცია.

ლიდარ ნათაძე, პოლიტიკოსი:

— მე არც უგულავასი მჯერა და არც ვინებ სხვისი. ყველა დამაშავა ჩვენი ქვეყნის წინაშე. ვიცოდი, რომ უგულავა გაიმარჯვებდა (იმიტომ, რომ ხალხი დემორალიზებულია, ხელისუფლებას გაყალბების მექანიზმი შესანიშნავად აქვს დახვეწილი, ოპოზიცია კი არაფრის მაქნისია), მაგრამ მე ის მიკვირს, 55% რომ აიღო: ზუსტად ვიცი, ამდენაზებზე მე დილით გავედი ხმის მისაცემად, ჩემი მეუღლე — შუალედისას. ორივემ ვნახეთ, რომ საარჩევნო უბანში ხალხი კანტიკუნტად იყო.

თუ არავის ენდობით, ხმა ვის მიეცით?

— თოფაძეს, ვფიქრობ, ის მეურნე კაცია და ხალხს მაინც დაასაქმის.

ირაბ სოხაძე, მოძღვრალი:

— ვერ ვატყევი, რომ ეს არჩევნები ხელისუფლებამ მასშტაბურად გააყალბა. მას შემდეგ, რაც ოპოზიციი დაამტკიცა, რომ საქმის მკეთრებელი კაცია, აი, ოპოზიცია რას იზამს, ეგ ალარ ვიცი. ოპოზიციონერმა ლიდერებმა ხალხის ნდობა უკვე დაკარგება. უკანასკნელი ორი წლის განმავლობაში, გაუთავებელი „წაჟევ-უკუჯავეობით“ დაამტკიცეს, რომ ქართველი ხალხის გადარჩენის სურვილი კი არ აქვთ, არამედ სკამის მოპოვება უნდათ. ამაში საბოლოოდ მას შემდეგ დაგრძელუნდი, რაც ბურჯანაძე და ნოლადიდელი თავიანთ რიგებში მიიღეს.

— იმის იმედი თუ გაქვთ, რომ უგულავა, ალასანია, ჭანტურია და თოფაძე თანამშრომლობას შეძლებენ?

— იმედი მაქვს კი არა, პირდაპირ მოვითხოვ, რომ ამ ადამიანებმა, ხალხის საკეთილდღეოდ, ითანამშრომლონ. მათი რევაზებისტული განწყობილება და კონტრონტაცია ხალხს კარგს არაფრეს მოუტანს. მე მარტი იპოზიციონერი ლიდერების მიმართ როდი მაქვს პრეტეზია. უგ-

რა ლირს სეპარატისტის გვერდით ცხოვრება?!

ანუ რამლების ზონას დაყოფილი ტერიტორია

სარისკო, ამოუწურავი, დაუსრულებელი — ასეთია კონფლიქტის ზონაში მცხოვრებთა პირობლები. მათი გაჭირევება ზოგ შემთხვევაში კურიოზულიც კი არის. ისინიც ცდილობენ, რალაცებს იუმორით შეხედონ. უმეტეს შემთხვევაში ეს შეუძლებელია, მაგრამ სანდახან გამონაკლისიც სდება... მუდმივი არასტაბილურობის შეგრძნება ისედაც მძიმე სოციალურ ცხოვრებას კიდევ უფრო ამწვავებს, მაგრამ როგორდაც მაინც გააქვთ თავი. მათი ყოველდღიური ცხოვრება აუტანებია, მაგრამ იტანენ, რადგან ბევრი რამე გამოცადეს — უსახლეპარობაც, სხვის ხელის შემყურეობაც და საბოლოოდ, ერთ დასკვნამდე მივიდნენ, მხოლოდ საკუთარი თავის იმედი უნდა გქონდეს!..

როგორ ცხოვრობენ უფლის, საკუთარი თავისა და „მიურველი აფხაზების“ იმედად, იქ, სადაც ქალაქებს ქუჩებსა და სოფლის ორლობებებში თავისუფლად მოსიარულე შე-იარაღებული ადამიანი აღარაგის უკვირს, — ამის შესახებ ჩემი რეაპონდენტები ჰყვებიან.

ლალი კაპასტორი

მიდიან... ქართველებს ომი არ გვიკირს, მაგრამ ომის შეტევებ რაღაც ან კარგისკენ იცვლება, ან ცუდისკენ, ჩვენთან კი უკვე წლებია, არაფერი შეცვლილ, აյ არც ომია და არც მშვიდობა... კონფლიქტის ზონაში გამუდიებით ცუდი რაღაცები ხდება და ამიტომ, ერთ სახალისო ამბავს მინდა მოგიყვეთ, რომელიც დედაქრძის სოფელში მოხდა: საბჭოთა წყობილების დროს ერთი მეზობელი ბიჭი რუსეთში სწავლობდა და შემდეგ იქ სამშაოდაც დარჩა. ახლა ეს კაცი 50 წელს გადაცილებულია. სტუდენტის დროს იქ ცოლიც ჰყოლია, რომელისგანაც ბიჭი ჰყავდა. ოჯახის ნევრებმა მისი გაბრძენიერების შესახებ გაიგეს და გადაირიცხა: ერთადერთი ბიჭი ჰყავდათ და რუსი რძალი არ უნდოდათ. დაურევეს და უთხრება — დედაშენი გარდაცალა და საქართველოში ჩამოიწყეს... აქ ჩამოსულს დედა კი ცოცხალი და გადავდა, მაგრამ არჩევანის წინაშე დაყენა: როგორც კი რუსეთში წახვალ, იქ დღესვე თავს ჩამოიხიტჩომ... რა ექნა, კარგა ხანს ურევავდა თურმე თავის ცოლს და ჩასვლას პირდღობდა, მაგრამ ვერ ჩავიდა. მერე კი ძეაური გოგო მოიყვანა ცოლად და 3 ქალიშვილი შეეძინა. ამის შემდეგ, დედისა და ცოლის მოთხოვნით, პირველ ოჯახთან კაშშირი საერთოდ გაწყვიტა... ერთ დღესაც, ქართულ-აფხაზური ომის შემდეგ, ამ კაცის ჭიშკარს „ვილიისი“ მოადგა, საიდანაც რუსულ სამედრო ფორმაში ჩაცმული ბიჭი გადმოსულა. ახალგაზრდა „სამშვიდობო“ თურმე იმდენად ჰყავდა მამას, რომ არც კი უკითხავთ, ვინ იყო და რა უნდოდა... გარკვეული ხნის შემდეგ მეც ვნახე ის ბიჭი; მამა-შვილი მართლაც წყლის წვეთებივით ჰყვნან ერთმანეთს. დედამისს მიუცია მამის მისამართი და სოფელში კაცის პოვნას რა უნდა?! თუ არ ვცდები,

წოდებით კაპიტანია და სანამ როტაცია
არ განხორციელდა, მისი „წყალობით“,
სოფელში სიწერარე იყო.

— ମାମିଶା ଯା ଦେଖିବାକି ଜୀବନ-
ବ୍ୟକ୍ତିରେ ଆଶିଷ ପାଇଲୁ ଏହାକିମ୍ବାବୁ କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

— არა, რას ამპიობტ?! ძალიან თბილი
და ახლო ურთიერთობა აქვთ. ორი და
თან წაიყვანა, იქ უნდა გასწავლოთ, მე-
სამე — ჯერ პატარაა. კარგი ბიჭია, ფხა-
ნი. ეტყობა, ქართული სისხლი მაინც თავი-
სა შვრება (იცინის). მამამისს უთქვამს,
— ეს შენი სახლია, თუ შექლებ, ჩამოდი
და იცხოვორე, გოგონები მაინც გათხოვდე-
ბინო. არ ვიცი, რას იზამს... მისი პა-
ტივისცემით, სხვა რუსი სამხედროებიც
კარგა ხას ჭვევიანად იქცეოდნენ და სოფ-
ლის მოსახლეობას სახლებში აღარ
უცვივდებოდნენ.

ଓଡ଼ିଆ ଲେଖକ, 53 ବ୍ରଜିଶ:

— მშევრი სეპარაციისტების გვერდით
ცხოვრება ძალიან ძნელია, მაგრამ უკვე
შეწვეული ვართ. გამუდმებით კარდაკარ
დაწანწალებენ, რაღაც ასაგართვო ან სულაც მოგ-
პარონ... ახლა გაზაფხულზე სახლი მიწის
სამუშაოებზეა გასული. ქაურები დილ-
იდან საღამომდე მინდოორი ვართ გასუ-
ლი. მთელი დღის ნაშეულებებს საჭმელი
ხომ გვიჩვდა — როგორც კი საჭმელი
დავსხდებით, მშევრი რუსი ჯარისკაცე-
ბი და აფაზები უჩინმაჩინივით ჩვენთან
განდებიან, ან თავს დაიპატიუებენ, ან
პირდაპირ გვიტყვიან, — საჭმელი გვინ-
და, მშევრები ვართო... ჯობია, ვაჭმოთ,
თორმებ მერე უფრო გვაზარალებრნ: ან
ძროხას დავლებენ ხელს, ან ქათმებს
(ძორს ერიდებინ, მაინც); ნოდარ დუბ-
აძის რომანის — „მე ვხედავ მზეს“ —
ერთ-ერთ პერსონაჟს გამოლეჭილი თხე-
ბი რომ მისდის სახლში, ხომ გასხვთ?!

მე ფუბმოჭრილი ძროხა მინახავს. მთლიანად არ გვინდოდა და რამდენიც გვინდოდა, „ავილეთო“, — მითხრეს. ვიღაცაც მშეიძლება, ეს ყველაფერი შორინდან არაფრად მიიჩნიოს, მაგრამ სიცელში ძროხა და ღორი ოჯახის მარჩენალია. სამსახური და დაღაგბული ცხოვრება ჩვენთვის აუზღვნენ ცნებად ჩეხება და ამიტომაც, ჩვენი შემოსავალი — ციტრუსი, ბოსტნეული და საქონელია. სოფლის მეურნეობით ცხოვრობთ და თუ ესცე წაგვართვეს, მშეიგრები დარჩებით. არ მინდოდა, ოჯახი მშეირი მყოლოდა და იმიტომაც ვერ გავქელი ენგურს მიღმა, ამიტომ ვცხოვრობ აქ, ჩემს მიწაზე, მონასავით. არ მინდა, რომ ჩემს შვილებს საჭმელი მოვყელო და დღე და ღამეს შრომაში ვასწორებ... დევნილი და გაჭირვებული არავის სჭირდება ამქვეყნად. როცა სხვისა ხელის შემყურება და მომყალების მომლოდინე ხარ, ყველას მალე პეტროვები, ეს საკუთარ ტყავზე გამოვცადე და არავის ვამტკუნებ, მაგრამ როცა

პატრიოტობისკენ მოგვიწოდებენ, ერთი
ნამით მაიც წარმოიდგინონ საკუთარი
თავი ჩევს ადგილზე და შეიძლება მიხ-
ვდნენ, ვინ უფრო პატრიოტია... ასლახან
მე და ჩემმა მეუღლემ დიდი წვალებით
მოვაგროვეთ ფული; მინა რომ მოგვეხნა
და ყანა დაგვეთხსა, საწავისა და ტრაქ-
ტორისტისთვის მისაცემი თანხა გვჭირდ-
ებოდა. როგორდაც გადავწყვეტეთ ეს
პრობლემა. გზაში, ყანისკენ მიმავალთ,
აფხაზები შემოგხვდნენ და ჩემი და-
ქირავებული ტრაქტორისტი თავიანთ
საქმეზე წაიყვნეს... მიწის სამუშაოებით
თავს არ იწუხებენ, მაგრამ ოჩამჩირები
შეშა ჰქონიათ წასაღები — „კაკ რაზ“
ახლა ტრაქტორი გვჭირდებოდა! —
თან დასათვალ გაზიადებული სიმინდ-
იც გაყიდოლეს ხელს... ამის შემდეგ,
რომელ მშვიდ ცხოვრებაზეა ლაპარაკა,
მაგრამ ხომ გაგიგრინიათ, — დათვი რომ

სარკვეპაბირ ზონა

მოგერევა, ბაპა უნდა დაუძახო; ასეა ჩვენი საქმე. აფხაზი დათვი არ არის, შვილო, ის ქართველებთან შედარებით, ყოველთვის საწყალი იყო, მაგრამ ახლა ჩვენს დასაჩაგრავად, რუსი უმაგრებს ზურგს და „დათვობს“, როგორც შეუძლია...

መኅ, 22 ክሮስ:

— როცა ჩვენი ხალხი ქართველებისა და აფხაზების თანაცხოვრებაზე ლაპარაკობს, ყოველთვის ერთი უკიდურესობა იყვენება: ადგილობრივი ქართველები ვერ იტყონა აფხაზებს, მაგრამ საქმე ის არსს, რომ ხშირდ ჩვენი ხალხიც სცოდავს, როგორმა აფხაზის, ისე თავისი მომზადის, მისნაირი გაჭირვულს წინაშე. აյ, ამ ხალხთან უცხოვრობ და ქედღავ, სად გადის ზღვარი მათ ცუდ და კარგ საჭიროს შირიძა. არ გუცი, შეიძლება, ასეთებად შედგინვა წნევის ქვეშ ცხოვრების შედეგად ჩამოყალიბდენ, მაგრამ აյ ყველა თავის ტყავს უფრთხოდდება, ერთმანეთს არ ენდობიან... ყველა ცდილობს, ვინე გავლენიანი აფხაზის ნდობა

მოიპოვოს და ამისთვის ათასგვარ გზასა და ხრისტი მიმართაეს. ნანილი უკვე შეგუებულია ასეთ ცხოვრებას, ასე თუ ისე, მა ხალხთან საერთო ვიპოვეთ; მთავარია, ომი არ დაიწყოს და ყველაფერი თავდაყირა არ დაღესო, იმათ, ვისაც გაყლებინი აფხაზები მფარველობენ, შეთანა ბიზნესი არიან და ათასგვარ ოხრობაში აქვთ თავი გაყოფილი, ურჩებინა, ყველაფერი ისე დარჩეს, — როგორიცაა არის. საბედნიეროდ, არსებობს მეორე ნანილი, რომელიც უფრო სალად ად აზროვნებს. ისინი საკუთარ მინაზე ვიღლაცის მუნიციპალიტეტისა და გავლენის ქვეშ ცხოვრებას ვერ ეგუებიან, ხშირად რუს სახედროებსაც არ უწევენ ანგარიშს და ამიტომც არის შებლა-შემოხლა... თვით კონფლიქტის ზონა კიდევ რამდენიმე ზონაა არის დაყოფილი: მცირე რაოდენობით, მაგრამ მაინც არიან „რისიანიბი“ — ისინი.

ნასვლა გიჩდა, წადა, მაგრამ ვერ გაყიდი. რუსი სამხედროები არც გავლენიან ქართველებს უწევენ ანგარიშს, არც აფხაზებს ერიდებიან და არც ერთმანეთს... ერთი სიტყვით, გალისა და ოჩამჩირის რაიონები (მას სახელს უცვლიან, მაგრამ სახელშე ჯერჯერობით ვერ შეთანხმდება) ის ჭაობია, რომლიდანაც აფხაზი კრიმინალები კუვლაზე მეტ მოგებას იღებენ. ოჩამჩირის იქით ვითარებას, სრულად არა, მაგრამ მინც აკონტროლებენ რუსები და სომები. იქ აფხაზ კიომინალს, თუ ძალინ გავლენიან არ არის, „ფრთხების გაშლის“ საშუალებას არავინ მისცემს. გალსა და ოჩამჩირები კი იმზელა შავი ფული ტრიალებს, წილები სეპარატისტულ ხელმძღვანელობასაც მისდის და იქ მოსამსახურე რუს სამხედროებსაც. აქ კუვლანირი ბიზნესია — მოპარული მანქანების, იარაღის, ნაკუთრების, ყალბი ფულის, თხილის, ციტრუსის... წილების გადანაწილებას კი ყოველთვის ხმაურიანი გარჩევა მოჰყვება.

**თინა, 35 ნლის, სოხუმის სკოლის
მასწავლებელი:**

— რუსეთის ჩანაფიქტს ადგილობრივი მოსახლეობა და არა მარტო ის, თანდათან ხვდება, მაგრამ რაღაც დროს?! რუსეთის ზენოლით, „დამოუკიდებელი“ აფხაზეთის განათლების სამინისტრომ მიიღო გადაწყვეტილება, რომელის თანახმადაც, აფხაზეთში რუსული ენა „უფრო ინტენსიურად“ უნდა ისწავლებოდეს და ეს აფხაზეთში მცხოვრები სხვა ეთნოკურო უმცირესობების (სომების, ბერძნების, ქართველების) ინტერესების დაცვას ემსახურება. ამიტომაც, თუ გალის რაიონების სკოლებში IV კლასამდე ყველა საგანი აფხაზურად ისწავლებოდა, მომავალი სასწავლო წლიდან, აფხაზური ენა პროგრამაში მხოლოდ ერთ-ერთ საგნად იქნება შეტანილი და სწავლება რუსულ ენაზე წარიმართება.

— ამას აფხაზების უკმაყოფილება არ მოჰყოლია?

— მსოლოდ აფხაზი ოპრზიციონერები შემუშავთდნენ, მაგრამ არავის სკერა, რომ მათ შემუშაოთებას შედევი მოჰყვება. აფხაზებიში უკვე ყველაფერი ისე ხდება, როგორც რუსეთი მოისურვებს. უირინოვსაის უთქვამს, — აფხაზეთის საკურორტოზ ზონა ამ პრინციპით უნდა აღმოჩნდეს — ნაკლები განთლება და მეტი მუშახელიო... ყველაფერი აქტოვენ მიღის. რუსეთის ღია ესპანენის პასუხად, აფხაზების ხელმძღვანელობამ მხოლოდ ესა და მოიციქა, ყურადღების გადასატანად, სკოლის სასწავლო პროგრამიში, ქართულის ნაცვლად, მეგრული ენა რომ შეიტანოს. ამისთვის ჯერ საჭიროა სახელმძღვანელოს შემუშავება და გამოშვება ანუ — შესაძლოა, ეს ჩანაფირი სულაც ვერ განხორციელონ, მაგრამ ამით მოსახლეობის ყურადღებას სხვა საკითხებზე გადაიტანენ. ჩემი ინფორმაციით, მომავალი სასწავლო ზოდიან აფხაზეთის ყველა სკოლაში სწავლა მთლიანად, რუსეთის პროგრამით განხორციელდება...

"ავერსი-რაციონალი" კიბევ ერთი აღიარება მოიპოვა

20 მაისს, საქართველოს საგაფრო-სამრეწველო პალატის 50 წლის იუბილესადმი მიძღვნილ ღინისხებაზე, "ავერსი-რაციონალი" 2009 წლის საუკეთესო საშუალო ბიზნესი კომპანიის სტატუსს მიენიჭა.

საქართველოს საგაფრო-სამრეწველო პალატა მცირე და საშუალო საწარმებისა და ინდენტორებისთვის კონკურსს ყოველწლიურად მართავს და მათ შორის საუკეთესოები აჯილდებას. კონკურსის მიზანი კულუმბ ნაციონალ და ნარმატებულ ბიზნესებისა ნახალისებაა.

- ნლევადელე გამარჯვებული დღეს დაიმონა ასეთი:
- საუკეთესო ფერმერი - კონკურსის უკანატკუპა";
 - საუკეთესო ექსპორტიკორი მცირე და საშუალო ბიზნესიდან - შპს "მები ბერიძები";
 - საუკეთესო მცირე ბიზნესკომიპანია - შპს "კო-კო-ვე კომიპანი";
 - საუკეთესო საშუალო ბიზნესკომიპანია - "ავერსი-რაციონალი".

"ავერსი-რაციონალი" აღმარტულებელ დირექტორს, ბატონ მალაზ კურტანიძეს, ჯილდო ეკონომიკური განვითარების მინისტრმა ზურაბ პოლოლია შეიღმა გადასაცავი. "მასისოց დრო, - ბრძნის ბატონმა მინისტრმა, - როდესაც მსაცავს კონკურსები გამარჯვებული ყოველთვის ის კომიპანია აღმარტულდებოდა ხოლო, რომელიც კონკურსს სპონსორი იყო. მისარაია, რომ დღეს ასეთი რომ არ ხდება. გამარჯვებული ინდინარმები და საწარმები მართლაც ღიანერები არიან და ამ აღიარებას ნამდვილდ ისახაურებენ. მთა უმძმეს ეკონომიკურ პირობებში ფეხზე დაყყნეს საკუთარი ბიზნესი, განავითარებს და იმბელა ნარმატებას მიაღწიეს, რომ დღეს დღეს საქმიანობით კერძოდ ისეთი ნარმატებული მოაქვთ. მიხარული ვარ, რომ ნილად მშვდა ისეთი ნარმატებული საწარმოს დაჯილდოება, როგორიც "ავერსი-რაციონალი". ის მართლაც სამაგალითოა და კუსურებულ კადევ უფრო განვითარებას, გაფართოებას, რაღაც ასეთი ნარმატებულ ბიზნესი მთელი ქვეყნის, თითოეული ქრისტიანი იუდაენის ნარმატება".

"ავერსი-რაციონალი" ამძარტულებელმა დირექტორმა საქართველოს საგაფრო-სამრეწველო პალატას იუბილე მიუღლუა და აღიშვა, რომ საწარმო პალატის მხარდაჭერას ყოველთვის გრძინობდა: "ავერსი-რაციონალი" განვითარებას და ნარმატებას ხელი შეუწყო ასევე ბიზნესისთვის ხელსაყრელმა საგადასახადი სასტემამ. ჩვენი უცხოული პარტნიორები ხშირად აღიშვანება, რომ საქართველოში სავარაუდო ლიოალური საგადასახადი კანონია. სწორედ ამ ფაქტორების, ასევე სწორი მენეჯმენტისა და დაუძლალვი შროიმის წყალობით გახდა ჩვენი საწარმო ნარმატებული და საუკეთესო. ჩვენთვის ხარისხი უზირატესი და ეს არა მხოლოდ ნანარმს, არამედ საწარმოს აღსტურვილობასა და კადრების კვალიფიკაციასაც ეხება. მაღალი ხარისხის პროდუქციას მეტი მოსხოვნა საზღვროგარეთაც, ამიტომ ნანარმს გესარტის ვანორცული ყორებიზეთში, სომხეთში, აზერბაიჯანში, თურქეთში და უკრაინში. ჩვენთვის ხარისხი ყველ სფეროში სტრატეგიულად მისურველოვანია. ამის დასტურია ის ჯილდოც, რომელიც დღეს გადმიოგვცეს".

"ავერსი-რაციონალი" ქართული ფარმაცევტიული

ნარმატების ლიდერია. აე ნარმატებული მეურიამებრები მაღალი ხარისხითა და ეფექტური გამოირჩევა. ამის დასტურია საერთაშორისო სერტიფიკატი ISO 9001:2000 და ISO 9001:2008, რომელთა მუდმივებლივ გახლავთ ეს ფარმაცევტიული საწარმო.

2008 წლის 11 დეკემბერს "ავერსი-რაციონალი" ოფიციალურად გადაეცა GMP (Good Manufacturing Practice) და FDA (Food and Drug Administration) სტანდარტების შესაბამისობის სერტიფიკატი, რაც იმის დასტურია, რომ "ავერსი-რაციონალი" ეკონომიკური დროის უმდლეს სტანდარტებს შეესატყისება. საწარმო უმდლესი ხარისხის დამატასტურებელი არაურითი სხვა სერტიფიკატისა და ჯილდოს მფრინავების არის. საქართველოს საგაფრო-სამრეწველო პალატის მიერ გამართულ კონკურსში გამარჯვება კი მისი კიდევ ერთი აღიარება გახლდა.

კონკურსს შედეგების შეჯამება და გამარჯვებულების გამოვლენა საგაფრო-სამრეწველო პალატისათვის არსებულ საკონკურსო კურსისას დაუვალა, რომელიც მასის მიზნების ეს სტატუსი და მიზანმდებლები შეფინავს. თავად პალატა 1970 წლის 30 აპრილს იმურინდებოდი მინისტრთა საბჭოო ინიციატივით დაფუძნდა. რა თქმა უნდა, მისახად კირი ბიზნესი არ კითარდებოდა, მაგრამ მსგავსი ორგანიზაციის შექმა მანცც დიდი წინ გადადგმული ნაბიჯი იყო.

დღემდებორთ არ ასებობს კვეყანა, სადაც საგაფრო-სამრეწველო პალატა არ ფუნქციონირებდეს, საქართველოსთვის კი ასეთი ორგანიზაციის არსებობას განაკუთრებული მნიშვნელობა აქვა, მთა უფრო - მას შემდეგ, რაც მეზობელმა ქვეყანამ ქართულ ნანარმზე ემბარგო დადენა. ქართული პრიდუქცია საზღვროგარეთ გატარება და პირიარიზაციული დაცვულები ქვეყნისთვის სასიციურებლოდ მნიშვნელოვანია. სახელმისამართი სტრუქტურებით ერთად ამ საქმეს საგაფრო-სამრეწველო პალატაც ერთგულად ემსახურება. მისი მთავარი მიზანი სწორედ ქართული ნანარმის ექსპორტისა და საზღვრარეგიზაციის მიერთობა.

საგაფრო-სამრეწველო პალატის ხელმძღვანელმა ჯემალ ინიშვნელმა აღინიშნა, რომ დღეს პალატის აქტივები მუშაობა განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია, რაღაც ქართული ნანარმის ექსპორტის ეკონომიკის განვითარებისთვის გადამყენები მნიშვნელობა აქვა. მთა უფრო, ორგანიზაცია დაც ძალისმებება ამანის მშენებ და საშუალო ბიზნესის მხარდაჭერასა და ნახალისებას. სწორედ ამ მიზანს ესახსრება ყოველწლიური კონკურსიც.

საგაფრო-სამრეწველო პალატის, კონკურსის განვითარების სააგენტოსა და ეროვნული საინკუსტიციო საგანგიზო ენიციატივით გამართული ღონისძიებებისა სტიმულია კერძო ბიზნესის ნარმობადებისთვის კიდევ და მომავალი წლისთვის კიდევ მრავალი მათგანი იმიტოლებს საკუთარო საქმიანობის გასაავართოებლად და საუკეთესოს სტატუსის მისამართებლად. კადევ ერთხელ უსლიერვად უფროდაუფლეს გამარჯვებული დღეს დაცვული უფროდაუფლეს გამარჯვებას გადამოგვცეს".

გისერვათ ჯანმრთელობას და სალიარ სიმავიდას!
შირეაზე 14.

WWW.AVERSI.GE

40-70-90 : 40-70-91

„ცემოვნებაშიც ისეთივე ლაკონიური ყოფილა, როგორიც ნაწერები“...

ირმა ხარშილაშვი

— ბაბუა და ბებია ჯერ ქუთაისში, შემდეგ კი თბილისში, ოპერის პირდაპირ, ალექსანდრე ჭავჭავაძის ქუჩაზე ცხოვრობდნენ. 3 ვაჟი ჰყავდათ: ნოდარი,

რომ გაუცნია. ძალიან რომანტიკული ურთიერთობა ჰქონიათ, — ბაბუა ფაეტონით აყითხავდა ხოლმე, თავადებს რომ შეეცერებოდათ, — ისე (ილიმის). მალევე დაქორწინებულან. ამ სურათზე სწორედ ქორწინების დღეა აღბეჭდილი: 1914

ერთ-ერთ მწერალს (ბებო გვარს არ ასახელებდა) უთქვამს: ჯერ ჩვენი რიგები გაწმენდილი არ არის, ვიდრე ნიკო ლორთქიფანიძე ჩვენს რიგებით

მერაბი და მამაჩემი — გოგი. ბებო ამბობდა ხოლმე, ნიკო ძალიან ხელშესაწყობი კაცი იყოო. დღე შინიდან გასვლა არ უყვარდა, საღამოს კი აუცილებლად გადიოდა და რუსთაველზე სერწობდა, მერე „ორიენტშიც“ შეივლიდა ხოლმე. ზამთარში, როდესაც ჭავჭავაძის ქუჩის აღმართი იყინებოდა, ბაბუა კი ტრადიციულად, სასეირნოდ გადიოდა, ბებო ძალიან ნერვიულობდა. მიყვებოდა ხოლმე, — ხშირად ბუხრიდან ნაცარი გამომილია, ვედროთი ნამილია და მთელ ქუჩაზე დამიყრია, ნიკოს ფეხი რომ არ დასცურებოდა.

— ეს ნიკომ იცოდა?

— კი, იცოდა და ამას ჩვეულებრივად იღებდა.

— თუ იცით, სად გაიცნეს ერთმანეთი?

— ბებო — თამარიც ქუთაისელი იყო, ჩხეიძის ქალი. თათუშას ვეძახდით. ნიკოზე უმცროსი, 22 წლის ყოფილა, ბაბუა

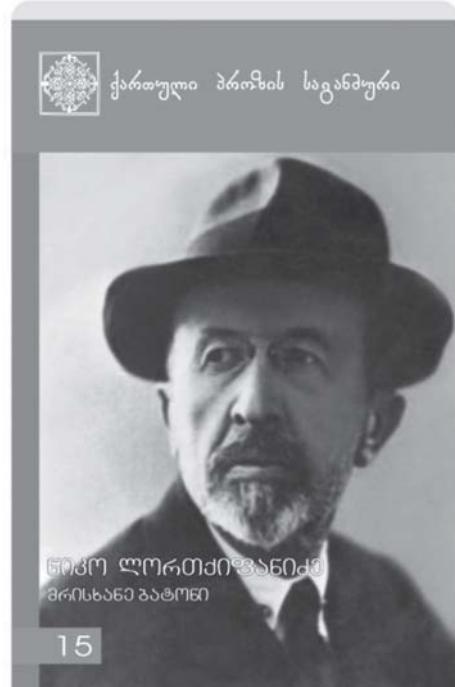
დღეს მეითხეველმა „ქართული პროზის საგან-ქურის“ მეთოთხმეტე ტომი — არჩილ სულაკაურის ნანამომებები მიიღო, მომავალ სუთშაბათს კი მე-15 ტომში ნიკო ლორთქიფანიძის შემოქმედებასთან შესვედრა მოგინევთ.

მწერალი იმერელ თავადთა შთამიმავალი გახლდათ და იმერეთის მეფის კარზე დაწინაურებული ნინაპერებიც ჰყოლია. მათ თურმე „ფიცის კაცებს“ უწოდებდნენ. თვითონ მწერალსაც საინტერესო ცხოვრება გაუვლია: რამდენიმე სასწავლებული გამოიუფლია, სხვადასხვა ქვეყანაში უცხოვრია და ორ დუღშიც მონაწილეობდა, ფაქტა — წარმატებით, რადგან ცოცხალი გადარჩა...

შვილიშვილი — ქალატონი თაბარ ლორთ-მიზანიდან მწერალ ბაბუას არ იცნობდა, არას-დროს შეხვერდია, თუმცა წარმოუდგენელი იქნებოდა, მასზე არავის მოყვოლა — თუნდაც ბებიას, ან ბიძებს, ან მამას...

თქვენს ბებიას არაფერს უჟვებოდა?

— ვერაფერს გეტყვით, რადგან ბებოც ბაბუასავით, სიტყვაძუნწი იყო. მისი მონათხრობი ერთი ამბავი გამახსენდა, 1937 წელს მომზდარა. ნიკო მწერალთა კავშირის შეკრებაზე მისულა და ერთ-ერთ მწერალს (ბებო გვარს არ ასახელებდა) უთქვამს: ჯერ ჩვენი რიგბი განშენდილი არ არის, ვიდრე ნიკო ლორთქიფანის ჩვენს რიგბებშიაო. ნიკო შინ რომ დაბრუუბულა, არალიტერ-ატურული ხელნაწერები დაუწვევს, თათუშასთვის ბარგი ჩაულაგებინებია და უთხოვია, ბავშვები წაიყვანეო... მაგრამ მერე ჩვენი ერთ-ერთი ნათესავი — შალვა დადიანი ჩარეცალა და ნიკო

რეპრესიულისგან გადაურჩენია. საერთოდ, ნიკო აქტიური კაცი არ ყოფილა, საკუთარი თავისი წარმოჩენა სრულიად არ ჰყვარებია.

— შეიძლებს თავისი ნაწარმოებების შესახებ აზრს არ უზიარებდა ან მათი მოსაზრებით არ ინტერესდებოდა?

— თვითონ — ნაკლებად. ცხოვრება-შიც ისეთივე ლაკონიური ყოფილა, როგორიც ნანერებში. შეიძლება კი ვაკითებოდნენ რაღაც-რაღაცებს. განსაკუთრებით, მერაბი ინტერესდებოდა მამის ნაწერებით. უურნალისტი იყო და მამასთან შემოქმედებასა და ზოგადად, ლიტერატურაზე ძირითადად, ის საუბრობდა. მამის არქიტექტორი მან დამამაშავა. საერთოდ კი ბიძებისგან და მამისგან ვიცი, რომ ნიკო მათ არასდროს უპრაზდებოდა, არც ტუქსავდა და არც სჯიდა, თუმცა სამიერებელი მისი დიდი რიდი ჰქონია. მასსოფს, ბეჭოსაც მორიდებით და პატივისცემით ექცევდნენ. ოთახში შემოვიდოდა თუ არა, სამიერებელი ფეხზე დგებოდა.

— ნიკო ლორთქებანის შთამომავლებიდან, წერის წიჭით არავინ გამოირჩეოდა? კიდევ ვინ არიან მისი შთამომავლები?

— ჩემი შეიძლი წერდა (ქალბატონ თამარს ამ თემაზე მეტი არაური უთქვას). — აფტ... იცით, რატომლაც მეორია, ბაბუას რომ ეცოცხლა, დაფუაზლოვდებოდი კიდეც, რადგან მასთან ახლოს იყო ბიძაჩეტი — მერაბი, მე და მერაბი კი განსაკუთრებულად კარგად უკეთდებით ერთმანეთს, მამაზე ახლოსაც კი ვიყავი მასთან... ისე, ნიკო ახალგაზრდა — 64 წლისა გარდაიცვალა, უფროსი ვაჟი — ნოდარი კიდევ უფრო ახალგაზრდა იყო; დანარჩენი ორი ვაჟიც გარდაცვლილია. ბეჭობი კი დიდხანს იცოცხლა და 86 წლისა გარდაიცვალა. ერთადერთი შთამომავალი მე დავრჩი და როგორც ხედავთ, მეც საკმაოდ სიტყვა-ძუნწი ვარ (იღიმის)...

„ფილოსოფიური კანცეტები“ და სკოლა, სადაც „პროფესიი“ გაითხვებას აღზრდიან

„სიბრძნე მინიატიურაში“ — ასე ჰქონდა იგავების ახალ კრებულს, რომელიც ცოტა ხის წინ საზოგადოებას ლიტერატორმა გიბა მშენდებოდა წარუდგინა. კრებულში სხვადასხვა დროისა და ხალხის 150-მდე ფილოსოფიური იგავია შეტანილი. მინიატიურაში ჩადებულ სიბრძნეს კრებულის შემდგრები ფილოსოფიურ კანცეტებს“ უწოდებს. ეს „პანცეტები“ ბეჭომა უკვე დააგემოვნა, ბეჭოს კი მისი წაკითხვის სიამოვნება წინ აქვს.

თამაში კვირიკაპი

— სიტყვა „იგავი“ ქართულ ცონიერებაში არავთან ერთად ასოცირდება. იგავი უფრო ფილოსოფიურია, ვიდრე არავი. არავი ანდაზას ჰგავს, იგავი აფორიზმის. იგავური მტკველება უძველესია ყველა კულტურულ ხალხშია გავრცელებული.

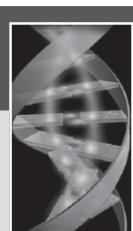
— „სიბრძნე მინიატიურაში“ როგორ „დაიბადა“?

— საერთოდ, იდევბი უცრად ჩნდება ხოლმე... ერთ დღეს სატებს ვათვალიერებდი, მცირე ტექსტები მაინტერესებდა. არაერთ იგავს გავეცანი, მათ შორის იყო ძველი ბერძნული, ჩინური, იაპონური, ინდური იგავები. მათგან საუკეთესოები წიგნისთვის შევარჩიე. კრებულში 150 ფილოსოფიური იგავია შესული, ზაფრან ტექსტებს ხშირ შემთხვევაში დიდი უპირატესობა აქვს; როცა ლაკონიურობას ესთეტიკური გემოვნებაც ერთვის და დასასრულას ე.წ. ბოლო წინადადების ეფექტი ემატება, ეს უკვე ნიშანვის, რომ ტექსტი ყველა მოთხოვნას აკმაყოფილებს.

მოზარდებისთვის ეს იგავები ინტელექტუალური და ზნების წერთნის ძალიან კარგი შესაძლებლობაა, ხოლო ახალგაზრდებისა და შედარებით ასაკოვანი ადამიანებისთვის — ჭეშმარიტებასთან ზიარებისა და ესთეტიკური ტებობის საგანი. ამ წიგნზე მუშაობის დროს ხშირად მასსენდებოდა იგავი, სადაც იქსოს მისი მოწაფებელი ეკითხებიან, — იგავებით რატომ გველაპარაკებიონ? — ადამიანის ცნობიერებისთვის ჭეშმარიტების პირდაპირ აღქმა ძალიან მხელიაო, — ბასუხობს იქსო. იგავით, სიბრძნის გასაგებ ენზე „გადმოთარგმნა“ ხდება.

— რომელი ეპოქასა და რომელი ხალხების იგავებმა მიიპყროთ თქვენ ყურადღება?

— ამ კრებულში არც ერთ იგავს თარიღი და ქვეყანა მითითებული არა აქვს. ასე სპეციალურად გავაკეთე — სიბრძნეს წაციონალობა არა აქვს, მთავრია არა წარმომავლობა, არამედ „ფილოსი სიმაღლე“ და ორიგინალობა. ბუნებრივივა, რამდენიმე იგავი განსაკუთრებული და მსუბუქი იუმირის საცავებას და მსუბუქი იუმირის საცავებას ხდება.

ლაბორატორია „დნე-დიაგნოსტიკა“ პურ (PCR) — მეთოდი

- 1 გენომური დაქტილოსკოპია (სადაც მამობის დადგენი);
2. მემკვიდრული დაავადებების დიაგნოსტიკა;
3. ონკოლოგიური და გენეტიკური დაავადებებისადმი მიღრების დანაშაულვა;
4. სქესობრივი გზით გადამდები ბაქტერიული და ვირუსული ინფექციების დიაგნოსტიკა:

 - ორივე სქესის პაციენტთა გამოკვლევა ქორწინებამდე;
 - ორსულობის შეწყვეტისა (თვითონებური აბორტი) და ნაყოფის სიმახნვევების გამომწვევი მიზეზების დიაგნოსტიკა;
 - საშვილოსნოს ყელის პათოლოგიების გამომწვევი შველა მაღალა ინკიდენტური ტიპების პაპილომავირუსის გამოვლენა;
 - B, D და C ჰეპატიტების დიაგნოსტიკა;
 - C — ჰეპატიტის გენოტიპირება.

კონსულტაცია უცასოა

ქ. თბილისი, ა.ყაზბეგის გამზ. 14ბ, ტელ: (995 32) 18-37-84;
(899) 55 61 97; (877) 94 94 13; dna_diagnostics@hotmail.com

„სოტნეს სიცოცხლე შეიძლება, ფატალურად დასრულდეს“

ცოტნე გამსახურდია 4 მაისიდან შიმშილობს. 24 მაისიდან კი შშრალ შიმშილობაზე გადავიდა. მისი ადგომატის, გიორგი ქოიავის განცხადებით, პატიმრის მდგომარეობა უკადურესად მძიმება და შეიძლება, მისი სიცოცხლე ფატალურად დასრულდეს. როგორც ცონიბლია, საქართველოს მთველი პრეზიდენტის შეკმინლ პატიმრების მდგომარეობას პაროლესტებს.

თემა ხერცილება

„ცოტნე რამდენიმე დღე, წყალსაც არ იღებს. შიმშილობის მიზგზი — პატიმრების ტანჯვა-წამებაა: საკანში მუდმივად ესმის, როგორ ამამებენ პატიმრებს, როგორ სცერტ, როგორ ითხოვენ შევლას. პატიმრთა უფლებები სახტიკად ირღვევა, არაადამიანური დამოუკიდებულებაა და სწორედ ამიტომ, პროტესტის ამ უსაშინეს ფორმას მიმრთა ამ დღეებში კიდევ ერთი პატიმრის წამება შეიტყო. თხი ეროვნების ბესტაუვია ნანამბი. სასტიკად ირღვევა თავად ცოტნეს, როგორც პატიმრის, უფლება“, — აცხადებს ადგომატი გიორგი მოიავა და კონკრეტულ ფატებსაც იშველიერს:

— შიმშილობის დაწყების შემდეგ, პატიმრთა და მსჯავრდადებულთა სამკურნალო დაწესებულებაში ცოტნეს სანახავად მივდი. მითხრეს, რომ გამოიყვანენ, მაგრამ ცოტა ხანში ადმინისტრაციის წარმომადგენელმა განმიცადა, რომ ჩემთან შევედრა არ სურდა. ძალიან გამიკვირდა, რადგან ჩვენ შიმშილობის კარგი დამოუკიდებულებაა. შევთავაზე, ცოტნესთვის წერილი მიეტანათ და მას საკუთარი ხელით მოეწერა პასუხი, თუ არამო არ სურდა ჩემთან საუბარი. ამაზეც უარი მითხრეს. დაწესებულების დირექტორთან, ბუთლაშვილთან ვცდე სიტყუაციის გარევება. მითხრა, რომ ცოტნეს ჩემთან შეხედულა არ უნდოდა თან დასწინა — მასთან არავის სურს ლაპარაკი, რადგან უხეშად ექცევა დაწესებულების თანამშრომელებს. მოვითხოვ, წერილობით მოეცათ ცნობა, სადაც აღნიშნული იქნებოდა, ჩემთან შეხედრა რომ არ სურდა. ასეთ ცნობას არ გავცემთო, — მიპასუხეს. ალბათ გახსოვთ, მსგავსი მტკანარ სიცრულ ერთხელ უკვე ითქვა, როცა სასამართლოზე ცნობა წარადგინეს და თქვეს, ცოტნეს პროცესზე მონაწილეობა არ სურს. ეს ტყუილი ალმოწნდა. აქეთი მაგალითის შემდეგ უფრო მეტად დაგვჭვდი, მაგრამ იძულებული გავხდი, იქიდან წამოესული მონაცემების მიზნით. 3 დღის შემდეგ ისევ შევედი და იგივე გამეორდა. მაშინ 2 ფურცელზე დავწერე ერთი და იმავე შინაარსის განცხადება — რომ ირღვეოდა ჩემი, როგორც დამცველის, უფლებები — და კანცელარიაში დავტოვე, ამ განცხადების მიღება არ სურდათ, ჩემგან ორდერი ითხოვდნენ, რომელიც ცოტნეს პირად საქმეში უდევთ. ასეთი ქმედებით არღვევე კონსტიტუციას, კანონს, სადაც გარევებით წერია, რომ დამცველს უფლება აქვს, თავის დასაცავს განუსაზღვრელი დროით შეხვდეს.

— თავად ცოტნესთან ეს ინფორმაცია გადაამონმეთ?

— როცა შევხვდი, ვკითხე, რატომ არ სურდა ჩემთან შეხედრა? მიპასუხეს: არ დაიჯეროთ, ჩემთვის არავის უთქვამს; როგორ არ გამოვიდოდი?! ყველაფერს თავი რომ დავნიშნოთ, პატიმარმა, რომელიც საკანში სრულ იზოლაციაშია, როგორ შეიძლება, უარი თქვას ადამიანთან შევედრაზე?! ფანჯრიდან დავინახე, უკან რომ ბრუნდებოდით და მიგვხდი, ერთმანეთს რომ არ შევავედრესო.

— როგორია ამჟამად მისი ჯანმრთელობის მდგომარეობა?

— ძალიან დასუსტებულია. არაურთი თხოვნის მიუხედავდ, ვერ შევქლით, მიგვალინა, რომ შიმშილობა შეეწყვიტა: ან წყალზე მანც არ ეთქვა უარი. მას სოთვა სამატრიკარქეს წარმომადგენელია: მისოთვის ცნობილია დედიშისის, ქალბატონ მანანას თხოვნაც და საზოგადოების წარმომადგენლებმაც არაურთხელ შეუთვალეს. სამწუხაროდ, შეუვალია. ეს კი საშიმია მისი სიცოცხლისთვის. ცოტნეს გამსახურდია ამ შემთხვევაში, საკუთარი ინტერესებისთვის არ იბრძევს. ის ითხოვს, შეწყდეს პატიმრების არაადმინისტრი მიუჰქობა და წამება. 27 მაისს, როცა შევხდი, პრობაციისა და სასჯელასრულების მინისტრის, ხათუნა კალმახელიძის სახელზე დაწერილი განცხადების კანცელარიაში ჩაბარება მთხოვა, რადგან მისგან განცხადებებაც არ იღებენ. 14 საათსა და 50 წუთზე, შესვენების დრო დამთავრებული იყო, მაგრამ კანცელარიის კარი ჩემ თვალინი ჩაიკეტა...

— რა ითხოვდა მსჯავრდადებული?

— სრულიად უწყინარი შინაარსის განცხადება იყო: „გთხოვთ, მომცეტ კორესპონდენციის მიღების საშუალება, რადგან ვიმყობები სრულ იზოლაციაში, და შეწყვიტონ ჩემი უფლებების დარღვევა“. ეს ის უფლებაა, რომელიც კანონითა და კონსტიტუციით გარანტირებული აქვს... ბევრი მცდელობის მიუხედავად, განცხადება ვერ ჩავაბარე. არ დამიმაღავს, ხელში მეტირა ეს ფურცლები და გარეთ გამომქონდა, მაგრამ ჩამომართვეს. ცოტნე გამსახურდიას უფლებები სასტიკად ირღვევა, მაგრამ ამის მიუხედავად, ის საკუთარი ინტერესებისთვის არ შიმშილობს. ცოტნე კაცომიყვარე ქართველი ვაჟაცია, იმ უსამართლობას, რომელსაც ხედავს, ვერ ეგვება და პროტესტებს საკუთარი სიცოცხლის რისკის ფასად.

— როგორ ფიქრობთ — ვის შეუძლია, შიმშილობა შეაწყვეტინოს?

— ყოველ შეხედრაზე ადვოკატები იმას ვთხოვთ, ასევე — საპატრიარქეს წარმომადგენლება. სასტიკად განიცდის შევილის მდგომარეულის ქალბატონი მანანა არჩევა-გამსახურდი. სამწუხაროდ, ჯერჯერობითი ცოტნეზე ჩვენი ვედრება არ შეისმია. ცოტნესთვის ყველაზე დიდი ავტორიტეტი — საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი ილია მეორეა. მისი უწმინდესობა ყველაფერს აკტივურად და კარგად იცის ცოტნეს ამჟამინდელი მდგომარეულის შესახებაც. 30 მაისს პატრიარქმა კიდევ ერთხელ მოინახა ცოტნე გამსახურდია, შიმშილობის შეწყვეტისკენ მოუწოდა, მაგრამ... გამსახურდის ფარგლენი დამთავრებული შესახებაც. 30 მაისს პატრიარქმა კიდევ ერთხელ მოინახა ცოტნე გამსახურდია, შიმშილობის შეწყვეტისკენ მოუწოდა, მაგრამ... გამსახურდის ფარგლენი დამთავრებული იყო, მაგრამ კანცელარიის კარი ჩემ თვალინი ჩაიკეტა...

ტყავის სახაულები

2300 ლარი

სასტიკა
არავანები

პატრიარქის

გამსახურდის

კანცელარიის

www.classica.com.ge

აღ. შავაბავის შავ. 14
სარა-ცივავილას შავ. 25

38 88 11
37 11 11

ტელეთერში გამუდავნებული საიდუმლო და მარის კაპიცეტში მიწვეული მოძღვანელი

როგორც ცნობილია, 30 მაისს, ნორვეგიის დედაქალაქ ლისლოში „ევროვიზიის“ კონკურსზე საქართველოს წარმომადგენელმა, სოფო ნიუარაძემ მეცხრე ადგილი დაიკავა. სოფოსთან ერთად, ნორვეგიაში მისი სტილისტი, მოშა გასიტაშვილიც გახლდათ წასული. ჩამოსვლის დღესვე მათ სასაუბროდ, პირდაპირ სალონში ცენტრი. სამწუხაროდ, მომღერალი სასაუბროდ ცერ მოვიხელთეთ, ამიტომ წლევანდელი „ევროვიზიის“ კულურების შესახებ მიშას ვკითხეთ, რომელმაც ხალისიანად გვიამბო ლისლოში გატარებულ დღეებზე.

ნათები შევიძე

— მიშა, როგორ მოხვდი ნორვეგიაში გასამგზავრებელ დელეგაციაში?

— სოფო ჩემი ერთ-ერთი ყველაზე საყვარელი კლიენტია. საქართველოში ყოფნის დროს, სულ ჩემთან დადის. გარდა ამისა, უკვე რამდენიმე წელია, საზოგადოებრივი მაუწყებლის სტილისტი ვარ, „ევროვიზია“ კი მისი პროექტია და შესაბამისად, ჩვეულებრივი მბაბავია, რომ ნორვეგიაში მეც გავეტავავრე. თანაც, სოფომ თქვა — მიშა იქ აუცილებლად მჭირდებაო. ასე აღმოვჩინდი ისლოში.

— ვინ იყვნენ დელეგაციის წევრები?

— დელეგაციის მთავარი წარმო-

მადგენელი — მაია ბარათშვილი გახლდათ. გარდა ამისა, ჩვენთან ერთად იყვნენ: ნათია უზნაები, თამუნა ლილუაშვილი, რამდენიმე რეჟისორი, მოცემულები, ბექვოვალები და ა.შ. მოკლედ, ბევრინი ვიყავით.

— თპილისიდან როდის გაემზარეთ?

— 17 მაისს. ოსლოში ორი კვირის გამავლობაში ვიმუშოვებოდით.

— როგორ მიმდინარეობდა რეპეტიციები?

— ძალიან კარგად. დელეგაციის აბსოლუტურად ყველა წევრი სოფოს გულშემატყვრობდა. რაზეტიცების დაწყების დროის მიხედვით, პირველ ადგილზე გვრმანელი ლენა იყო, მეორე ადგილი კა, ხმათა უმრავლესობით, სოფოს ეკუთვნოდა. როგორც კი სოფომ პირველ რეპეტიციაზე იმღერა და ეს ნამდერი „ევროვიზიის“ საიტზე დაიდო, მაშინვე აინია მისმა რეიტინგმა და პირველ ადგილზე გადაინაცვლა. მაშინ ჩატარდა ნორვეგიაში გამოკითხვა — თუ ვინ არის ყველაზე პოპულარული კონკურსანტი — და ყველაზე მეტი ხმა ამჯერადაც სოფომ დაგროვა. ასე ყველაფრის გადამოწერა წებისმიერ მსურველს ინტერნეტის მეშვეობით შევეძლია. იქ ბევრი თავისუფალი დრო მქონდა, იმის გამო, რომ ზედმეტად ცნობისმიყვარე ვარ, დელეგაციის აბსოლუტურად ყველა წარმომადგენელთან კვონტაქტობდი. წებისმიერი მათგან მეუბნებოდა, რომ სოფო მათი ფავორიტი იყო. მეტსაც გვტყვი — შარშანინდელი „ევროვიზიის“ გამარჯვებული რუსლანას ქადარი მოვიდა ჩევრთა (რომელიც ახლა აზერბაიჯანელების „პიარი“ იყო) და გვითხრა, — ძალიან მშურს და გული მწყდება, რომ ეს ვარსკვლავი ჩემთან არ არისო. ამ სიტყვების გამო, აზერბაიჯანის დელეგაციაში უკმაყოფებაცაც კი გამოიტევა.

— სოფოს ფინალში გასვლას სხვა დელეგაციების წარმომადგენლები როგორ შევდნენ?

— ნახევარფინალის დროს დარბაზში ვიჯექი. გვერდით კი აზერბაიჯანის, სამხეთისა და გერმანიის დელეგაციების ხელმძღვანელები მესხდნენ. ამ დროს აზერბაიჯანელს რამდენიმე „ესემესი“ მოუკიდა მომიმრუნდა და მითხრა, — ეს რომ არ წაგავითხო, არ შემიტანაო. ერთი შეტყობინება მისი მეგობრის იყო, რომელიც სწერდა, — საქართველოს საუკეთესოაო. მერე ცოლის „ესემესი“ წამაკითხა: „სოფია ყველაზე მაგარი იყო“. ბოლოს კი აზერბაიჯანელი კონკურსანტის, საფურას ნათესავის მესიჯი მოვიდა, სადაც ეწერა, რომ საქართველო გამარჯვებას იმსახურებდა. ისინი მართლებიც იყვნენ, რადგან ისეთი ძლიერი ხმები, როგორიც ბრიტანეთის, ირლანდიის, ისრაელის წარმომადგენლებს ჰქონდათ, სოფომ დაჯაბნა — ყველა უკან მოიტოვა. ისინი ფინალში ვერ გავიდნენ. ჩევნ კი ფინალში მხოლოდ 9 ქულა დაგვაკლდა, ხუთეულში რომ მოქვედრილიყვაით და 15 ქულა — სამულში მოსახვედრად. დიდი იმედი გვქონდა, რომ ლაცვია ბევრ ხმას მოგვცემდა. სამწუხაროდ, ისინი ასე არ მოიქცნენ... ნორვეგიაში ერთ-ერთ ყველაზე რეიტინგულ სატელევიზიო გადაცემში ფინალამდე რამდენიმე დღით ადრე გრძანელი კონკურსანტი, ლენა მიინვეს. მას ჭითხეს, — ყველაზე დიდ კონკურსანტად ვინ მიგანიათ? ლენამ უპასუხა, — ჩემი ყველაზე დიდი კონკურსანტი — საქართველოს წარმომადგენლი, სოფიას ნიუარაება. იმ დღიდან, ლენას გამარჯვება უფრო ტექნიკური ძალისტი დაწყებს. მსგავსი შემთხვევა არსოდეს ყოფილა: „ევროვიზიის“ დაწყებამდე რამდენიმე დღით ადრე ლენაზე 25-წელიანი სატელევიზიო სიუჟეტი გავიდა ეთერში. მთელი ამ დროის მანძილზე გვიჩვენებდნენ, თუ როგორ ჩავიდა შარმანდელი გამარჯვებული რობაკი გერმანიაში და როგორ ჩაწერა დაუეტი ლუნასთან, მერე

ფინალში სულ 25 მონაწილე გავიდა, მაგრამ სიუკეთი მხოლოდ ლენაბე გააქცევს

ლენა როგორ ჩამოვიდა ნორვეგიაში და ა.შ. ბოლოს კი ამ სულელმა გოგომ თქვა, — გამარჯვებული აუცილებლად მე ვიქენები, რადგან ანგელა მერკელი მიქერს მხარს, მან მითხრა, — შემდეგი „ევროვიზია“ გურმანიაში უნდა ჩატარდეს. პატარა გოგონა იყო და ალბათ არ იცოდა, რა უნდა ელაპარაკა... არ შეიძლება, მხოლოდ ერთ კონკურსაც მეს სიუჟეტი გავათდეს. ფინალში სულ 25 მონაწილე გავიდა, მაგრამ ასე სიუჟეტი მხოლოდ ლენაბე გააკვეთება. მაშინვე გასაგები გახდა, თუ ვინ იქცეოდა გამარჯვებული. გურმანის დელეგაციის წარმომადგენლებმა პირდაპირ გვითხრეს, — ქართველებს ჭეუა არ ჰყოლით და ისეთი უგრძოებული არიან, რომ „ჰელენს“ ანუ ბელარუსებს 12 ქულა მისცეს და თავიანთ მეგა-ვარსკვლავს არ მიხედვი... სოფოს ყველა სელინ დიონს ეძახდა. გარდა ამისა, ყველა მის სიმღერას მდერნდა. ყოველ საღამოს თითოეული კონკურსანტის სახელით წევულება იმართებოდა. ისრაელის წარმომადგენელთა წევულება რომ იყო, გმოაცხადეს, რომ მათი ფალორიტი სოფია იყო, სცენიზე აიყვანეს და ერთი სიმღერის შესრულება სთხოვეს.

ქართული წევულებაც გაიმართა?

— რა თქმა უნდა. სხვა წევულებები პატარა კლუბში ტარდებოდა, მხოლოდ ჩევნი გაიმართა ოპერაში, რომელიც „შიგ ზღვაშია“ აშენებული. ვერ წარმოიდგინთ, რა ლამაზია. ჩევნს კონცერტში ჯგუფი „შინი“, ანსამბლი „ერისიონი“, მაია ბარათაშვილი და თავად სოფია მინანილებდნენ. მეოთხე დღეს, მერიაში ფესტივალის ოფიციალური გასსნა იყო. მაშინ მერის მოადგილემ გვითხრა, რომ მერს სოფიას ნახვა სურდა. რა თქმა უნდა, მას მეც გაგევდა, მაგრამ კაბინეტში მხოლოდ სოფია შეუშევს. მერმა სოფის უზრა, რომ ის მოსაფარიტი იყო და სთხოვა, შენი სიმღერიდან ერთი ფრაზა მიმღერეო. მერე ავტოგრაფიც ჩამოართვა. სოფიო რდაც სუვენირი გადასცა სჩექრად, რაც მერს ძალიან ესიამოგნა. სოფია ერთადერთი კონკურსანტი იყო, რომელიც ისლოს მერმა მიიღო... ოფიციალური გასსნის შემდეგ ყველა ლაპარაკობდა: როგორ შეიძლება — მერის მიერ მოწყო-

ბილ გახსნას საქართველოს წევულება სკობდა?! სომხეთის დელეგაციის კი განცხადა, — ან ისეთი „ფესტივალი“ უნდა გავაკოო, როგორიც საქართველომ, ან საერთოდ არ უნდა გააკოოო.

იქურნ პრეს თუ ინერდა სოფოსგან ინტერვიუებს?

— რა თქმა უნდა. პრესა სოფოს ძალინ სწავლობდა. თავად მაქს რამდენიმე იქაური გამოიხატა, სადაც სოფოსზე წერებ. ერთ საღამოს ნომერში ვიჯენი და ტელევიზორს ფურუებდი. უუცრად რაღაც კადრი აჩვენეს ფესტივალიდან, სადაც სოფოს გვერდით ვრანდი. ისე გამიხარდა, ნორვეგიის არმოვალი და გამოვალი რამდენიმე იცინის!. სხვათა შორის, ყველა აღმორთოვნებული იყო, რომ საქართველოს დელეგაციის თითქმის ყველა წევრმა არჩევულებრივად იცოდა ინგლისური. სხვას ყველას თარჯიმიანი ჰყავდა. შესაბამისად, უურნალისტებმა იცოდნენ, რომ სოფო მათ თავისუფლად გაცემდა პასუხს და მასთან ხშირად მიღიოდნენ კომენტარის ჩასწრად.

— მიუხედავად იმისა, რომ ყველა სოფოს გულშემატკიფრობდა, როგორ ფიქრობდა — მან რატომ ვერ გაიმართავა?

— ეს პოლიტიკის საკითხია. ყველა ამბობდა, რომ გერმანელი გამარჯვებდა. ყველა იმდენად გულშემატკიფრობდა სოფოს, რომ უკვე იმაზე ვნერვიულობდი, ნეტავ, სად უნდა ჩაგატაროთ „ევროვიზია“ — ბათუმში თუ თბილიში-მეთექი?. ამის გამო, სერიოზუ-

ლად ვლელავდი და სოფო სულ მეჩეუბებოდა, — სისულელებს ნუ ლაპარაკობო! გეფიცები, დარბაზში, ნინა რიგებში სომხები ისხდნენ და საქართველოს დროშას აფრიალებდნენ... კონკურსის ბოლოს ჩატარდა გამოვითხვა „ევროვიზია 2010“-ის საუკეთესო ხმა“ და ხმათა უმრავლესობით, ყველაზე ძლიერი ხმის პატრონად სოფო ნიუარაძე დაასახელეს.

— იქ ყოფის პერიოდში საქართველოდან თუ გიაგშირდებოდნენ ხელისუფლების წარმომადგენლები და გიულშემატკიფრობდნენ?

— არა, არავის დაურევას.

— აյ ჩამოსულებს თუ დაგხვდნენ?

— კი, უურნალისტები დაგხვდნენ აეროპორტში, სხვა არავინ.

— სოფოს იქ თაყვანისმცემლები თუ გაუწიდა?

— უმრავის ვიდრე სასტუმროდან გამოვიდოდა, გარეთ 11 ბიჭი მაინც ელოდა. ზოგი მაისურზე სთხოვდა ხელის მოწერას, ზოგიც სოფოსზე წერებ. ერთ საღამოს ნომერში ვიჯენი და ტელევიზორს ფურუებდი. ჩატარდა გადამიანი მისთვის გადამეცა. ქუჩაში რომ გავდიოდით, ყველა „შაინს“ (სოფოს მიერ „ევროვიზიაზე“ შესრულებული სიმღერის სახელწოდება) ეძახდა. მოკლედ, ნორვეგიაში სოფო ძალზე პოპულარული გახდა.

ვიგურის ბიბი

- მავნეავი ღ ეფეხის საშავებაზე ჭახის მონიშვილის

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს სხვაცის ხორცის

— ავავითებს ღ ასახულებს ასახს იტებას

— შეის სხივებს, ზემოადეს, ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელის ფიგურის ბახები

— სწავლაზე ღ უსაფიხოსოე ახლენს და სახელ

სახე

შორენა პეგაზილი: „გარეგობა რომ არ მეოდეს, სამსახური არ მექნება...“

დიდი ხანი არ გასულა მას შემდეგ, რაც ტელეკომპანია „იმედის“ ეთერში გადაცემა — „დამე შორენასთან“ აღარ გადის. მსახიობი და ამ გადაცემის წამყვანი შორენა ბეგაშვილი ამბობს: ფერც მიხვდებოდით, გადაცემა სექსზე რომ იყო, რადგან ამ თემის გარდა, ლამის ყველაფერს ვეხებოდით; მიმართია, ქართველი ხალხი ნაკლებად „გახსნილია“, სწორედ ამიტომ „შეურაცხყო“ „კრიტიკით შეიარაღებული“ ადამიანებით... მოკლედ, „დამე შორენასთან“ დაურეს, შორენა კი თავისუფლებით ტკბება და დროის დიდ ნაწილს საყვარელ ადამიანებთან ერთად ატარებს.

ეთერში აღარ გადის. მისი დაწურველი მიზანი რა იყო?

— ამჟამად, დასვენებით ვტკბები — იმ ხალს ვევდები, ვის ნახვასაც ხშირად ვერ ვახერხებდი: დედაჩემს, მეგობრებს, ახლობლებს, და „საქმეებს“ ვაგვარებ, რადგან ვიცი, რომ ეს შესვენება დროებითია.

— რაიმე შეთავაზებები თუ გაქვა?

— კი, რაღაც პროექტები არის, მაგრამ ჯერჯერობით გადაწყვეტილი არაფერია.

— დაახლოებით თვე-ნახვარება, რაც გადაცემა „დამე შორენასთან“

— არ ვიცი. ხელმძღვანელი მიზანის როგორი არ ვიცი. გადაცემა საჭირო. როგორც ვიცი, გადაცემა საკმაოდ რეიტინგული იყო, მაგრამ ქართველი ხალხი სექსზე არ გალაპარავებს. არადა, ვერ მიხვდებოდა, რომ გადაცემა სექსზე იყო რადგან მგონი, ამ თემის გარდა, ყველაფერს ვეხებოდი (იცინის). საქართველოში სექსის შესახებ გადაცემა მაინც არ შედგა — ალბათ, მაყურებელს არ უნდა.

— ამბობ — ხალხი სექსზე არ გალაპარავებსო. არადა, მაყურებლების ნაწილი გადაცემით იმიტომ იყო უკმაყოფილო, რომ უფრო მეტს ელოდა...

— კი, მეტს ელოდნენ და უფრო კრიტიკულადაც იყვნენ. განწყობილი, — აბა, ერთი, რა უნდა თქვას სექსზე? ჰოდა, „ცოტა სექსი“ რომ შევთავაზეთ, არ ესიამონებათ — შეურაცხყოფილები დარჩენებ, რადგან გადაცემის ეთერში გასვლას „კრიტიკით“ შეიარაღებული“ ელოდნენ (იცინის) „დამე შორენასთან“ ჩვეულებრივი, „ლაიტი“ გადაცემი იყო. თბილისი არ არის მოსკოვი, რომ ქუჩაში ვიღაც გაჩერებო, პლასტილინის მსგავი რომ მიაწოდო და სთხოვი: შენი შეყვარებულის პენისი გამოიძრნებო... აქ ბევრად უფრო შეზღუდული ვართ. ერთხელ გადაცემა კოცინის თემაზე მქონდა; შეყვარებულ წყვილს ვთხოვე, — ერთმანეთს აკოცეთ-მეტე. გაოცებული დავჩირი, რადგან საკუთარი გრძნობების გამოხატვის რცხვენოდათ. ეს მით უმეტეს გასაკვირია, როცა საქმე ცოლ-

ქმარს ეხება... ასე რომ, საქართველოში სექსზე გადაცემა როგორი უნდა ყოფილიყო? ცხადია, ძალიან მოკრძალებული (იცინის). ქართველები ნაკლებად „გახსნილი“ ხალხი ვართ.

— გადაცემისთვის კონკრეტული თემის შერჩევაში თავად თუ მონაბილებდი?

— თემას ძირითადად, პროფესიონალები არჩევდნენ, ტექსტს ადგენდნენ, მაგრამ რამდენჯერმე მეც გამოვთქვი აზრი და გაითვალისწინეს. მაგალითად: ქალწულობის აღადგენენად, საქართველოში ბევრი ქალი „იკვერება“. კუზანოვის კლინიკში მივედით და ეს ინფორმაცია დაგვიდასტურეს. ასე რომ, ქალების „გაგერვასთან“ დაკავშირებული თემა გადაცემისთვის ჩემი შერჩეული იყო (იცინის). არავის პირად ცხოვრებაში არ ვერევი — ვისაც როგორ უნდა, ისე იცხოვროს.

— იმ მამაკაცებზე რას ფიქრობ, რომლებსაც სურთ, რომ მათი რჩეული ქარიზმინტებამდე აუცილებლად ქალწული იყოს?

— ქალბატონები აღარ ასეთი მამაკაცებისთვის „იკვერებინ“ და სდება საქალწულე აპკის „აღდგენა-რესტავრაცია“ (იცინის). ძალიან სასაცილოა!. სტერი საქციელი ჩემთვის როგორც „თავისუფალი ცხოვრებით“ ცხოვრობს, მერე კი უცემ, გათხოვება მოუნდება. გამოდის, მეუღლეს თანაცხოვრების პირველივე დღიდან

განეურებული რომანი „ჩუმი“ დასასრული

ფალისა და იას გზები გაიყარა

ბიზნესმენ ფადი ასლის ცხოვრებისა და საქმიანობის შესახებ ქართველი საზოგადოება მეტ-ნაკლებად ინ-ფორმირებულია. მართალია, პირველ ქორ-ნინებასა და ლიბანურ ოჯახზე საჯაროდ ძალზე იშვიათად საუბრობს, მაგრამ თავისი შეილებისა და ია ფარულავასთან დაშორების შესახებ პირველად, „გზას“ მკითხველს მოუთხრობს.

თავთა დადებული

— ბატონი ფადი, გვი-ამბეთ, თქვენი შეილების შესახებ, ამჟამად სად ცხოვრობენ ისნი და რას საქმიანობენ?

— მე 3 შეილი მყავს — ერთი ვაჟი და 2 ქალიშვილი. ოსკარი 22 წლისა, ოდრი — 21, კიმი კი — 17-ის. სამივე ლიბანში ცხოვრობს. წელს ოსკარი სამოქალაქო საინჟინრო ფაკულტეტს ამთავრებს და ფინანსურ სფეროში მაგისტრის ხარისხის მოსამავებლად სწავლას ღონისძიების გააგრძელებს. ოდრის ერთი სასწავლო წელი დარჩა და უნივერსიტეტს ინტერიერის დიზაინის სპეციალობით დაასრულებს, კიმი კი სკოლის ბოლო კლასს ამთავრებს.

— როგორი ურთიერთობა გაქვთ შეილებთან? ხშირად ჩამოდიან

სტუმრად საქართველოში?

— დიახ. ჩემს შეილებთან არაჩვეულებრივი ურთიერთობა მაქვს. აღსანიშნავია, რომ საუკეთესო მეგობრები ვართ. ისინი ყველა საიდუმლოს მანდობენ და მეც ყველაფერს ვუყვები ჩემ შესახებ. ადამიანები ყოველთვის გაოცებული რჩებიან, როცა იგებენ, თუ რამდენად ახლოს ვართ ერთმანეთთან და როგორი საოცარი მეგობრობა გვაკვშირებს.

— მოსწონთ საქართველო? მათაც ხომ არ უფიქრიათ აქ დარჩენაზე?

— საქართველო სამივეს ძალიან უყვარს და როგორც კი შესაძლებლობა ეძლევათ, ყოველთვის ჩამოდიან, თუნდაც 3-4 დღით მაინც. აღსანიშნავია, რომ ისინიც ჩემსავით, საქართველოს მოქალაქებად იქცნენ, რითიც ძალიან ამაყობენ! უნდა უსმინოთ, როგორ ტრაბახობენ თავიანთ მეგობრებთან იმ ფაქტით, რომ ქართველები არიან!

— როგორც ადრე ინტერვიუში აღნიშნეთ, შოთარები საჭაოდ მკაცრად გზრდიდნენ. თქვენ

როგორ აღზარდეთ შეილები? ასე-თივე მკაცრი მამა სართ თუ უფრო ლმობიერი?

— მართალი ბრძანდებით, ჩემი მშობლები მკაცრები იყვნენ. მე განსხვავებული მეთოდებით აღვზარდე ჩემი შეილები და სხვანაირი ცოდნა მივეცი, რომელიც დიალოგსა და მსჯელობას ეფუძნება და მეტად დამაჯერებულია, ვიდრე წესები და ინსტრუქციები. ამ მეთოდმა გაამართლა! მე მჯერა დიალოგის, პრობლემებზე გახსნილი საუბრის: შეილები და გიჯერებენ არა იმიტომ, რომ ეშინიათ შენი, არამედ იმიტომ, რომ ენდობი და მართალი ხარ მათთან.

— როგორ ფიქ-რობთ — თქვენ შეილებიდან რომელი უფრო გგავთ ხასიათით, თვისებებით?

— ვფიქრობ, სამივეს აქვს ჩემი რაღაც თვისება, მაგრამ რომელიმე რომ ზუსტად მგავდეს — ამას ვერ ვიტყვი, თუმცა ვფიქრობ, რომ ხასიათით, ოდრი მაინც ძალიან მგავს.

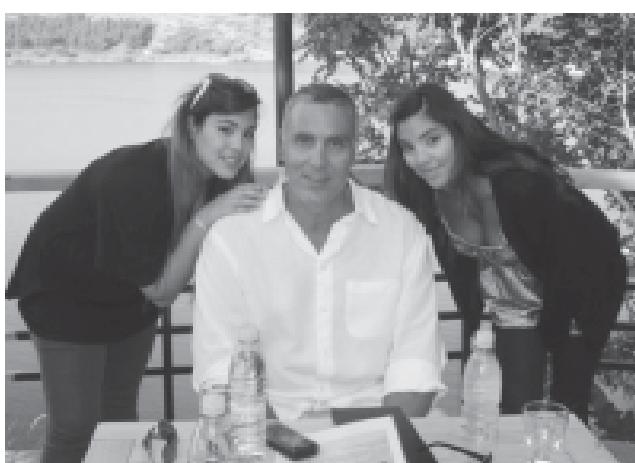
— რომელიმე ბიზნესმენობას ხომ არ აპირებს? თქვენთან ერთად ამ დიდ საქმეში ჩაებმებან?

— დიახ, სამივე გეგმავს ბიზნესში მუშაობას, როგორც კი სწავლას დაამთავრებენ. ოსკარი და ოდრი ძალიან მჭიდრო კავშირში არიან ჩემს ბიზნესთან და ისინი ყველაფერში ერკვევიან, ზოგიერთ კომპანიაში მეწილენიც კი არიან და ზოგჯერ ისეთ კითხვებს სვამენ, რომელიც აუდიტორმა არ უნდა დასვას, მაგრამ მე ეს მომწონს. როცა ვინმე ძალიან ღრმად იქრება დეტალებში, ეს ნიშნავს, რომ პიროვნება წარმატებული იქნება, იმიტომ, რომ „ეშმავი“ ყოველთვის დეტალებში იმაღლება.

— თქვენ ბიზნესი საქართველოში საკმაოდ წარმატებულია. პოლდინგში ბერი ქართველი გყავთ დასაქმებული?

— დაახლოებით 130 ქართველი მუშავი გვყავს ჩაბმული სხვადასხვა სახის აქტივობაში და ბევრი მათგანი მთელი ამ 13 წლის მანძილზე ჩვენთან ერთადაა, ერთი დიდი ოჯახი ვართ.

— რამდენად შორმისმოყვარე და ერთგული თანამშრომლები არიან

ქართველები?

— ისინი ძალისხმევას არ იშურებენ საქმისათვის, ძალიან თავდადებულები არიან და ზოგჯერ, როცა გვიან ღამით ოფისთან მანქანით გამივლია, სინათლე ჯერ კიდევ ანთებული დამინახავს, კვლავ განაგრძობდნენ მუშაობას. ეს დასაფასებელია.

— ქალბატონ იასთან თქვენს ურთიერთობაზე რას გვთქვით? გავიგდო ერთმანეთს დაშორებისათვის. ეს სიმართლეა?

— დიას. ჩვენ დაახლოებით 3 თვის წინ გავიყარეთ და ეს ორივეს გადაწყვეტილებით მოხდა. თუმცა კარგ მეგობრებად დავრჩით და ნორმალური ურთიერთობა გვაქვს.

— თუ საიდუმლო არ არის, რა იყო თქვენი გაყრის მიზანი?

— აღსანიშნავია, რომ ჩვენ 5 წლის მანძილზე პარტნიორები ვიყავით და დაცილება იმიტომ გადავწყვიტეთ, რომ იამ ცხოვრება უნდა გააგრძელოს. მე შვილები მყავს, მას თავისი ოჯახი უნდა ჰქონდეს, კარიერასა და მომავალზეა ორიენტირებული... ია ძალიან კარგი პიროვნებაა და ყველა შესაძლო წარმატებას იმსახურებს. ჩემი მხრიდან, ყოველთვის ვეცდები, დავხემარო და სასარგებლო რჩევებიც მივცე.

— ახლა რას აპირებთ, რა გეგმები გაქვთ?

— ჩემი გეგმები ისევ და ისევ საქართველოში ბიზნესის გაფართოებას უკავშირდება. ამჟამად 2 ახალ დიდ პროექტზე ვმუშაობთ, რომელსაც უახლოეს თვეებში დავასრულებთ. რაც შეეხება გულს — ამ მხრივ, ჯერჯერობით გეგმები არ მაქვს. მჯერა ბედისწერის!

დათო როსტომაშვილის გერმანული ხასიათი, ესკანიში მოკარული გარვალი

და „გაბროვით“ შეცდების მიხოს სიდადი

რა გრძელიც ამ დაწესებულების სახელია (საქართველოს სასჯელალსრულების, პრობაციისა და იურიდიულ საკითხთა დასმარების სამინისტროს სასჯელალსრულების დეპარტამენტი), ისეთივე გრძელი გზა გავიარე, დათო როსტომაშვილთან შესახვედრად იქ რომ შევსულიყავი.

მსახიობი და იურისტი ამ დეპარტამენტში მატერიალურ-ტექნიკურ უზრუნველყოფის განყოფილების უფროსი გახლავთ.

ნიმუშები

— დათო, როგორ მოხვდი სახელმწიფო სამსახურში?

— 1992 წელს დავიწყე აქ მუშაობა, მაგრამ მაშინ №1 საგმომიერო იზოლატორი ერქვა, იუსტიციის სამინისტროს შემადგენლობაში შედიოდა.

— სახელმწიფო მოხელე „იუ-მორინაში“ ხელისუფლებას რომ აკრიტიკებ, უხერხულობის გრძნობას არ განიცდი?

— არა, მთავარია, იუმორი შავი არ იყოს. ბატონი ჯერმალ ბატაშვილი შავ იუმორს არასდროს გაავეთებს. იცის, სად, როდის და რა უნდა თქვას. თან ჩვენ ისეთ რამეს არ გაკეთებთ...

— რომ აქ საქმე გაგიფუჭდეს?

— თუნდაც. მე სახელმწიფო მოხელე ვარ და სცენაზე ისეთ რამეს არ ვიტყვი, სახელმწიფოს წინააღმდეგ რომ იყოს მიმართული. თვითონ ბატონი ჯერმალიც არ ჩამაყენებს ამ სიტუაციაში. მეც არ გავაკეთებ ამას, წინააღმდეგ შემთხვევში, ან „იუმორინას“ დაუტოვებ, ან — ამ თანამდებობას.

— მაინც რომელს აირჩევ?

— ორივეს (იცინის)...

— ჩვენს რუბრიკას „ფიქოპორტრეტი“ ჰქვია და შენ ფიქოპორტრეტის შესადგნად შენ გულ-წრფელობა აუცილებელია.

— სვანი რომ დაიჭირეს, იცი?

— არა.

— უთხრეს, — ჩვენ დეტექტორი გვაქვს და ტყუილს რომ იტყვი, წითელი აინთება; ასე რომ, გირჩევია, სიმართლე გვითხრა, გაიგო? — კიო, უპასუხა სვანმა და წითელი აინთო. რა

გინდა ახლა, დეტექტორზე უნდა შამართოთ?!

— არა, დეტექტორით არ მოვ-სულვარ; დეტექტორი კი არა, ტელეფონიც მაშეთა ბიუროში დამატოვებინეს.

— მა რას იზამ? ჩემს თვალებში ამაიკითხავ სიმართლეს?.. გულზე ხელის დადებით ვდებ პირობას, რომ არ მოგატყუებ. საერთოდ, არ მიყვარს ტყუილი. მხოლოდ მაშინ ვიტყუები, როცა ამით კეთილი საქმის გავეთება შეიძლება.

— ურნალისტებთან ურთიერთობა გიყვარს?

— აზრიან ურნალისტთან მიყვარს, რომელსაც შენი ესმის და რასაც ამბობ, იმას წერს. რაც არ მითქვამს, იმას როგორა წერ, კაცო?! გამოშტერებული რესპონდენტები ხომ არც თქვენ მოგწონთ. ეგრეა, რა...

— პუნქტუალური ხარ?

— გრძანელზე მეტად პუნქტუალური ვარ. მაესიმალურად ვცდილობ, არსად დაგიგვიანო. არც ვიგვიანებ. არ მიყვარს ლოდინი და იმ ადამიანის მდგომარეობაშიც შევდივარ, ვინც მელოდება.

— დილით თავად იღვიძებ თუ მაღვიძიარას დასმარებით?

— რას ლაპარაკობ?! რეფლექსი მაქვს გამომუშავებული: დილის 6 საათზეც რომ დავიძინო, 9-ის 20 წუთზე ფეხზე ვარ.

— როგორი არ არის ასეთი რეზიმით ცხოვრება?

— სანამ ჯანი მომიყება, ყოჩალი ვარ. ცოტა შემერყა ჯანმრთელობა, მაგრამ თავს თუ გავუფრთხილდები, ყველაფერი კარგად იქნება. არც ქსვამ, არც ვეწევი.

— გიყვარს საკუთარი თავი?

— საკუთარი თავი თუ არ გიყვარს, სხვას ვერ შეიყვარებ, განაცვალებ.

— რა არ მოგზონს შენს ხასიათში?

— ფიცხი ვარ და ისეთი ვარ ამ დროს, არ გვნახოს: ვყვირი, ვიგინები „სართულებიანს“. ბუნებით მშვიდობის-მოყვარუ ადამიანი ვარ, სიმთვრალეში რომ ჭედავს ზოგი, ისეთი — არა. მთავარია, ვინძებ რაიმე ისეთი არ მაკადროს, თორებ კონფლიქტს თავად არ ავტებ. „პადარკა“ არც მე ვარ, ხანდახან ისეთი მთვრალიც ყოვლილავარ, მეც გამიჩინებია, მაგრამ ეც ხშირად არ ხდება.

— დავუშვათ, მეუღლემ იყიდა კაბა, რომლის ფასიც დაგიმაღლა. მოგვიანებით ამ კაბის ნამდვილი ფასი გაიგე როგორი იქნება შენი რეაქცია?

— მინდა გითხრა, რომ ეც ამბავი ჩემს თავს არ მოხდება.

— რატომ?

— იმიტომ, რომ ჩემი ცოლი არ მატყუებს.

— მეგონა, იტყოდი, კაბის ფასებს არ გვითხვიან.

— არა, არ მატყუებს ჩემი ცოლი. მეორეც — კაცი თუ ხარ, ისიც იცი, რომ ცოლს კაბაც სჭირდება, „კალგოტეც“ და ფესაცმელიც. რატომ უნდა მომატყუოს? მეუბნება, რაც სჭირდება და ვაძლევ ფულს.

— კაბის ფასი 300 ლარს რომ აღწევდეს, მაინც არ გააძრო-ტესტებ?

ფსიქოპროტეზი

— არა. ის ჩემი ცოლია, ჩემი შვილების დედა, ჩემ გვერდით დადის და მსიმოვნებს, როცა კარგად გამოყურება.

— თუნდაც, მამაკაცები მუშ-ტრის თვალით აკირდებოდნენ?..

— მმ... ა, კანალამ წამომცდა... რა გინდა ახლა, უნდა შემაგნებინო?!. კაცს ხარბი თვალი აქვს, ხშირად გაურბის კიდეც, მაგრამ გაჩინია, ვის გვერდით დგას ის ქალი, ვისაც უყურებ. ასეთ შემთხვევაში ქალიც არის ხოლმე მიზუში. არ უნდა მისცე კაცს საბაბა, მუშტრის თვალით შემოგებდოს. ჩატულობითა და საქცელით, კდემამისილი უნდა იყო.

— თუ შენი მეგობრის გვერდით ვულგარულად ჩატული ქალი დგას და იმის საცუდველსაც იძლევა, რომ მუშტრის თვალით შეხედო?

— ტრადიციულ იჯახში ვარ აღზრდილი და ოჯახში როცა შევდივარ, იქ ქალებს არ ვუყურებ.

— თუ ოჯახში არა ხარ და, მაგალითად, რომელიმე კლიპის პრეზენტაციას ესწრები?

— ეს რა გასამართლებელი საბუთია?! რა ვუთხრა მეგობრას — შენს ცოლს იმიტომ შევხედე, რომ პრეზენტაციაზე ვიყავით-მეთექი?!. თუ ის ქალი ჩემი მეგობრის გვერდითა, ზედაც არ შევხედავ, თავდახრილი ვიჯდები; შეიძლება, მეორე დღეს ქუჩაში რომ შემხვდეს, ვერც ვიცნო.

— ერთგული ხარ?

— ძალლივით.

— შენი საქმე მეგობრის გამოგადაგიდვია?

— მთელი ცხოვრება ასე არ ვიქცევი?! ჯერ მეგობრობა და მერე — ჩემი საქმე, ადამიანი ყველაზე დასაფასებელი თვისება — ერთგულებაა. დღეს ძალიან ცუდი ტენდენცია: ადამიანები ინფორმაციის მოწოდების დონეზეც არ გემისარებინ. მაგალითად, რომ ეცყვი, ამას და ამას დაურეკე და ესა და ეს ამბავი გამიგეო, დაგიპირდება, დაგურევავო და „გადაგაგდებს“. ასეთ რამეს მე ვერ გავაკეთებ.

— როდის ბრაზდება დათო როსტომაშვილი ოჯახში — როცა სადილი მზად არ არის, ჭურჭელი დასარეცხია თუ პერანგი და-საუთოებელი?..

— ასეთი რაზ ჩემს ოჯახში პრაეტიკულად, არ ხდება. ამ მხრივ პრეტენზიული ვარ, შეიძლება 35 პერანგი ეკიდოს კარადაში და მაინცდამაინც ის მოვითხოვ, რომელიც გუშინ გაირეცხა და დაუთოვებული არ არის... არიან ტიპები, რომლებიც ბოლმას სახლში ანთხევენ. ეს სისულელედ მიმაჩინია. 19

წლის ცოლ-ქმარი ვართ და ასეთი შემთხვევა არ მახსოვნ.

— რამდენი შვილი გყავთ?

— ხატია, ქეთევანი და გიორგი დავიდოვნები.

— 3 შვილზე რატომ გაჩერდით?

— შექი მოვიდა (იცინის)... მანამდე „დიუშოკი“ გვიყიდეს, — კარგი, გამორდითო!..

— რაიმე მოგიპარავს?

— კი, ბავშვობაში — თხილი; დიდობაშიც ერთხელ, ლონდონში, მაღაზიაში ბოთლის გასასწერელი, ე.წ. „ატ-კრივალეა“, „გამოვიყოლე“ შეგებულად. აუ, მაგარი ამბავი გამასხვნდა ქურდობაზე: ესპანეთში ვართ გასტროლებზე, ქალაქ მურსში კონცერტი გვაქვს. ბესო ბერულაშვილს გავრღვა შარვალი. ხელით ვერ გავერავდით, საკრავი მანქანა იყო საჭირო. კონცერტები ჯერ არ ჩაგვიტარებია. ფული გვაქვს, მაგრამ იმდენი, რომ თუ შარვალს ვყიდით, აღარ დაგვრჩება, — ნორმალური შარვალი 58 ევრო ლირს!.. მაინც შევედით მაღაზიაში. ბესო იზომებს შარვალს და უეცრად მექანის, — როსტიკი, ეს შარვალი რომ ჩავიცვი, დეტაქტორი მოსქერა და რა ვქნიო?..

— რა უნდა ქნა, შე კეთილძალლო, ხალხი სპეციალურად აძრობს, რომ მოიპაროს, შენ თვითონ მოგიძერა; ჩაიცვი დევლი შარვალი, ე მაგ „ვეშოლგაზე“ გადაკიდე და ნამიღიდა-მეთექი, — დაგვავალიანე. თავიდან გამიძალიანდა, მერე დამეთანხმა. სანამ ის „ოპერაციას“ ატარებდა, მე გარეთ გამოვედი: ვინიცობაა, მაინც „იყვიროს“ შარვალმა, ვინმეს ესპანურის მცოდნეს ვიპოვი-მეთექი. ამ ფიქრებში ვარ, ოფლი მიმდინარე და გამოვიდა ბესოც. მოვიპარეთ შარვალი!.. დავამთავრეთ კონცერტი და ბესომ თავში ხელი შემოიტყო: ფულიც შარვლის ჯიბეში დამრჩი და რაც რამაზ ტელეფონის ხომრები მქონდა, ისიცო. ერთი კვირა ეკლებზე ვიჯენით — ან ახლა დარეკავენ, ან ახლა-თქო, — ვფიქრობდით. თურმე რას დარეკავენ? — დღეში იმდენს იპარავენ!..

— ზარმაცი ხარ?

— არა, საქმეში „შვილთვიანი“ ვარ: საქმეს რომ დავინიცებ, სანამ ბოლომდე

მივიყვან, ტვინს ვპურდავ. მაგრამ მორიდებული ვარ მანც. მაგალითად, ვინმეს ვასესე ფული; მერიდება — ჩემს ფულზე ვერ დავურეკავ, რომ დამჭირდეს.

- ბევრი ვალი აქვთ შენ?
- საჭმაოდ.
- მანც?
- ეჲ (ამოიხვერშა), დაკარგულია...
- შენ გაქვს ვინმეს ვალი?
- სამშობლოსი...

— დასახულს ერთი კარგი კასური ანეკდოტი უნდა მომიყვევ... — ორს მოგიყვები... მიხო ეფერება თავის სუჭუჭა ბავშვება, — მამაი ოქრო, გენაცვალე... მარო, ე, ბალლი გახჩინე თუ მოქსოვეო?.. ნალდი ამბავი უნდა მოგიყვევ, კახეთში ერთ-ერთ სოფელში კაცსა 9 ბიჭი ჰყავდა. პატარა ყველაზე ჭკვიანი აღმოჩნდა, იფერა, სანამ ესენი ცოლებს მაიყვნეონ... გავარდა და დედისერთა გოგო შეირთო ცოლად; შეძლებული ოჯახის შევილი მაგდო იგრე, როგორც ახალი „ნოლ შესტი“. ისეთი პირობები შექმნა, გოგოს დედ-მამა ეხვეწებოდა, — ამოტონა სახლ-კარი გვაქს, მარტო დავრჩით, მოდით, ჩენთან იცხოვრეთო. — რას ამბობ, როგორ ჩევესიძებიო?!. — უკადრისობდა სიძე. დიდი სვეტნის შემდეგ გადავიდა სიდედრ-სმამრის სახლში, გასქელა ჯიბუ, მანწყო ცხოვრება ბიჭმა, ქრისი ირმოშია ჩავარდნილი. ბევრი ძროხა ჰყავდათ, სიდედრი მანწყოსა და ყველას ყიდდა. მეზობელის ქალი ყოველდღე მოდიოდა და მანწყონი ერთი და იმავე ადგილიდან მიჰქონდა. ბიჭმა თვალი დადადგა ამ ქალს, მაგრამ ვრასვერი მოუხერხა თავის მძალა გაანდო ეს ამბავი. იმანაც ურჩია, — შეკეთილძალლო, ვერა ხედავ, რამდენი ზოოაფთიაქია, წადი, „ბაბროვე“ იყდევ, ჩაუყარე მანწყოში, ძროხასა ტეხაშს და ქალ ვერ ატეხასო?!. იყიდა ამანაც, დაუჯვერა, დაფხენა და ჩაყარა მანწყოში. დეას ქხლა, ვითომ ვენახს აკავებს, იკის, რომელ საათზე უნდა მოვიდეს მეზობელის ქალი და რასა ხედავს? სადღარა ის ქილა, სადაც „ბაბროვე“ ჩაყარა?! შევიდა სახლში და სიდედრსა ჰყითხა, — დედი, მანწყონი რო იდგა, ვინ წაიღოო?

— არავინ, შვილო, ძალიანა ცხელოდა და მე შევჭმე, გული გავიგრილე, — უბასუხა სიდედრმა. არადა, სიმამრი ალაზნის პირას იყო წასული, დიდ ვენახში... გაიქცა ბიჭი, სუ ოფლიანი მივიდა სიმამრთან, მოუყვა ეს ამბავი. აგინა სიმირმა, მემრე ჩისევა თავის „მატაციკულეტში“ და გამოაქცია სახლში. ორ ბორბალზე მოპქონდა სამბორბლიანი „მატაციკულეტი“. რო შემოვიდნენ ეზოში, სახლის კარი გაიღო და „მანტიორი“ გამოვიდა; „პაპკა“ პქონდა იღლიაში ამოდებული ჯიგარსა; ამოპერა შარვლის „ზმეიკას“ თითო, — ამ წლისა თექვნი გადასდილია, — უთხრა კაცებსა და წავიდა... ■

ქართული სუსტის ზემოს ნამდვილი დედოფალი...

„მაღლობა რეზო ლალიძის სუსტის...“

„გაზაფხულდა,
აყვავილდა ნუში“

— ასე ერქვა
საღამოს, რომელიც
თამრიკო ჭოხონელ-
იძემ დიდ საკონ-
ცერტო დარბაზში
გამართა (ამ
საოცარი პროექტის
შესახებ „გზის“
ფურცლებიდან
ფრცლად, თავად
მომღერლის ინტე-
რიუს მეშვეობით
მოგითხოვდით).

სოლო კონცერტს საფუძვლად ედო უკვდავი რეზო ლალიძის შემოქმედება, რომელიც ქალბატონი თამრიკომ საოცარი სით-
ბოთი, სიყვარულითა და უდიდესი პროფესიონალიზმით გამოი-
ტანა მსმენელის ნინაშე.

დაღი ფასია

თელუ გაპუნია:

— არაჩეულებრივი, თბილი და ქალზე სასიმოვნო საღამო იყო. თამ-
რიკომ განუმეორებელი ნუთები გვაჩუქა. რაც შეეხება მუსიკას —
რეზო ლალიძე ხომ უსაყვარლესი კომპოზიტორია ყველასთვის!

თელო არაზაზვილი:

— თამრიკომ დიდი ხნის ოცნება აისრულა. რეზო ლალიძის შემოქმე-
დების თავმოყრა და სოლო კონცერ-
ტის სახით წარმოდგენა იოლი რო-
დია. მიუხედავად იმისა, რომ რეპე-
ტიციები სავარაოდ ექსტრემალურ
პირობებში (მოკლე ვადებში) მიმ-
დინარეობდა, პროფესიონალიზმისა
და არაჩეულებრივი ტემპის წყალო-
ბით, თამრიკოსთვის ეს ვა-
დაც საჭარისი აღმოჩნდა,
რომ ტრადიციული და ჭეშ-
მარიტი ქართული სიმღერის
ზემის ნამდვილ დედოფლად
წარმოჩნდილიყო.

მომღერალთან ერთად,
სცენაზე უკრავდა ევგენი მი-
ქელაძის სახელობის ეროვ-
ნული სიმფონიური ორკეს-
ტრი ნიკა მემანიშვილის ხე-
ლმძღვანელობით. სადირიჟო-
რო პულტან, ნიკას გარდა,
კოპა მერმანიშვილი ვიხი-
ლეთ, როიალთან — ახალ-
გაბრდა კომპოზიტორი, ნიკა
ნიკვაშვილი. მღეროდა საპატ-
რიარქოს გუნდი, ასევე —
თეატრალური უნივერსიტე-
ტის კვარტეტი.

თელუ დუღაზვილი:

— სიტყვები არ მყოფნის,
რაიმე ვთქვა: თამრიკო ნოვა-

ტორია! სრულიად ახალი რამ შემოგვთავაზა. არაჩვეულებრივად გააცილებლა ბატონი რეზოს შემოქმედება. ის ბოლომდე დაიხარჯა — სმის მთელი დაპატიონით მღეროდა. უდიდესი სიამოგნება მივიღე. ეს იყო სიმღერის შეუდარებელი დღესასწაული. ულოცავ თამრიკოს ამ წარმატება!

თებერია არჩვაპი:

— დღეს აქ უდიდესი სიხარული განვიცადე. ფინალიც როგორი საოცარი იყო! ძალიან კმაყოფილი ვარ. ღმერთმა დალოცოს ამ სიკეთისთვის!

პროექტის რეჟისორი დათო დოიაშვილი გახლდათ, რომელმაც ენერგია არ დაიშურა, რათა კონცერტი წარმატებული ყოფილიყო. სიმღერებს უკვდავი კომპოზიტორის კადრები გასძევდა ფონად, აგრეთვე — კადრები კომპოზიტორის მიერ გაფორმებული ფილმებიდან...

სოჭო კუზავი:

— დიდი შთაპეჭდილების ქვეშ გახლავართ. ბედნიერი ვარ, რომ ეს საღამო შედგა, რომ რევაზ ლალიძის უკვდავი, არაჩვეულებრივი სიმღერები და მელოდიები ასეთმა არაჩვეულებრივმა მომღერალმა ჩვენ წინაშე წარმოადგინა. დიდი მადლობა ქალბატონ თამრიკოს ამ საჩუქრისათვის!

ლელა ცურავია:

— საოცარი კონცერტი გახლდათ. თამრიკო საოცარი აკადემიური იყო. სცენაზე უდიდეს სითბოს ასხივებდა. ყველაფერი გემოვნებით იყო გაკეთებული. დიდი მადლობა ამ სიამოგნებისთვის! წარმატებას ვუსურვებ!

მომღერალს ტრადიციულად, მისი დები — სოფიკო და თინიკო უმშენებენებ გვერდს. მღეროდა მისი ქალიშვილი — მარია როინიშვილი.

არია როინიშვილი:

— დღეს ისე, როგორც ყველა, დედაქმას, როგორც მომღერალსა და შემოქმედს, მეც ვულოცავ წარმატებას. ბედნიერი ვარ, რომ ეს კონცერტი დაბრკოლებების მიუხედავად, შედგა და ხალხს ლამაზი წუთები აჩუქა...

ეპა კაბიანი:

— არაჩვეულებრივი კონცერტი იყო, რომელშიც უზარმაზარი შრომა ჩაიდო: თამრიკო ამ პროექტზე მრავალი წელი მუშაობდა. სულ არქივში აქვს მოძიებული ისეთი მელოდიები, რომლებიც არც ისე ცნობილი იყო, კინოფილმებისთვის იყო დაწერილი და სიმღერებად ააჯდორა.

დიახ, რევაზ ლალიძის მელოდიებით ახალი სიმღერები ნანა ცინ-

სსენის მიღეა

ცამის, მანანა გურგენიძის, ნიკო გომელაურისა და პეტრე გრუზინ-სკის ლექსებზე შეიქმნა... სწორედ რეზო ლალიძის მუსიკაზე შექმნა მისი უკანასკნელი ლექსი — „ჩემი ხარ“ — ნიკო გომელაურმა, რომლის პრემიერაც აღნიშნულ საღამოს შედგა...

გია გალაშვილი:

— როგორც თამრიკოს მეგობარი და კოლეგა, საოცარი კმაყოფილი ვარ. მეტსაც ვიტყვი — აღფრთოვანებული იმით, რომ იმ მრავალნიანი მზადების, თუნდაც დუმილის, შემოქმედებითი გადახარშვისა და ახლებური ხედვის ჩამოყალიბების პერიოდს არამცოც ფუჭად ჩაუვლია, არამედ ბრწყინვალედ დაგვირგვინდა. თამრიკო ყოველთვის მიმართდა დიდი რეზო ლალიძის ერთერთ საუკეთესო ინტერპრეტატორად. ამ საღამომ კი ნამდვილად გვირგვინი დაადგა იმას, რასაც თამრიკოსეული ხედვა (მისეული პრინციპებით, მხატვრული აზროვნებით) ჰქვია... ქართული სული, საოცარი უბრალოება, შინაგანი მასშტაბურობა ანუ ის, რაც მოსადგამს რეზო ლალიძეს, თვითონ თამრიკოს შემოქმედებითი „მეს“ ორგანული შემადგენელი ნაწილიცაა. დღეს კი ეს ყველაფერი საოცარი მასშტაბურობით შეერწყა ერთმანეთს. ეს მუხტი კი შინაგან დახვეწილობასა და არისტოკრატულობასთან ერთად, ნითელ ზოლად გასდევდა დღევანდელ კონცერტს.

საღამოზე ბევრი ახალგაზრდის დებიუტი შედგა. როგორც თამრიკომ თქვა, რეზო ლალიძე მადლიანი შემოქმედი გახლდათ და სწორედ მისი სიმღერებით დაილოცნები ისინიო... საღამოს ყველაზე ამაღლებებული ნაწილი მისი ფინალი აღმოჩნდა, როდესაც დარბაზის კარი გაიღო და სცენაზე 200-მდე პატარა მომღერალი ამოვიდა, რომელიც თამრიკოსთან ერთად ამდერდა...

თამრიკო ჩოხოვილი:

— სწორედ ეს მინდოდა, რომ ყოფილიყო — ქართული სულის ზეიმი! ამ ყველაფერს კი აკეთებს მისი უდიდებულესობა — მელოდია, რომლის უდიდესი ოსტატი რეზო ლალიძე გახლდათ. მადლობა მის სულს, რომ მომცა იმის საშუალება, ეს ყველაფერი ხალხისთვის მეტვა და მომეტანა ისეთი სითბოთი, რომლითაც გამოტარია თვითონ პატონი რეზოს შემოქმედება. ყველაფერს წლები წაიღებსო, ნათქვამია, მაგრამ ერთადერთი, რამაც არ დამტოვა, ეს სიმღერა აღმოჩნდა... ■

ვარსევლავები

**ბრედ პიტის
თაყვანისმცემლები
მოკირებული არიან**

ერთ-ერთ ბოლო ინტერვიუში ბრედ პიტმა სწავლიური განცხადება გააკვთა. შასა-იობამ გამშილა, რომ იგი პოლიტიკოს ჩაბმებს პირობებს. პოლიტიკის ვარსკვლება, არც მტერი, არც ნაკლები, აშშ-ის პრეზიდენტის სურს და თეთრის სახლის ოვალური კარინტი-ისტობის ბრძოლას გეგმას. „პრედი კარგა ხანია, პოლიტიკით დაინტერესდა და გასაჭირში ჩავარდნილ ადამიანებს ქმარება“, — იუნება დასავლეთის შესას.

46 წლის მსახიობს ჯერ ამერიკის სენატში მოხვედრა სურს, შემდეგ კი 2016 წლის საპრეზიდენტო არჩევნებში ჩაებმება. პიტების ოჯახის ახლობელი ამბობს, რომ ბრძენის პოლიტიკურ აბიციებს ანჯელინა ჯოლიცი იზიარებს და ქვეწის პირველი ლედი სიმოვნებით გადებოდა... საგულისხმოა, რომ პრედ პიტს ბოლო ხანგში არერთხელ განუცხადება, — კინკარი-ერის დასრულებას ვფიქრობო. ■

**მონიკა ბელურის
მეორე შვილი შეეძინა**

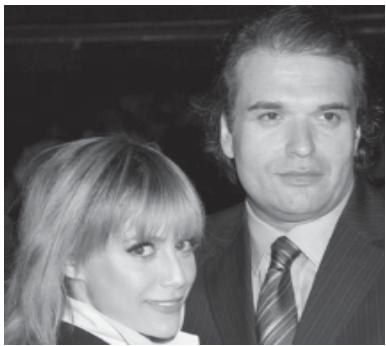
მონიკა ბელური შეეძინა მეორე შვილის დებიუტის შესასვლელი. მათ უკვე 2 შვილის დედაა. მსახიობს ქალიშვილი შეეძინა. ახალშობილის წონა 3 კგ და 220 გ-ია, სიმაღლე — 53 სმ. მშობარიობა გართულების გარეშე ჩაიარა, დედა-შვილი თავს კარგად გრძნობს. მშობლებმა მომსახულება მშობლების დაბადებაზე შეურჩევს სახელი, რადგან წინაშარ იცოდნენ, რომ გოგონა შეეძინებოდა. 45 წლის მონიკა ბელური და 43 წლის ვნესინ კახული 10 წლის წინ დაქორწინდნენ. მათ უკვე პყავთ 5 წლის ქალიშვილი დებიუტის შესასვლელი, ხოლო ერთ-ერთ ინტერვიუში მონიკა გამოტყიდა, რომ მეორე ქალიშვილის დაბადების შემდეგ, ვაჟიშვილზე იცოდნებოს. ■

კლასულია შითერმა შვილს
უჩვეულო სახელი ფარწვა

გერმანელი სუპერმოდელი კლაუდია შიფერი ახალდა აბადებული ქალიშვილის სახელს იმ დრომდე არ ასხელდა, ვიდრე გოგონა ყველა ახლობელმა და ნათესავმა არ გაიცნო. რამდენიმე დრის წინ კლაუდიამ, როგორც იქნა, შვილის სახელი გაამზილა. კოსიმა ვაიოლეტ ვონ დრიუმონი — ასეთი უჩვეულო სახელი დაარქვა მოდელმა ჩვილს, რომელიც 14 მაისს ლონდონის ერთ-ერთ კლინიკაში დაიბადა. კლაუდია შიფერი ამბობს, რომ „კოსიმა“ იტალიური სახელია და „ნესრიგს“ ნიშნავს... 39 წლის კლაუდია შიფერი და მეტიუ ვონი 8 წლის წინ შეუღლდნენ. კოსიმა ვაიოლეტ ვონ დრიუმონის გარდა მათ ოჯახში 5 წლის გოგონა კლემენტინა და 7 წლის ბიჭი კასპარი იზრდებიან.

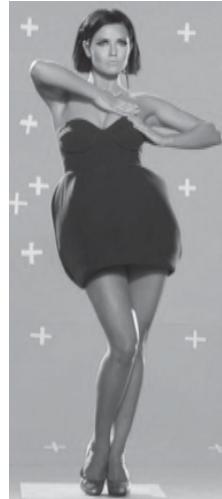
ახალი ტრაგედია მსახიობის ოჯახში

39 წლის საიმრო მონაკვეთი გულს ადრეც უჩიოდა. „შეტევები მტანჯავს; შარშან, როდესაც პუერტო-რიკოდან ვპრუნდებოდი, გულის შეტევა მქონდა“, — განაცხადა საიმრომა მეუღლის გარდაცვალების შემდგომ მიცემულ ინტერვიუში.

პრიტინ მერცი 2009 წლის 20 დეკემბერს ლოს-ნჯელესში გარდაიცვალა. დედამ გონიერადაკარგული შვილი დილის 8 საათზე სააპაზონში აღმოაჩინა. ახლობლებმა „სასტრაფო დახმარება“ გამოიძახეს, მსახიობი კლინიკაში გადაიყანეს, მაგრამ ექიმებმა ვერაცერი გააწყვეს და 10 საათსა 4 ნუთზე სიკვდილს ფაქტი დაფიქსირეს. პრიტანული გაზეოთ „სან“ ნერდა, რომ მსახიობს გარდაცვალების მიზეზი შესაძლოა, პლასტიკური ოპერაციების სერიის შემდეგ გამონერილი, ტკივილგამაყუჩქელი პრეპარატები გახდა. გამოცემა იუწება, რომ გარდაცვალების შემდგომ მისთვის დანიშნული ნიამლების სიაში ის პრეპარატებიც აღმოჩნდა, რომლებმაც მაიკლ ჯეისონის სიცოცხლე შეიწირა.

ଶ୍ରୀକୃତ୍ତିନୀ ମେର୍ଯ୍ୟ ମିଳାଇ ପାଲାଫଲାଖିଦେଇ ଦାରୁକରାମାଲ୍ଗେ, ଶାଦାପାତ୍ର ମାଗୁଳ ଝୟାଏବିନିରୀ ଦାରୁକରାମାଲ୍ଗୁଣୀଳି। ମେହିନାରିନାଲ୍ଲୁହି ପାରାଶୀ — Forest Lawn — ସାମଗ୍ରୀଗ୍ରାମାରିନ ପ୍ରେରଣିମିଳିନାଥି ମହିନାରିନାଲ୍ଲୁହି ପାରାଶୀକାଳାବୀଳି ନାଟ୍ରେ-ସାମଗ୍ରୀର ଦା ଆଲୋଚନା ମହାନାରିନାଲ୍ଲୁହି ପାରାଶୀକାଳାବୀଳି।

რუსი მომღერალი დიანა დეეზი რააპატიმრეს

მომზღვრალი დიანა დიეზი პუნქტა-კანას აეროპორტის საბაჟოზე დაკავეს, რადგან ახალგაზრდა მომზღვრალმა დევლარა-ციაში არ შეიტანა თანხა, რომელიც ხელჩანთაში ედო. დომინიკის რესპუბლიკის საბაჟო სამსახურმა 20.000 დოლარი ამოიღო, თავად მომლერალი კი 6 საათის განმავლობაში ადგილობრივ იზოლაციორში ჰყავდათ დაკავებული. დიანა ამბობს, რომ ფული მისი ახალი კლიიპის — HHype Williams რეჟისორისთვის უწდა გადაეცა. კლიიპის გადაღების კუნძულზე იყო დანიშნული, რადგან ას უნრში სახელიანი რეჟისორი ეგზოტიკური რედ დომინიკის რესპუბლიკაში იღებს. ადგან თავიდან ვერც კი მიგხვდი, რა რჯობიმანი მოვარდვიეთ. სამწუხაროა, რომ ეს საპატიოროში აღმოჩენილი და მთელი ლითაც კლიიპი უნდა გადამეღო“.

ოკეანის კადრებს სწორედ დომინირებს რესპუბლიკაში იღებს. „ძალიან შემცინდა, რადგან თავიდან ვერც კი მივხვდი, რა ხდებოდა. შემდეგ, თარჯიშმანი მოვიწვიერ. სამწუხარო, რომ ჩემი სისულელის გამო საპატიმროში აღმოვჩნდი და მთელი ფული დავკარგე, რომლითაც კლიპი უნდა გადამეღო“.

სკარლეტ იოჰანნესონის დედამ
ეთილპიროვა ბლგარნა იშვილა

სერიალ „მეგობრების“ გმირის
ვარცხნილობა ყველაზე პოპულარულია

ვარცხნილობას „საკუსტურების“, რომელიც ენისტონის გმირს
ცონიშილი სერიალის უკავებლივ ყველა სეზონში ამშენებდა (თმის
სიგრძისა და ფრინის მცირედი ცვლილებებით), შურალის — In
Touch — მიერ შედგენილ, კინემატოგრაფის საკულტო ვარცხ-
ნილობათა რეტირენგში რამდენიმე წლის წინ მიერნიშა პირველობა.
თავად მსახიობი ამპობს, რომ ეს ვარცხნილობა მისმა პირადმა
სტილისასტმა მისთვის მოიგონა და ესპერიმენტის მიზნით, „დაფ-
ლეთილი კულულების“ ეფექტის
მისაღწევად, მავრატლის ნაცვლად,
სამართებელი გამოიყენა.

ა აღნიშმულ რეიტინგში მეორე
ადგილზე მეგ რაინის ვარცხნი-
ლობა — დაგრძელებული „კარუ“
აღმოჩნდა, მესამეზე — მომღერ-
ლისა და ტელეწამყვანის, დანი
მინოუგის „კარუ“, მეოთხე საფეხუ-
რი კი შერიც კოულის კულუ-
ლებს მიაკუთვნეს.

ცხოვრისა

გაგურულებული პარანები, ზღვის პანცაპის დიფოსტატი და იანგული – დუმბაძისეული „კელადოსიდან“

„მე გახლავართ ოთარ ალექსანდრიდი, ასე ვთქვათ, გურულზე დამყრილი ბერძენი. სხვათა შორის, ნოდარ დუმბაძის ნაწარმოების – „ჰელადოსის“ მთავარი გმირი, იანგული ჩემი ბიძაშვილია“, — გვითხრა ბატონშა ითარმა, რომელსაც ემიგრანტებზე ნაკითხული წერილის შემდეგ „გზასთან“ დაკავშირების სურვილი გაუჩნდა.

აი აგულავა

„შეველრა ნარსელთან“ და სიკო დოლიძის „გალიფე“

„ჩვენი გვარის ისტორიის შესახებ მხოლოდ ის ვიცი, რომ ბებია და ბაბუა 1915-1920 წლებში თურქეთიდან საქართველოში გადმოვიდნენ, ქალაქ ბათუმში დასახლდნენ და აქვე შეულდდნენ.

ბაბუაჩემის ორი ძმაც ჩამოჰყვა. რაც შეეხება ბებიას, მას რვა დედმამიშვილი ჰყავდა. ვიდრე საბჭოთა კავშირსა და საბერძნეთს შორის მიმოსვლა თავისუფალი იყო, ჩემი ნათესავები ვაჭრობდნენ, 30-იან წლებში კი საბჭოთა ხელისუფლებამ მათი საქმიანობა კონტრაბანდად მიიჩნია, რის შედე-

გადაც, ნაწილი ნათესაობისა საბერძნეთში დარჩა, ნაწილი კი საქართველოში ცხოვრება არჩია... ბაბუას ძმები, სიკორატემ გურული მეგრულიძის ქალი შეირთო და ცოლისძმის თხოვნით ჩოხატაურის რაიონის სოფელ სიდისთავში დასახლდა ბაბუაც მის კვალს მიჰყევა. ისინი მეგრავები იყვნენ და ეს საქმე იმდენად კარგად გმისლიდიოდათ, რომ ბაბუაჩემის შეკვერილ „გალიფე“ წრიპილი მსახიობისა და რეჟისორის, სიკო დოლიძის დიდი მოწონებაც დაუმსახურებია — ის შარვლის შესაკვრად ხიდისთავში რამდენჯერმე ჩამოვიდა. აქვე ერთ ამბავს მოგიყვპით: 1966 წელს სიკო დოლიძე იღებდა ფილმს — „შეხვედრა წარსულთან“. გადაებები ჩემს სოფელში მიმდინარეობდა და ერთ-ერთ ეპიზოდურ როლში ბაბუაც მონაწილეობდა. გარკვეული დროის შემდეგ მის სახელზე ფასტით, 80 მანეთი მოვიდა. ბერიკაცი აღაცებული იყო და სულ იძახდა: „ნეტავ, რაიმს კიდევ არ გადაიღები՞..“

აქვე მინდა ვახსენო ბაბუას ერთ-ერთი ძმისშვილი, გიორგი ალექსანდრიდი, რომელსაც უორა ექიმად იცნობდნენ. სხვათა შორის, ხელვაჩაურის რაიონის სოფელ გონიოში მდებარე სამედიცინო ცენტრი დაგენდე მის სახელს ატარებს“.

40 წლის განმავლობაში დაგროვებული კანჭებით და საკუთარი რეცეპტი დამზადებული წებოს წყალობით ქოთნებს საუცხოოდ რთავს

გალასახლება – „სტალინის ბრძანებით“

„ბაბუას სამი შვილი ჰყავდა: მამაჩემი გიორგი დედმამიშვილები უფროსი იყო, მამიდა ნინა — შუათანა და ხოლო უმცროსი — ნიკოლოზი — ნოდარ დუმბაძის ცონბილი პერსონაჟის პოტიკის, იანგულის მამა გაბლდა.

მამაჩემმა ცოლად ბასილეთელი ულეტოს ქალი ცუცა შეირთო. შეეძინათ პირველი ვაჟი, როსერტი. ამის შემდეგ იყო ივლისის ღამე „ჩევისტების“ მოულოდნელი ვიზიტი და „სტალინის ბრძანება“ — უნდა გადაგასახლონ! დედაჩემი მაშინ 6 თვეს ორსული იყო. ის ყაზახეთისენ მიმავალ მძიმე გზაზე მეულლეს საკუთარი ნებით გაცყვა და ყველაფერი — შემშილი, წყურვილი, სიბინძურე, ცრემლი, სასონარვეთა, ერთი სიტყვით, უკადურესი გაჭირვება გმირულად აიტანა. ბოლოს, ყაზახეთამდე ჩაბანიეს და დაბა ბორისოვკაში დასახლდნენ, სადაც 1949 წლის 27 ნოემბერს დავბადებულვარ. იმდენად სუსტი კვოფილგარ, რომ მამა გურიაში დარჩენილ ნათესავებს სწრდა: ბაბუას გადარჩენის იმედი არა მაქვსო, მაგრამ ხომ ხედავთ — ცოცხალი ვარ... მძიმე პირობების მიუხედავად, ჩვენი ოჯახი უცხო მხარეშიც წელ-წელა, ფეხზე დადგა და მამამ სამკერვალო ბიზნესიც წარმატებით ააწყო. 7 წელი გადასახლებაში ვიცხოვრეთ. მოხერხებულმა დედამ იმდენი ჟნა, რომ ერთ ზაფხულს მე და ჩემი ძმა ბაბამარშიც დაგასვენა.

საქართველოში 1956 წელს დაგბრუნდით. მამაჩემს ყაზახეთში საქმე ისე ჰერონდა ანცობილი, რომ თურქე, იქიდან წამოსულა აღარ გაუტეხა. მერე სულ საყვედურობდა: ყაზახეთში რომ დავრჩენილი იყო, არაფერი გაგვიჭირდებოდათ. ეს იმიტომ, რომ გადასახლებიდან ხიდისთავში დაბრუნებულებმა ცხოვრება „ნულიდან“ დაიწყება“.

სავაჭრო ტექნიკურის კურსდამთავრე-

იანგული ბავშვობაში ზუსტად ისეთი იყო, როგორიც ნოდარმა აღწერა

დაგროვებული კუნჭებითა და საკუთარი რეცეპტით დამზადებული წებოს წყალობით ქოთნებს საუცხოოდ რთავს. ბატონმა ოთარმა ერთ-ერთი ნამუშევარი უწმინდესსა და უნეტარესს, სრულიად საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქს, ილია მეორეს საჩუქრად მიართა. თურმე, უწმინდესი აღფრთოვანებულა: ასეთი ლამაზი ქოთანი არსად მინხავსო. ეს შექება ბატონი ითარისთვის სალიან ბევრს ნიშნავს. ახლა გადაწყვეტილი აქვს, გამოფენა მოაწყოს...

იანგული

ბატონი ოთარის ბიძაშვილის — იანგული ალექსანდრიდის პროტოტი- გველასათვის საყვარელმა მწერალმა, ნოდარ დუმბაძემ მოთხოვბაში — „ჰელა-დოს“ გამოიყენა.

„იანგული ბავშვობაში ზუსტად ისე- თი იყო, როგორიც ნოდარმი აღწერა: ნაფოტივით თხელი, შექებგანიერი, სწორი, ლამაზი ცხვირით, ნახშირივით შავი თვალებითა და მამუნივით გრძე- ლი ხელებით. თანატოლ ბიჭებს მარ- თალაც, შიშის ზარს სცემდა... აი, მერ- დზე კი ნაძღვილად არ ეწერა „ჰელა- დოს“ — ეს სულმნათი ნოდარის შე- ლამაზებული ვარიანტი იყო. დღესაც, კაცური კაცის სახელი აქვს იანგულის“, — გვითხრა ბატონმა ოთარმა.

თვით იანგული ალექსანდრიდიც შე- მოგვეხმანა ხიდისთვივიდან: „მე და ნო- დარ დუმბაძის მამიდაშვილი, თამაზ ჩიგო- გიძე თანაკლასელები ვიყავით. მწერალი სწორედ ხიდისთავში გავიცანი. ის ჩემი სახელით, ნარმომავლობით დაინტერეს- და... და მოგვიანებით შექმნა ულამაზესი მოთხოვბა, რამაც პოსულარობა მომი- ტანა (იცინის). ჩემუბი მიყვარდა და შე- უპოვარიც ვიყავი, მაგრამ უსამართლოდ არასდროს მიჩნებია. რაც შეეხება ნარ- ერას მკერდზე — „ჰელა-დოს“, ამით ბევ- აქვ გარდაიცალა...“

საბერძნეთში ყოფნისას მან გაიცნო ლეგენდარული დირუორი — ოდისეი დიმიტრიადა, რომელიც წლების გან- მავლობაში თბილისის ორენისა და ბა- ლეტის თეატრის მთავარი დირიგორი გახდათ, მაგრამ 90-იან წლებში სა- ბერძნეთს მიაშურა; თუმცა წლების შემ- დეგ კვლავ თბილისში დაბრუნდა და აქვ გარდაიცალა...

საბერძნეთს მეორედ ბების დის — ანდრომანის დანატოვარი ქონებიდან წილის მისავებად ეწვია. ბატონმა ოთარ- მა ნათესავებს საქართველოდან საჩუქრე- ბი ჩაუტანა, ერთ ბერძნებ ადვიკატს კი ჩურჩხელები მიართვა მოგვიანებით, ჩვენს რესპონდენტს ბერძნები ადვიკატისთვის უკითხავს: — ჩურჩხელები როგორ მოგვ- წონაო? — არ ვაროდა, ცეცხლი ვერაფ- რით მოგვიდე და ამიტომც, გადაჯარებო. — თურმე, ჩურჩხელა სანთელი ეგონა...“

ბატონი ოთარი ზღვის კუნჭებს ბავშ- ვობიდანვე აგროვებდა და შინ მიპირ- და. მაშინ ვერც ნარმომიდებენდა, რომ იდესმე, ამ კუნჭებით ლამაზ ნაკეთო- ბებს შექმნიდა: როცა გულთან დაკავ- შირებული პრობლემების გამო სამსახ- ურიდან ნამოვიდა, მშვენიერი იდეა გაუჩნდა — 40 წლის განმავლობაში

რი დაინტერესდა. პოლიტიკოსმა, წარ- მოშობით ხიდისთაველმა აკაკი ასათანიძე შვილს ქორწილი სოფელში გადაუსადა. მას ელიტა ჰყავდა დაპატიჟებული. როცა გაიგეს, ნოდარ დუმბაძის „ჰელა-დოს“ მთავარი გმირის პროტოტიპია, მაზინვე ყურადღების ცენტრში მოვექეცი. მთხ- ვეს, — მერჩედზე გავეთებული ნარწერა გვარენული და ვიდრე მისური არ გვივრე, ვერც ერთი შათანა ვერ დავარწმუნე, რომ წარწერა არ მქონდა.

— ჩსუპბათავი რომ იყავით, ამის გამო შპოლები არ გსჯიდნენ?

— მამის სილა არ მასსოდეს, ის მშვი- დი ადამიანი იყო. აი, დედა კი ხშირად „მაჯილდოებდა“ თხილის წევბლით.

— ვირო მართლა გცევდა?

— არ, ეს ნოდარმა შეალამიზა. სი- ნამდვილეში, თხა მყავდა, რომელსაც კარ- გად ვუმლიდიდო“.

რაზერ შეცლილსარ, ბაბაია!..“

იანგულის თურმე, ჯერ კიდევ კომუ- ნისტების დროს, ბათუმში ფოტოსალო- ნი ჰქონია, სადაც ერთი აჭარელი მისუ- ლა და უკითხავს:

— იანგული, ბიჭო, ბაბაიას სურათს ვერ დამისახურდავ?

იანგულის უფიქრია, ძველი, დახეუ- ლი სურათის განახლება უნდაო და უთქვას:

— მოიტა, სურათი და ახალს დაგიბე- ჭდავ.

— სად მაქვს, იანგული, ბაბაიას სუ- რათი, ის ხომ 30 წლის წინ ფრონტზე დაიღუპა!

იანგული ხუმრობის ხასიათზე დამდ- გარა:

— წადი და ერთ კვირაში გამეიარე, მზად მექნება და მოგცემ.

ერთი კვირა წვალობდა იანგული. ბოლოს, ვიღაც ჯარისკაცის ფოტო დაამონტაჟა და დაბარებულ აჭარელს დაახვედრა. აჭარელმა ფული გადაუხ- ადა, მერე სურათს დახედა და სინან- ულით ჩაილაპარაკა:

— ეჲ, ჩემი ბაბაია, რაფერ შეცვ- ლილსარ ამ 30 წელიწადში... ■

ოთარ ალექსანდრიდი ლავსთან ერთად

ახალგაზრდა მამაკაცმა ეალი მისივე ნაჩენარი დანით მოკლა

თემა ხურცილება

ცოტა წინ თბილისის საქალაქო სასამართლომ (მოსამართლე ეკა არეშიძე) კიდევ ერთი ხმაურიანი მკვლელობის საქმის განხილვა დაასრულა — ცოლის მკვლელობისთვის ახალგაზრდა მამაკაცი გაასამართლება.

დანაშაული თბილისი, თემქაზე, მოკლულის საცხოვრებელ კორპუსთან მოხდა. საქმის მასალების მიხედვით, რევაზ კუჭუხიძე წინო კაპანაძესთან არარეგისტრირებულ ქორწინებაში იმყოფებოდა და მეუღლის ბინაში ცხოვრობდა. თანაცხოვრებიდან რამდენიმე კვირაში მათ მორის ურთეორთობა დაიძახა. ქალმა მასთან კაშირის განკვეტა განიზრახა და რევაზს ეს ფაქტი ტელეფონით აცნობა. აღშფოთებული მამაკაცი წინოს ურევავდა და მოკვლით ემუქრებოდა. მოითხოვდა, ქალს მასთან ერთად ეცხოვრა. შეშინებულმა წინომ თბილისი დატოვა და საცხოვრებლად ბორჯომში, მშობლებთან გადავიდა, მაგრამ მუქარის ზარები არ წყდებოდა.

2008 წლის 16 თებერვალს ბორჯომში, ქუჩაში ფეხით მიმავალ წინოს რევაზ კუჭუხიძე მოულოდნებლად, უკინდან მიეპარა და აგრესიულად პიოთხა, — გადაწყვეტილება ხომ არ შეგიცვლია? წინომ უარყოფითად უპასუხა. ამ დროს რევაზმა რეგისტრირებულ იარაღზე წაივლო ხელი და დაემუქრა, რომ ამ იარაღით სიცოცხლეს გამოასალმებდა. შეშინებული წინო კაპანაძე შემთხვევის ადგილს სწრაფად გაეცალა.

ამ ფაქტზე სისხლის სამართლის საქმე 151-ე მუხლით აღიძრა და კუჭუხიძეს მუქარისთვის 2.000-ლარიანი ჯარიმა დააკისრეს.

იმის გამო, რომ წინომ ცოლობაზე უარი უთხრა, რევაზ კუჭუხიძემ შურისძიების მოტივით, მისი მოკვლა განიზრახა და 2008 წლის 29 სექტემბერს ყოფილ მეუღლეს საცხოვრებელ კორპუსთან ჩაუსაფრდა. დახსლოებით 23 საათზე შენიშვნა ნათესავ გოგონასთან, ოლია გოგიაშიშვილთან ერთად სადაბაზოდნ გამოსული წინო, მიეპარა და დანით სხეულის დაზიანების მიმართ გადაწყვეტილება მიეცნა. მუქლისა და გულმკერდის არეში მიყენებული ჭრილობები სასიკვდილო აღმინძიდა — კაპანაძე გარდაცვალა, რევაზ კუჭუხიძე კი შემთხვევის ადგილიდან მიიღომა. კუჭუხიძის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმე 108-ე მუხლით — განზრას მკვლელობა — აღიძრა. რევაზი გამოძიებას კარგა ხანს ემალე-

ბოდა, მაგრამ შემდეგ, ბრალის აღიარებით, პოლიციაში გამოცხადდა. იგი ყოფილი ხალოვანია.

მოსამართლობი (მოსამართლე ეკა არეშიძე) კიდევ ერთი ხმაურიანი მკვლელობის საქმის განხილვა დაასრულა — ცოლის მკვლელობისთვის ახალგაზრდა მამაკაცი გაასამართლება. დანაშაული თბილისი, თემქაზე, მოკლულის საცხოვრებელ კორპუსთან მოხდა. საქმის მასალების მიხედვით, რევაზ კუჭუხიძე წინო კაპანაძესთან არარეგისტრირებულ ქორწინებაში იმყოფებოდა და მეუღლის ბინაში ცხოვრობდა. თანაცხოვრებიდან რამდენიმე კვირაში მათ მორის ურთეორთობა დაიძახა. ქალმა მასთან კაშირის განკვეტა განიზრახა და რევაზ კუჭუხიძე თავს დაესხა; ოლია რამდენიმე ნაბიჯით წინ მიდიობა; უცეპ, წინოს კივილის ხმა მოესმა, მიიხედა და დაინახა, თუ როგორ მიუახლოვდა რევაზ კუჭუხიძე წინოს, ხელები დაუჭირა და დანა ჩარტყა. გოგიაშიშვილმა დეიდაშვილის დახმარება ველარ შეძლო, რადგან დამნაშავე მასაც მოკვლით ემუქრებოდა. „მათ ირგვლივ ვტრიალებდი, წრეზე დაკრძოდი, ვცდილობდი დახმარებას, მაგრამ ვერ შევძლო. თან გამწარებული ვკიოდი და დახმარებას ვითხოვდი. კარგად დაგვანახე წინოს დასისხლიანებული სახე. სანამ წინო არ დაეცა ძირს, ის არ მოეშვა, მერე გაიცა...“ — აღნიშნა მონძექ.

პროცესზე მონძის სტატუსით, რევაზ კუჭუხიძის მეგობარი, გიორგი ჩაჩანიძეც დაიკითხა. როგორც გაირკვა, რევაზი წინოს სანახავად ბორჯომში სწორედ მისი მანქანით ჩაიდა.

გიორგი ჩაჩანიძე:

„რეზომ მთხოვა, ბორჯომში წმენები გადაიზარდა. სახლში დამპატიუა. მეგობართან ერთად მივედი. ვიქეიფეთ. რამდენიმე დღის შემდეგ მითხრა, შენთან ძალიან ახლო ურთიერთობა მაქს, მაგრამ რაღაცას ვატყობის... ხომ არ გიყვარარ? ეს ტელეფონზე სალაპარაკო არ არის, შეგვედები-მეთქი. ვუთხარი, რომ მომხმიდა და მიყვარდა. კატეგორიული უარი მითხრა, ეს საქმე არ გამოვა. მიზეზის თქმა ვთხოვე... მორიგი შეგვედრა ქაშუების კლეისათან, სკვერში მოხდა. მაშინ გავიგე, 15-16 წლის ყოფილა, ბიჭა რომ მოიტაცა. არც თვითონ ყოფილა მის მიმართ გულგრილი. მათ შორის ცოლ-ქმრული ურთიერთობა მომხდარა, მაგრამ დედამისმა ნამოიყვანა. ეს არის ჩემი პრობლემა. — როცა ადმინისტრაცია გიყვარს, ეს პრობლემა არ არის-მეთქი. ამ საუბრის შემდეგ გავაცილე მეგობართან მიდიოდა. საღამის დამირეკება და სახლში მისვლა მიხოვა. ვისადმი კონკირენციაში და დაგვანა და დანით გამოიდა. ბორჯომში წინო ჩავიდოთ, მერე გაეგოგე, გოგოს რომ უნდა შეხვედროდა. რეზომ დაქორწინებული რომ იყო, ესეც არ ვიცოდი. გაბრაზებული იყო და სასახურში ამბობდა, — გაშორებას არ ვაპატიებო. მკვლელობის დღესაც სამსახურში ჩემი მანქანით მივიყვანე. მერე უფროსისგან გავიგე, რომ გოგო მოუკლავს. წინოსთან განშორების შემდეგ მას საცოლე ჰყავდა. მეც ვარ

იმ ოჯახში, ზაჟესში ნამყოფი. ვეუბნებოდი, ნინოსთვის თავი დაწერებინა და ცოლად ხათუნა მოეყვანა. როგორც ვიცი, ნინო ორსულად იყო, დედამისმა მუცელი მოშლევინა და ამის გამო დაშორდენებ ერთმანეთს. რეზომ მუსიკალური ცნოტრი და ტელევიზორი ხათუნას აჩუქა. ამბობდა, ნინოს თავი მასესების და სახლში არ მინდა მქონდესო“.

სასამართლო პროცესზე განსასჯელი რევაზ კუჭუხიძი დაიკითხა:

„დაცეს ბოლიცაში ვეუბნები. ტექნიკური უნივერსიტეტის დაცვის უფროსი ვიყავი. კანცელარიის უფროსმა (იგულისხმა ნინოს დეიდა) საშვთა ბიუროში მისი დისტერილის დანიშნება მთხოვა. შტატი თავისუფალი იყო, უფროსს დაველაპარაკე და ნინო მივიღეთ. შაბათ-კვირის გარდა ყოველდღე მუშაობდა. ძალიან დაგახსლოვდით, მთელმა სამართველომ იცის, როგორი ურთიერთობა გვინდა. ნინოს შეუცარებული ჰყავდა და თავის პირადულს მიყვებოდა... ვაკის ძოლიცაში განახილები, წრეზე დაკრძოდი, ვცდილობდი დახმარებას, მაგრამ ვერ შევძლო. თან გამწარებული ვკიოდი და დახმარებას ვითხოვდი. კარგად დაგვანახე წინოს დასისხლიანებული სახე. სანამ წინო არ დაეცა ძირს, ის არ მოეშვა, მერე გაიცა...“ — აღნიშნა მონძექ.

შენიშვნა გვეუბნების მიმართ განვითარებული არ მივიწყებულია. ერთ დღეს ატიორებულმა დამირეკა და მოხვა, მასთან მივსულიყვა. იმ დღეს შეუცარებულს დაშორდა, ამას ძალიან განიცილება.

ნელ-ნელა ყველაფერი მწყობრში ჩადგა და ჩვენ ახლო მეგობრობა სხვა რამები გადაიზარდა. სახლში დამპატიუა. მეგობართან ერთად მივედი. ვიქეიფეთ. რამდენიმე დღის შემდეგ მითხრა, შენთან ძალიან ახლო ურთიერთობა მაქს, მაგრამ რაღაცას ვატყობის... ხომ არ გიყვარარ? ეს ტელეფონზე სალაპარაკო არ არის, შეგვედები-მეთქი. ვუთხარი, რომ მომხმიდა და მიყვარდა. კატეგორიული უარი მითხრა, ეს საქმე არ გამოვა. მიზეზის თქმა ვთხოვე... მორიგი შეგვედრა ქაშუების კლეისათან, სკვერში მოხდა. მაშინ გავიგე, 15-16 წლის ყოფილა, ბიჭა რომ მოიტაცა. არც თვითონ ყოფილა უარი მითხრა, ეს საქმე არ გამოვა. მიზეზის თქმა ვთხოვე... მორიგი შეგვედრა ქაშუების კლეისათან, სკვერში მოხდა. მათი გავიგე, 15-16 წლის ყოფილა, ბიჭა რომ მოიტაცა. არც თვითონ ყოფილა მის მიმართ გულგრილი. მათ შორის რომ მომხდარა, მაგრამ დედამისმა ნამოიყვანა. ეს არის ჩემი პრობლემა. — როცა ადმინისტრაცია გიყვარს, ეს პრობლემა არ არის-მეთქი. ამ საუბრის შემდეგ გავაცილე მეგობართან მიდიოდა. საღამის დამირეკება და სახლში მისვლა მიხოვა. ვისადმი კონკირენციაში და დაგვანა და დანით გამოიდა. ბორჯომში წინო ჩავიდოთ, მერე გაეგოგე, გოგოს რომ უნდა შეხვედროდა. რეზომ დაქორწინებული რომ იყო, ესეც არ ვიცოდი. გაბრაზებული იყო და სასახურში ამბობდა, — გაშორებას არ ვაპატიებო. მკვლელობის დღესაც სამსახურში ჩემი მანქანით მივიყვანე. მერე უფროსისგან გავიგე, რომ გოგო მოუკლავს. წინოსთან განშორების შემდეგ მას საცოლე ჰყავდა. მეც ვარ

— როცა ადმინისტრაცია გიყვარს, ეს პრობლემა არ არის-მეთქი. ამ საუბრის შემდეგ გავაცილე მეგობართან მიდიოდა. საღამის დამირეკება და სახლში მისვლა მიხოვა. ვისადმი კონკირენციაში და დაგვანა და დანით გამოიდა. ბორჯომში წინო ჩავიდოთ, მერე გაეგოგე, გოგოს რომ უნდა შეხვედროდა. რეზომ დაქორწინებული რომ იყო, ესეც არ ვიცოდი. გაბრაზებული იყო და სასახურში ამბობდა, — გაშორებას არ ვაპატიებო. მკვლელობის დღესაც სამსახურში ჩემი მანქანით მივიყვანე. მერე უფროსისგან გავიგე, რომ გოგო მოუკლავს. წინოსთან განშორების შემდეგ მას საცოლე ჰყავდა. მეც ვარ

მითხრა, — მგონი, ორსულად ვარო. ექიმთან წავიდა და დამიტასტურა, რომ ორსულად იყო. გრძელდებოდა ჩევნი ურთიერთობა. ერთ დღეს დამირეცვა და მითხრა, დედა უნდა გაგაცნო. სახლში დედამისი დამხვდა. 2-3 საათი ვისაუბრეთ, დედამისი პორჯომში წავიდა... 25 ნოემბერს ნიშნობა გვქონდა. ძალიან მორჩმუნე ადამიანი იყო. მეორე დღეს მარხვა იწყებოდა. ნინოს დედამ ჩევნის ურთიერთობაზე აბსოლუტურად ყველაფერი იცოდა. ოჯახის წევრებთან და მეგობრებთან ერთად პორჯომში ნიშნობაზე ჩავდი, ძალიან კარგად მიგვიღეს. დიდსანს არ გატერებულვარო. ამის შემდეგ ჩევლებრივად გრძელდებოდა ურთიერთობა. ნივთები ნინოსთან გადავიტან, რადგან მითხრა, ბინას გატერებულვარ, ხან შენობა ვიყოთ, ხან — ჩევნთან. მეც დავეთანხმდე და ასე ვცხოვრობდით. დედამისი ჩამოვიდა, ჩემი მაც არ იყო სახლში, სოდ-შე მუშაობდა და დედასთან წავედი; ნინოს უფთხარი, — სანამ დედაშეი იქნება, მე დედასთან ვიქები-მეთქი. 24 დეკემბერს ნინო მორიგე იყო. ტელეფონი გმიროული ჰქონდა; ვრცელავდი; ბოლოს ჩართო და მითხრა, დედას ვახლავარ სამშობიაროში ექიმთან არის ჩამოსულიო. მერე ისევ გამორთული ჰქონდა ტელეფონი. გამიკვირდა. სამსახურის შემდეგ სახლში წავედი, იქიდან ვრცელავდი. სახლის ნომერზე დედამისმა მიასუსტა და მითხრა: შვილო, ცუდად ვიყავი, ექიმთან მახლდა, ისე, ხომ იცი, როგორი დეპრესიული გოგოა; ახლა სამსახურში წავიდა და უკვე ტელეფონი ჩართული ექნებაო. მართლაც, 20 წუთში ნინოს ველაპარაკე, აბსოლუტურად შეცვლილ ადამიანს. ახლა ტრანსპორტში ვარ, რაღაც მოხდა, სამსახურში რომ მივალ, დაგირკვავ და ყველაფერს გეტყვიო. რომ დავურკვა, მითხრა, ჩევნი ერთად ყოფნა არ გამოვა, შენ — შენოვის, მე — ჩემთვისო. მიზეზი ვითხო. ტირილი დაინიჭო. მეც ავნერვიულდი და ხმამაღლა ვესაუბრებოდი. მითხრა, — ყველაფერს ხვალ აგისხნი, დედაქმი კატეგორიული წინააღმდეგიაო. რახან სამშობიაროში იყვნენ, ვეითხე, — აბორტი ხომ არ გაგიკეთებია-მეთქი? კატეგორიული უარი მითხრა. რა გაშორებაზე მუშაბები, ხალხი მილოცავს, რა ვთქვა-მეთქი?! — ვთქვათ, რომ ხასიათით ვერ შევეწყვეთ ერთმანეთსო... მერე მეგობართან, ლამრიკოსთან იმაღლებოდა. ჩემთვის მისი სახლის მოძებნა პრობლემა არ იყო, მაგრამ შეგნებულად მოვერიდე. მუშაობის ხალისა არ მქონდა. ნინოს მეწყვილე, მაი ვნახე და გამოველაპარაკე. მაიამ მითხრა, მუცელი მოიშალაო. ორი თვის ორსულს დედამ მუცელი მოუშალა, ისე, რომ ერთი სიტყვაც არ უთქვამო ჩემთვის. სამარშრუტო ტაქსიდან ნათქვამი სიტყვები მაქმარეს: შენ — შენოვის, მე — ჩემთვის. მაიას ვუსაყვედურე, ეს ადრე რომ გეთქვა, იმ

ბავშვს გადავარჩენდი-მეთქი. ეს ყველაფერი დედის ზეწოლით გააკეთა. ადამიანი, რომელიც მარხულობს, კლესიაში დადის, ამას აკეთებს! მერე ვეცადე, დამედგინა რომელ სამშობიაროში იყვნენ, მაგრამ ვერ შევეძლი. ვცდილობდი, რამენირად მენახა. პორჯომში დავრეცვა, მამამისს ვუთხარი, — დედაშვილი მემალება და იქ ხომ არ ჩამოსულან-მეთქი? — შენ ვინ გვითხება, ჩემი ცოლი სად წავა? ნინოსთან შენ გარკვეულ ურთიერთობა. მერე დამირეცვა და მაგინა, — ნინოსთვის გიგინებიაო. ვთხოვე, ნინოს ტელეფონი ჩაერთო. მართლაც, ნახევარ საათში ჩართო. შევეძრა დამიტექა, მაგრამ არ მოვიდა. ველარ ვუკაზირდებოდი. რამდენიმე დაუში მამამისი დამირეცვა და სახლიდან ჩემი ნივთების ნაღება მიირა. სახლში ნინო არ დამახვედრებს, — გოგოს არ უნდა და მორჩაო. ნიმღვილე ნივთები; საუბრის საშუალება არ მქონია. რატომ გაუკეთეს აბორტი? თუ თვითონ არ უნდობათ, მოყცათ ის ბავშვი და მე გავზრდიდი“.

მოწმის სტატუსით დავითხული მეგობრის ნათქვამი განსაჯელმა არ დაადასტურა და განსარტა, სხვა საცოლე არ მყოლიაო. „ნინოს ვუყიდე ტელევიზორი და მუსიკალური ცენტრი, შემდეგ არ შემეძლო ამ ნივთების ყურება და ამიტომ ვაჩუქრებ იმ გოგოს. ნინომ მითხრა, — რეზო, შენ რომ შეგირიგდე, ჩემი მშობლები და ნათესავები უნდა დავაგრგოო“.

განსასჯელის მტკიცებით, ნინო მასთან პერიოდულად რეკვდა.

მისი ჩევნება დაზარალებული მხარისთვის გამაღიზიანებული აღმოჩნდა. მოკლულის დედა ირწმუნებოდა, — კუჭუხიძის ყველა სიტყვა ტყუილია, მას მეზობლები ანვდიდნენ ინფორმაციას ნინოს გადაადგილების შესახებო. დაზარალებულის მტკიცებით, განსასჯელი მის შვილს გამუშავებით მოკვლით ემუშარებოდა და ეს მუქარა აასრულა კიდეც.

კუჭუხიძე თავის ჩევნებაში პორჯომში მომხდარ ინციდენტზეც ისაუბრა:

„პორვევაციაზე წამოვეგებ. როცა ბორჯომში ჩავდი, ტაბელური იარაღითან მქონდა და მკველელიბა რომ მნდომდა, ვესროდი, რა პრობლემა იყო?! ნინოსგან ვიცოდი, ველესიაში რომ მიღიოდა... ხელი დავადე, შემოტრიალდა; როგორ ხარო? ჩევეულებრივად ვესაუბრობდით. ამ დროს ბიჭი მოგვიანლოვდა და ნინოს უთხრა, — ნამიდი, გელოდებიანო. ნინომ მითხრა: მეჩარება, საუბარი არ გამოვა; რეზო, წადი თბილისში, თორებ დაგიჭრებულობა... ჩავჯვეტი მანქნაში და პოლიციაც მოვიდა. ნინოც მოკუვანეს განყოფილებაში. „ნაშლილი“ იყო, ხმა არ ამოუღია. პოლიციას არას-

ნინო ინფორმაცია ჰქონდა. ნინოს განცხადება დამიტექს წინ, მაგრამ მისი დაწერილი არ იყო. იქ ენერა, რომ ტუბერკულოზით დაავადებული ვიყავი და დაშორების მიზეზი ეს იყო... მუქარის ბრალდებით დამაკავებს. ერთი დღე-დამეგი ვიყავი დაკავებული. სასამართლომ გირაო, 2.000 ლარი შემიფარდა“.

განსასჯელმა დაადასტურა, რომ ნინოს მამასთან რეკვდა და აგინებდა.

მან მკვლელობის დღე ასე გაიხსნა:

„ნინოსთან მინდოდა, ჩემი უსამართლო დაჭრა გამერკვი და რატომ დაწერა არარსებული რამ საჩვენარში. გირაოს თანა ბოლო დღეს, ჩემი მჯობეს ნევრების დაუძებული მოთხოვნით გადავიხსდე, არადა, მინდოდა, სამართლების მიმმართ და აგინებდა“.

მოკლელი ნინო ჯაპანაძე

დამემტკიცებინა. ნინომ დამირეცვა სამსახურის ნომერზე და მითხრა, რომ ჩამოდიოდა. საღამოს 10 საათი იქნებოდა, მის კორპუსთან რომ მივედი. იქვე კორპუსთან, სკამზე ვიჯები. შინაში შექი ენთო. 11 საათი სრულდებოდა, ნინო და ის გოგონა სადარბაზოდან რომ გამოვიდნენ. ნინოს ფერფლისფერი, კაბიუშენიანი ინციდენტი, მომიტოვდა და დაგიარებდი. რეზო, წენ შეგირიგდე, ჩემი მშობლები და ნათესავები უნდა დავაგრგოო. კუჭუხიძე თავის ჩევნებაში პორჯომში მომხდარ ინციდენტზეც ისაუბრა:

კრიმინალი

გოგოს კერ ცხედავდი. მაშინ ამოვიდე
დანა. ცაცია ვარ, მარტხენა ხელში მეკა-
ვა. ნინოს უნდოდა, მოეგერიებინა, ხელი
მაჯაში წამავლო, ხელში მოხრილი იყო,
დანა რომ დავარტყიყო. ერთი ხელი მეკა-
და. არ მასხსოვს, დანა რამდენჯერ და-
ვარტყიყო. მერე ხელში გაიმართა და ხელი
გავუშვია. კივილი ატყდა. ბეტონის ნა-
ტეხს წამოვარტყიყო ფეხი და ნაძვებში შევ-
დი. ნინო ფეხზე იდგა, კივილი ისევ მეს-
მოდა. აჩარერგული ნაბიჯებით წავედი,
არ გავტევულვარ. ტაქსი გავაჩერე და
სადგურში წავედი, იქიდან — ხონის
რაონში, სიციულში. იარაღი ინ დროს
დავპარგე. მეორე დღეს ტელევიზიოთ
გავიგე, რომ ნინო მოვალია. არ კიცო-
დი, ამხელა დაზიანებები თუ მიგაყენე-
რთი ხელი ვიმარგებოდი, მემდევ ჩემი
ფეხით მივედი პოლიციაში. დედამისის
ნათევამი, რომ ნინოს კვეურებოდი, ტერ-
ორში მყავდა და ჩემი გამოჩენის გმინ-
ოდა, ტყუილია. მისი მოვკლის განზრახვა
არ მქონია. ყველაფერი სპონტანურად
მოხდა. ნინოს პასუხითაც ასმომდონარე”.

სასამართლო სხდომაზე მოკლულის მშობლებიც დაიკითხნენ. წინოს დედამ დეტალურად ილაპარაკა იმაზე, თუ როგორ არ აძლევდა გასაქანს მათ ქალ-იშვილს კუჭუქიძე, სთხოვდა შერიგებას, წინააღმდეგ შემთხვევაში, მოკვლით, ოჯახის წევრების ამინტვეტით ექვერებოდა; იძულებული გახდნენ, პილიციისთვის მიემართათ, მაგრამ ყველაფრის მიუხდავად, მანც სისასტიკით მოუკლეს შვილი. „რატომ მომიკალი ჩემი ანგელოზივით შვილი?!?“ — ეს კითხვა დაუსვა განსასჯელს წინოს დედამ და თან, მისი უმკარცხესად დასჯა მოითხოვა.

სასამართლო სხდომები დაბაზულ ვითარებაში მიმდინარეობდა. რეპლიკებს ორივე მხარე ისროდა. განსასჯელსა და დაზარალუბულს შორის შელაპარაკება რამდენჯერმე მოხდა. ფაქტი იყო, დარბაზში მყოფები ჩატვირთდნენ და კუჭუბიძის იროვნიული გამოხედვა მათ აღმფოთებას იწვევდა. მოსამართლემ რამდენჯერმე მისცა მხარეებს შეინშვნა, ბოლოს კი, მოკლულის დედის მისამართით წარმოთქმული სალანძღვი რეპლიკის გამო, განსასჯელი სხდომის დარბაზიდან გააძევა. განსასჯელი დარბაზში მხოლოდ განაჩენის გამოცხადების დროს შემოიყვანეს. პროკურორმა მისი ორივე მუხლით გასამართლება მიითხოვა. განსასჯელის ადვოკატი, თემურ გოქსაძე მიიჩნევს, რომ აშკარაა აფექტის მდგომარებაში ჩატვირთდნენ დანაშაული და კუჭუბიძე ამ მუხლით უნდა დაუსაჯაოთ.

დაზარალებულის ადვოკატი ცისანა ქველაძე კი ბრალის დამძიმებასა და უმკა-
ცრესად დასჯას მოითხოვდა. დაზარალე-
ბულმა აგრეთვე, მორალური და მატე-
რიალური ზიანის ანაზღაურებად, 150
ათასი ლარის დაკისრება, ადვოკატმა
კი კუჭჭების სახელზე რიცხული უძრავი
ქონების დაყადალებაც მოითხოვა.

მორალური ზიანის ანაზღაურებაზე

განსასჯელმა უარი განაცხადა და რეპლიკა ისროლა: „მე რა ტრაგეძაც მომაყენეს, იმას ვინ ამინაზღაურებს?..“ მის ამ სიტყვებსაც დარბაზის რეაქცია მოჰყვა.

მოსამართლებ 35 წლის რევაზ კუჭუხიძე ნარდგენილ ბრალდებებში დამნაშავედ ცნო და მკვლელობისთვის 14 წელი შეუფარდა, ხოლო მუქარისთვის — 1 წელი. საბოლოოდ, 15-წლიანი პატიმრობა განტუაზლვრეს. გამოტანილი განაჩენით ორივე მხარე უკმაყოფილო დარჩა და განაჩენი სააპელაციო სასამართლოში ორივემ გაასაჩივრა. დაზარალებულის ინტერესს ადვოკატი ცისანა ქველაძე იცავს. იგი 30 წელინადი გამომძიებლად მუშაობდა და აცხადებს, რომ ასე არასწორად დაკვალიფიცირებული საქმე არ უნახას. ადვოკატმა, ბრალის დამიმების მოთხოვნით, პროკურატურას სასამართლო გამომძიების ეტაპზე მისრთა, მაგრამ უშედებოდ:

— საქმეში რომ ჩავერთე, მასალები უკვე სასამართლოში იყო გადაგზავნილი. ბრალდება არავალიფიციურია, არ არის შეტანილი ის რეალობა, რაც განსაჯეოდა ჩაიდინა. როცა პროკურატურამ სასამართლო-საქმედიცინო ექსპერტიზის დასკვნა აიღო, როცა გაირკვა, რომ გოგოს 10 ჭრილობა მიაუყენს და როცა სახეზე იყო გნისაუთორებული სისასტეტიკე,

ჯებინა და მისთვის ტანჯვე მიეყენებინა. მისი დასახიჩრება სახიდან დაწყო: პირველად ტუჩები გადაუჭრა, სახე დაუმახინდა; ექსპერტი ამზობს, რომ ეს დაზიანებები სიცოცხლისდროინდელია; ეს განზრახვა კი გამოძიებამ საქმეში არ გამოაჩინა. ყველა ის დარტყმა, რომელიც მიაყენეს, ბრალში უნდა იყოს აღნერილი. მარტო გულმკერდისა და მუცლის არეში მიყენებული ჭრილობაა დაფიქსირებული. სახეზე მიყენებული ჭრილობები ვის დაუტოვეს?! ვინ მიაყენა ნინოს სახეზე დაზიანება?.. თუ სხვამ, მაშინ გაუხსელია?! დაზიანებები კუჭუხიძეს ბრალად შერაცხული არ აქვს, ეს დიდი ლაფსუსა. მოვითხოვ კვალიფიკაციის შეცვლა. საუბრუოდ, სასამართლოს უფლებები მოუსცეს და ბრალის დამზიდება არ შეუძლია. კუჭუხიძის მიზანი ტანჯვის მიყენება იყო და არა უბრალოდ სიცოცხლის მოსპობა. მარტო მოკვდა რომ

နေဂြာမ်းတွင်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ ပြုလုပ်ခွင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရွှေချောင်း ပြုလုပ်ခွင့် မြတ်ဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရွှေချောင်း ပြုလုပ်ခွင့် မြတ်ဆုံး ဖြစ်ပါသည်။

ზიანება. მან ნინო დეკიდაშვილის თვალ-ნინ მოკლა. მოწმე ამბობს, — დავინასე, ტუჩქბიდან სისხლი როგორ სდიოდათ. ნათეავის თვალინი ჩადენილი დანაშაული სწორედ არის 109-ე მუხლი, სახეზეა განსაკუთრებული სისასტუკით ჩადენილი მკვლელობა, მაგრამ არა ამ მუხლით, არამედ 108-ე მუხლით გაასამართლეს და 15 წელი მიუსაჯეს. მკვლელობამდე 6 თვით ადრე მუქარაზე აღიძრა საქმე... მათ ერთმანეთი სამსახურში გაიცენს. რამდენიმე თვე გოგოს ბინაში ცხოვრობდნენ, შემდეგ ოფიციალურად დაინიშნენ. რამდენიმე ხნის შემდეგ გოგომ შეიტყო, რომ რევაზს თირკმელების ტუბერკულოზი ჰქონდა; გარდა ამისა, ის სულ ემუქრებოდა, რომ ეს არავისთვის ეთქვა და თუ თავს დაანგებდა, მოკლავდა. მშობლების თქმით, ნიშნობაც ამ მუქარის ქვეშ მოხდა. ალბათ ტუბერკულოზის ფაქტორმაც იმოქმედა — მას აღარ სურდა მასთან ცხოვრება; რომ ჟყვარებოდა, ალბათ მას დათმობდა, მაგრამ ხასიათითაც ვერ შეეწყვენ. დაშორება უნდოდა. კუჭუხიძე სულ დასდევდა, ბორჯომში აკითხავდა, უსაფრდებოდა, შერიგებას ითხოვდა. გამომყევევი, თუ არა და, დაგამანინჯებ, ოჯახს ამოგიწყვითავ, მოგვლავო. ეს ესმოდა სულ ნინოს და ბოლოს, განსაჯველმა მაინც გააკეთა ის, რასაც შეპირდა.

— აციადების პლოკუტი ცისაღა ეცვლას.
განსაჯელის ადვოკატი თავზუ
ძალაში კი სასჯელის შემსუბუქების

მოთხოვით, შევიდა სასამართლოში:
— ეს არ იყო სამართლიანი გადაწყვეტილება. პატივს ვცემ მოსამართლე ეკა არეშიძეს, მაგრამ შედეგის გავლენის ქვეშ მოყენა. იმდედი მავსეა, შევდგომ ინსტან-

ყველაფერი კარგად იყო...

— მარი ჯაფარიძე

ხუთიოდე წლის ბიჭუნა ეზოში, სილაში თამაშობდა. კვირად დღე იყო, თანაც — ზაფხული და ბავშვები ქალაქიდან იყვნენ გასული. ბიჭუნა მარტო თამაშობდა. ჰეროინი დაუთული იყო, ცხელონდა, მაგრამ ბავშვი ამას უკრადება არ აქცევდა. პატარების სის ხომ ცუდი ამინდი არ არსებობს... მთავარია, არ ავადმყოფობდნენ...

იმ დღს ბიჭუნს იჯაში სტურქებს ელონენ. ბაბუა 70 წლის ხდებოდა და იუბილეს აღნიშნავდნენ. ვინაიდნ ბაბუა ომის მონაწილე იყო, ბავშვმა ტანკი დასატა და საჩუქრით დილითვე გაახარი, სიტყვიერდ აუხსნა, რომ ტანკი ახალგაზრდა ბაბუა იჯდა და გერმანების ნინააღმდეგ საბრძოლველად მიღიოდა. ნახატის ევევით კი ნითელი ფლომასტრით გულმოდგინედ გამოყვანილი ასებით ეწერა: „გმირი“.

მიუხედავად იმისა, რომ ბიჭუნა მხოლოდ 5 წლის იყო, კარგად იკოდა, ვინ იყენებოდა ის სუკრიში „ანთოლებდა“ ბავშვს, რომელიც თვითონ მოსწონდა და ლაბაც ბევრ საყითში ერკვევდა. ის მათების ყველა წევრი მის განთლებაზე ზრუნვლის იჯაში მრავალიცხოვი იყო (დედა, მამა, ბებია, ბაბუა), ყველა იმ სუკრიში „ანთოლებდა“ ბავშვი, რომელიც თვითონ მოსწონდა და ბაბუა ბევრ საყითში ერკვევდა. ის მათების ერთდერთი შვილი და შვილის იშვილი იყო. დედა ინგლისურ სკოლში სასწოლო ნაწილის გმირებდ მუშაობდა და სწორებდ მისა დამსახურება განხლდათ, რომ ბავშვი ინგლისურ ხანას კარგად ფლობდა... ყველა რაღაცას ასწავლიდა, რადგან ნინომ უთხრა — დამიბრუნეოდა.

—

ბატონი თემურ, აფექტზე ლაპარაკობთ, თუმცა აბორტიდან კარგა ხანი იყო გასული.

— ყველაფერი პერმანენტულად ხდებოდა. მათი დაშორება საფუძველს მოკლებული იყო. აშეკარად ჩანს, რომ გოგოზე გარე ფაქტორებმა იმოქმედა. ის, რომ ტუბერკულოზის გამო დაინგრა იჯაში, სიკრუეა. საქმის მასალებით გამოიკვეთა, რომ მკველელობა აბორტის გამო მოხდა. რევაზი ამბობს, რომ ნინო მას ურკვევდა და ეუბნებოდა, სად მიდიოდა; ისიც უთხრა, რომ სუცხოეთში უშვებდნენ. რაც შეეხება დანასა, ის ნინოს ნაჩუქარი იყო; შეინახა, რადგან ნინომ უთხრა, — დამიბრუნეოდა.

— განსასჯელს პროცესზე მომხდარის გამო სინაული ვერ შეატყვეთ. რატომ?

— ასეთი პოზიცია აქვს: ადამიანებმა ორგანიზება გააკეთეს და იჯაში დამინგრიეს, მომავალი წამართეს, რადგან მესხვა შევილი ალარ მეყოლებოდა. ის მომხდარს ნანობს, მაგრამ ამას საჯაროდ არ ამხელს. ამბობს, — ისინი ვერ მნახავენ ასეთს. ამ ხალხმა შევილი მომიკლა, მე ჩემი ჯვარი მაქესო. სხვანარი, ემოციური ადამიანია... დარბაზიდან გააქვევს და არ მიეცა რამდენიმე მნიშვნელოვანი დეტალის თემის საშუალება. ალბათ, საპელაციო სასამართლოში იტყვის ამას. ვითხოვთ კვალიფიკის შეცვლას.

რ.ს. ჩვენ საქმის მიმდინარეობას მივადენებთ თვალს და ვნახოთ, საბოლოოდ რა ვერდიქტს გამოუტანენ რევაზ კუჭუხიძეს.

უხედავად, სიამყისა და ლირსების გრძნობა ზომაზე მეტად ჰქონდა განვითარებული.

ლაშას ჭადრაკის შესწავლა უნდოდა, მარმ უთხრა, რომ ეს „ჰკვიანი“ თამაშია. მისი მეგობრებიდან არავინ იცოდა ჭადრაკის თამაში. ბავშვმა მანც ისწველა და მეორევალასელ მიშვიასაც მოუგო. მიუხედავად იმისა, რომ ამ გამრჯვების გამო მიშვიასაც თავში წმინდარტყმა მიიღო, ამას მისთვის გამარჯვებით გამოწვეული სიხარულის განცდა არ გაუუფერულება — მონინალმდეგ ხომ მასზე გაცილებით დიდი იყო...

ვინაიდნ მათი სახლი ახალი აშენებული გახლდათ და გარშემო სხვა სახლების შეწებლობაც მიმდინარეობდა, იქაურობა საშენებლო პოლიგონდა იყო ქცეული. ბავშვები სიმკარებსა და ბლოკებზე სარწენად ეძახდნენ, მაგრამ მათაბაზ ერთად არასოდეს მიიღოდა, ვინაიდნ არც დედა გაუშვებდა იქ სათამაშოდ და თვითონაც გრძნობდა, რომ შეიძლებოდა, საფრთხეს გადაპყრობდა. აკე ერთს ბავშვმა ფეხი მიიტება და დღემდე მკურნალობდა, რადგან ფეხი ცუდად შეუხორცდა.

შემობლებს უხაროდათ, რომ მათი ვაჟი 5 წლამდე ისე მივიდა, ერთხელაც არაფერი დაუწევას, არაფერი მოუტეხავს, თითოც არ გაუჭრია, არც წაცულება და კოპიც არ დასჯდომია შუბლზე. სუროვანი, უპრობლებო ბავშვი იყო. რაღაც ნაირდა, იზალად იზოდებოდა და დამჯერიც გახლდათ. იჯაშის წევრები ამაყობდნენ ჰკვიანი შვილით ას შეილიშვილით, თითოეული მათგანი მასში მხოლოდ ლირსებებს, კარგ თვისებებს სედავდა.

დღს კი ლაშა მარტო თამაშობდა და მისთვის ვრავანი მოიცალა, რადგან იჯაში იუბილებული ეწავლი მომდევნობიდან თანაც უფროსუბი დირშეწებული იყვნენ, რომ ბიჭუნა იქ ითამშებდა, სადაც მიუთითეს და ფეხსაც არ მოიცალიდა. მისთვის შემობლების სიტყვა ყოვლების კანონი იყო.

ლაშა გახარებული გახლდათ, რადგან ასე დიდხანს კარგა ხანია, არ უსეირნია, თანაც — მარტოს. ბიჭუნას შეინიდა, რომ სადაცაა, სადილზე დაუძახებდნენ და შესაძლოა, დაეძინებინათ კიდეც — მაშინ სეირობასა და თავისუფლებას წერტილი დაემზებოდა. უპედაც ხანა, საპირფარეშოში შესვლაც უნდოდა, მაგრამ შინ არ მიდიოდა იმის გამო, რომ ეს „პირადი დღესასწაული“ არ დასრულებულიყო.

ლაშას მისი ასაკის გოგონა მიუალოვდა.

— გამარჯობა, — გაბედულად მიესალმა.

— გაგიმარჯოს, — უპასუხა ბიჭუნამ.

მას გოგონები მოსწონდა, რადგან მათ-გან ნაკლები აგრძესი მოდიოდა, შშივიდე-ბი და უკონფლიქტობი იყვნენ. მათი ტანისამოსიც კი მოსწონდა. ლამაზად ჩაცმა თვითონაც უყვარდა.

ლაშმ გულში გაიფიქრა, რომ გოგო-ნა ძალიან ლამაზი იყო და გემოვნებით ეცვა, ყველაზე მეტად კი ცისფერთვ-ლიანმა საყურებ გაავირვა.

„დიდ გოგოს ჰეგაჭ“, — გაიფიქრა და მის მიმართ პატივისცმის გრძნობა გუშენდა.

ერთმანეთი გაიცნეს. გოგონას ნინო ერქვა.

— რას თამაშობ?

— ეს ზღვაა, — სილაზე მიუთითა, — ჩემი გემი ჩაიძირა და ახლა დაუსახ-ლებელ კუნძულზე მოწვდი.

— შეიძლება, დაუსახლებელ კუნძუ-ლზე შენთან ერთად ვიყო?

— რა თქმა უნდა, — დაეთანხმა ბიჭუნა. — ორნი უფრო კარგად ვიწერით.

ნინოსთან თამაში საინტერესოდ მო-ეწვდა. გოგონას კარგი ფანტაზიის უნ-არი აღმოაჩნდა და საინტერესო თავგა-დასვლებს იგორებდა. ლაშა ისე გაერ-თო, რომ თავისი გასაჭირი გადაავრცელდა და როდესაც ბუნებრივმა მოთხოვნილე-ბამ თავი შეასხენა, შეეშინდა, რადგან გოგონას თანდასწრებით ბუჩქებს ვერ მოეფარებოდა და არ უნდოდა, ნინოსთან შერცხვინილიყო. ერთადერთი გამოსავა-ლი რჩებოდა — შინ უნდა წასულიყო.

— ნინო, ცოტა ხანს დამელოდები? შინ აფირბენ და მალე მოვალ.

— მერე, გამოგიშვებენ?

— კი, შეიძლება ჭამა დამაძალონ, მა-გრამ უცემ შევჭამ და ჩამოვალ, — ნაჩ-ქარევად მიაძახა და შინისკენ გაჭუსლა.

ლიფტის მოლოდინში კარგა ხას იხ-ტუნა ცალ ფეხზე შემდევ ლიფტი ზედიზედ რამდენჯერმე გაჩერდა... ბიჭუნა კაბინის კუთხეში ჩაჯდა კვერსით, მუცელზე ხელი მიიჭირა და კილი კილზე დააჭირა... გრძნობდა, თავს ვეღარ იკავებდა... კაბინის ერთი კუთხისკენ სახით შებრუნდა და მოშარდა. შვება იგრძნო, მაგრამ ახლა მას სახლში უკვე აღარა აფერი ესაქმებოდა. ისევ პირველი სართულის ლილაკს დააჭირა თითო. კა-ბინამ ქვევით დაშვება დაიწყო. ბიჭუნამ კუთხეში დაყენებულ გუბეს ირიბად გახე-და. „ვინმე რომ შემოვიდეს ლიფტში, რა მოხდება?“ — გაიფიქრა ბავშვმა.

როგორც ხშირად ხდება ხოლმე, რაც არ გინდა, რომ მოხდეს, სწორედ ის ხდება — ლიფტი რომელიღაც სართულზე შეჩერდა, კარი

მინირომანი

გაილო და მეზობელი, მცაცრი გარეგ-ნობის მამაკაცი შემოვიდა, რომელმაც იატაზე დამტებარი „ტბა“ მაშინვე შენი-შნა.

— დედაშენი ჩემს ძალას აპრა-ლებდა და შენ ყოფილხარ, თურმე. შენები შინ არიან? — საძაგლად გაილიმა მამაკაცმა.

ლაშა ჩუმად იყო. მას ძალიან რცხ-ვნოდა და შეეშინდა კიდეც. მამაკაცმა ლიფტი შეაჩერა და იმ სართულის ლილაკს დააჭირა თითო, რომელზეც ბიჭუნა ცხოვრობდა. ლმერთმა იცოდა, რა მოცყვებოდა ამ ამბავს.

მამაკაცმა ხელი ჰკრა ზურგზე და ლიფტიდან ისე გააგდო, შემდეგ თითო ზარის ლილაკს დააჭირა. კარი გაილო და დედა გამოაჩნდა. ასეთი უცნაური კომბანის დანახვისას ქალი შემფოთდა.

— რა მოხდა? — იყითხა მან.

— წამოპრანდით, გიჩვენებთ, — უთხრა ბეზობელი ბიჭუნას დედას. ლიფტი ჯერ ისევ მათ სართულზე იდგა. როგორც კი კარი გაილო, დედა ყველაფერს მიხვ-და, მაგრამ მეზობელმა მაინც აუსხა:

— აი, თურმე ვინ ფსამს ლიფტში. თქვენ კი შვილს ხელს აფარებთ და საინტერესო იდგა. ასე სდებოდა ან რამეს ისე გააკეთებდა, რაც უფროსეს არ მოეწონებოდათ.

ახლა კი ლაშა ისე ტიროდა, რომ არაფრის მოყოლის თავი არ პერნდა.

თვითონ ბეზობელი ცრუმლი სდიოდა, ხელის ზურგით იშმენდა, სლუკურებდა და ძლიერ სუნთქავდა. მამამ თავისი ცხვირსახოცი მისცა, დედა კი მოყოლა დაიწყო:

— ჩენი ჭკვიანი შვილი ლიფტში ფსამს! — თქვა მოკლედ.

— ვერ გავიგე?! — მამას ხმაში უკვე გაასმა.

— დიახ, სწორედ ასეა. მას ჩენიმა მეზობელმა მიუსწრო; იმ კაცმა, რომლის ძალასაც ვაბრალებდით ლიფტის დაბ-ინძურებას. ახლა ყველა მეზობელი გაიგებს, რა საშინელი ოჯახი გვაქტს.

დედას კიდევ რალაცის დამატება უნდოდა, მაგრამ მამამ ბიჭუნას უცემენ გადაიწვინა და მოსცხო და მოსცხო. ბიჭუნას სტკიოდა და თან ეშინოდა. ცდილობდა, მამას

ხელიდან დასხლტომოდა, მაგრამ ვერ ახერხებდა. ასე-თი რამ მის თავს პირვე-ლებდა და მას გამეტე-ბით ურტყამდნენ ის ად-ამიანები, ვინც ასე უყვარდა. ყოველთვის ფიქრობდა, რომ მშობლები სა-მართლიანად ექცევოდნენ და მათ არც ახლა ამტყუნებდა, მხოლოდ საკუთარ თავზე ბრაზობდა და ნაცემი ადგ-ილები ძალიან სტკიოდა.

მამა როგორც იქნა, ცდ-მას მორჩა, შემდეგ მელაში ხელი ჩავილო და საძინებელ-ში გაიყვანა.

— ექ იქები მთელი სა-ლემო და დამეც! მთელი ლაშე ფეხზე იდგები, დაჯდომის უფლება არ გაქცეს! ნუ ბლავი! თუ კაცი ხარ და დანამაუ-ლი ჩაიდინე, პასუხიც უნდა

ასეთი რამ მის ცხოვრებაში პირველად ხდებოდა ჯერ ერთი, თავისი საქმეელის თავადაც რცხვენოდა; მეორეც — მას არასოდეს სცემდნენ, დედა კი ახლა ის-თი შემოსცხო, რომ თავიც ასტკივდა.

ახლა მშემასც უნდა მოუყვეს. არ იცო-და, რა უნდა ეფევა, რით უნდა დაეწყო მოყოლა; თითქოს მოსაყოლიც არაფერი იყო, მაგრამ ძალიან დაიბრნა. სულიერი და ფიზიკური ტკივილი აწუხებდა.

— ნუ ბლავი! ჯერ საქმე გააფუჭა, ახლა კი ტირი?

ოთახიდან მამა გამოვიდა. მან ჯერ ცოლს შეხედა, შემდეგ — შვილს.

— რა ატირებს? — ჰკითხა დედას.

— თვითონ მოგიყვეს! შენ კი ნახავ, როგორი ჭკვიანი შვილი გვყავს. თურ-მე ძალი უფრო ჭკვიანი არსება, ვიდრე — ლაშა.

ბიჭუნა ფიქრობდა, რომ მამა მუხლზე დაისვებდა და ყველაფერში თავად გაერცვეოდა — ასე სდებოდა ხოლმე, თუ იცელებდა ან რამეს ისე გააკეთებდა, რაც უფროსეს არ მოეწონებოდათ.

ახლა კი ლაშა ისე ტიროდა, რომ არაფრის მოყოლის თავი არ პერნდა. თვალებიდან ცრუმლი სდიოდა, ხელის ზურგით იშმენდა, სლუკურებდა და ძლიერ სუნთქავდა. მამამ თავისი ცხვირსახოცი მისცა, დედა კი მოხდა დაიწყო:

— ჩენი ჭკვიანი შვილი ლიფტში ფსამს! — თქვა მოკლედ.

— ვერ გავიგე?! — მამას ხმაში უკვე გაასმა.

— დიახ, სწორედ ასეა. მას ჩენიმა მეზობელმა მიუსწრო; იმ კაცმა, რომლის ძალასაც ვაბრალებდით ლიფტის დაბ-ინძურებას. ახლა ყველა მეზობელი გაიგებს, რა საშინელი ოჯახი გვაქტს.

დედას კიდევ რალაცის დამატება უნდოდა, მაგრამ მამამ ბიჭუნას უცემენ გადაიწვინა და მოსცხო და მოსცხო. ბიჭუნას სტკიოდა და თან ეშინოდა. ცდილობდა, მამას

ხელიდან დასხლტომოდა, მაგრამ ვერ ახერხებდა. ასე-თი რამ მის თავს პირვე-ლებდა და მას გამეტე-ბით ურტყამდნენ ის ად-ამიანები, ვინც ასე უყვარდა. ყოველთვის ფიქრობდა, რომ მშობლები სა-მართლიანად ექცევოდნენ და მათ არც ახლა ამტყუნებდა, მხოლოდ საკუთარ თავზე ბრაზობდა და ნაცემი ადგ-ილები ძალიან სტკიოდა.

მამა როგორც იქნა, ცდ-მას მორჩა, შემდეგ მელაში ხელი ჩავილო და საძინებელ-ში გაიყვანა.

— ექ იქები მთელი სა-ლემო და დამეც! მთელი ლაშე ფეხზე იდგები, დაჯდომის უფლება არ გაქცეს! ნუ ბლავი! თუ კაცი ხარ და დანამაუ-ლი ჩაიდინე, პასუხიც უნდა

აფო! გოგოსავით წუ ტირი!

ამ სიტყვებმა ბიჭუნას ნინო გაახსენა და მაშინვე შეწყვიტა ტირილი.

მამაშ ითახში დატოვა და კარი გაიხურა. იატავზე ჩაჯდა და გაიხსენა, რამდენიმე წუთის წინ როგორ კარგად თქმა-შობდნებ ის და ნინო.

„საწყალი ნინო, ალბათ დიდხას მოუწყოს ლოდინი და დაილუბა“. გარდა იმისა, რომ მან სიტყვა ცურ შესარულა, ხალ გოგონა გაიგდს, რა ცუდი ბიჭა ლაშა.

ბავშვი ისევ ატირდა, მაგრამ ჩუმად... მამაშ ხომ ხმამალლა ტირილი აუკრძალა?! მას ისე უყვარდა დედა და მამა, რომ ყოველთვის იმას აკეთებდა, რაც მათ სურდათ, ახლა კი შმობლები უფრო მეტად უყვარდა, რადგან მათ წინაშე თავს დაძაბავედ გრძნობდა.

ერთხელ ბაბუა უთხრა, რომ ჯიუტი და ცუდი ბავშვები მთვარეს თავისთან მიჰკევდა. მაის შემდეგ ბიჭუნას მთვარის ეშინოდა და მას „ბრმა თვალად“ მიიჩნევდა. ყოველთვის ნერვიულობდა იმის გამო, რომ შეიძლებოდა, „ბრმა თვალით“ მთვარეს ვერავერი გაერჩია და „ცუდის“ ნაცვლად „კარგი“ ბავშვი წაეყვანა! ახლა კი ლაშას უფრო მეტად შეეშინდა, რადგან მამაშ უთხრა, რომ ოთახში მთელი ღმით გამოკუთავდა. მხოლოდ ბერიას და ბაბუას იმედი ჰქონდა, რომელიც რაღაცების საყიდლად მაღაზიაში წასულა.

პირველი ბაბუა დაბრუნდა.

— სადა ლაშა? — იკითხა როგორც იქნა, როდესაც ბავშვს თვალი ვერ მოჰკრა.

— ოთახია გამოკუთილი, დასჯილია.

— გამოუშევით ახლავე!

— ჯერ იკითხე, რატომა დასჯილი,

— მიუგო დედამ.

— ჩემთვის მნიშვნელობა არა აქვს, იუბილარი ვარ და ანისტიას გამოკუთილი!

ბაბუას ყველა პატივს სცემდა და იჯახში უფროსად მიიჩნევდნენ. ეს ბინაც მისი შექმნილი იყო, მანქანაც, მამას მანქანაც, სოფლის სახლიც, სადაც ბერიასთან ერთად უნდა ეცხოვორა. ახალგაზრდები მოთმინებით ელოდნენ იმ დროს, როცა ისინი საცხოვრებლად სოფელში წავიდოდნენ, მანამდე კი ბაბუას უსიტყვოდ ემორჩილებოდნენ. ბაბუამაც იცოდა საჯუთარი თავის ფასი და თავის მოწინებაც უყვარდა ხოლო, არ მოსწონდა, როცა ეკურესი სიტყვისას უფრო და ანისტიას გამოკუთავდა.

— წუ იჩერებთ ამნისტიის გამოცემას, — დედამ წინასაფარზე ხელი შეიწინდა. — ამ საძაგელმა ისეთი რამ გაავეთა, რომ ალარც კი ვიცი, როგორ ვიცხოვრებთ ამ სახლში.

— რაო, რაო, რაო? — იკითხა გაოცემულმა ბაბუამ. — კი, მაგრამ ასეთი რა ჩაიდინა?

— ლიფტში მოისაჭა, — მოჭრით თქვა მამამ. — ალბათ ახლა მთელი

კორპუსი მაზე ლაპარაკობს.

ბაბუა დაფიქრდა...

— მეც არა ვთქვი, სადარბაზოსთან შეკრებილმა ქალებმა ჩემს დანახვაზე სიცილი რატომ დაინტეს-მეტქი? ახლა ზანგებივით დაგვიწყებენ ყურებას... სეირს ვაჩვენებ მე მაგას!

გაცეცხლებული ბაბუა ბიჭუნას ოთახისკენ გაემართა. მთელი ოჯახი უკან მიჰყევა.

ბიჭუნას ასე გაბრაზებული ბაბუა არასოდეს ენახა. მოხუცი რალაცას ყვიროდა, მაგრამ ბავშვი სიტყვებს ცურ არჩევდა. მხოლოდ ხანდახან შეხტებოდა ხოლმე, როცა ის მეცვით მოძრაობებს აკეთებდა და ყოველწუთს დარტყმას ელოდა. თუმცა, ბაბუას არ დაურტყმას. ბიჭუნამ კი მხოლოდ ბოლო ფრაზა გაიგონა:

— არ მტირდება შენი საჩუქარი! — ლაშას ნახატი შუაზე გახია. — მთელი კვირა იქნები გამოკუთილი ამ ოთახში! კარი გაიჯაზუნა და გავიდა.

დედას და მამას მის ითახში არც მტებედაგოთ. ბავშვი იატავზე დაყრილ ქაღალდის ნაგლეჯებს უყურებდა და ისევ ცერტელი წამოუკიდიდა. მას ხომ ასე გულმირდგინედ არავერი დაუხატავს. უნდოდა ბაბუასთვის ესიამოვნებინა... ახლა კი დაენანა თავისი შემოქმედება.

ფანჯარას გახედა. უკვე წერდებოდა... წიგნაც დაიწყო.

„ბერია სადა ამდინ ხანს?“ — ფიქრობდა ლაშა და ერთადერთ იმედად ის ესახებოდა.

სტუმრები მოდიოდნენ და მოდიოდნენ. კარზე ზარის ხმა არ წყდებოდა. იქნებ, წვიმის ბრალი იყო, რომ ყველანი ერთდროულად მოვიდნენ? ითახიდან სკამების გადაადგილების ხმა ისმოდა. სტუმრები წმაურობდნენ. ყველაზე ხმამალა კი ბაბუა ლაპარაკობდა...

„ახლა ისინი სურასთან დასხდებიან და გემრიელ კერძებს შეჭამე“, — გაიფირა ბავშვმა და ნერწყვი გადაყლაპა. გაახსენდა, რომ არც უსადილია.

„ნეტავ, სტუმრებს არ მოუყვითოდეს ჩემს ამბავს, — ინატრა ბავშვმა. — თუ მოუყვიტა, ყველანი აქ შემოვლენ, მცემენ და გამიბრაზებოდა!“

თავი ისე სტყიოდა, რომ განძრევაც არ უნდოდა. მიუხედავად ამისა, ცრემლი მაინც ღაბალუბით სდიოდა.

დედა და მამა სტუმრებით გაერთონენ. მათ ბევრი სახემ ჰქონდათ — სტუმრებისთვის ყურადღება უნდა მიეციათ, გამასპინძლებოდნენ, სურვისთვის ახალი კერძები შემომატებინათ... ბერია კი ჯერ არ ჩაიდა. რა თქმა უნდა, დედამაც და მამასაც დროდადრო ახსნდებოდათ შევილი, მაგრამ არივეს მიაჩნდა, რომ ბავშვი დიდად არ განიცდიდა თავის მდგომარეობას და ფიქრობდნენ, რომ როგორც კი დროს გამოძენიდნენ, უცილებლად მიაკითხავდნენ.

ლაშა კი უკვე ძალიან განიცდიდა,

ბერიამ მოსვლა რომ დაგვიანა. თუმცა,

აღარც ბერიას იმედი ჰქონდა, რადგან

ფიქრობდა, რომ ისიც დანარჩენებივით განრისხდებოდა.

აი, ბერიას ხმაც გაიგონა... კარგა ხას უყურებდა კარს და ფიქრობდა, რომ მოხუცი მასთან შევიდოდა და მოეფერებოდა, შემდეგ ითახიდან გაიყვანდა და იმ ცივი მთვარისგანაც იხსნდა, რომელიც ბოროტად დაჭურებდა ზევიდან; შემდეგ შვილიშვილს აჭმევდა კიდეც, მერე ლაშა სტუმრების წინაშე ბორიშს მოიხდიდა, თავისი საქციელის გამო და ბევრ ლექსს წაიკითხავდა, მერე უკელანი ძელებურად შეაქებდნენ და აპატიებდნენ... შემდეგ დედა ძილის წინ ისევ აკოცებდა და ბიჭს ეს საშინელი დღე სამუდამოდ დაავიწყდებოდა...

მაგრამ, ბერია არა და არ შემოდიოდა ოთახში. „ალბათ, ასე დამსაჯა. ალბათ ყველაფერი გაიგო უკვე და ჩემი დანახვაც არ უნდა... ახლა კი მთელი ლაშე მართლა აქ მომინენ ყოფნა... იქნებ მთელი კვირაც კი, რადგან ბაბუამ ასე თქვა“.

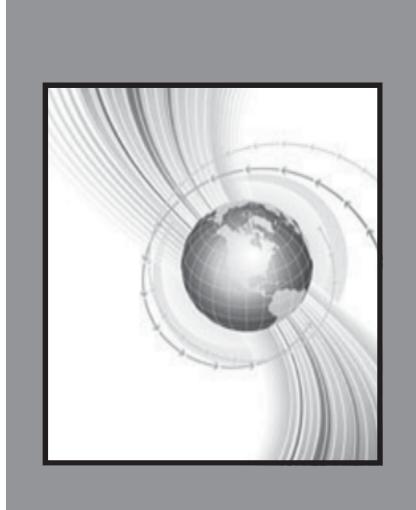
უცარად, მის თვალებში რალაც სხივი გაკრთა, ფანჯარასთან მივიდა და მთვარეს ახედა.

„შენ გაორია, შენი მეშინი? ადრე მეშინოდა, ახლა კი — აღარ. მე არავის უყვარვარ, მარტო ვარ და გულადი გამზედი. ჩემი წაყვანა გინდა? წამოვალ, აქ მანც არავის ვჭირდები. ოლნდ, ახლა თავი მეტკივა“.

ლაშას გაახსენდა, რომ აქ, სადღაც დედა თავის ტკივილის წმილებს ინახავდა. სკამზე აძრავა და კედელზე დაკიდებულ კარადას მისწვდა. აი, წამლებიც... ბიჭუნამ ერთი ფლაკონი ამორაჩია, რომელშიც ვარდისფერი აბები ყვარა. პატარა აბები ხელისგულზე დაიყარა და კარგა ხას უყურა, შემდეგ პირში ჩაიყარა. თავის ტკივილმა მალე გაუარა, მაგრამ მოითენა... ძილი მოერია, თვალებს ველარ ახელდა... მულებიც მოეკვეთა. სანოლზე აძრავა და მასზე მოკლათდა. მთვარეს ახედა. „მამა მითხრა, რომ დანოლის უფლება არა მაქსი, მაგრამ ძალიან მეტინება. ახლა დავიძინებ და რომ გავიღოიძებ, მერე წამოვალ შენთან, რათა მამა ურჩობისთვის არ დამსაჯოს. ბევრი წამალი დავლიერ და მანამდე თავის ტკივილიც გამივლის“... ეს იყო ბოლო, რაც ბიჭუნამ გაიფიქრა...

ბერიამ კარგა ხნის შემდეგ მოიკითხა შვილიშვილი. რძალმა ხელით ოთახისკენ ანიშნა. ბერიამ კარი შეაღარ და სანოლზე მინოლილ ბავშვს ღიმილით შეავლო თვალი. მის გვერდით დაგდებული, ცარიელი ფლაკონი კი სიბრელეში გვიან შენიშნა. სტუმრები მხარისათვის აბების სივრცისგან გადასილებით შემომატებინათ. სახლში ხმამალალი მუსიკა იყო ჩართული და ყველას ეგონა, რომ ყველაფერი კარგად იყო... ბერიამ, რომ იტყვიან, სულზე მოუსწორო...

„სასწორაფოს“ ექიმის შუბლზე მომდგარი მოინშინდა და ერთადერთი სიტყვა წარმოოთქონა: „გადავრჩიო!“ ■

სამუკრთხო

„უსულომ სულიერს ვერ უდა აჯობოს“

ალბათ, ორგანიზაციური ფერ ვიქენები, თუ მკითხველს კიდევ ერთხელ შევასხენებ იმ ფაქტს, რომ ადამიანის შესაძლებლობა და ფანტაზია ამოუწურავია. დიას, ეს ყველამ იცის, მაგრამ განა ბეჭრა ისეთი ადამიანი, რომელიც გამუდმებით ახლის ძიებაშია, ფლილობს, არ შეუშინდეს სიძნელებს და მზადაა, მიზნის მისაღწევად ყველა აშკარა თუ ფარული ბარეები გადალახოს?! სწრედ ასეთთა რიგს მიეკუთხება საქართველოს მხატვართა კავშირისა და საფრანგეთის მემნანქრეთა ასოციაციის წევრი, ეპატერი ბაბესაძე, რომლის პროფესიებისა თუ გატაცებათა ჩამონათვალი ნამდვილად გაგაორცებთ. ის ისტატურად უთავსესს ერთმანეთს ქარგვასა და ქსოვას, გრაფიკოსობასა და მარმენეფერობას და კიდევ (ალბათ ძალიან გაგიკვირდებათ) — ექმობასა და ქართულ, ტრადიციულ, ტხორულ მინანქარზე მუშაობას.

დევი დევიძე

— ეკა, ტიხრულ მინანქარზე საუბარი მცირე ისტორიული ექსპურსით დაფიქციოთ.

— ხელოვნების ეს დარგი, როგორც საეკლესიო, ისე საერო დანიშნულების ნივთებში: სამკულებებში, ტანსაცმლის აქვესუარებსა თუ მოსაპირკუთხევებ ნივთებში ოდითგანვე გამოიყენებოდა. მინანქრის ნარმოშობის ისტორიის ფესვები ძველ ეგვიპტეში, ჩინეთსა და გვიანდელი რომის პერიოდში იკარგება. რაც შეეხება ქართულ, ტიხრულ მინანქარს, მისი ბევრი ნიმუში დაკარგულია; უძველესი — VIII საუკუნით არის დათარიღებული. ეს გახლავთ კათალიკოსის გულშე დასაციდი ჯვარი (დაცულია საქართველოს ხელოვნების მუზეუმში). IX საუკუნისაა გარმის სატზე

დაცული მინანქარი და ხახულის ხატის რამდენიმე მინანქარი. ეს უკანასკნელი იყო და დღემდე რჩება ყველაზე დიდ, ქრისტულ, ტიხრულ მინანქარად. ბევრი ქვეყნი იმავებდა მისი მსგავსი სასაულით... ტიხრული მინანქრის ნარმოება საქართველოში, როგორც ჩანს, XV საუკუნეში შეწყდა ამავე საუკუნისაა სავარაუდოდ, მინდა გიორგის რორი ხატიც, რომელიც ასევე საქართველოს ხელოვნების მუზეუმშია დაცული. რაც შეეხება ენ, ამოლრმავებულ მინანქარს, მისი ერთადერთი ნიმუში, რომელიც ჯუმათის ევლებაში იყო დაცული, ამჟამად დაკარგულია. ისიც ადასანიშნავია, რომ ტიხრული მინანქარი ისეთ მაღალ დონეზე იდგა, რომ რელიფურ პლასტიკასთან და ხუროთმოძღვრებასთან იყო გათანაბრებული...

— შენ ნამუშევრების შეხებისას ისეთი განცდა გამოინდა, თთექის ძველქართულ ან თურქაც ძველბიზანტიურ ხელოვნების ნიმუშებს ვეხბი, მიუხედავად იმისა, რომ ეს ნამუშევრები უფრო თანამედროვე შენ საკუთარი დიზაინით არის შესრულებული...

— გავლენა მართლაც იგრძნობა, რად-

გან არცთუ იშვიათად ვითვალისწინებ წინაპრების თუ სხვა ქვეყნების გამოცდილებას. როდესაც მუშაობას ვიწყებ, ვფიქრობ, რომ მისი ისტორია ნაწილობრივ მაინც უნდა ვიცოდე, შემორჩენილ მასალებს ვეციობი, ბევრის ვკონტულობ. სხვათა შორის, აღმოგაჩინე, რომ ჩვენი კულტურული ძეგლები (მინანქარს ვგულისხმობ) უფრო მეტია შემორჩენილი სხვადასხვა მუზეუმში, ვიდრე — ბიზნესი მინანქარზე ქართველი მხატვრები რამდენიმე ქვეყნის

დასრულებული
ნამუშევარი ძალიან
დამაბია, მაგრამ
იმვიათად თუ იყის
ვინმემ, რა უძღვის
მას წინ...

ფერებით ვტუშაობთ. ეს გახლავთ ფრან-
გული — ლიმონების ფერები, აცტეკოული
ფერები, რომელსაც „შაუერის“ ქარხანა
უშვებს. არის იაბონური ფერებიც. კიდევ
შემორჩენილია ძველი რუსული ფერები. მართალია, დაკარგულია, მაგრამ არსე-
ბობდა ქართული ფერებიც: ლალისფერი
— ღვინისფერი და ზურმუხტისფერი —
ზღვისფერი, რომლებიც ჩვენს მიწაში
მოპოვებული მასალებით მზადდებოდა. ძველად, ზემოთ ნახსენების გარდა, სხვა
ფერებიც გამოიყენებოდა, მაგრამ ძირი-
თადი მაინც ეს ფერები იყო. თავად ძალიან
მიყვარს ლალისფერი და ვედილობ, ის
უფრო სხირად გამოვიყენო.

— რას ნიშნავს ეს ჩამონათვალი — თითოეულ ქვეყანას თავისი ფერი აქვს?

— დის. საფრანგეთში, ქალაქ მორების საერთაშორისო გამოფენაში ვრომანილეობდი, რომელიც 3 წლითადში ერთხელ ტარდება. თარჯიშმონბას შვილი მიწევდა, რომელიაც ფრანგული ენა კარგად იცის. გამოფენაზე „ლიმონჟის“ ქარხანა იყო წარმოდგენილი, რომელიც სხვადასხვა ფერს უშვებს. რისი სამუალებაც ქერნდა, ყველა ფერი შევიძინე. ძალიან მეშინოდა მათი წამოღების, რადგან შეიძლებოდა, საზღვარზე პრობლემა შემქმნოდა. მთელი რიგი საბუთების გაყეთება დამჭირდა, თან დაუკრთ უამრავი ბუკლეტი და საბედნიეროდ, მშვიდობიანად მოვახერხე მათი გადმოტანა. ფერი კრისტალებისგან შემდგარი ფერნილია, რომელიც წყალში ირყება და შემდეგ, ნემსის წერით ჩაატან ნამუშევარზე. საკმაოდ რთული ტექნიკოლოგიური პროცესია.

— როგორ იპადე-
ბა მინანქარი?

— ყველაფერი სახეზე
ნიბის გავეთებით იწყება.
რადგან სალებავები და
მათი ანაორთქლი მომ-
ნამელელია, მიტომ ძალიან
ფრთხილად უნდა მოეპყ-
რო. პირველად იწყება
ძირის დამუშავება. მინანქრის განთავსე-
ბა სპილენზე, ოქროზე, ვერცხლსა და
ტოლპაზზე ხდება. მისი იკაწერება ბორ-
მანჯანით, ირეცხება და შრება. ნამუშე-
ვარი რომ არ დიაბზაროს, კონტრემალია
საჭირო. ეს სალებავო, რომელიც სი-
ყარისითვის ედება ძირს. მისი გაშრობის
შემდეგ მზადდება ზედაპირი, რომელზეც
ედება ფონდონი. თუ რაიმე განსაკუთრე-
ბულს აეთებ, შეგიძლია, დასაფეხად,
ოქროს ან ვერცხლის ფოლგები გამოიყ-
ენო. გაშრობის შემდეგ აუცილებელია ამ
ყველაფერის ერთად ღუმელში გამოწვა.
მეორე ეტაპი გახლავთ ტიხერების დამზა-
დება. ისინიც ვერცხლის, სპილენის ან
ოქროსაგან მზადდება. ყველა მხატვარი
გარკვეული სიმაღლის ტიბარს იყენებს.
ტიხერები იჭრება მაკრატლით და ორი
ჟირურგიული, მაგრამ ამ საჭმისთვის

ოდნავ სახეშეცვლილი პინცეტის საშუალებით...

— აი, თურმე სამედიცინო გა-
ნათლებას როგორ იყენებს...

— (იცინის) მედიცინა ყველგან არის საჭირო. სპეციალურად მოწყობილი პინ-ცეტებითა და ტიხერებით ნახატებს ვკავეთებ, ვაზებებს ძირზე და ისევ გამოწვევას გამოწვის შედეგად ტიხერები დაფონდონებულ ძირს ეწებება. მესამე ეტაპი — კარგად გარეცხილი საღებავების, ნებისი წვერითა და ფუნჯით ნახატზე დატანა. მას ისევ გამოწვა მოსდევს, შემდეგ — ისევ საღებავები და ისევ გამოწვა, მერე დარჩენილი ადგილების შექსება და ისევ გამოწვა, რასაც გარეცხვა, გახევვა, გაპრიალება მოსდევს... საბოლოოდ, ნამუშევარი სარკესავით უნდა პრიალებდეს. 7 ფერზე ნაკლები თითქმის არასდროს გამომიყენებია. თან, არ უნდა შეგემალოს, მეორე ან მესამე ფერის დადების დროს სად რა საღებავი იმხარე, არ უნდა დაირღვეს მათი შეხამება.

— პროფესიით გრაფიკული
დიზაინერი მედიცინაში როგორ მოხ-
ვდი?

— (იცინის) ხომ გაგიგონია — „ჩემი
შვილი დოხტერი უნდა გამოვიდეს“?!
ჩემში არცუო ისე დიდი ხანი
გასულა მას შემდეგ, რაც
შვილები ექიმები, ან იურისტე-
ბი უნდა გამხდარიყვნებ... მეც
ასე მომზევიდა და მიუხედავად
ამისა, მაინც ვფიქრობ, რომ
პირველ რიგში, მხატვარი ვარ.
მართალია, ექიმობა როგორც
ადრე, ისე პრესტიული აღარ

სიონის ტაძარში ვიყიდე ხის თევზი და
გადავწყვიტე, მისი მსგავსი, მინანქარში
გამეცობელებინა.

— ისე, რადგან ხელფასსა და
შემოსავალზე ჩამოივარდა ლაპარაკი, მინანქარსა და თექაზე მუშაობა,
როგორც ვიცი, შემოსალიან საქმეა.

— დიაბ, ასეა. თუმცა თექა და მინნ-
ქარი ფუფუნების ნივთებია, მით უმტკეს
— ეჭსკლუზივება, რომლებიც საკმიანდ
ძვირი ღირს, მაგრამ ამ საქმიდნ შემო-
საცალი სტაბილური არ არის... იყო დრო,
როდესაც თექაზე რამდენიმე გოგონა
მუშაობდა. ერთ-ერთ მათგანს, ქეთის და-
უშემეგობრდი და მან მასწავლა მუშაობა.
რა თექმა უნდა, „ხეზე ცოცვას“ არავინ
გასწავლის, მაგრამ ძირითადი ელემენტები

ამათვისებრინებს და შემდეგ თავად „ავცოლუ-
დი ხეზე“. პირველი პერსონალური გამოიყენა
თექის დედოფლის — ქალბატონ თინა
კლდიაშვილის სალონში მოვაწყყო, სადაც
თექასთან ერთად, მინანქრის ანუშევრე-
ბიც წარმოვადგინე. სწავლის დას-
რულებაზე დაიდან 8 თვეში ისევ მოვახერხე
უზარმაზარი პერსონალური გამოიყენის
მოწყობა, დღეს თექზეც ვრუშაობ და მი-
ნანგრძელც თუმცა, ისიც უნდა როჭება, რომ
თექაზე უშაობა უფრო გატაცება, რომ
მინანქარი — პროფესია და ამ სფეროში
გაცილებით მეტ წარმატებას ვალიც ჩემთვის
დიდი სიხარულის მოგვრეულ და სასიამ-
ოვნოდ გასახსენებელ ამბავს მოგიყვებით:
ჩემი მაზრი მოძღვარია და კათოლიკოს-
პატრიარქონ დახახლოებული პირია. ამით
ვისარგბოლე, რადგან ყოველთვის შეონდა
სურველი, უნშინდებისთვის რაღაც მესახ-
სოვრებინა, ჩემი და ჩემი შვილების სახ-
ელით. იმ ჟერიოდში თექისგან უიღეტებს
კვერავდა, რომელიც ძალიან მსუბუქი და
თბილია. გადავწყვიტე, უილეტი მეტუსები-
ნა. როცა ჩემი მოვრაძალებული თხოვნა
გადასცეს, პატრიარქს ძალიან გახარებია.
მაშინვე გაუხდია თურმე უილეტი და ჩემი
მაზრისთვის გამოიუტანების ზომები ავიღე-

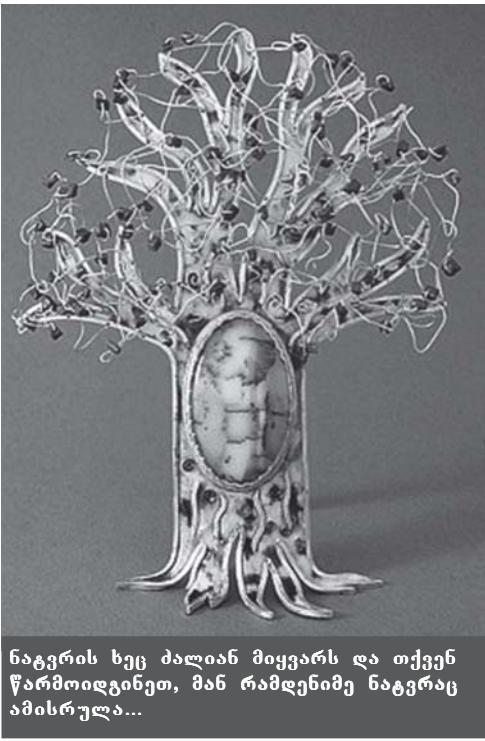
თევა მოვთელე და მისგან
შეკერილ ჟილეტს,
როგორც ვიცი, დღესაც
სიამოვნებით ატარებს. ამ
სასიხარულო ამბის შემდეგ ჩემს მაზლს
დაჭირდა, რომ მაშინ ჯერ კიდევ შეწყიბარე,
სამების ტაძარს საქორწინო გვირგვინებს
შევწირავდი მართალია, მისათვის 2 თვის
თავაუღებელი შრომა დაჭირდა, მაგრამ
ვფიქრობ, მიუხედავად დიდი წინააღმდე-
გობისა, — თითქოს რაღაც ძალა მიშლ-
იდა ხელს, — მაიც გავიმარჯვე და წარ-
მატებით გავართვი თავი საქმეს. მეტალმა,
უსულომ სულიერს ვერ უნდა აჯობოს....
ლამაზი გვირგვინები გამოვიდა. მათთვის
დიდასნ ვაგროვებდი ქვებს. ეგვიპტიდან,
ინდოეთიდან ჩამოქანდა ძვირფასი და
ნახევრად ძვირფასი ქვები — ფირზუზი,
მარგალიტი, ლალი.... მადლიერი ვარ-
უფლისა და პატრიარქის, რომ შევძლები
ამ რთული საბუშაოს დასრულება.

— ვხედავ, დიდი სიყვარულით ლაპარაკობ ამ გვირგვინების შესახებ.

არს თუ არა კიდევ შემს ნა-
მუშეულებში ისეთი, რომლებიც გან-
საკუთრებით მოგწონს?

— დაახ, არსებობს რამდენიმე ნამუშე-

ნაგვრის ხეც ძალიან მიყვარს და ოქვენ
წარმოიდგინეთ, ზან რამდენიმე ნაგვრაც
ამისრულა...

ვარი, რომელიც ძალიან, ძალიან მიყვარს იმიტომ, რომ შეიძლება ითქვას, თითოეულ მათგანში ჩემი სულისა და გულის ნაწილი დევს. მაგალითად, აი, ეს თევზი, რომელიც ბიბლიური ძეველქრისტიანული სიმბოლოა. სიონის ტაძარში ყოფილ ხის თევზი და გადავწყვეტი, მისი მსგავსი, მინანქარში გამჭვირცხებინა. ნატვრის ხეც ძალიან მიყვარს და ოქვენ წარმოიდგინეთ, მნ რამდენიმე ნატვრაც ამისრულა... ძალიან მიყვარს კოლიე, რომელიც ჩემი ერთ-ერთი პირველი ნამუშევარი და რომელიც თიკას, ჩემი მეგობრის, „ირავლი ქემის“, უფრო სწორად — ოთარ ტატიშვილის მეუღლეს აქეს; ის სვაროვსკის კრისტალებით არის შესრულებული, პეპლას ფოლგებია ჩაფინილი.

— მეორნ, როგორც იქნა, ამ-
ოცნურე შენ პროფესიანია თუ
გატაცებების თემა. არა, ქსოვაზე
არ გვილაპარავია...

— ალბათ, ბევრს ქმახსოვრება ის პე-
რიოდი, როცა ჩემში ძალიან ლამაზი ძაფე-
ბი იყო შემოსული. სწორედ მშინ „დავა-
ვადიდი“ ქსოვით. დავინასავდი თუ არა
ფრად ძაფე, მაშინვე ჭვდებოდი, რა უნდა
გამევეტებნა მისგან და ხშირად პუ-
რი მომიკლია და ძაფი შემიძინა. საკ-
მაოდ სწრაფად ვესოვდი. მაგალითად,
დილიდან საღამოობრივ შემდეგ შემ-
დინა და მართვილ გამოსახული გადა-
დიდა და გადავისავდი და რამდენ
ასალი შევქმნა. ჩანაბაში ყოველთვის მიღებს
ქლიპი ან სხვა რომელიმე იარაღი და
დაქალებთან ჭრაობის დროს ხშირად
გამიშვილია ჩემი ატრიბუტები და მიმუშავა. ასე სდება ჩემს სამსახურში, კლინიკაში.
იქან დამცინინ, — მეორე სამსახური აქვს
გახსნილი თავის კუთხეშიონ...

რსტატი

ის თემის ამონურგა არც ისე იოლია. მი-
უხედავად იმისა, რომ პროფესიონ ექიმი
და გრაფიკოსი ვარ, ფერწერაც ძალიან
მიყვარს. ამ გატაცებაზე უარი იმიტომ
ვთქა, რომ როცა შვილები ბატარები იყვნენ,
სალში არ არსებობდა ადგილი, სადაც
ისინი ვერ აღწევდნენ და სულ ამისკრილები
იყვნენ ჩემი საღებავებით. შეიძლება, ისევ
დავუბრუნდე დროებით მივიწყებულ ამ
გატაცებას. ჩემი ქალიშვილები უკვე დიდები
არიან: 15, 16 და 18 წლის...

— სომართლე გითხოვა, გაოცე-
ბული ვარ, ამდენ რამეს როგორ
ამრე...

— (იცინის) არც მეგობრები მავინდება
და მათან ერთად გართობასაც ვახტერებ
ხოლმე. აბა, რა გითხრათ?.. ისე, ყოველთვის
ენურებები, 24 საათი არ მყოფის-მეტი. 4-
5 საათი მძინავს (არ მინდა, ძილში დრო
დავკარგო) და ეს სრულიად საქმარისია
იმისთვის, რომ ახალი დღე კიდევ უფრო
დიდი შემართებით დაიინტებოდა და რამდენ
ასალი შევქმნა. ჩანაბაში ყოველთვის მიღებს
ქლიპი ან სხვა რომელიმე იარაღი და
დაქალებთან ჭრაობის დროს ხშირად
გამიშვილია ჩემი ატრიტუტები და მიმუშავა. ასე სდება ჩემს სამსახურში, კლინიკაში.
იქან დამცინინ, — მეორე სამსახური აქვს
გახსნილი თავის კუთხეშიონ...

— კიდევ ხომ არ აჰარებ გამოცე-
ნს გაკეთება?

— მცირე ხნის მანძილზე დამუხტუჭე-
ბული ვიყავი, რადგან მანამდე ბევრი გამოცენა
მქონდა: სტრასბურგში, ლონ-
დონში, საფრანგეთში, ამერიკაში, ფრან-
ფურტში... ეს სრული ჩამონათვალი არ
არის. ყველა გამოცენისთვის ახალ ნამუშე-
ვარს ვამზადებდი, რაც ძალიან შრმიატე-
ვადი და ძვირებული საქმარიბა. გამოცენაზე მოსულ მაყურებელს ხომ ისე
უნდა წარუდგინონ ნამუშევრი, 2 დღის მანძილზე მანიც ფიქრობდეს ან ლაპარა-
კობდეს ნანაზე კადევ მობავი უნდა
მოგვიყვათ: შარმან მისიში მქონდა გუნდა
ნა კეშში, სადაც მასტერკლასები ჩატარდა
და პრესკონფერენციაც მოეწყო. მაგიდასთან
მხოლოდ სამი ვასტერით: მე, ლენინგრადული
მატვარი — მუკუშევი და უნგრელი, ძალიან
ცნობილი მხატვარი და არაჩვეულებრივი
პიროვნება, კატალინა ხოლოში ძალიან გა-
მისარდა, ჩემ წინ ჩემი სამშიბლოს დროშა
რომ დავინახე. თითქოს დროშის გასას-
წორებლად გაემინე ხელი, სინაზდოლებში კი
სხვებზე უფრო ზინ გავჩირჩე, ფურნალისტე-
ბისთვის კარგად რომ დამენახვებინა (იცი-
ნის)... უნგრელ ქალბაზონს დავუმეგობრ-
დი და ახლა უნგრელში ჩასვლასა და მათი
ტექნიკოლოგიის თავისებას ვაპირეც. მართა-
ლია, ქართული ტექნიკოლოგია გაცილებით
რომელი და შრომიტებულია, მაგრამ ისინიც
ლამაზ და არაორდინარულ ნაკეთობებს ქმნიან... შეუსწავლელი და შეუძლებელი
არაფერია, მით უმეტეს, როდესაც ქართულ
მინანქარზე შეგიძლია მუშაობა და როცა
გინდა, საკუთარი ქვეყნის ლამაზი მომავ-
ლის შექმნაში შენი წვლილი შეიტანო,
შეილებს კი დედის მიერ განვლილი ლამაზი
გზა დაუტოვო...

Civic ბაზარზე 2011 ლეიდან გამოჩენება

კომპანია „ჰონდა“ იძულებული
გახდა, Civic-ის ოჯახის ახალი თაო-
ბის ბაზარზე შეყვანა 2011 წლამ-
დე გადაედო. თავდაპირველად იგ-
ეგმებოდა, რომ ახალი Civic-ი გაყ-
იდვაში მომავალი შემოდგომიდანვე
იქნებოდა. „ჰონდას“ წარმომად-
გნებოდა თქმით, საბაზრო დებიუ-
ტის ვადების ცვლილება ეკოლო-
გიური მოთხოვნების თანახმად განხ-
ორციელებულმა ტექნიკურმა გადა-
წყობამ გამოიწინვია. „ჩემი მოდ-
ელების საბაზრო ციკლს არ ვცვ-
ლით, — ამბობს „ჰონდას“ ამერიკუ-
ლი განყოფილების ვიცე-პრეზიდენ-
ტი, ჯონ მენდელი, — აუცილე-
ბლობის გათვალისწინებით, ცოტა
შევცვლით ავტომობილს. როგორც
„ჰონდას“ საბერაციო დირექტორ-
მა, უნერ ტანაიმ ადრე განაცხა-
და, ახალი Civic თავის წინა-
მორბედზე უფრო მსხვილი იქნება,
მაგრამ საერთო ჯამში მისი დი-
ზაინის სტილისტიკას შეინარ-

ჩუნებს“. ექსპერტთა განცხადებით, Honda პირველი კომპანია არაა, რომელიც ეკოლოგიკური კრიზისის გამო იძულებული გახდა, თავისი სამოდელო რიგი განერაბელი მაყურებელს მანიც ფიქრობდეს ან ლაპარა-კობდეს ნანაზე კადევ მობავი უნდა
მოგვიყვათ: შარმან მისიში მქონდა გუნდა
ნა კეშში, სადაც მასტერკლასები ჩატარდა
და პრესკონფერენციაც მოეწყო. მაგიდასთან
მხოლოდ სამი ვასტერით: მე, ლენინგრადული
მატვარი — მუკუშევი და უნგრელი, ძალიან
ცნობილი მხატვარი და არაჩვეულებრივი
პიროვნება, კატალინა ხოლოში ძალიან გა-
მისარდა, ჩემ წინ ჩემი სამშიბლოს დროშა
რომ დავინახე. თითქოს დროშის გასას-
წორებლად გაემინე ხელი, სინაზდოლებში კი
სხვებზე უფრო ზინ გავჩირჩე, ფურნალისტე-
ბისთვის კარგად რომ დამენახვებინა (იცი-
ნის)... უნგრელ ქალბაზონს დავუმეგობრ-
დი და ახლა უნგრელში ჩასვლასა და მათი
ტექნიკოლოგიის თავისებას ვაპირეც. მართა-
ლია, ქართული ტექნიკოლოგია გაცილებით
რომელი და შრომიტებულია, მაგრამ ისინიც
ლამაზ და არაორდინარულ ნაკეთობებს ქმნიან... შეუსწავლელი და შეუძლებელი
არაფერია, მით უმეტეს, როდესაც ქართულ
მინანქარზე შეგიძლია მუშაობა და როცა
გინდა, საკუთარი ქვეყნის ლამაზი მომავ-
ლის შექმნაში შენი წვლილი შეიტანო,
შეილებს კი დედის მიერ განვლილი ლამაზი
გზა დაუტოვო...

ახალი Alfa Romeo Brera და Spider

დიდ ბრიტანეთში კუპე ასებენ ასეთი აუტო როგორი არ არის. ასეთი აუტო არ არის მათგანი აკმაყოფილებს. გარეგნულად არც Brera და Spider არ შეუცვლია, თუმცა მათგანს Italia Independent-ის ახალი პრემიალური კომპლექტაცია აქვს, რომელიც შავი ფერის ძარას, უკნა სპორტულ და 18-დუიმიან ბორბლების დისკებსაც მოიცავს. ასეთი ავტომობილის საღიზო ვერსიით, სპორტულ ტყავის სავარძლებს, თანამგზავრულ ნაფიგაციას და „კარბონით“ გაწყობილ ინტერიერს. ითვალისწინებს. ცნობილია, რომ Alfa Romeo-ს ბრიტანულ სალონებში ბენზინის ძრავათი დამონტაჟებული, განახლებული Brera-ს ფასი 25 205, ხოლო დიზელისმოტორიანის — 24 995 გირვანქა სტერლინგიდან დაიწყება.

ნის 1,7-ლიტრიანი, 200 ც. ძალის სიმძლავრის მქონე, TBi-ს ტურბინირებული ძრავა და 2.0-ლიტრიანი, 170 ც. ძალის დიზენგი. „ევრონ“-ის სტანდარტებს მათგანი აკმაყოფილებს. გარეგნულად არც Brera და Spider არ შეუცვლია, თუმცა მათგანს Italia Independent-ის ახალი პრემიალური კომპლექტაცია აქვს, რომელიც შავი ფერის ძარას, უკნა სპორტულ და 18-დუიმიან ბორბლების დისკებსაც მოიცავს. ასეთი ავტომობილის საღიზო ვერსიით, სპორტულ ტყავის სავარძლებს, თანამგზავრულ ნაფიგაციას და „კარბონით“ გაწყობილ ინტერიერს. ითვალისწინებს. ცნობილია, რომ Alfa Romeo-ს ბრიტანულ სალონებში ბენზინის ძრავათი დამონტაჟებული, განახლებული Brera-ს ფასი 25 205, ხოლო დიზელისმოტორიანის — 24 995 გირვანქა სტერლინგიდან დაიწყება.

Ferrari 250 GTO ბრიტანელება ტელეცემანა გაიძინა

რარიტეტული ავტომობილების აუქციონში, — RM Auctions, — 1963 წელს გამოშვებული Ferrari 250 GTO-ს გაყიდვის შესახებ გააკეთა განცხადება. თუმცა, მანქანის ახალი მფლობელის ვინაობა და მასში გადახდილი თანხის ოდენობა არ გამომჟღავნებულა. სავარაუდოდ, აღნიშნული

„ფერარის“ მფლობელი ბრიტანელი ტელე და რადიონამყვანი, კრის ევანსი გახდა, რომელიმაც მანქანის ფოტოები საკუთარ „ტვიტერზე“ გამოაქვეყნა. დაუზუსტებელი ინფორმაციით, მან აღნიშნულ ავტოში 12 მილიონი გირვანქა სტერლინგი გადახადა (17,7 მილიონი დოლარი). გყიდული ეგზემპლარი ერთ-ერთია, 36 Ferrari 250 GTO-დან, რომელიც 1962-1963

წლებში აიწყო. უკანა აძვრის მქონე სპორტ-ავტო 3-ლიტრიანი, V12-თაა აღჭურვილი, რომელიც 290 ც. ძალას ავითარებს. ამგვარად, ავტომობილმა ევანსის რარიტეტული „ფერარების“ კოლექცია შეავსო. 2008 წელს, მან 1961 წელს გამოშვებული Ferrari 250 GT SWB California Spyder 11 მილიონ დოლარად შეიძინა. გარდა ამისა, შოუმენის ავტოპარკში 1959 წელს გამოშვებული, 250 GT LWB California Spyder და 1962 წელს გამოშვებული 250 GT SWB Berlinetta-ც იდგა, თუმცა ორივე მათგანი მაისის დასაწყისში ევანსმა მონაკოს აუქციონზე გაყიდა.

კომპანიები „შემდასაგან“

კომპანია Skoda კომპაქტური მინი-ვენის შემუშავებას შეუდგა, რომელიც

კონვეიერში 3 წლის შემდეგ ჩაეშვება. სიახლეს კომპაქტვენის, — VW Touran — პლატფორმაზე ააგებენ და იმავე ძრავების გამით დააკომპლექტებენ, რომელიც გერმანულ ავტომობილს აქვს. წინასწარი ინფორმაციით, მოტორების საზის ძირითადი განმასხვებელი ნიშანი ის იქნება, რომ „შეოდას“ მოდელი 170 ც. ძალის სიმძლავრის მქონე, ბენზინისა და დიზელის აგრეგატებით არ დაკომპლექტდება. სავარაუდოდ, ევროპულ ბაზარზე Skoda-ს კომპაქტვენზე ფასები 15 ათასი ევროდან დაიწყება (შედარებისთვის, ყველაზე ხელმისაწვდომი Touran 19 ათასი ევრო ლირს). სიახლე კონკურენციას Ford C-ax-ს, Renault Scenic-ს და Citroen C4 Picasso-ს გაუწევს. როგორც ადრე იუნივერსალები, კომპანია Skoda ბაზარზე რამდენიმე ახალი მოდელის გატანას აპირებს. ერთ-ერთი მათგანი VW Up!-ის ბაზაზე აწყობილი, სუპრომპატური ავტომობილი იქნება. იგი გათვალისწინებულია როგორც 3, ასევე 5-კარიან მოდიფიკაციებად, ხოლო ძრავათა გამაში 1.0 და 1,2-ლიტრიანი აგრეგატებია. როგორც მოსალოდნელია, ასეთი მანქანების აწყობა სლოვაკეთის სანარმში მომავალი წლიდნ დაიწყება. კიდევ ერთი სიახლე, რომლის დებიუტიც 2012-2013 წლებისთვის იგეგმება, გოლფ-კლასის აგტომობილა. იგი Skoda-ს საზში „ფარიასა“ და „ოქტავიას“ შორის დაიკავებს ადგილს. გარდა ამისა, ზოგიერთი მონაცემით, ჩეხური კომპანია სედანის ბიუჯეტზეც მუშაობს, რომელიც Octavia-ს ბაზაზეა აწყობილი და ინდოეთისა და ჩინეთის განვითარებადი ბაზრებისთვის იქნება განკუთვნილი.

გზაში საკითხეავი კრძანი

შედეგები თემურ ივანიძე

1. მჭადა სოკო უმად იქმება.
2. უცრებელი პარკოსანი მცენარეა.
3. ნუდლი დაშაქრული წუშის გულია.
4. „რული“ და „თვლემა“ სინონიმებია.
5. ცხენის კისრის დასასრულს ბეჭების

თავთან „ნიდაო“ ჰქვია.

6. მექსიკელები მოხრაკულ კალიებს პოპკორნიფით მიირთმევნ.

7. გიორგი ლეონიძის მოთხრობის გმირი, სოფლის თავაცი ციცონორუ, გვარად ბაქრაძე გახლდათ.

8. თავგისტური ლემური ყველაზე პატარა პრიმატია დედამიწაზე. ზრდასრული ცხოველი 30 გრამს იწონის.

9. თეთრი სახლი ექვსსართულიანი შენობაა, რომელშიც 132 ოთახი, 35 აბაზანა, 412 კარი, 147 ფაჯარა, 28 ბუხარი, 8 კაბე და 3 ლიფტია.

10. „სანტა-მარია“, „პინტა“ და „ნინია“ — ასე ერქვა ქრისტეფორე კოლუმბის სამ ხმალდს, რომლითაც იგი ამერიკაში ჩაიდა.

11. რომაული მწერალი პლინიუს უფროსი კუუვის ამოცრქვევისას ძალზე მიუახლოვდა კულეანს და დაიღუპა.

12. ბასკეთის ქალაქი გვრინვა ჰიტლერის ბრძანებით ლიუტტვაჟს საშედრო შენარჩუნობა „კონდორმა“ დაბომბა, რამაც 6 ათასი შშვიდობიანი მოსახლის სიცოცხლე შეიწირა.

13. მას შემდეგ რაც, იმპერატორმა

ტიტუს მანლიუსმა საკუთარი ვაჟი სიკვდილით დასაჯა, რომაელები განსაკუთრებულ სასტიკ სასჯელს მანლიუსის სასჯელს უწოდებდნენ.

14. ტყე მეგაპოლისიდან ან მთავარი ტრასიდან 500 მტკრით მაინც უნდა იყოს დაშორებული, მასში საჭმელად

ვარგისი სოკოს დაკრეფა რომ იყოს შესაძლებელი. მომწამვლელი ნივთიერებებით გაჯერებულ, წვიმიან ნიადაგზე აღმოცენებული სოკო საფრთხეს უქმინის ადამიანის ჯანმრთელობას.

15. ლეონარდო დი კაპრიომ ალიარა, რომ აუხდენელ ოცნებად ჩემბა სტალინის როლის თამაში. „ისე, ჩემი ჰაბიტუსით ახალგაზრდა ლენინის როლი უფრო შემეფერება, მაგრამ იმედს არ ვარგავ, რომ ოდესმე სტალინის როლის შესრულება მეღირება, ალბათ თავადვე გავუწევ პროდიუსირებას ფილმს, სადაც საშუალება მექნება ეს როლი ვთმიაშვილი“, — განაცხადა მსახიობმა ერთერთ ინტერვიუში.

უნიკალური დაავადების მქონე ადამიანები

„ალისა საოცრებათა ქეყანაში“ ჰქვია ნეიროლოგიური აშლილობის სინდრომის, რომლის დროსაც ადამიანი რთულად ასხავებს საგნებს ზომების მხედვით. ხედას გადიდებულად (ზაკროფსია) ან დაპატარავებულად (ზიკროფსია). ეს სინდრომი ყველაზე ხშირად ფსიქოტროპული მედიკამენტებით მონაცემის ან ტვინის კიბოს დროს გვხვდება.

სტრესისა და გადაღლილობის შემდეგ ადამიანს შესაძლოა „აფეთქებული თავის სინდრომი“ დაემართოს. მას ესმის სმაური, აფეთქებისა და ლენტის ხმა. ხშირად, დასვენების შემდეგ ადამიანი ამ სიმპტომისგან თავისუფლდება. მისი გამომწვევი მიზეზი ჯერჯერობით ამოუცნობია.

თავის ტვინის ტრავმის შემდეგ ადამიანს შესაძლოა უცხო აქცენტის სინდრომი დაემრთოს. მეტყველებისას ეფელება ინტრინაცია, მახვილს არასწორად სვამს. უცხო ენაზე მოსაუბრე უცხოელივით საუბრობს. 1941 წლიდან ამ დაავადების მხოლოდ 50 შემთხვევა დაფიქსირებული. სპეციალური თერაპიის შემდეგ დაავადებულები სწორად მეტყველებას სწავლება.

მსოფლიოში მხოლოდ 40 ოჯახია ცნობილი, რომელთა წევრებსაც ფატალური უძილობის სინდრომი ანუხებთ. ხანგრძლივი უძილობის შედეგად ადამიანი ერონიკულად იღლება, ეწყება პალუცინაციები, თავის ტკინის დაზიანების გვდება.

აშშ-ში სულ 100 ადამიანი ცხოვრობს, რომელიც ტკინილის მიმართ უცრებისა. ბევრი ადამიანი ცხონებობს, ტკინილის მიმართ უცრების იყოს, მაგრამ ამ დაავადების შემთხვევა ადამიანი რისკის ქვეშა. ტკინილი საფრთხის ინდიკატორია და მისი უქონლობისას ადამიანმა შესაძლოა საკუთარ თავს ისეთი ზიანი მიაყინოს, რომ ვერც მიხვდეს.

მაქციის სინდრომს მეცნიერულად ჰიპერტონიულისი ჰქვია.

50 დაავადებულ ადამიანს თმა ეზრდება მთელ ტანსა და სახეზე. ამ დაავადების დროს ის მგელს ემსგავსება, ოლონდ ეშვებისა და კლანჭების გარეშე.

თუ ხელოვნების ნიმუშების ყურებისას ადამიანს ცახცახი, ჰალუცინაცია და თავტრუსევება ეწყება, იგი სტენდალის (მას ფლორენციის სინდრომისაც ეძახება) სიმპტომზე პირველად სტენდალმა დანერა ნაწარმოებში, „ნეაპოლი და ფლორენცია: მოგზაურობა მილანიდან რევოლუციაში უფიცის გალერეაში ყოფილი დროს მწერალმა საკუთარი სიმპტომები აღწერა.

ნეიროლოგიური დაავადების — მებიუსის სინდრომის დროს ადამიანი ვრმართავს სახის კუნთებს. მას არ შეუძლია ტირილი, ღიმილი, უჭირს ყლაპვა. მსოფლიოში ძალიან ცოტა ადამიანია ამ სინდრომით დაავადებული.

არსებობენ ადამიანები (ძირითადად მსახიობებსა და მუსიკოსებს ემართებათ), რომლებსაც შეგრძების ირგანოები ერევათ. „ხედავნი“ ხებს, „გრძნობენ“, „ესმით“ გამოსახულებები. სინთეზის სინდრომი ადამიანს შესაძლოა მეკვიდრეობითაც გადაუცეს, მაგრამ ხშირად სმენა ან მხედველობადაკარგულებს ემართებათ.

ცოტალი გვმინი სინდრომით დაავადებულები სურიდისა და დეპრესიისკენ არიან მიდრევილი. ჰერნიათ, რომ სხეული ულპებათ, გრძნობენ, მათ ორგანოებს როგორ ჭამენ მატლები.

კვაპრასის სინდრომის დროს ადამიანს ჰერნია, რომ მისი მეცნიერების სურიდი უჯრებისას და დეპრესიისკენ არიან მიდრევილი. ჰერნიათ, რომ სხეული ულპებათ, გრძნობენ, მათ ორგანოებს როგორ ჭამენ მატლები.

ცოტალი გვმინი სინდრომის დროს ადამიანს ჰერნია, რომ მისი მეცნიერების სურიდი უჯრებისას და დეპრესიისკენ არიან მიდრევილი. ჰერნიათ, რომ სხეული ულპებათ, გრძნობენ, მათ ორგანოებს როგორ ჭამენ მატლები.

ციცეროს დროს ადამიანი საკვებად უვარების ნივთებს: ქალალდს, ნახშირს, თიხასა და ა.შ. ჭამს.

1960 წელს კონტუვის შტატში „ცისფერ-კანიანი“ ადამიანების ოჯახი ცხოვრიობდა. მათ „ცისფერ ფუუგებიტებს“ ეძღვდნენ. ოჯახის უზუცესა 80 წელს იყო მიღწეული. მის შთამომავლებს დაავადება მეტვიდერეობით გადაუცემოდათ. „ლურჯი კანის“ სინდრომის დროს ადამიანის კანი შესაძლოა, ღია ცისფერიდან ისიფრამდე შეიცვალოს.

ლათა ძირითადად ზრდასრულ ქალ-
ბატონებს ემართებათ. ქცევებზე კონ-
ტროლს კარგავენ, სხვათა მანერებსა
და მეტყველებას ჰპათავნ. ზომებისად გადაქ-
ცეულებმა შესაძლოა, სხვათა მითითებუ-
ლით ადამიანი მოკლან.

მსოფლიოში სულ 48 ადამიანია,
რომელსაც პროგერია — დაბერების

პროცესის დაჩქრება ახასიათებს. ამ დავა-
ვადებას ბავშვის გრენტიკულ კოდში უმ-
ნიშვნელო დეფექტი იწვევს. ბავშვები 13
წლის ასაკში ლრმბ მოხუცებს ემსგაეს-
ბიან და კვდებიან.

1901 წელს გერმანელმა დერმატოლოგმა, ალფრედ ბლაშვილმა ახალი, ამიუცნობი დაავადება აღნირა, რომლის დროსაც ადამიანს სხეულზე უჩევულო ხაზები უჩნდება.

ვამპირის დაავადების დროს ადამიანი შეზე დიდას კურ ჩერიდება. კანზე წლულები უჩნდება. თითქოს მზეზე „იხრუკაბა“. ძველად მიაჩნდათ, რომ ვამპირებს მზეზე გამოსვლის ქმინდათ და ამ დაავადებასც იმიტომ უწოდეს მისი სახელი.

გზაში საკითხეავი კოლაჟი

՚ԵՐԵՎԱՆԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ

16. ამერიკული, უპილოტო თვითმშეწრინავი „პრედატორი“ („მტაცებელი“) თანამდებობის გაშირის დახმარებით იმართება. იგი უძრავრესი კამერებით არის აღჭურვილი, რომელთა საშაულებით რამდენიმე ათასეულობით კონფიგურის მოშორებით, კონფიგურულ კაბინეტი მოიტოვებათ მოვალათებულ ოთხ ასერატორს შეუძლია ერყაყას უდაბნოს სრული ვიზუალური კონტროლი. დიდ სიმაღლეზე მფრენი „პრედატორის“ კამერების დახმარებით ამერიკულები იმსაც კი არჩევნენ, მიწაზე მყოფი ადამიანი შეარაღებულია თუ არა. განსაკუთრებული ფორმისა და კევლარით დაფარული ზედაპირის გამო „პრედატორი“ უჩინარია მტრის რადარებისთვის. მისი დახმარებით აშშ-ის ცენტრალური სადაზევრო სამართველო სახლის სახურავებზე გამაგრებულ ტერორისტთა და სნაიპერთა ლიკვიდაციას ახდეს.

17. ანტევრეპეში, სამხატვრო კადემია-ში სწავლისას ვან გოგმა პედაგოგმა ვენერა მილოსელის ქანდაკების დახატვა დაავა-ლა. ვან გოგმა დავალება შეასრულა, მა-გრამ პედაგოგმა ნაშეუშევარი დაინუნა, ფანქარი აიღო და ქანდაკების ოქონები საკუთარი ხელით შეასწორა. ამით აღმ-ფორთხულმა ვან გოგმა ყვირილი ატეხა: „რატომ არ გეხშით, ქალს დიდი თეორები და მასიური უკანალი უნდა ჰქონდეს, ნინააღმდეგ შემთხვევაში ფეხშიმობას ვერ გადაიტანს?...“

18. ჰერმან გერინგს პირველი მსოფლიო ომის დროს მტრის 22 თვეითმფრინავი ჰყავდა ჩამოგდებული. ომის შედგომ პერიოდში, სანამ ჰიტლერს გაიცნობდა, ლიუგტვაფეს მომავალი შეცი იძულებული იყო თვეითმფრინავის ვირტუოზული მართვისა და ტრიუკების დემონსტრირებით ეშვება საარსბო ფული.

19. ვაშინგტონში, თეთრი სახლში, ოვალურ კაბინეტში ჩამოკიდებულ ნოხმე გამოსახულ თეთრ-თავა არწივს ერთი ფეხით ზეთისხილის ტოტი უჭირავს, მეორე ფეხით — ისრების კონა. თუ ამერიკა არავის ერმება, არწივის თავი ზეთისხილის ტოტის მხარეს არის შებრუნებული, თუ შეერთობული შტატები საომარ მდგომარეობაში იმყოფება — საპირისპირო მხარეს.

20. ბრძოლის დროს უკან დახევისას სიამის ერთმა მეტყველ ბრძნება გასცა, ზარდა-ზებიდნდ მტრის რიგებისთვის ჭურვების ნაცვლად ვერცხლის მონეტები დაეშინათ, რითაც სრული დეზორგანიზაცია შეიტანა მონინალმდევრის რიგებში და საბოლოოდ მოიგო ბრძოლა.

აფრიკული ორნამენტები

A black and white photograph showing a person from behind, sitting cross-legged on a mat on the floor. They are wearing a dark tunic and a light-colored turban or headwrap. In front of them is a wall covered in intricate geometric patterns, possibly made of mud or plaster. The patterns include large diamonds, smaller triangles, and stylized eye-like shapes. The scene is framed by a decorative border at the top and bottom, also featuring the same geometric motifs.

გეომეტრიული ფაზურებით სახლების მოხატვა წეუნელმა ქალებმა XVIII (18) საკუთრიდან დაიწყეს. 1997 წელს ნედელის რამდენიმე ორნამენტი ავიაკომპანია British Airways -მ საკუთარი თვითმშევრინავბის მოხატვადან გამოიყენა.

გილიოტინა

ყველასათვის ცონბილია, რომ გილიოტინი საფრანგეთში, ექიმმა გილიოტენმა გამოიგონა, მაგრამ თავსაკვეთი მანქანა პირველად იტალიაში XIII საუკუნეში გამოჩნდა. მოგვიანებით — შოტლანდიაში.

საფრანგეთში თავს ხმლით მხოლოდ
დიდგვაროვნებს კვეთდნენ. უპრალო
სალხს ან ჩამოახრიბდნენ, ან წვავდნენ.
მეუღლე თავდასხმა განსაუთრე-
ბული სისასტიკით, კიდურებ-
ის მოძრობითა და დაწვით
ისჯებოდა. საშინელებაა, მაგრამ
არც ხმლისკვეთით დასჯა იყო
უმტკიცნეულო. თუ ხმალი
ცუდად იყო გალესილი,
დამნაშავეს საშინელი ტან-
ჯვა ელოდა. ცნობილია, რომ
ერთმა ჯალათმა დამნაშავეს თავი ხმლის
26-ე დროტმის შემდეგ წააკალა.

ექიმმა ჯოზევ გილიოტენმა, სამეცნი
კარზე დამნაშავეთა დასჯის თვის
თავსაკვეთი მანქანის გამოყენება ჰუმა-
ნური თვალსაზრისით შემოყენა. მისი
აზრით, არც დამნაშავე იწვალებდა და
არც ჯალათი.

გილიონტინა პირველად 1792
წლის 25 აპრილს, უკა ნიკოლ
პელიოტზე გამოცადეს. დამნა-
შავებს რა გამოლევდა და ხშირ-
ად, დღეში 60-ჯერაც უსარე-
ბლიათ თავსაცვეთი მძნებანით. იმ
დროს საფრანგეთში ასეთი
გამოიქმაც კი არსებობდა:
„გილიონტინა თავს ისე სწრაფად
მოგცევთ, რომ ვერც კი იგ-
რძიობდა“.

საფრანგეთში გილიონტინის
გამოყენება 1981 წელს, სიკვდი-
ლის დასჯის გაუქმების შემ-
დეგ აიკრძალა. უკა-
ნასკნელად, 1977
წელს გამოიყენეს და
სიკვდილით ხამიდა
ჯანდუბი დასაჯეს.

გილიოტინა ხშირად გამოიყენებოდა გერმანიაში. 1933-1945 წლებში 40 ათას ადამიანს მოკვეთეს თავი. გერმანიაში 1966 წელს გილიოტინის გამოყენება დახვრეტით შეცვალეს, რადგან ქვეყნაში არსებული ერთადერთი თავსაკვეთი მანქანა მწყობრიდან გამოვიდა.

„ბიძული“ მამატაჭი, რომ შეგიყვაროთ

ბეჭრი მიიჩნევს, რომ სხვა ადამიანის გრძნობებით მანიპულირება არ შეიძლება, ხოლო ქორწინება ზეცაში წყდება. იდეალურ სამყაროში ეს ასეც უნდა იყოს, მაგრამ სამწუხაროდ რეალური ცხოვრება შორსაა იფეალურისაგან. ხშირად ჩვენთვის ძვირფას ადამიანს წლობით უშედეგოდ ველოდებით, რადგან გვიყვარს და გვწამს მისი... სამაგიეროდ კი ვერაფერს ვიღებთ.

გთავაზობთ რამ-
დენიმე რჩევას, თუ
როგორ „უბიძგოთ“
ნარმატებას, თქვენს
მხარეს რომ გადმოვ-
იდეთ:

იყავით გამუდმებით მის გვერდით... შემდეგ კი დაიკარგეთ

გავრცელებული მო-
საზრების თანხმად, რაც უფრო დიდსანს იმყოფებით ამა თუ იმ ადამიანის გვერდით, მით მეტია ალბათობა, რომ მას თქვენ მიმართ სიმპათია გაუჩინდეს (იმ შემთხვევე-
ბის გარდა, როცა თქვენი განწყობილება ამ ადამიანის მიმართ ნებატიურია). ამიტომ არ უნდა იყოთ ქედმიღალი და უკარება. პირიქით, ეცადეთ, რაც შეიძლება მეტი დრო გაატაროთ თქვენი ინტერესის ობიექტთან და შეძლებისდაგვარად ხშირად მოხვდეთ თვალში. შემდეგ კი, როცა მიხვდებით, რომ მას მოსწონდართ (უპრალოდ — მოსწონდართ), გახდით ოდნავ მიუწვდომელი. მნიშვნელოვანია, რომ არ გამოგებაროთ ეს მომენტი. შემდგომში ეცადეთ, რაც შეიძლება ნაკლებად მოხვდეთ მისი თვალთახედვის არეში. მთელი არსი ის არის, რომ დაიკარგოთ იმ დროს, როცა იგი უკვე მიეჩვია თქვენს არსებობას. იგი შეიძლება მატინვე ვერც კი მიხვდეს, თუ კონკრეტულად რა აკლია, მაგრამ აუცილებლად მოკლდებით თქვენ! სურვილისამებრ, ამ ტაქტიკის გამოყენება რამდენჯერმე შეიძლება.

ნუ ეცდებით, ასიამოვნოთ მას; დაე, თვითონ მოგანიჭოთ სიამოვნება

როცა ვინმეს სიეთეს უეთებთ, თავად ორმაგ სიამოვნებას იღებთ: ჯერ ერთი, კმაყოფილი ხართ საკუთარი თავის; მეორეც, კიდევ უფრო გესიმათიურებათ ადამიანი, რომელსაც ასიამოვნეთ. ასევეა შეყვარებუ-

ლი ადამიანი — სურს, რაღაც სასიამოგნო გაუეთოს გულის სწორს — იგი ხომ ძალიან კარგია და იმსახურებს ამას! თანდათანობით კი ის უფრო მეტად უყვარდება. ამიტომ, იმის მაგივრად, რომ მისი სურვილები შეასრულოთ, უმჯობესია, დროდადრო მან შეასრულოს თქვენი პატარ-პატარა მოთხოვნები. დაეხმარეთ, თავი რაინდად იგრძნოს.

აიძულეთ, თვალებში გიყუროთ

ერთმა ჰარვარდელმა ფსიქოლოგმა სცადა, „გაეზომა“ სიყვარული მეცნიერული თვალსაზრისით. რაღაც დონეზე მას ეს გამოუვიდა, როცა დააზუსტა, თუ რამდენ ხანს უყურებენ შეყვარებული ადამიანები ერთმანეთს თვალებში. მან გაარკვია, რომ ღრმად შეყვარებული ადამიანები საუბრის დროს ერთმანეთს თვალებში, მთელი დროის 75%-ის განმავლობაში უყურებენ და უხალისოდ გადააქვთ მზერა, თუ საუბრში მესამე ადამიანი ჩაერთვება — მაშინ, როცა ჩვეულებრივ, თანამოსაუბრები ერთმანეთს თვალებში მთელი დროის მხოლოდ 30-50%-ის განმავლობაში უყურებენ. ზოგიერთი ფსიქოლოგი ამ აღმოჩენას თავის პრაქტიკაში წარმატებით იყენებს — იმის დასადგენად, თუ რამდენად ღრმად არიან მიჯაჭვული ერთმანეთს პარტნიორე-

ბი. ამის ცოდნა მასაც გამოადგება, ვისაც სურს, მამაკაცს თავი შეყვაროს. რაც უფრო დიდხანს გიყურებთ ადამიანი, მით მალე აღნიშვნას მისი ტვინი: „შეყვარებული ვარ!“ — და ინყებს ფენილეტილამინის გამოყოფას (ჰორმონი — რომელიც სინთეზირდება თავის ტვინში სასიყვარულო გრძნობების დროს). სცადეთ ამ ხერის გამოყენება პრაქტიკაში. შედეგით გამოგნებული დარჩებით.

ნუ მოარიცებთ მზერას

როგორც უკვე აღვნიშეთ, შეყვარებულებს უხალისოდ გადააქვთ მზერა ერთმანეთისაგან, თუ საუბარში მესამე ადამიანი ჩაერთვება, ამიტომ ნუ იჩქარებთ, მოარიდოთ მზერა მამაკაცს,

რომელიც მოგნონთ — მაშინაც კი, თუ თხრობა დაასრულა ან საუბარში მესამე პირი ჩაერთო. რა თქმა უნდა, მზერის გადატანა მაინც მოგინევთ, მაგრამ არა მაშინვე. შეაჩერეთ მასზე მზერა თუნდაც 3-4 წამით, შემდეგ კი გაიხედეთ, მაგრამ ნელა და უხალისოდ. ხოლო როგორც კი მესამე პირი დაასრულებს საუბარს, კვლავ შეხედეთ თქვენთვის საინტერესო ობიექტს.

ყურადღება მიაქციეთ თვალების გეგებს

ისევ და ისევ გამოკვლევების შედეგად დადგინდა, რომ თვალები ატარებს და გადასცემს უამრავ ინფორმაციას ადამიანის შესახებ. მეცნიერებმა ასეთი გამოკვლევა ჩაატარეს: მამაკაცებს აჩვენეს ორი ფოტოალბომი, რომელიც პრაქტიკულად ერთმანეთის იდენტური იყო, მაგრამ მეორე კრებულში ქალებს თვალის გუგები ხელოვნურად ჰქონდათ გადიდებული. მაბაკაცებს ბევრად მიმზიდვებულად მოეჩვნათ ქალები მეორე ალბომიდან.

ცხადია, შეუძლებელია, სპეციალურად აკონტროლოთ თვალის გუგების ზომა, მაგრამ შეგიძლიათ შექმნათ შესაბამისი ატმოსფერო, საჭირო ეფექტის წარმოსაქმნელად. უკეთესია, თუ შუქი არ იქნება მკვეთრი. დაბალ სინათლეზე გუგები ფარ-

თოვდება. სწორედ ამიტომ მიიჩნევა ვაშამი სანთლების შუქზე ასე რომანტიკულად. გარდა ამისა, დაბალი განათება სახეს მეტ მიმზიდველობას ანიჭებს.

გუგები მაშინაც გვიფართოვდება, როცა რამე ჩვენთვის მოსაწონს ვუყრებთ ან რამე სასიამოვნოზე ვფიქრობთ — ესე იგი, იმ დროსაც, როცა ჩვენთვის საინტერესო ადამიანს ვხედავთ. ეფექტის კიდევ უფრო გასაძლიერებლად, ეცადეთ, ამავე დროს რამე სასიამოვნოზე იფიქროთ.

გაიღიმეთ

დიმილი — სიმპათიის გამოხატვის ერთ-ერთი ქველაზე ეფექტური და ამავე დროს, უბრალო ხერხია.

დაუკნიეთ თავი თანხმობის ნიშნაც

გირჩევთ, საუბრის დროს, თანხმობის ნიშნაც, ხშირად გამოიყენოთ არავერბალური უსტები. წინააღმ-

დეგ შემთხვევაში, თანამოსაუბრებ შეიძლება იფიქროს, რომ თქვენ განსხვავებული აზრის ხართ ან სულაც არ გაინტერესებთ ის, რაზეც იგი გესაუბრებათ.

დაიხარეთ მისაენ

ასეთი უსტი არაორაზროვნად მიანიშნებს თქვენს სიმპათიაზე. შეიძლება, ოდნავ დაეყრდნოთ კიდეც მას, მაგრამ ზედმეტი არ მოგივიდეთ, შეიძლება უჟურეაქცია გამოიწვიოთ.

შეეხეთ თანამოსაუბრეს

გახსოვდეთ, რომ საქციოლი უფრო მეტყველია, ვიდრე სიტყვები. ფიზიკური კონტაქტი ასევე მიუთითებს, რომ გახსნილი ხართ ემოციური ურთიერთობებისთვისაც.

„დაზურული“ პოზა კი (გულზე დაკრებილი ხელები, ფეხზე გადადებული ფეხი) იმის სიგნალია, რომ თავს იცავთ, ფრთხილობთ ან საერთოდ არ გსურთ მასთან ურთიერთობა.

ტბილი იუ მბრტბრინი?

ეშირად გვესმის, რომ ესათუ ის პროდუქტი ასუქებს ან სიმაღლეში ზრდის ადამიანს. მოდი, ერთად გავარკვით ამა თუ იმ პროდუქტის კალორიულობა

მაკარონი — ერთი ულუფა მაკარონი (60 გ) შეიცავს 220 კალ-ს, ხოლო ერთი ულუფა შემწვარი კარტიფილი 360-ს. ამრიგად, მოსაზრება, რომ მაკარონი ადამიანს ასუქებს, არასწორია. სინამდვილეში, წონის მომატებას იწვევს არა მაკარონი, არამედ ის სოუზები, რომლებთან ერთადაც მიირთმევთ. თუ თქვენ წონის დაკლების სურვილი გაქვთ, უარს ნუ იტყვით მაკარონზე, ოლონდ მიირთვით ბოსტნეულითა და ზეითუნის ზეთით შეზავებული.

გამომშრალი პური — ამბობენ, რომ გამომშრალი პური არ ასუქებს. სინამდვილეში, 100 გ გამომშრალი პური შეიცავს 318 კალ-ს, ხოლო 100 გ რუბი პური — 210 კალ-ს.

აბსოლუტურად მცდარია ის აზრიც, რომ **მარგარინზე** მეტად **კარატე** ასუქებს. 100 გ კარატი შეიცავს 750 კალ-ს, ხოლო 100 გ შარგარინი — 746-ს. ამრიგად, განსხვავება თითქმის არ არის, მაგრამ კარატი შეიცავს სრულფასოვან მჟავებს, რომლებიც ხელს უწყობს გულის მუშაობის გაუმჯობესებს.

საქამაოდ გავრცელებული აზრია, რომ თუ გვიან მიირთმევთ, გასუქდებით, მაგრამ ესეც არასწორია. მთავარია დღის განმავლობაში მიღებული საკვების რაოდენობა, მასში შემავალი ცხიმების შემცველობა და პირველი რიგში, რა თქმა უნდა, ყველაფერთან ერთად, ფიზიკური აქტივობა.

ის აზრი, რომ **პორცხი** ქლოლისტერინის მომატებას იწვევს, მცდარია თქვენ შეგიძლიათ უშიშრად მიიღოთ ყოველდღიურად 2 ცალი კვერცხი, თუ ნივთიერებათა ცვლის პროცესი დარღვეული არ გაქვთ.

არც ის არის მართალი, თითქოს **ლუჭი** ასუქებს. სინამდვილეში, ყველაფერი დამოკიდებულია მიღებული ლუჭის რაოდენობასა და იმ პროდუქტებზე, რომლებსაც ლუჭს აყოლებთ.

სამარხევი ქერძები

ქართოვილის სოუსი

150 გ წვრილად დაჭრილი ხახვი მოშუშეთ 100-150 გ ცხიმში, დაუმატეთ 500 გ კანგაცლილი, წვრილად დაჭრილი ან დაჭყლეტილი პომიდორი (გნებავთ, 2 ს/კ ტრმატ-პასტა ან 1 ჩ/ჭ პომიდვრის სანებელი) და მოშუშეთ. შემდეგ დაუმატეთ 700-800 გ დაჭრილი კარტოფილი, დაფარეთ წყლით და 10-წუთიანი დუღილის შემდეგ, სრულ მოხარულდე შეაზავეთ მარილით, რათა კარტოფილი არ ჩაიშალოს. ამ კერძს ძალზე უხდება ოხრახუში და რეპანი.

ხოյოლადის ქესი

ხასალად საჭიროა:

- 120 გ თაფლი;
- 60 გ შაქრის ფხვნილი;
- 50 გ მარგარინი;
- 1 ჩ/ჭ საფუარი;
- 250 გ ფეხვილი;
- 2 ჩ/ჭ დარიჩინი;
- 1 მწივი მარილი;
- 50 გ გარგარის ჩირი;
- 400 გ მუქი (სამარხევო) შოკოლადი.

ხომალადების ფაი:

თაფლი და მარგარინი ორთქლზე გაათეთ, შეურიეთ საფუარი. დაუმატეთ ფეხვილი, წვრილად დაჭრილი ჩირი და ამოიყვანეთ ცომი. შედგით მაცივარში მთელი ლამით. მოათავსეთ ცომი ცხიმნასმულ ფორმაში და აცხვეთ დაახლოებით 20 ნუთი, 180 გ გრადუსამდე გახურებულ ლუმელში. შემდეგ გააგრილეთ და ისე გადმოილეთ ფორმიდან. შოკოლადი გაადნეთ და კექსს ზემოდან მოასხით.

სოლომონ II უკანასკნელი ქართველი გვირგვებისანი

მიხეილ ლაპაძე

XIX საუკუნის დასაწყისი ქართული სახელმწიფო ბრიტონიშვილის ისტორიაში უმდიმეს ხანად მიიჩნევა. ამ დროს რუსეთის იმპერიამ, რომელიც ერთმორწმუნების ნიღაბს იყო ამოფარებული და ქართველთა მეშვეობით მოელი კავკასიის დაყრობას ცდილობდა, ჯერ ქართლ-კახეთის სამეფოს ანექსია მოახდინა, შემდეგ კი — იმპერეთისა. ალსანიშვილია ისიც, რომ ქართლ-კახეთის დაყრობა რუსებს გიორგი XII-ს გარდაცვალებამ გაუადვილა, იმპერეთში კი ლეგიტიმური სამეფო ხელისუფლების მოსახლებად მათ სამხედრო ძალის გამოყენება დასჭირდათ — 1810 წლის თებერვალ-მარტში, იმპერეთის მეფე სოლომონ II ტახტიდან იმპერატორის ლეიბ-გვარდიის ცხენოსანმა ნაწილებმა ჩამოაგდეს, რომელთაც გენერალი, ალექსანდრ ტორმასოვი მეთაურობდა.

გასული საუკუნის 90-იან წლებამდე ქართულ ისტორიოგრაფიაში თიქმის არც კი იწერებოდა იმის შესახებ, რომ უკანასკნელი ქართველი გვრცგვინოსანი — სოლომონ II საქართველოში რუსების დამკვიდრების სასტიკი წინაღმდეგი იყო და ქართლ-კახეთის ანექსიას არ ცნობდა. მეტიც, 1801 წლიდან სოლომონ II ალმოსავლეთ საქართველოში ყველა ანტირუსულ გამოსვლას მხარს აქტიურად უჭერდა და რუსული მმართველობით უკამაყოფილო თავადა-აზნაურებს იმპერეთში თავშესაფარს აძლევდა. ამავე პერიოდში, მის კარზე თავს ყაბარდოს მთავარი უანბულათ ნაურზის ქე მისოსტოვიც აფარებდა, რომელიც რუსების დაუძინებელი მტერი იყო.

ქართლ-კახეთის სამეფოს ანექსიის შემდეგ, სოლომონ II დასავლეთ საქართველოს გაერთიანებას ცდილობდა. მიაჩნდა, რომ რუსული აგრესიის შეჩერება მხოლოდ ამ გზით მოხერხდებოდა. 1802 წლიდან, როდესაც მეფის ეს განზრახვა ყველასათვის ცხადი გახდა, სანქტ-პეტერბურგში იმპერატორ ალექსანდრე I-ის მრჩევლებმა მიიჩნევს, რომ კავკასიაში რუსთა წინსვლის ერთადერთი შემაფერხებელი გარემოება სწორედ იმპერეთის სამეფოს დამოუკიდებლობა გახდათ. ამავე დროს, ქართლ-კახეთის მთავარმართებელმა, პავლე ციციანოვმა იმპერატორს საიდუმლო ანგარიში წარუდგინა, სადაც დეტალურად იყო აღნერილი, თუ როგორ უნდა მოხდინათ სოლომონ II-ის ჯერ დისკურსიდება, შემდეგ კი ტახტიდან ჩამოშორებაც. ამაში რუსებს ოდიშის მთავარი, წარსულში სოლომონ II-ის უპირველესი მხარდამჭერი, გრიგორი

დადიანი უნდა გამოეყენებინათ.

ალსანიშვილია, რომ იმპერეთში სოლომონ II-ის (ანუ დავით არჩილისძის) გამეფებას თავის დროზე სწორედ ოდიშის მთავარი უჭერდა მხარს — უძეო სოლომონ I-მა ტახტი სიცოცხლეშივე ძმისშვილს, დავითს უადერძა; თუმცა, მეფის უკვარი სიკვდილის შემდეგ (1784 წ.) მის მემკვიდრედ გიორგი VII ქე დავითი აკურთხეს, რომელიც სოლომონ I-ს ბიძაშვილად ერგებოდა. ტახტის კანონიერმა პრეტენდენტმა დახმარებისთვის ერევლე II-ს მიმართა. პატარა კახის თანადგომით, დავით არჩილის ქე იმპერეთის თავად-აზნაურთა მხარდაჭერა მოიპოვა და დავით გიორგის-ძის მიერ ოდიშიდან განდევნილ მთავარს — გრიგოლ დადიანს დაუმოყვრდა; 1789 წელს, მათხოვის ბრძოლაში დავით არჩილის-ქე გრიგოლ დადიანთან ერთად მეფე დავით გიორგის-ძე სასტიკიად დამარცხა, იმპერეთიდან განდევნა და მეფედ თვითონ ეუურთხა. დავით არჩილის-ქე მახლ სახელიად, სოლომონ I-ის პატივისცემისა და ხსოვნის წინადა, სოლომონი აირჩია; ოდიშიც კვლავ გრიგოლ დადიანიანს. სამწუხაროდ, რუსულმა პროპაგანდამ მიზანს მიაღწია და 1803 წელს ოდიშის სამთავრო რუსთას მფარველობის ქვეშ შევიდა; გრიგოლ დადიანს იმპერატორის ბრძანებით, გენერალ-ლეიტენანტის ჩინი ეპოძა.

ამასთან, რუსებისთვის კარგად იყო ცნობილი, რომ იმპერეთის მეფებსა და ოდიშის მთავრებს შორის ლეჩხუმი იმთავითვე სადაცო ტერიტორიას წარმოადგენდა — იმპერეთის თითქმის ყველა მეფე ცდილობდა, რომ ამ მხარეში მთავრის ხელისუფლება შეეზღუდა და ამიტომ, ოდიშის ყოველ მახლ მთავარს ლეჩხუმშე კანონიერი უფლებების დასაბუთება ხელახლა უწევდა. უნდა აღინიშნოს, რომ სოლომონ II-სა და გრიგოლ დადიანს შორის ამ საკითხში თავიდან სრული ურთიერთგაება სუუცვდა, მაგრამ რუსებმა ყველაფერი აურიგო. პავლე ციციანოვმა დადიანს საიდუმლოდ აცნობა, რომ სოლომონ II უახლოეს მომავალში მას ჯერ ლეჩხუმის წართმევას, მერე კი ოდიშიდან

იმპერეთის მეფე სოლომონ II

გაძევებასაც უპირებდა და, სასწარავოდ რუსთა მფარველობაში შესვლა შესთავაზა: „თუ ჩევნს მფარველობაში შემოხვალთ, იმპერატორის ბრძანებით, ლეჩხუმის სამზღვდო დაქვემდებრების დაგიმტკიცებენ და იმპერეთის ვერც ერთი მეფე პრეტეზიას ველად წამოგიყენებთ“ — არწმუნებდა ციციანოვი გრიგოლ დადიანიანს. სამწუხაროდ, რუსულმა პროპაგანდამ მიზანს მიაღწია და 1803 წელს ოდიშის სამთავრო რუსთას მფარველობის ქვეშ შევიდა; გრიგოლ დადიანს იმპერატორის ბრძანებით, გენერალ-ლეიტენანტის ჩინი ეპოძა.

როგორც სანქტ-პეტერბურგში ვარაუდობდნენ, რდიშზე რუსული პროტეტორატის დამყარებამ სოლომონ II ძალიან გააღიზნიან. ეს სამთავრო წომინალურად იმპერეთის სამეფოს შემადგენლელი წარილი იყო და რუსების შემადგენლები არ გააჩნია. იმპერეთის მეფებმა მხარდაჭერა მოხდებოდა, მაგრამ რუსებმა ყველაფერი აურიგო. პავლე ციციანოვმა დადიანს საიდუმლოდ აცნობა, რომ სოლომონ II უახლოეს მომავალში მას ჯერ ლეჩხუმის წართმევას, მერე კი ოდიშიდან

გენერალი ალექსანდრ გორგასოვი

ძანა, საჭიროების შემთხვევაში ქუთაი-
სისთვის დასაცლეთიდნ შემოტია. ამგ-
ვარად, სოლომონ II ალყაში მოქცეუ-
ლი აღმოჩნდა, თუმცა ფარ-ხმალი არ
დაუყრიდა — მეცის კარზე სულთნის
საპასუხო ნერილს დღე-დღეზე ელოდ-
ნენ, თუმჯანა ის არსად ჩანდა.

1804 წლის მარტის ბოლოს იმპერეოთში
ვითარება უკიდურესად დაიძაბა —
რუსის ჯარი შეტყვევს დასაწყიბად მზად
იყო, ხოლო სტამბოლიდან მოსულმა
მალემსრბოლმა კი მეცეს სანუგეშო ვე-
რაცერი უთხრა: ოსმალე-
თის სულთანი სოლიმონ
II-ს სიტყვით სრულ მხ-
არდაჭერას ჰპირდებოდა,
მაგრამ სხვა მხრივ თავს
იკავებდა. არადა, დრო არ
იცდიდა — თუკი იმპერე-
თის მეცე რუსებთან მო-
ლაპარაკებას არ ეცდებო-
და, სამეფოში ომი ატყ-
დებოდა; მართალია, სო-
ლომონს ამისიც არ ეშინ-
ოდა, მაგრამ ამ შემთხ-
ვევებში, რუსთა წინაშე იმ-
ერეთი მარტო რჩებოდა
— აკი იდიშის მთავარი
მხარს რუსებს უჭერდა,
აფხაზეთისა და გურიის
მთავრების პოზიცია კი
გაურკვეველი იყო.

ასეთ ვითარებაში, სოლომონ II იძულებული გახდა, რუსებთან მოლაპარაკება დაიწყო. მაღვე ციციანოვს მისი მსტომრები ეახლნენ, რომ ლებმაც განაცხადეს, რომ იმერეთის მეფე თანახმა იყო, საკუთარ სამეფოზე რუსული პროტეგტორატი ეცნო, თუკი რუსები მას გეორგიესკის ტრაქტატის მსგავს ხელშემოძლიერებას დაუდებდნენ და რაც ყველაზე მთავრობა, შემძღვომ მის პირობებს პირნათ ლად აღასრულებდნენ. ციციანოვმა სოლომონ II-ის მსტომვრებს უპასუხა, რომ რუსეთის იმპერატორი თანახმა იყო, იმერეთი „პრივატული უფლებების სრული დაცვით“ მფარველობაში აეყვანა. მანვ სოლომონ II-ს მსტომვართა ხელით ვრცელი წერილი გაუგზავნა, სადაც მზადყოფნა გამოიწვა, „ახალ გეორგიესკის ტრაქტატზე“ მუშაობა მალევე დაწყებულიყო.

იმერეთის სამეფოსა და რუსეთის იმპერიას შორის მცირველობის ხელშეკრულება 1804 წლის 25 აპრილს, სოჭი. ელაზნაურში (ახლანდელი სოჭი. ვახანი ხარაგაულის რ-ში) გაფორმდა. უნდა ითქვას, რომ სამართლებრივი ოფალ-საზრისით ის არავანონიერი იყო თუნდაც იმიტომ, რომ ხელისმომმენ მხარეთა შორის თანასწორუფლებიანობა არ გახდათ დაცული: ერთი მხრივ, შეთანხმებას ხელს აწერდა მეცე, ხოლო მეორე მხრივ კი — ქართლ-კახეთის მთავარმართებელი ციციანოვი (და არა იმპერატორი, როგორც ამას წესი

მოითხოვდა). სამწუხაროდ, აბ გარე-
მოებაზე მაშინ სოლომინ 11-ს ყურა-
დღება აღარ გაუმახვილებია. არა იმი-
ტომ, რომ მისთვის სულერთი იყო,
არამედ იმიტომ, რომ ხელის არმონერ-
ის შემთხვევაში პაკლე ციციანოვი ომის
დაწყებით იმპურობოდა.

სოლომონ II-ის ამალის წევრთა მემკვიდრეები.
XIX საუკუნის II ნახევრის ფოგო

ტახტი საშვილიშვილოდ რჩებოდათ, ოღონდ ყოველი ახალი მეცე რუსეთის იმპერატორს უნდა დაემტკიცებინა. ამასთან, იმერეთის მეცე ქართლ-კახეთის რუს მთავარმართებელს უნდა დამორჩილებოდა, ვინაიდან ეს უკანასაკენლი ერთგვარი „შუამავალი“ იქნებოდა მასა და იმპერატორს შორის. იმერეთის მეცეს რუსული ჯარის შეშით, სურათითა და ფურაჟით მომარაგებაც ევალებოდა — მოკლედ, ხელშეკრულება იმერეთს ყველა სუვერენულ უფლებას ართმევდა და მეცეს ღირსებასაც უკიდურესად ამცრობდა. მასზე ხელმოწერიდან სულ რამდენიმე თვის შემდეგ, იმერეთში რუსული ჯარი შემოვიდა და ყველა სტრატეგიული პუნქტი დაიკავა.

„მფარველობაში ყვანილ“ იმერუთის სამცემოში რუსები ბატონ-პატრონებივით იქცეოდნენ — მეფის ხელისუფლებას უგულებელყოფდნენ, სოფლებში თვით-ნებურად იჭრებოდნენ და გლეხებს აწ-იოკებდნენ. სოლომონ II ცდილობდა, სამცემოში რუსების ყველა ნაბიჯი ეკონ-ტროლებინა, მაგრამ ბუნებრივია, ამას ვერ ახერხებდა — მის მეფობას უკვე წყალი ჰქონდა შემდგარი. ქართლ-კახ-ეთის მთავარმართებელი, პავლე ცი-ციანოვი სოლომონის ყოველ მიმა-

რთვაზე — თქვენი ჯარისკაცების თავ-გასულობა ალაგმეთო — ყურს იყრუებდა და არ რეაგირებდა. 1806 წელს იგი ბაქოში მოკლეს, ქართლ-კახეთში კი მთავარმართობლად იმპერატორის ლეიბ-გვარდიის გენერალი, ტორმასოვი მოავლინეს.

გადასცა, დატყვევებული სოლომონ II
კი თბილისისკენ გამოისტუმრა.

ქუთაისში მყოფი გენერალი ტორ-მასოვი იმერეთში „საარაკო გამარჯვებით“ ჯერ ისევ ტკბებოდა, როცა მსტორებმა მოულოდნელად ცუდი ამბავი მოუტანეს — იმერთა მეფე ბადრაგს გზაში ხელიდან დაუსხლტა და თავი ახალციხის ფაშას შეაფარაო. რუსი გენერალი გაცოცდა, მაგრამ რალას იზამდა? სოლომონ მეცვა უკვე სამშეღდობოს იყო გასული; ახალციხის საფაშოს საზღვრები ისე იყო დაცული, ჩიტიც კი ვერ შეფრინდებოდა.

အာလဖြေးစီး ဗာမာ ပါ ဖုန်း အနာဂတ်
နာရိုက်ပြုလဲ၊ ျေးလိမ့် ဦးမြှေးဆွဲလို ပုံမှု。
ေဂါ၊ မျှေးလိမ့်အုပ်ရှု ရိုမိုးစီး မိုးဖွံ့ဖြိုးနာ-
ဒာန၊ ဤရာတွေ့လောင်း၊ စာ္းရာတွေ့လေး အု-
ေဂါ၏ပို့ပုံတဲ့ ဒါ အမိုက်မာဖူ၊ ဦးရှေ့တို့တဲ့
လို့လောက် ဦးလောင်း၏ II-ဦး ဤအေးစီး အာ-
ရွှေ့ပို့ပုံတဲ့ ဒါမိုးရှုပူ အလွှာတွေ့သွား၊ ဦးလိမ့်-
ွှေ့မိုးစာတဲ့ စို့ဖွံ့ဖြိုးရှုပူ ပို့ပုံတဲ့ မှုံး
ဖြုံးရာတို့တဲ့ ဗာမာ — ဤရာတို့တဲ့ ဦးလိမ့်မှာ တို့
လာအဲ ဦးလိမ့် ဦးရှေ့တို့တဲ့ လောင်းဖူ ဦးနှေ့၊
ရှေ့မို့လိမ့်မှာ မိုး ပို့ပုံတဲ့ အလွှာတွေ့မှု အလွှာတွေ့
ဂာမှာရတာ； ဦးလိမ့်မှာ ဖြုံးရာတို့တဲ့ ဗာမာ ပို့ပုံတဲ့
ဗာမာ ပို့ပုံတဲ့ မို့ပုံတဲ့ မို့ပုံတဲ့ ဒါ ဂာမာ အာ-
ရွှေ့ပို့ပုံတဲ့ ရှေ့မို့လိမ့်မှာ အာ-ရွှေ့ပို့ပုံတဲ့ မို့ပုံတဲ့

სასახლე აჩუქა, რომელიც ზედ ზღვის სანაპიროზე, წმ. გრიგოლ ნისელის ბერძნული ეკლესიის გვერდით მდებარეობდა.

სოლომონ II-ის ელჩები — ქახოსრო და დავით წერეთლები სტამბოლში 1810 წლის აპრილის დასაწყისში ჩავიდნენ. ისინი სულთანის — მაჰმედ II-ს, მის პირველ ვეზირს — ვაჰიდეფეფიდის და კონსტანტინოპოლის პატრიარქს შევდნენ; ამ უკანასკნელს იმერთა მეფის ელჩებმა რუსების მხარდამჭერი ქართველი დიდებულების ანათემაზე გადაცემა მოსთხოვებს, ხოლო სულთანს და პირველ ვეზირს კი სოლომონ II-ის წერილი გადაცემს, რომელშიც იმერეთიდან განდევნილი გვირგვინისანი რუსთა წინააღმდეგ ბრძოლაში სამხედრო ძალით დახმარებას ითხოვდა. მაჰმედ II-მ იმერეთის მეფის თხოვნა შეიწყნარა და ელჩებს აღუთევა, რომ მრჩევლებს სოლომონის ტახტზე დაბრუნების გეგმას მალევე მოაზიადებინებდა; მანამდე კი ტრაპიზონში მყოფ მეფეს იმერეთის ტახტის ფლობის სიგელი, ხუთი ათასი ყურუში და ძვირფასი ხალათი გაუგზავნა.

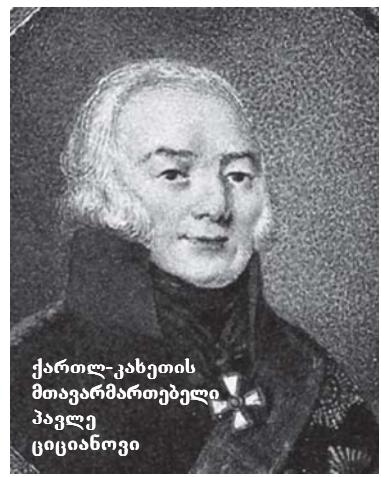
ადასანიშნავია, რომ ოსმალეთის სულთანმა თავისი სიტყვა მართლაც შეასრულა. სტამბოლში შეიმუშავეს სპეციალური გეგმა, რომლის თანახმადაც, სოლომონ II-ის მხარდასაჭერად ჯანიკის საფაშოდან 20 ათასი, ტრაპიზონის საფაშოდან კი 10 ათასი ჯარისკაცი იმერეთში უნდა გაეგზავნათ; სელიმ-ფაშა ხიმშიაშვილი რუსებს ბორჯომის ხეობაში 15 ათასი ჯარისკაცით შეუტევდა და მათ ლიზის ქედის გადავლით იმერეთში დამატებითა სამხედრო ძალის გადასროლის საშუალებას არ მისცემდა. იმედმოცემული სოლომონ II ტრაპიზონიდან ახალციხის გავლით კვლავ იმერეთში დაბრუნდა და რუსთა წინააღმდეგ აჯანყება წამოიწყო. სამუხარეოდ, მისმა მომხრე თავადა-აზნაურებმა ხალხის დროზე მობილიზება ვერ შე-

ძლეს, რის გამოც უპირატესობა რუსთა მხარეზე აღმოჩნდა. მიუხედავად იმისა, რომ აჯანყებულებმა რუსების პირველი შემოტევა ლიზის ქედის მისადაგომებთან კარგად მოიგერიეს, პოზიციების შესანარჩუნებლად აღარავინ იზრუნა და განმეორებითი იერიშის შემდეგ, რუსთა სარდალმა — გენერალ-ლეიტენანტმა ბარონმა როზენმა სოლომონ II-ის მომხრეთა ნ-ათასიანი ლაშქარი ჩეირის ციხესთან დამარცხა წინააღმდეგ და ქუანასკნელს მიადგა. აქ მას სამეგრელოს, გურიისა და აფხაზეთის მთავრები ეაზლნენ და ერთგულება შეცვიცეს. სოლომონ II-მ ქუთაისი მაღლულად დატოვა, ხანისწყლის ხეობაში გამაგრებას შეეცადა, მაგრამ ამაღლდა მოსახურებას შერიგებოდა და რუსეთთან დაპირისპირება შეეწყიტა.

1815 წლის იანვრისათვის სოლომონ II-ს თავდაპირველი 300-კაციანი ამალისაგან მხოლოდ 20 კაცილა ჰეყვავდა შემორჩენილი ქართველებს ტრაპიზონში ცხოვრება ძალზე უჭირდათ — მათ უკვე ოსმალეთის ქვეშევრდომობა ჰქონდათ მიღებული და სულთნისგან დახმარებას აღარ იღებდნენ. ლტოლვილებს მხარში ადგილობრივი ლაშები ედგნენ, მაგრამ მათაც ბევრი რამ არ შეეძლოთ. სოლომონ II-მ დარდა და სიღუსტირეს ვეღარ გაუძლო და 1815 წლის 7 თებერვალს, 41 წლის ასაკში, მეფობის 25-ე წელს გარდაიცვალა.

უკანასკნელი ქართველი გვირგვინისანი, ინგლისელ ისტორიკოს ენტონი ბრაიერის ცნობით, ტრაპიზონებმა ლაშებმა დაიტირეს. მათ სოლომონ II წმ. გრიგოლ ნისელის ბერძნული ეკლესიის გალავანში დაკრძალეს და საფლავს ასეთ წარწერა გაუკეთეს: „განმედაურცვა მებირველების სიკეთე და შვენიერება და მდებარე ვარ შიშველ დაგდებული საფლავსა ამას შინა ტომისაგან დაგითისა შთამოსრული ბაგრატიონი, ქე არჩილისა სრულიად იმერთა მეფე სოლომონ“. საფლავზე იგივე ტექსტი ბერძნულადაც ამოკვეთეს.

დღეისათვის არც წმ. გრიგოლ ნისელის ტაძარი და არც საფლავი აღარ არსებობს — ორივე ობიექტი 1963 წელს, ქალაქის განაშენიანებას შეწირა. იმ ადგილას, სადაც სოლომონ II-ის განსასვენებელი იყო, ახლა სკვერია. სიკრედ ამ სკვერიდან, 1990 წლის 30 ოქტომბერს გმირი მეფის ნეშტი საქართველოში, გელათში გადმოასვენეს. 2005 წლის 30 ივნისს კი საქართველოს მართლმადიდებლური ეკლესიის წმინდა სინოდმა სოლომონ II წმინდანად შერაცხა (ხესნების დღე — 20 თებერვალი).

ქართლ-კახეთის
მთავარმართებელი
პავლე
ციციანევი

წმ. გრიგოლ ნისელის ტაძარი გრაპიზონში.
მის უკან — სოლომონ II-ის სასახლე;
XIX საუკუნის II ნახევრის ფოთი

„ახალი რომის“ დაკარსება, პირველობის დიპილომი და
მუსლიმანურ სამყაროში მოქმედული საკატრისარქო

როგორც „გზის“ წინა ნომერში განვმარტეთ, მსოფლიო მართლ-
მადიდებელ კულტურაში მოქმედ იერარქულ წეს-წყობაში — დიპტიქში
პირველად კონსტანტინოპოლის კულტურა მოხსენიებული. დამრებისა-
მებრ, კონსტანტინოპოლის კულტურის ისტორიის შესახებ მოგითხვობთ.

გორენა მერკვილაპე

ଏକମୀଳାଙ୍ଗଣିତ ପାଠ୍ୟରେ (ଅନୁଷ୍ଠାନିକ):

— კონსტანტინოპოლის ევლესია
სამოციქულო საყდრად იწოდება. იგი
ქრისტიანობის პირველივე საუკუნიდან
არსებობს. ვიცით, რომ ქალაქი კონ-
სტანტინოპოლი ცარიელ ადგილზე არ
დაარსებულა. მანამდე იქ იყო პატარა
ქალაქი — ბიზანტიონი, სადაც მო-
ციქულმა, ანდრია პირველოდებულ-
მა იქდაგა და დაარსა ქრისტეს ევ-
ლესია, რომელიც კონსტანტინოპოლის
დაარსებისა და დედაქალაქად გადა-
ჭრევის შემდეგ, კონსტანტინოპოლის
ევლესიად იწოდა. რადგან ბიზანტიო-
ნის ევლესის პირველი მღვდელ-
მთავარი ანდრია პირველოდებული
გახლდათ, კონსტანტინოპოლის ევლესი-
ს პირველი მღვდელმთავრადც ან-
დრია პირველოდებულია მიჩნეული.
კონსტანტინოპოლის დაარსებამდე ბი-
ზანტიონის ევლესია სხვა, ადგილო-
ბრივ ევლესიებს იყო დაქვემდებარე-
ბული. კონსტანტინოპოლის დაარსებ-
ის შემდეგ მისა გავლენა გაიზარდა
სხვა ევლესიებთან შედარებით, მი-
ნიერი უძირატესობა მოიპოვა, რაც
იურიდიულად, მეორე მსოფლიო საეკ-
ლესიო კრებაზე იქნა აღიარებული:
კრების გადაწყვეტილებით, დიპტიქ-
ში — იერარქიულ წყობაში მეორე
ადგილი დაიკავა...

ვიდრე კონსტანტინოპოლის ეკლესიის შესახებ განვაგრძობთ საუბარს, თვით სამეცო ქალაქ კონსტანტინოპოლის დაარსების ისტორიაც გავიხსენოთ: IV საუკუნეში, მეფობის მეცამეტე წელს კონსტანტინე დიდმა გადაწყვიტა, თავისი სახელობის ქალაქი გაეშენებინა. მან მრავალი ბრძენი კაცი წარგზავნა ქვეყნის სხვადასხვა კუთხეში, რათა ქალაქის დასარსებლად საუკეთესო ადგილი შეერჩიათ. როდესაც ისინი დაბრუნდნენ, იმპერატორს კველაზე მეტად, მაკედონია და ბიზანტიონი უქეს. კონსტანტინეს ღამით, სიზმრის სულ ჩვენებაში ჩაესმა ხმა: „ბიზანტიაში ჯერ არს აღმიართოს კონსტანტინეს ქალაქი!“ იმპერატორი მეორე დღესვე გაემართა ბიზანტიონს. თან დედადედოფალი ელენე და სხვა პირები ახლდა. იმპერატორის ბრძანებით, შეამზადეს საფუძველი ქალაქის გასაშენებლად. გადმოცემის თანახ-

დიდებულებთან მოთათბირების
შემდეგ, კონსტანტინეს ბრძანებით,
ქალაქის მშენებლობა დაიწყო.
მშენებლობის დასრულების შემდეგ,
იმპერატორმა დიდებული, ერის-
მთავრები და დიდონელენი რომი-
დან იხმო და კონსტანტინოპოლში
დაასახლა. იმპერიის ახალ დედაქალაქს
— კონსტანტინოპოლს იმპერატორმა
„ახალი რომი“ უწოდა. მისივე ბრძა-
ნებით, ქალაქში უამრავი მართლმა-
დიდებულური ტაძარი ააგეს. იმპერა-
ტორმა სამღვდელოება და მთელი
სამეფო ხელისუფლება შეკრიბა. ლოც-
ვა-ვედრებით და ლიტანიობით ალუ-
ვლინებს მაღლობა ყოვლადწმინდა სამე-
ბას, ახალდაარსებული ქალაქის
მფარველობა შეავედრეს ყოვლადწმი-
და ლვთის სტმობელს...

XI საუკუნიდან, როდესაც რომის ეკლესია მართლმადიდებლობას ჩამოსცილდა, კონსტანტინოპოლის ეკლესია, ფაქტობრივად, მართლმადიდებლობის ლიტერი გახდა. დიპტიქში პირველ ადგილზე კონსტანტინოპოლის ეკლესია იქნა მოხსენიებული. ეს ხდება იმ დროს, როდესაც 3 მართლმადიდებლური საპატრიარქო — ანტიოქიის, ალექსანდრიისა და იერუსალიმის მიწინერად უსჯულოების ხელშია, დევნილებასა და შევინწროებას განიცდის. ბიზანტიის იმპერიაში კი ამ დროისათვის, ქრისტიანობა დევნასა და შევინწროებას არ განიცდიდა, რადგან, როგორც ვიცით, საურო ხელისუფლებაც ქრისტიანი იყო, ამიტომ ყველა ჭირ-ვარამი კონსტანტინოპოლის საპატრიარქოში მიდიოდა და კონსტანტინოპოლის ეკლესია უფრო მეტად გახდა ლიტერი მართლმადიდებლობისა. ბიზანტიის იმპერიის დედაქალაქში თავს იყრიდნენ სხვადასხვა აზროვნების ადამიანები, ხოლო იქაურ ეკლესიაში ხშირად აღმოჩენდებოდა

სხვადასხვა მწვალებლური მიმღინარეობა. რამდენიმე მლვდელმთავარიც კი გახდა ერესის მიმღევარი. ცხადია, ისინი კვლესისგან განიკვეთნენ, თუმცა თავისთავად შფორთი შემოჰქმნდათ.

ყველაზე დიდი განსაცდელი მიწიერი თვალსაზრისით, რაც კონსტანტინოპოლის საპატრიარქოს დაატყვდა თავს, XIII საუკუნის დასაცემისში ჯვაროსანთა მიერ ქალაქის დაპყრობას მოჰყვა. ჯვაროსნები მთელი 60 წლის მანძილზე მართავდნენ კონსტანტინოპოლის. ამ პერიოდში ეკლესიაც შევიწროებული იყო, ჯვაროსნებმა მთლიანად გაძარცვეს კონსტანტინოპოლის საპატრიარქი, გაიტანეს სინზინდევები, ხელოვნების ნიმუშები. ჯვაროსნების ცხოვრების წესიც აბსოლუტურად განსხვავებული იყო ქალაქის მართლმორნმუნებული მკვიდროთაგან, რამაც შემდგომ აჯანყება გამოიწვია და 60 წლის არსებობის შემდეგ, კონსტანტინოპოლის ლათინურ-პაპისტურმა იმპერიამ არსებობა შეწყვიტა. თუმცა ორი საუკუნის შემდეგ — 1473 წელს, ბიზანტიის იმპერიამ საბოლოოდ შეწყვიტა არსებობა და კონსტანტინოპოლი დაცა. თურქეთის იმპერიის მიერ მისი დაკავების შემდეგ, კონსტანტინოპოლის საპატრიარქოში ქრისტიანთა დევნა გაძლიერდა. მართლად დაცული სარწმუნოების დაცვის გამოუამრავი სასულიერო და საერო პირი წამებით აღსრულდა. 4 საუკუნის განმავლობაში კონსტანტინოპოლის ეკლესია მუსლიმანური სამყაროს — ისმალეთის იმპერიის პატონობის ქვეშ იმყოფებოდა. კონსტანტინოპოლის საპატრიარქი ამჟამადაც თურქეთის ტერიტორიაზე, სტამბოლში მდებარეობდა. XX საუკუნეში იყო მცდელობა მისი სხვაგან გადატანისა, მაგრამ ამას სხვა ქრისტიანული ქვეყნები შეენინააღმდეგნენ.

1923 წლიდან კონსტანტინოპოლის
ეკლესიაზე თურქეთის ხელისუფლების
ზენოღა შედარებით შერპილდა, როდე-
საც საპერძენეთისა და თურქეთის სახ-
ელმწიფოებს შორის ხელშეკრულება
დაიდო, მასში კონსტანტინოპოლის
ეკლესიის დაცვის პუნქტებიც შეიტნეს.
მაგრამ კონსტანტინოპოლის საპატრი-
არქოს სრული თავისუფლება არც ამის
შემდეგ ჰქონია; გარკვეული პრობლე-
მები თურქეთის ხელისუფლებასთან
დონასა კარგიდა.

ამჟამადაც კონსტანტინოპოლის საპატრიარქოს 232 მღვდელმთავარი და პატრიარქი მართავს, რომლის სრული ტიტულატურაა — ყოვლად უნიკანდესი პატრიარქი კონსტანტინოპოლის

ოლისა და ახლისა რომისა.

თურქეთის ტერიტორიაზე სულ 6 ეპარქიაა, ქვეყნის ფარგლებს გარეთ კი — 23: ამერიკაში, დასავლეთ ევროპაში, ახალ ზელანდიაში, ესპანეთში. თურქეთის ტერიტორიაზე აქვს რამდენიმე სამრევლო და 30-მდე სასულიერო სასწავლებელი. თავის ფუნქციას, ფაქტობრივად, აქტიურად ახორციელებს თურქეთის ტერიტორიაზე, თუმცა გაცილებით თავისუფლად მოქმედებს ამ ქვეყნის საზღვრებს მიღმა. კონსტანტინოპოლის საპატრიარქოს დაქვემდებარებაში შედის ათონის წმინდა მთაც, რომელსაც განსაკუთრებული უფლებები აქვს მინიჭებული თვითმმართველობაში. ეს გახლავთ მონასტერთა გაერთიანება, რომელსაც მართავს კინოტი — მონასტერთა წარმომადგენლობა. კონსტანტინოპოლის კვლესის მმართველობითი ორგანო არის წმინდა სინოდი, რომელიც 13 სასულიერო პირისგან შედგება.

ვიდრე ბიზანტიის იმპერია არსებობდა და დამოუკიდებელი იყო, ფქტობრივად ყველა ქალაქს თავისი მღვდელმთავარი ჰყავდა; შესაბამისად, ბიზანტიის იმპერიის ტერიტორიაზე არსებობდა იმდენი ეპარქია, რამდენი მნიშვნელოვანი ქალაქიც იყო ბიზანტიის იმპერიაში. აქეამად თვით თურქეთის ტერიტორიაზეც არ არის რიცხობრივად იმდენი ქრისტიანი, რომ კონსტანტინოპოლის კვლესის იქ ეპარქების მეტი — რაოდენობა ჰქონდეს. გაცილებით მეტი ეპარქია აქვს საბერძნეთის კვლესის თავის ტერიტორიაზე, ვიდრე კონსტანტინოპოლის საპატრიარქოს.

კონსტანტინოპოლის საპატრიარქოს თურქული ნაწილის მრევლი ამ ქვეყანაში მცხოვრის ბერძნი მოსახლეობა. ამერიკაში, ევროპასა და ახალ ზელანდიაში არსებულ ეპარქების კი — ადგილობრივი მოსახლეობა. მსოფლიოში მართლმადიდებელთა რიცხვი სწრაფი ტემპით იზრდება. ეს მატება სხვა სარწმუნოების მიმდევართა მოქცევის შედეგად ხდება. ამ პროცესში აქტიურადადა ჩამოყალიბდა კონსტანტინოპოლის საპატრიარქო. მან ერთ-ერთმა პირევლმა დაიწყო მოღვაწეობა იმ ქვეყნების ტერიტორიებზე, სადაც მართლმადიდებლური სამრევლოები არ არსებობდა.

— საინტერესოა, თავის დროზე როგორ და რატომ დაუშვა თურქეთის იმპერიამ თავის ტერიტორიაზე მართლმადიდებელი კვლესის არსებობა?

— როდესაც ოსმალეთის იმპერიამ კონსტანტინოპოლი დაიპყრო, მას არ შექმნა, აბსოლუტურად განადგურებინა მართლმადიდებლები. იმ პერიოდის თურქეთის იმპერია აღარ

იყო ისეთი, როგორიც თურქ-სელჩუკების დროს, როცა სხვა ქვეყნებს მონალოდ მიწების მიტაცების მიზნით იპყრობდა. თურქეთი უკვე ჩამოყალიბებული სახელმწიფო იყო, რომელსაც თავის სტრუქტურები ჰქონდა.

აკინებდა სხვა სარწმუნოების მიმდევრებს, უნისებდა გადასახადებს, ცდილობდა, ზეგავლენა მოხედინათ მათზე, მაგრამ მთლიანად არ გაენადგურებინათ, ასეთი რამ აღარ ხდებოდა.

თანაც, როდესაც კონსტანტინოპოლი დაუცა, მას მოჰყვა ალოგიკური მოვლენა — მართლმადიდებლურმა სარწმუნოებამ ქალაქში განმტკიცება დაიწყო. ამ პერიოდში დაბაბული ურთიერთობა იყო დასავლებითისა და აღმოსავლებითის კვლესის შორის. დასავლეთიდან დაბმრების მიღების იმედით, ბიზანტიის იმპერატორებიც კი ხშირად იხრებოდნენ ლათინებისკენ, ცდილობდნენ, ევროპასთან ერთობისვის მიეღიათ, რის გამოც მართლმადიდებლობაშიც ხდებოდა რაღაცების დათმობა, კონსტანტინოპოლის დაცემის შემდეგ, რომის კვლესია ელოდა, რომ თურქეთის იმპერია კონსტანტინოპოლის საპატრიარქოს განადგურებდა, მაგრამ მაკმუდ მეორემ პირიქით, საპატრიარქო ტახტზე მართლმადიდებლობის მტკიცე დამცველი — სქოლარიუსი აივანა, ამან მართლმადიდებლობის განმტკიცებას შეუწყო ხელი. უნდა ითქვას, რომ ამ დროს თურქეთს საფრთხე უფრო დასავლებითადან — მასთან დაპირისი იმპერატული ევროპის სახელმწიფოებისგან ემსჯერებოდა, ვიდრე საკუთარი მოსახლეობისგან. ამდენად, რომ არ მომხდარიყო სარწმუნოებრივ ნიადაგზე დასავლებითა და აღმოსავლებითის გაურთიანება, ოსმალეთის იმპერიამ მსარი დაუჭირა მართლმადიდებლობას და ამით ხელი შეუსწო მართლმადიდებლობის განმტკიცებას, თუმცა მრუბლი რიცხობრივად შემცირდა...

დღეს, კონის თანახმად, თურქეთის ტერიტორიაზე სასულიერო პირებს კვლესისა და მონასტრის ტერიტორიის გარეთ, სასულიერო შესამოსლით სიარული ეკრძალებათ. ამის უფლება მხოლოდ კონსტანტინოპოლის პატრიარქს აქვს. ყოფილა შემთხვევები, როცა ამის გამო თურქეთის ტერიტორიაზე ქართველი სასულიერო პირებიც დაუკავშირდა.

ხელისუფლებამ თავის დროზე რამდენიმე სასულიერო სასწავლებელი დახურა. ნლების მანილშე კონსტანტინოპოლის საპატრიარქოსა და ხელისუფლებას შორის მიმდინარეობს დავა ამ სასწავლებელის აღდგენის თაობაზე. მსგავსი ტიპის პრობლემები დროდარო იჩენს თავს, მაგრამ სარწმუნოების გამო დევნა არ ხდება.

სხეულიდან და ჰირიდან ცუდი სუნის შესახებ წერილის გაკეთება საბერძნეთიდან შემოსულმა სატელეფონო ზარმა გადაგვაწვეტინა. ქალბატონი საბერძნეთში სამუშაოდაა წასული და ექიმთან მისვლას ვერ ახერხებს. გვთხოვთ გაგვირკვითა, რა მიზეზი შეიძლება ჰქონდეს ორგანიზმი ცუდი სუნის გაჩინას.

ცხოველქმედების პროცესში ცოცხალი ორგანიზმი ქმნის ან შთანთქავს სხვადასხვა სუნიან ნივთიერებას. რადგან დაავადება ორგანიზმის მუშაობის სორმალურ პროცესს ცვლის, ხშირად ადამიანის მიერ ამონასუნთქი პარიტისა და მისი გამონაყოფების სუნიც იცვლება.

ქველ ექიმებს შეეძლოთ, ადამიანის ჯანმრთელობის პათოლოგიური მდგომარეობა დამახასიათებელი სუნით ამოეცნოთ. სადაცისოდ ეს ცოდნა თითქმის მთლიანად არის დაკარგული.

სუნი, რომელიც ავადმყოფს ან მის გამონაყოფს ასდის, ექიმს ზოგჯერ მართლაც აძლევს საშუალებას, ესა თუ ის დაავადება ივარაუდოს. უმართებული იქნებოდა მისი იგნორირება მაშინ, როცა ის ამა თუ იმ დაავადებაზე მიგვითოთებს.

და მაინც, რისი სუნი აქვს დაავადებას?

1. ამიავის სუნი ურემიულ მდგომარეობას (თირკმლების დაავადების დროს, ორგანიზმის თვითმომანამცვლა თირკმლების მიერ მავნე ნივთიერებათა გამოყოფილი სუნის შექვეთების გამო) და შარდის შეუკავებლობას ახასიათებს;

პირიდან ურემიული ანუ შარდის სუნი თირკმლების ქრონიკული უკანასიანის დროს ჩრდილოების დარიგის შემდეგი ამაღება და დაუჭირა მართლმადიდებლობას და ამით ხელი შეუსწო მართლმადიდებლობის განმტკიცებას, თუმცა მრუბლი რიცხობრივად შემცირდა... დღეს, კონის თანახმად, თურქეთის ტერიტორიაზე სასულიერო პირებს კვლესისა და მონასტრის ტერიტორიის გარეთ, სასულიერო შესამოსლით სიარული ეკრძალებათ. ამის უფლება მხოლოდ კონსტანტინოპოლის პატრიარქს აქვს. ყოფილა შემთხვევები, როცა ამის გამო თურქეთის ტერიტორიაზე ქართველი სასულიერო პირებიც დაუკავშირდა.

2. აცეტონის სუნი (ანუ დამპალი ვაშლის სუნი) შაქრიანი დაბეჭის დროს კეტოაციდოზს და კეტოაციდოზურ ჰიპერენების კრონიკული გარეული აცეტონის შემთხვევების ამავრიცავის სუნი აქვს, რისი მიზეზიცა ნერწყვში არსებული შარდოვანას დამლა, ამიავის წარმოქმნით. ამავე მიზეზის გამო ავადმყოფებს ანორექსია (ზაღის დაკარგვა), სლოვინი, გულისირევა და ლებინგბა ანუხებთ. ამონასუნთქმით შემთხვევები, როცა ამის გამო თურქეთის ტერიტორიაზე ქართველი სასულიერო პირებიც დაუკავშირდა.

ცუდი სუნი

განგრენას ახასიათებს. იშვიათი დააგადება, მძიმედ მიმდინარეობს და ინტოქ-სიკაციის მკვეთრად გამოხატული ნიშნები აქვს. ავადმყოფს შოკოლადისფერი, სიდამპლის სუნის მქონე ნახველი ამოაქვს. სუნი იმდენად სპეციფიკურია, რომ თუ ერთხელ მაინც შეგიგრძნიათ, სხვა სუნებისგან მისი გამორჩევა აღარას-დროს გაგიჭირდებათ.

6. დამწნილებული კომბოსტოს

სუნი ნორვეგიულ მუნს (მუნის უიშვიათესი ნირსახეობა) ახასიათებს.

7. ცხენის ოფლის სუნი ორგანიზმის პერიფილინით ან მისი ნარმოებულებით გაჯერებას ახასიათებს;

8. ცხვრის მატყლის სუნი კუშინგის დაავადებისთვისაა დამახასიათებელი. კუშინგის სინდრომის თირკმელზედა ჯირკვლის მიერ გლუკოკორტიკოსტეროიდების ჭარბი გამოყოფა ახასიათებს, რაც დამახასიათებელ სიმსუქნეს, არტერიული წნევის მატებას, კუნთების განლევას, ოსტეოპოროზის, ჰიპერგლიკემიას იწვევს.

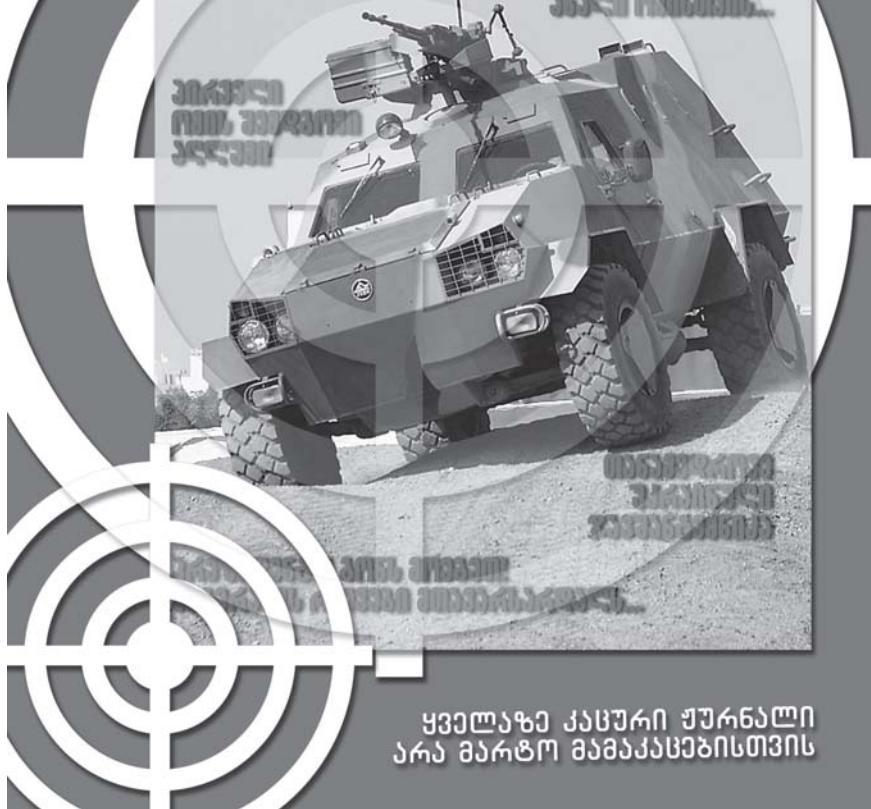
28 მაისიდან

ქარსინჯი

№ 11 (106), 28 მაის - 10 ივნის, 2010 წ. საქართველო-საქართველო 1746 ლ. ფუ 1.5 ლარ.

საქართველო
კარგისამართ
მართვა

საქართველო
მართვისა
მართვა
აქცია მომსახურება...

დვიძლში დიდი რაოდენობით კეტონური სხეულები (აცეტონი, აცეტილიცტატი) წარმოიქმნება, სისხლში გროვდება და როდესაც ფილტვების საშუალებით გამოიყოფა, მაშინ პაციენტს პირიდან მოტკბო ხილის სუნი აქვს. კეტონური სხეულების დაგროვების ერთ-ერთი მიზეზი ცილების გაძლიერებული დაშლა. თუ მას დროზე ვერ შევამჩრევთ, შეიძლება სავალალო შედეგები მივიღოთ.

გარდა ამისა, ის, ვინც ხშირად და სანდრელივად შიმშილობს, პირში აცეტონის სუნი აქვს, რადგან ამ დროსაც ცილების ინტენსიური დაშლა და კეტონური სხეულების დაგროვება ხდება.

3. მოხარუშული კომბოსტოს სუნი თიროზინოზს (თიროზინემია) ახასიათებს. ეს არის მემკვიდრული დაავადება და დვიძლში, თირკმლებსა და სხვა ორგანოებში თიროზინის ჩაღავება ხდება;

4. მყრალი სუნი ოზენას ახასიათებს. ეს არის ცუდსუნიანი სურდო — ცხვირის ქრონიკული დაავადება. მთელი ცხვირის ღრუ დაფარულია მომწვანო ფერის ქერქით, რომლებიც იხრწნება და ცუდ სუნს გამოსცემს. ყნოსვის დაკარგვის გამო ავადმყოფები ხშირად ცუდ სუნს ვერ გრძნობენ. ამ დაავადების განვითარების მიზეზი უცნობია.

მყრალი სუნი შეიძლება ახასიათებდეს ქრონიკულ ბრონქიტსაც. ამ დაავადების ზოგიერთი ფორმის შემთხვევაში (ჩირქოვანი ბრონქიტი) ბრონქებში დაგროვილი ლორწოვანი გამონადენი იშლება და ლპობას იწყება. ამ დროს გამოყოფილი ნახველი მყრალ სუნს იძენს (იგივე სუნი ამოდის პირის ღრუდანაც), რაც ლორწოვან-ჩირქოვანი ბრონქიტის განვითარებას მოწმობს.

5. სიდამპლის სუნი ფილტვების

9. ღვიძლის სუნი აქვს ღვიძლის პათოლოგიებს (ციროზი) უკვე შორს წასულ შემთხვევებში. კერძოდ, როცა ადგილი აქვს ღვიძლის ფუნქციურ უქმარისობას (ღვიძლის უქმარისობას, ღვიძლისმიერ კომას).

10. მიმწვარი ხორცის სუნი პწვე მონიას (ფილტვების ანთება) ახასიათებს, რომლის გამომწვევიცაა კლებ-სიერი.

11. თევზის სუნი ნივთიერებათა ცვლის დარღვევის იშვიათ ფორმას — ტრიმეტილამინურიას ახასიათებს. ამ პათოლოგიას თევზის სუნის სინდრომასაც უწოდებენ. ჩვეულებრივ, საჭმლის მომნელებელი ფერმენტები ტრიმეტილამინს უსუნო ნივთიერებად გარდაქმნის, ტრიმეტილამინურიის დროს კი ადამიანს ასეთი ფერმენტები არ გააჩნია. ამიტომ ორგანიზმში ტრიმეტილამინი უცვლელი რჩება, ამონასუნთქ ჰერთად გამოიყოფა და ოფლსა და შარდს თევზის სუნს სძენს. ადამიანს სხეულზე მუდმივად თევზის სუნი აქვს, რაც მას სერიოზულ ფსიქოლოგიურ პრობლემებს უქმნის როგორც შინ, ისე სახლის გარეთ. სუნს განსაკუთრებით აძლიერებს კვერცხი, ზოგიერთი მარცვლეული და ქოლინებით მდიდარი საკვები.

12. კუჭ-ნაწლავის ტრაქტის ნორმალური ფუნქციონირებისას, კუჭში არსებული საკვების დაშლის შედეგად ნარმოქმნილი, საკმაოდ მძაფრ-სუნიანი აირები იშვიათად ხდება ამონასუნთქ ჰერთად გამოიყოფა და შესაბამისად, პირიდან ცუდი სუნის მიზეზი ნორმის დროს არ აღინიშნება. ის დაავადებები, რომელთაც ახლავს დისცენტიური მოვლენები, ხშირად პირიდან ლაყე კვერცხის სუნით მიმდინარეობს. ამ შემთხვევაში,

ჯანმრთელობა

საკვებში არსებული ცილების დაშლით კადავერინის და გოგირდის შემცველი პროდუქტები ნარმოქმნება, რაც საბოლოოდ პირიდან ცუდი სუნის მიზეზი ხდება.

13. ნაპახუსევზე ბევრს აქვს პირიდან ცუდი სუნი. ამის მიზეზი ჯერ ერთი, სისხლში გადასული ალკოჰოლის მოლეკულებია, რომელიც ხდება ფილტვებში და იქიდან ამოსუნთქულ ჰაერს ამოჰკვება. გარდა ამისა, ალკოჰოლი პირის ღრუს სიმშრალეს იწვევს. შესაბამისად, მიკროორგანიზმების აქტიური გამრავლებისთვის კარგ პირობებს ქმნის და პირიდან ცუდი სუნის მიზეზი ხდება.

14. ბევრ მწეველს აქვს ცუდი სუნი პირში. მართალია, მოწევით განპირობებულ ცუდ სუნზე ბევრი ფაქტორი მოქმედებს, მაგრამ მათგან მთავარია ნიკოტინი, კუპრი და ცუდი სუნის მქონე სხვა ნივთიერებები, რომელსაც თუთუნის კვამლი შეიცავს. ეს ნივთიერებები ილექტები კბილებზე და პირის ღრუს რბილ ქსოვილებზე (ლრძილები, ლოყა, ენა). მოწევა პირის ღრუს ქსოვილების სიცოცხლისუნარიანობას აქვთებს. ამის გამო ნერწყვის მაღეზინფიცირებელი მოქმედება ქვეითდება ანუ აღარ ხდება პირში არსებული ბაქტერიების „ჩარეცხვა“ და მათი ცხოველმოქმედების პროდუქტების გაუვნებლება. გარდა ამისა, მწეველებს ხშირად აქვთ ღრძილების პრობლემები, რაც თავისთავად, პირიდან ცუდი სუნის ხშირი მიზეზია.

15. ზოგი საკვები პროდუქტი ხშირად ხდება პირიდან ცუდი სუნის მიზეზი. ასეთებია მაგალითად: ხახვი, ნიორი, თევზი, ყველი და სხვა. საკვები პროდუქტების გადამუშავების შემდეგ, ჩვენი ორგანიზმის მიერ მათი შემადგენელი მოლეკულების ათვისება და სისხლის ნაკადში გადასვლა ხდება. ზოგიერთი ასეთი არასასიამოვნო სუნის მქონე მოლეკულები ხვდება ჩვენს ფილტვებში, საიდანაც გამოდის ამოსუნთქვის დროს, ჰაერთან ერთად. ასე

რომ, საკვებთან დაკავშირებული ცუდი სუნი მოდის ფილტვებიდან და არა — კუჭიდან, როგორც ეს ბევრს ჰგიონი. გარკვეული დროის გავლის შემდეგ ანუ როგორც კი „მყრალი მოლეკულები“ დატოვებს ორგანიზმს, ეს სუნი თავისთავად ქრება. ამიტომა რომ, შეიძლება ადამიანმა ნივრის, თევზის და ა.შ მირთმევის შემდეგ კბილები საგულდაგულოდ გამოიხებოს, მაგრამ არასასიამოვნო სუნის წარმოშობას ხელი მაინც ვერ შეუშალოს.

16. პირიდან ცუდი სუნი მადის დაკვეითებასთან, ანალურ ქავილთან, კბილების ჭრიალთან, მუცლის ტკივილთან ერთად ჰელმინთოზის (ჭიებით ინვაზია) დამახასიათებელი ნიშანია. თურქეთის სამედიცინო უნივერსიტეტის მეცნიერებმა გამოკვლევაც კი ჩაატარეს ამ საკითხთან დაკავშირებით. მეცნიერები აცხადებენ, რომ დედები ხშირად ამჩნევენ, რომ ნაწლავული ჰელმინთოზის (განსაკუთრებით ენტერობიოზის) დროს ბავშვებს პირიდან ცუდი სუნი აღნიშნებათ, რაც ჭიების ერადიკაციის შემდეგ გადიოდა.

17. უმეტეს შემთხვევაში (85-90%) პირიდან ცუდი სუნის მიზეზი თვით პირის ღრუს. კერძოდ, ის მიკროორგანიზმები ანუ ბაქტერიები, რომელებიც პირის ღრუში ბუდობენ. აღსანიშნავია, რომ პირის ღრუში მიკროორგანიზმების დააბლოებით 600 სახეობაა აღმოჩენილი და მათი უმრავლესობა ენის უკანა ზედაპირზეა ლოკალიზებული. ენის ეს ნაწილი შედარებით მშრალია და ცუდად იწმინდება, რაც ბაქტერიების გამრავლების საუკეთესო პირობაა. პირის ღრუში არსებული ბაქტერიების უმრავლესობას საკვებში არსებული ცილების დაშლისა და მათგან გოგირდის შემცველი ნივთიერებების — ამინომჟავების წარმოქმნის უნარი აქვს.

19. მაშინაც კი, როცა პირიდან სუნის პრობლემა არ არსებობს, დილით, ახალგადვიძებულზე ბევრი ამჩნევს, რომ პირდან არასასიამოვნო სუნი აქვს. ეს იმითაა განპირობებული, რომ ძილის დროს ორგანიზმი ნერწყვს მცირე რაოდნობით გამოიმუშავებს და დილით პირი „გამომშრალია“. ანალოგიურ ეფექტს ამჩნევენ მასწავლებლები, ადვოკატები და საერთოდ ის ადამიანები, რომელთაც უწევთ ხანგრძლივი დროით, თითქმის შეუჩერებლად ლაპარაკი, რადგან ესეც პირი სიმშრალეს იწვევს.

ზოგიერთ ადამიანს პირის ქრონიკული სიმშრალე ანუხებს. ამ დაავადებას ქსეროსტომია ჰქვია და ნერწყვის შემცირებით არის განპირობებული. ცუდი სუნის მიზეზი შესაძლოა, სწორედ მშრალი პირი გახდეს. აღსანიშნავია რომ, ნერწყვი აუცილებელია და აქტიურად მონაწილეობს პირის ღრუს სანაციასა და იმ ნაწილაკებს მოცილებაში, რომლებიც ცუდ სუნს განაპირობებენ. ჩვენ გამუდმებით ვყლაპავთ ნერწყვს და ყოველ გადაყლაპვაზე პირიდან ვაძევებთ მილიონობით ბაქტერიას და ასევე იმ საკვების ნარჩენებს, რომლითაც ეს ბაქტერიები ივებებიან. ალბათ იფიქრებთ, რომ ამ ფუნქციის შესრულება ნებისმიერ სითხეს შეუძლია და მართალიც იქნებით. თუმცა, უნდა ითქვას, რომ ნერწყვი სხვა სითხეებისგან განსხვავებით, განსაკუთრებულ კომპონენტებს შეიცავს, რომლებიც ბაქტერიებსა და მათი ცხოველმოქმედების პროდუქტებს კლავნ.

მშრალი პირის ღრუს მიზეზი შეიძლება გახდეს: ზოგიერთი მედიკომენტის გვერდითი ეფექტი. მაგალითად, ანტიპისტამინური (ალერგიის საწინააღმდეგო ნამდები), ანტიდეპრესიული, სისხლის წნევის მარეგულირებელი პრეპარატები; ასევე დიურეტიკები; ტრანკვილიზატორები; ნარკოტიკული საშუალებები.

ასაკის მატებასთან ერთად პირის სიმშრალე შეიძლება გაძლიერდეს. დროთა განმავლობაში ჩვენი სანერწყვე ჯირკვლები ისე ეფექტიანად ვეღარ მუშაობს, იცვლება ნერწყვის შემადგენლობაც და ნერწყვის გამწმენდი თვისებები სუსტდება.

სიგარეტი და ალკოჰოლი, რაზეც ზემოთ ვისაუბრეთ; პორმონული დარღვევები. არცთუ იშვიათად, პირიდან არასასიამოვნო სუნი აღინიშნება პრედმენსტრუალური სინდრომის დროს. ესტროგენების დონის მატება იწვევს პირის სიმშრალეს და მიკროორგანიზმების გამრავლებისთვის ხელსაყრელი პირობები იქმნება.

საგულისხმოა, რომ ადამიანებს, რომელთაც პირის სიმშრალე დიდი ხნის მანძილზე ანუხებთ, ადვილად ემართებათ ღრძილების დაავადება, რაც თავისთავად, პირში სუნის ყველაზე ხშირი მიზეზია. ■

P.S. პატივცემულო მეითხველებო, მოგწერეთ,
თუ რომელი დაავადების შესახებ გსურთ
ინფორმაციის მიღება. რასაკვირველაა, ჩვერი
უურნალის ფურცლებიდან სრული
განკურნების მიღწევა შეუძლებელია, მა-
გრამ იმის გაგებას, თუ რა შეიძლება
იყოს თქვენი ჩივილების მიზეზი და ვის
უნდა მიმართოთ, ნამდვილად შეძლებთ.
რუპროექს ავტორს შეგიძლიათ დაუკავშირ-
დეთ ტელეფონს ნომერზე: 8(99) 30.35.97
ან ელფოსტაზე: nino.char@yahoo.com.

თუ ვენი ოჯახის მკურნალი

www.mkurnali.ge

კარიბი

რის გამო რცხვენია გურულ „არმსტრონგს“

„ნიჭი, ძამიკო, ნიჭი“, — მისთვის დამახასიათებელი ჩალიმილებით იტყოდა ხოლო გალავანიკონ და ამ დაუსრულებელ წინადადეპაში ბეჭრ რამეს გულისხმობდა.... ნიჭი ხომ მართლაც, ღვთით ბოძებული მადლია, რომელსაც წებისმიერ დროს შეუძლია გამობრწყინება და მისი შემკავებელი ამქვეყნად არავინაა....

„პისიმიზის დაძლევაში მუსიკა და კარგი ადამიანები მახარებისათვის“

მარინა გაგუაშვილი

გადმოქართულებულმა პროექტმა — „ნიჭიერი“ — კიდევ ერთხელ, ნათლად დაგვანახვა ჩვენი ხასიათი, ამბიცია, შესაძლებლობები და რაღა თქმა უნდა, ნიჭიერებაც... და მაინც, საქართველო სიმღერისა და ცეკვის ქვეყნასა, ამიტომაც მონაბილეთა შორის მომღერლები და მოცეკვავები ჭარბობდნენ.

— წარმოგვიდგინეთ თავი, — უთხრა უიურიმ სცენაზე გასულ მამასა და მის 13 წლის გოგონას. მამაკაცმა ხელი გულთან მიიღო და

ცოტა არ იყოს დაბნეულმა, თქვა: „ედიშერი!“ მერე გოგონასკენ გაიხედა და ამჯერად, უკვე მკაფიოდ,

გარკვევით წარმოთქვა: „მარიამი!“ ყველას ეგონა, რომ ჩოხატაურელი მამა-შვილი „პისიმანჭულს“ შეასრულებდა, მაგრამ უიურისა და მსმენელის გაკვირვებას საზღვარი არ ჰქონდა, როცა მათ ლეგენდარული ლუი არმსტრონგის სიმღერა შეასრულეს, თან ისე, რომ დარბაზმა ემოცია ვერ დაფარა და დასასრულს, „ნიჭიერებს“ ხალხი ფეხშე წამოუდგა, ტაში მიაგება... ღამძაშიძეებს პირველ ტურში მონაწი-

ლეობის უფლება დართეს, მერე იყო მეორე ტურიც და მიუხედავად იმისა, რომ ფინალში ველარ გადავიდნენ, ისინი მაინც, ერთ-ერთ ყველაზე ორიგინალურ დუეტად აღიარეს. პოდა, ახლა მათ ყველგან ცნობენ, უღიმიან, აქებენ და ნიჭიერ მომღერლებად მიიჩნევენ.

— ედიშერ, რატომ მაინცდამაინც არმსტრონგი? — ვეკითხები და მართლაც, გულწრფელად მიკვირს, რატომ შეაჩერა არჩევანი ჯაზის მეფედ წოდებული მუსიკოსის რეპერტუარზე, როდესაც ქართული პოლიფონია ყველას აკვირვებს, ურთულეს „კრიმანჭულს“ კი მსოფლიოს საოცრებას უწოდებენ...

— გურულები უცნაური და ამბიციური ხალხი ვართ, — ხუმრობს ედიშერი. — „კრიმანჭული“ ჩემთვის ძალიან ახლობელია, უსაზღვროდ მიყვარს და როგორც ამბობენ, კარგადაც გამომდის, მაგრამ ამით ხომ ვერავის გავაკვირვებდი?! დიდი აბბავი, გურულმა კაცმა გურული სიმღერა შეასრულოს! აი, ჯაზი კი, თანაც — არმსტრონგისეული, რომელიც იმპაროვიზაციაზეა დაფუძნებული, რთული სამღერია. გაგრივირდებათ და, ამ პროექტამდე მე და მარიამს ეს სიმღერა ნამდერი არ გვიონდა. მიყვარდა ლელა სახარულიძის სიმღერები, მასთან ვებგობრობდი და მინდოდა, ჩემს შვილს მისი რეპერტუარიდან შეესრულებინა რომელიმე სიმღერა, მაგრამ გვირჩიეს, რაიმე ორიგინალურზე გვეფიქრა და მეც, ჯაზი ავირჩიე...

დიდი ხნის წინ, როდესაც მშობლებმა ედიშერი მუსიკალურ სკოლაში შეიცვანეს, ცოტა ხანს იარა, მერე კი ბიჭებისთვის დამახასიათებელი ყოყლოჩინიბით თქვა: არ მინდა ფორტებიანო, ფეხბურთი მირჩევნიაო დ მუსიკის სწავლას თავი დაანება. სწრაფად ნასწავლი წოტები სწრაფადვე დაავინებდა, მაგრამ მეგობრის მამამ რამდენიმე ბიჭი შეკრიბა და ყველას თავისი ადგილი მიუჩინა: ზოგს გიტარასთან, ზოგს დასარტყამ ინტრუმენტი-

თან, ედიშერი კი ფორტეპიანოს მიუსვა. მალე ხმა დაირჩა, ჩოხატაურში პატარა ბიჭების თვითნასწავლი ანსამბლია, რომელიც საოცრად უკრავს და მღერისო. ჰოდა, ვინ აღარ მოდიოდა მათ მოსასმენად. ისინი „ბითლზის“, ელვის პრესლის, მაიკლ ჯექსონის რეპერტუას ასრულებდნენ და ხალხს აოცებდნენ. ედიშერი 16 წლის იყო, როცა პირველი საკუთარი კომპოზიცია შექმნა, ჯანსულ ჩარკვიანის ლექსზე — „მეზღვაურები“; მერე ერთმანეთს მიჰყვა ანაზდად შექმნილი კომპოზიციები. ყველაფერს „ზეპირად წერდა“, მან ხომ ნოტები დღემდე არ იცის. ედიშერს ერთგვარი კომპლექსი ჰქონდა, — პროფესიონალი არ ვარ და ვათუ, დამცინონ, ამიტომ სპეციალობად სხვა რამ აირჩია — ბიზნესი და კომერციული საქმიანობა, მაგრამ ვერა და ვერ გაშალა „ცრთები“ ამ სფეროში.

— რთული პერიოდი ხშირად მქონია და მაქს. ასეთ დროს მიუჟდები ხოლმე როიალს და ვუკრავ — მთლიანად მუსიკის უსასრულო სამყაროში ვიძირები და დეპრესიიდანაც იოლად გამოვდივარ. მუსიკის შექმნაში ზღვის ტალღა, ვარსკვლავებით მოჭედილი ცა, ციცინათელები, ზაფხულის თაკარა შენ ან სულაც, ლილისფერი მთები მეხმარება. უსაზღვროდ მიყვარს ხეტიალი — გადავიკიდებ ხოლმე ზურგბანთას და ბახმაროში ავდივარ, სადაც საოცრად კრიალა და გამჭვირვალე ცაა.

დღევნებიდელი ყოფა ბევრს უქმნის პრობლემებს, მაგრამ ყველას როდი შეუძლია, საკუთარ თავს რომანტიკული განწყობილებით ან თუნდაც, მუსიკით უშველოს. „ეს ნიჭია, ძამიკო, ნიჭი“, რომელიც ყველგან თან სდევს ადამიანს და გაჭირვებისას, შველის კიდეც.

— მარიამი პატარაობიდანვე მღერის. ჩემს 11 წლის ბიჭს, ლაშასაც ძალიან კარგი სმენა აქვს, მაგრამ ჯერჯერობით, ფეხბურთს ამჯობინებს. დარწმუნებული ვარ, მალე ისიც „მოინამლება“ მუსიკით. ჩემი მეუღლე, ლია ხუნდაძე არ მღერის ანუ — შვილები მე დამემსგავსნენ. სხვათა შორის, მეორე ნახევარში გამიმართლა. ლია თბილისში გავიცანი, მომენტა გურულად გადავწყვიტე — მოვიტაცე. გზაში ვფიქრობდი, — ნეტავ, ხომ არ გამწირავს და არ მიჩივლებს-მეთ-

ქი?!. იმ დღიდან, აგერ 15 წელია, ერთად მოვდივართ და საერთო გვაქვს სიხარულიც, დარდიც, პრობ-

„ნიკიერებს“ ხალხი
ზეხებე წამოედგა,
დაში მიაგება...

ლემებიცა და წარმატებაც... მიყვარს როგორც ჯაზი, ასევე როკ-როლი, სოული და პოპი, მაგრამ ჩემი სუსტი წერტილი ქართული ფოლკლორი და კლასიკა. ოთახში არართხელ ჩავეტყილვარ და პავაროტის რეპერტუარიდან მიმღერია რაღაც. რაც შეეხება „კრიმანჭულს“, ის ფენომენურია. მას რომ ჩასწვდე, გურიის წიაღში უნდა დაიბადო, გაზარდო და იცხოვრო.

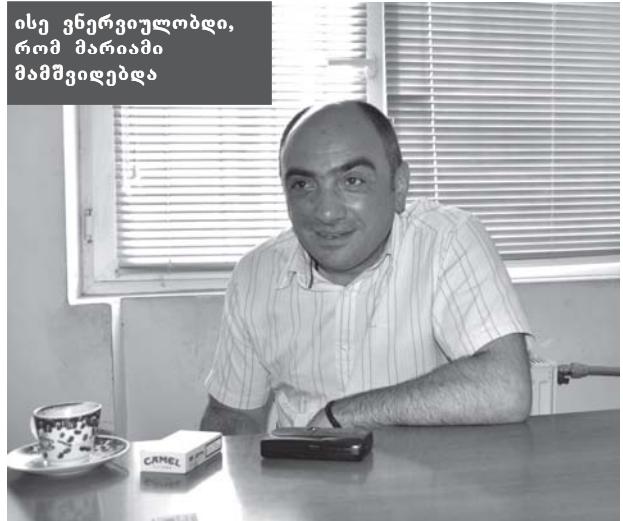
მართლაც, „არსად ისე არ მღერიან, როგორც აქ, ამ ქვეყანაში“. როგორი იყო ჩემი განწყობილება, როცა დიდ სცენაზე გავედი? — ძალიან ვდელავდი. მეორე ტურში გადასასვლელად რომ დაგვიბარეს, ისე ვნერვიულობდი, რომ მარიამი მამშვიდებდა: მამა, რა მოხდა, მეორე ტურში თუ ვერ გადავალთ, ეგ არაფერია. მთავარია, ხალხს მოვეწონეთო. როცა ჩვენი სახელი გამოაცხადეს, შვებით ამოვისუნთქე. გარეთ რომ გამოვედით, შვილს მერელა ვეითხე, — მამი, ნუთუ, მართლა არ ნერვიულობდი-მეტქი? —

როგორ არ ვნერვიულობდი, მაგრამ შენ რომ გიყურებდი, ჩემი თავი აღარც გამხსენებიაო. საოცარი ბავშვია, თბილი და მოსაყვარულე. ჩვენი ურთიერთობა მამაშვილურს გასცდა და შეიძლება ითქვას, რომ ემეგობრობთ. ის მეშვიდე კლასშია, ბეჯითია და ძალიან კარგად სწავლობს... რაც შეეხება პროექტს, ის

არა მარტო იმით იყო გამორჩეული, რომ ნიჭიერები აღმოაჩინა (მეთუ მკითხავთ, კიდევ ბევრი დარჩა პროექტს მიღმა), არამედ იმითაც, რომ ადამიანები ერთმანეთს დაუახლოვა. არაჩვეულებრივი ქალბატონია გულნაზ გოლეთიანი. ემოციური და გულში ჩამწვდომი იყო მისი „ჰერიო, ბიჭებო“; დიდი მომავალი აქვს ანა ხანჩალიანს... როცა მეკითხებიან, სიმღერას ხომ გააგრძელებო, ცოტა არ იყოს, ვიბენევი. რა თქმა უნდა, გავაგრძელებ, მაგრამ თუ შემოთავაზება არ იქნა, რა გავაკეთო? მოკლედ, უველავერი მაინც, ფინანსებამდე მიდის, მე კი არ შემიძლია, ვინმეს კართან ავიტუზო და დახმარება ვითხოვო. გეგმა, იცოცხლეთ, უამრავი მაქს. ვოცნებობ ორკესტრთან ერთად, ჩემი რომელიმე კომპოზიცია შევასრულო. ხვალ რას ვაპირებ? — ხვალ ისევ ჩიხატაურში მივდივარ. ვიცი, მეგობრები სიხარულით შემხვდებიან: ხან ერთან მივალ, ხან მეორესთან, ხან ისინი მესტუმრებიან, მოვიგონებთ სასიამოვნო რაღაცებს, მერე დაღამდება, მერე გათენდება და ალბათ, ასე გაილევა ჩემი ცხოვრება... მრცევენია, მაგრამ რა ვენა, დღეს უმუშევარი კაცი მქვია და მეუღლის კაცუოფაზე ვარ. თუმცა ხვალის იმედი არ გადამინურავს.. ზოგჯერ ვფიქრობ: ნეტავ ამ პროექტში მონაწილეობა გაზაფხულის ერთ-ერთი „გაელვება“ ხომ

ისე ვნერვიულობდი,
რომ მარიამი
მამშვიდებდა

არ იყო-მეთქი? როცა პესიმიზმი შემომეპარება, მის დაძლევაში ისევ მუსიკა და კარგი ადამიანები მეხმარებიან. სალი და წრფელი ურთიერთობები ჩემთვის უპირველესია, მაგრამ თუ მუსიკის სფეროშიც გამიმართლებს, თავს უბედნიერეს კაცად ჩავთვლი.

თამთა დადებული

— კათოლიკოს-პატრიარქის ძალი, რომელსაც მე ვწერთნი, ძალიან ჭვეი-ანი, ლამაზი და საყვარელია.

ლორდს რა სახის ვარჯიშებს უტარებ?

— ვინაიდან ლორდი კათოლიკოს-პატრიარქის ძალია, ძალიან წყნარი უნდა იყოს, ბევრი არ იხტუნაოს და არ იხმაუროს. უწმინდესმა დაბალ ხმაზეც რომ უთხრას, — დაჯექი ან დაწექი, ლორდი მის ნებას უნდა დაპყვეს. ამიტომაც, მას განსხვავებული მეთოდებით ვავარჯიშებ. მან უნდა ისწავლოს: დაჯდომა, დაზოლა, თათის მოცემა, საგნების მოტანა და ა.შ. ერთი სიტყვით, მორჩილი, კეთილი უნდა იყოს.

როცა რამებს არ გივერებს, როგორ სჯი?

— ძალებს არ ვსჯი, არ ვცემ. იშვიათად, ხმით თუ დავაშინებ.

— სად ჰყავს უწმინდესს ეს ძალები?

— საპატრიარქოში მათვის სპეციალური ადგილი აქვთ გამოყოფილი... ზოგჯერ, კათოლიკოს-პატრიარქს გერმანული ნაგაზი თავისთან აპყავს.

— დანარჩენ ძალებსაც შენ ავარჯიშებ?

— არა, როტვეილერი და გერმანული ნაგაზი უკვე განვრთნილი აჩუქეს. მათ მამა იღია ასეირნებს, აქმევს და ა.შ. მე 3 დღეში ერთხელ მივდივარ და დაახლოებით, 1 საათის განმავლობაში ვავარჯიშებ. სხვათა შორის, ლორდს ძალიან უყვარს ადამიანები, რომელსაც ანაფორა აცვიათ — ყველას ეთა-მაშება და ზოგჯერ, მათ უკან მისდევს კიდეც. ამასაც უნდა გადავიჩიო, რათა ვინე უცხოს არ გაჰყვეს.

— საინტერესოა, კინოლოგობა რატომ გადაწყვეტის?

— ძალები ბავშვობიდან მიყვარ-

ქადლის ჯიში, რომელიც პრეზიდენტის და ინველიდების დასახმარებლად იწვრიობს

კინოლოგი გიორგი ალიხაძემცი დიდი ხანა, ძალების განვითარება დაკავებული. მეუბნად, მსა უწმინდესია და უწყვეტარესის, სრულიად საქართველოს კაოლოკოს-პატრიარქს, ილია მერიას ერთ-ერთი ძალი — ლორდი აპერია. ლაპრადორის ჯიშს ლევი 4 თვესა. პატრიარქს კიდევ რამდენიმე ჯიშის ძალი ჰყავს — როტვეილერი, ერთი კავკასიური და გერმანული ნაგაზი. მათ ერთ-ერთი მღვდელმსახური, მამა ილია უცლის.

„აიროლოგია ძალი არ უნდა ასწოოს“

და. მერვე კლასში გახლდით, როცა შინ ე.ნ. „დვარინაშვა“ მივიყვანე და შშობლებს ვთხოვვა, არ გაეგდოთ. შემდეგ მამამე მის სასწავლიდა, თუ როგორ უნდა გამენვრთნა ის. მაშინ სამცხე-ჯავახეთში უცხოვრობდი და იქაური ჯარის კინოლოგები, კინოლოგები ნაგაზის „მორჯულების“ მეთოდებს მასწავლიდნენ. მეთერთმეტე კლასში ვიყვავი, როცა იქაურ პოლიციაში, კინოლოგიის სამართველოში დავიწყე მუშაობა. იქ დიდი პრაქტიკა გავიარე და ბევრი რამ ვისწავლე. სხვათა შორის, მინდოდა, ძალების სასტუმრო-სკოლა გამეხსნა, რომელიც გადაცემაში — „იდეა, ფული და ერთი შანია“ გავიტანე, მაგრამ მე და თემურ ჭყონია წილზე ვერ მოვრიგდით — მას 60% უნდოდა, მე კი ეს არ მაწყობდა.

— პოლიციოდან რატომ წამოხვდი?

— ძალიან დაბალი ხელფასი მქონდა — 68 ლარი. იუსტიციის სამინისტროშიც ვმუშაობდი და იქაც დიდი პრაქტიკა მივიღე. სამინისტროდან წამოსვლის შემდეგ ძალებს კერძოდ ვავარჯიშებდი და ნორმალური შემოსავალიც მქონდა.

— ბეჭრი ძალი გყავს განვითნილი?

— კერძო პრაქტიკაში, ალბათ, 70-მდე.

— ცნობილ ადამიანებთან თანამშრომლობდი?

— ასეთებიც იყვნენ. მაგალითად, ზურაბ უგანის, ემზარ კვიციანის, კობა კობალაძის, ვოვა ჯულელის, შალვა ვამავიდისა და სხვების ძალებს ვავარჯიშებდი. ამ ადამიანებს სურდათ, მათი ცხოველი ისე გამენვრთნა, როგორც პოლიციის ძალი.

— კათოლიკოს-პატრიარქის ძალის განვითნა ვინ გთხოვა?

— ჩემი ახლობელი ვეტერინარია. მისთვის მამა იღია ასეირნებს, კარგი კინოლოგი გვჭირდებაო, მან კი ჩემი ნომერი მისცა. ასე მოვხვდი საპატრიარქოში, რაც ჩემთვის უდიდესი პატივი და მადლია. ლორდის განვრთნაში, რა თქმა უნდა, არანაირ თანხას არ ვიღებ.

— ლორდი როგორი ძალია? აგრესიული და ავი ხომ არ არის?

— არა, ავი ნამდვილად არ არის. საერთოდ, ამ ჯიშის ძალებს ბრმებისთვის, ინვალიდებისთვის სპეციალურად წვრთნიან, რათა მაგალითად, უნარშეზღუდული ადამიანი ეტლით ატარონ, მას მიეხმარონ, რაიმე მიუტარონ და ა.შ.

— რისი თამაში უყვარს ლორდს?

— ბურთის, მაგრამ მხოლოდ მამა იღიასთან ერთად უყვარს თამაში. მას რომ დაინახავს, მე ვავიწყდები. პრინციპში, ჩემი მისისადაც დაიდად არც უხარის.

— რატომ?

— ვარჯიში ეზარება, ძალიან ზარმაცია; გათამამებულია, თამაში და გორაობა უყვარს. მას დიღალ-საბამოს ასეირნებ, თავის ნებაზე უშვებებ და ეს მოსწონს, მე კი ვარჯიშს ვაძლებ და ამ დროს, თითქოს, ერთი სული აქც, დრო მაღალ გავიდე, რათა სახლში დავაპრუნო. სხვათა შორის, ძალიან ჭვიანი და ყველაფერს მაღალ ითვისებს. ისე, ლევავის განვრთნისას ბევრი რამ კინოლოგზეცაა დამოკიდებული.

— როგორი უნდა იყოს კარგი კინოლოგი?

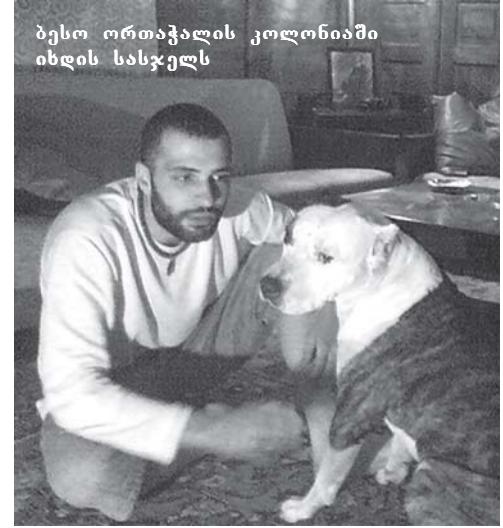
— პირველ რიგში, გამძლეობითადა და მოთმინებითად უნდა გამოირჩეოდეს. მან ძალზე ხელი არ უნდა ასწინოს, არ უნდა დააშინოს; თუ გაგაბრაზა, უამრავი მეთოდია, იმისათვის, რომ დააშომინო.

— ლორდის გარდა, სხვა ძალებსაც ავარჯიშებ?

— კი, 4 ძალი მყავს. გარდა ამისა, ვმუშაობ გრიბოედოვისა და თავისუფალ თეატრში, დაცვის სამსახურში. მართალია, ეს სამუშაო დიდად არ მიყვარს, მაგრამ... მიხარია, რომ თეატრში ბევრი კარგი ადამიანი, მსახიობი გავიცანი და ამით კამაყოფილი ვარ.

— საინტერესოა, უწმინდესს ხშირად ხვდები?

— ჯერჯერობით, მხოლოდ ერთხელ შევხვდი და ეს ბედნიერება კიდევ მელის — როცა ლორდი საბოლოოდ განვრთნება, პირადად უწმინდესს უნდა შევხვდე და ვანახვო, თუ რა ვასწავლე მის ძალს. იმედია, ამ შესვედრისას დამლოცავს, რაც ჩემთვის უდიდესი მადლი იქნება.

რისტვის დაისაჯა ჩასო სარჯველაქე

„ორთ რამ მაბედნერებს — მუსიკა და შვილები. ჩემთვის ჯაზი არა მხოლოდ მუსიკა, არამედ ცხოვრების სტილი, თავისუფლება და ამ თავისუფლებით გამოწვეული დიდი სიხარულია... მყავს ერთმანეთზე უკა-თესი შვილები, ვამაყობ მათით და მინდა, ნორმალურ ქვეყნაში ცხოვრობდნენ“, — გვეუპრება მრავალშვილიან მუსიკის თემურ სარჯველაქე. მისი შვილებიდან ერთს — ბესოს საზოგადოება კარგად იცნობს. „ჯეობარის“ პოპულარული მონაბილე ამჟამად საძრობილებია და ერთ თვეში თავისუფლადი იქნება. განსასველის სკამზე მოხვედრობდე, ბესომ პოლიტიკური აქტიურობითაც დაამასხოვთ ხალხს თავი. გასული წლის 27 ივნისს, სამართალდამცავებმა ოპოზიციონერი სარჯველაქე პატრულის გინებისა და მათი მანქანის საქართველოს წამსხვევისთვის დააპატიმრეს და თავისუფლება ერთი წლით აღუკვეთს. ცნობილი გახდა, რომ რამდენიმე თვის წინ დააპატიმრეს ბესოს უმცროსი ძმა — გოგლაც.

„რამდენიმე თვის წინ ბესოს ძაც დაუპატიმრეს...“

ნეა ფისხელაური

— ბესო ორთაჭალის კოლონიაში იხდის სასჯელს, ცხოვრობს ევლები-ურად, წევრი მოშვებული აქვს და ციხის ევლებიაში სტიქაროსანია. მან არაერთი პატიმარი მოაცია სარწმუნოებაზე. ციხეში შეიტანა უამრავი ლიტერატურა, ბევრს კითხულობს, ვარჯიშობს. მას ციხე ლირებულებების გადაფასებაში დაეხმარა...

— როგორ ფიქრობთ, იგი სა-მართლიანად იხდის სასჯელს?

— ბესო საპურობილები უსამართლოდ ზის! სელალებით ვერ ვიტყვი, მაგრამ ვფიქრობ, რომ ჩემი შვილი პოლიტიკურმა ამბიციებმა შეიწირა; ყოველ შემთხვევაში, ის დანაშაული, რაც ბესომ ჩინდინა — ვგულისხმობ ბილნისტყვაობასა და მანქანის საქართველოს — არა სისხლის სამართლის, არამედ ადმინისტრაციულ სასჯელს ითვალისწინებს. ბესო ქუჩაში, ვაჟა-ფშაველას გამზირზე, პირველის 15 წეულზე დაკავეს, დიდხანს ატარეს, მერე ვაკის პარუში ჩაიყვანეს, სადაც 4 საათზე „ფილმი“ გადაულებს.

— რატომ დააპატიმრეს ბესო?

— ის ჩემი დის ოჯახიდან შინ მოდიოდა და სახლიდან 200-300 მეტრში, კორპუსებს შორის შეიპყრეს. პოლიციელები ბესოს ასურდულ კითხვებს უსამდენენ და ნაბახუსევი ადამიანი წყობილებიდან გამოიყვანეს. მოგვიანებით, ის ვაკის პარუში „გაასეირნეს“ და „მხატვრული ფილმიც“ გადაუდეს, სათაურით: „დაიიჭირეთ ბესო სარჯველაქე...“ თურმე, როცა ბესო მნექანუში ჩასვეს, პოლიციელები ტელეფონით ვიღაცას დაუკავშირდნენ და რომ გაიგეს, მანქანაში ბესო სარჯველაქე ეჯდათ, აგრესიულები გახდნენ, გამოიწვიეს და თავი აგინებინეს — მთვრალი კაცი შეიგი-

ნებდა, აბა, ქალივით წყევლას ხომ არ დაიწყებდა?! ბესო იმისთვის დასაჯეს, რომ პოლონიციაში იყო.

— კადრები ამ „მხატვრული ფილმიდან“, რომელიც ტელევიზიონ გაშუქდა, საცერებ სამურ ნამდვილად არ იყო...

— არ იყო, რა თქმა უნდა!.. იმ კადრების ყურებისას სახეზე ხელები ავითარებენ... ბესო რომ დააკავეს, მეც იქ ვიყავი — ახლობელმა დამირეკა და მითხრა, შენი შვილი პოლიციელებს ეკამათებაო, პოლა, სახლიდან პირდაპირ მოკლე შარვლითა და „შლოპან-ცით“ გავვარდი. პატრულმა დამაშვიდა: — არ ინერვიულოთ, პრობლემა არ არის, განყოფილებაში წავიყვნოთ და მალე გამოვუშვებთო. იმ სამართალდამცველმა, რომელმაც ასე „დამაშვიდა“, სასამართლოზე იცრუა: ბესომ ქუჩაში აყალიბალი ატეხა, იდგა და ხმამდლა იგინებოდა, მოსახლეობა შეაწეოთ. მან ისიც თქვა, ხალხს გავარიდეთ და ვაკის პარუში მიტომაც ჩავიყვანეთო. შეიძლება, სიმართლეც თქვა — მე არ მინახავს და ვერაფერს დავამტკიცებ, მაგრამ თუ ასე იყო, საზოგადოებრივი წესრიგის დარღვევისთვის ადამიანი უნდა დაეჯარიმებინათ, მათ კი დააკავეს, მასზე ზენოლა მოახდინეს და მერე ფილმიც გადაუდეს. ჩემი აზრით, ის განსხვავებული აზრისა და პოლიტიკური აქტივისტის დასაჯეს. ბესო ვერ ეცულებოდა იმას, რაც ქვეყანაში ხდებოდა. 28 წლის ბიჭია, უყვარს ლიტერატურა, ძალზე კონტაქტური და მიზანდასახული ადამიანია.

— როდესაც ბესო განსაცდელ-ში ჩაგარდა, იმ პოზიციონერებმა, ვისაც მანამდე გვერდში ედგა, არ თანაუგრძნეს?

— არ დავასახელებ იმ ერთ პიროვნებას, რომელმაც მორალური მხ-

არდაჭერა გამოხატა ჩვენ მიმართ. მის გარდა არავის დაურევას და არ უკითხავს, — რით დაგეხმაროთ, რამე ხომ არ გჭირდებათო? არადა, მატერიალური პრობლემა გვქონდა, ძალიან გვიჭირდა, ადვოკატიც კი ვერ ავიყვანეთ — ბესოს სახაზინო ადვოკატი იცავდა. საპროცესო შეთანხმება რომც გაეფორმებინათ, იმსანად 2 ათას ლარსაც ვერ გადავიხდიდით. პატონმა დიმიტრი ლორთქიფანიძემ, მართლა კარგმა ადამიანმა, ჩვენი ამბავი გულ-თან მიიტანა და „უდი“ მოითხოვა, მაგრამ კატეგორიული უარი მიიღეთ... მე ჩემს შვილებს არასდროს არავერს ვსაყვედურობ, მათ პირად ცხოვრებაში არ ვერევი. როგორც ყველა მამას, არ მინდოდა, ისნინი კრიმინალები, ნაკრომანები ყოფილიყვნენ და ჯვარი მწერია, ასეთები არც არიან... ოთხი შვილის მამა და „მრავალცოლიანი“ გახლავართ: სამ ცოლთან ორი ვაჟი და ორი ქალიშვილი მყავს. ოთხივე შვილი ერთნაირად მიყვარს და მტკივა... ბესო ახლა უფრო ეკლესიური გახდა და ეს იმიტომ, რომ ოთხ კედელში გამომზუდებულ დადამიშვნელი უმხაფრდება. მის ადგილას ბევრი გაბოროტდებოდა, მაგრამ მადლობა ლერთს, ბესოს ხასიათში ბორიტების მისხალი არ არის.

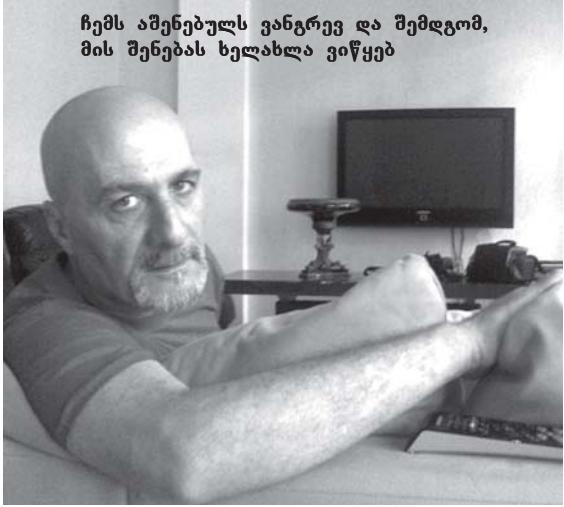
— მისი დააპატიმრების შემდეგ ბევრი იმასაც ამბობდა, ბესო სარჯველაქეს პოპულარობა თავში აუგადავარ...

— დამიჯერეთ, ასე არ არის! რატომ დაც მგონია, რომ დაპატიმრების შემდეგ ბესო უფრო პიპულარული გახდა. მერწმუნეთ, მისი დაპატიმრება ალოგიური იყო. ვიცი შემთხვევები, როცა პოლიციელები გაულახვათ და ამის ჩამდენები ჯარიმის გადახდის შემდეგ გაუთავისუფლებიათ, ბესომ კი ჩამტკირია მინა, „ვეტრავიკივი“, რომელ-

იც 85 ლარი ღირს და ასეთ შემთხვევაში ანუ როცა ზარალი 100 ლარამდეა, დამზიანებელი ადმინისტრაციული წესით ისჯება, მათ კი მინა 150 ლარზე მეტ თანხად შეაფასეს, რათა სასჯელი დაემძიმებინათ. არ იფიქროთ,

ჩემს აშენებულს ვანგრევ და შემდგომ, მის შენებას ხელახლა ვიწყებ

რომ ვამართლებ ხულიგნობას, ბილნისიტყვაობას და მინის ჩამტვრევის ფაქტს, მაგრამ ისიც ხომ უნდა იცოდე, ვის აპატიმრებ? ბესო სუსტი ნებისყოფის რომ ყოფილიყო, ამ ამბავს შეიძლება, მისი ფსიქიკა საბოლოოდ დაენგრია და გაპოროტებულიყო. მადლობა ღმერთს, შინაგანად ძალიან ძლიერი ბიჭია! მე ჩემი შვილებით ვამაყონ!

— თუ იცით, სასჯელის მოხდის შემდეგ რას აპირებს?

— არ ვიცი, ბესო რას აპირებს, მაგრამ ჩემი სურვილია, პოლიტიკას აღარ გაეკაროს. გათავისუფლების შემდეგ ჯერ დაისვენდს და მერე მიხედავს თვეის საქმეს — ტურიზმი და შოუბიზნესი აინტერესებს... მითხრა, — როცა გამოვალ, სულის დასამშვიდებლად მონასტერში წავალო. მინდა, ცოლი მოიყვანოს, მაგრამ არ ვიცი, შეყვარებული ჰყავს თუ არა, მისთვის ეს კითხვა არასდროს დამისვამს.

— ბესო სატელევიზიო პროექტში — „ვეროპარში“ მონასტერობის შემდეგ გახდა პოპულარული. როგორ ფიქრობთ, მან წარმატებას იმიტომ მიაღწია, რომ ჭვიანია, თუ უკანინელ ქალთან ღლაბუცმა გადაწყვიტა მისა ბედი?

— ბესოს წარმატება არა მარტო სექსუალურმა სცენებმა განასირობა, არამედ იმანაც, რომ მას სწორი ტაქტიკა და სტრატეგია ჰქონდა არჩეული. ვიდრე პროექტი დაიწყებოდა, ჩემს შეიძლს ერთადერთი დირექტორი მივეცი: ვინც იქ ითამაშებს, ის შენი კონკურენტი არ არის. შენ ხალხს უნდა ეთამაშო და მათზე მოახდინო ზეგავლენა; ხალხმა უნდა დაგჭიროს მხარი შენი სწორი ტაქტიკის, კაიკაცო-

სელის სიმზის

ბის, საქციელისა და ჩატმულობის გამოცმეთქი. მონაწილებითან ჯიბრ-ში ჩადგომით ბესო ვერაფერს მოიგებდა... რა თქმა უნდა, ჭკვიანი შვილი მყავს!

— ხუთი თვის წინ დააპატიმრეს თქვენ მეორე ვაჟიც. მამისთვის ალბათ, ძალზე მტკიცნეულია, როცა ორვე ვაჟი ციხეში ჰყავს... რამეში საკუთარ თავს ხომ არ ადანაშაულებთ?

— არავითარ შემთხვევაში! მიუხედავად იმისა, რომ ჩემი ერთად არ ვცხოვრობთ, ყოველდღე ერთად ვიყავით. მართალია, ბესო დედასთან იზრდებოდა, მაგრამ ჩემს აგარაზე, „ტუსალვებზე“, ჩემს კონცერტებზე მოდიოდა ხოლმე. მე ვაჟებისთვის ვარ თემო, მეგობარი, ძმაკაცი და არა — მამა. ჩემს შვილებს ერთმანეთთან თბილი ურთიერთობა აქვთ, ერთურთი ისე უყვართ, თითქოს, ერთი დედის შვილები იყვნენ... გოგლა „ალმა-მატერში“, ჟურნალისტიკის ფაქტურულტეტზე სწავლობდა. მას უნივერსიტეტი წელს უნდა დაემთავრებინა და დიპლომზე მუშაობდა. პოდა, უნივერსიტეტიდან დაუკითხავად წამოიდო პროექტორი, რომლის უკან დაბრუნებასაც აპირებდა, მაგრამ... კი, ბატონო, გოგლამ დაუკითხავად წამოიდო კომპიუტერის ნაწილი და მას არ ვამართლებ, მაგრამ ამის გამო არ უნდა დაეჭირათ — ბავშვი დიპლომზე მუშაობდა და პროექტორი ამისთვის სჭირდებოდა. სასამართლოზე სასწავლებლის რექტორი, კურატორი, ლექტორები მოითხოვდნენ, გოგლა ციხეში არ ჩაესვათ, ვინიდან პერსექტიული და ჭკვიანი ბიჭია, ინტელექტუალი, მაგრამ ქურდობისთვის წელიწადნახევარი მაინც მიუსაჯეს. ხომ შეიძლებოდა, გოგლასთვის პირობითი სასჯელი მიეცათ? ბოლოს და ბოლოს, მან დანაშაული აღიარა, მოინანია. როცა გავიგე, თავისუფლების აღვეთა მიუსაჯეს, შოკში ჩავვარდი. მართალია, დიდი პრობლემები მაქვს, მაგრამ თავს არავის არაფერს ვახვევ, რაც მოხდა, მოხდა... სასჯელადსრულების დეპარტამენტთან ერთადერთი სათხოვარი მაქვს: იქნებ, გოგლა „უდოთი“ გამოუშვან. უკვე თხი თვეა, რაც ციხეშია. განცხადება დაეწერე და ვითხოვ, ძმები ერთად მაინც მოათავსონ. ადმინისტრაცია შემპირდა, თხოვნას დაგიკავილებობოთ. ჩემი შვილებისთვის ბედნიერება მხოლოდ პირადი კეთილდღეობით არ განისაზღვრებოდა, ისინი ქვეყნისა და ახლობლების სისარულით ხარბდნენ, მათი ტკივილი სტკიოდათ. ასეთი

ახალგაზრდები ციხეში არ უნდა ისხდნენ.

— ჩარად საუპარში ბრძანეთ, — ბესო გულნატყვანია. კონკრეტულად, რამ განამორიბა მისა გულნატყვანია?

— ალბათ, უყურადღებობამ... ბესოს გვერდში არ დაუდგნენ! დედამისისთვის მაინც დაერევა ვინმეს და მოვითხა. თუმცალა, არა მაქვს უფლება, ვინმეს ვუსაყვედურო.

— ბატონი თემურ, მუსიკოსი ბრძანდებით. თქვენს შემოქმედებით საქმიანობასა და გეგმებზეც გვითხოვთ რაიმე...

— დასარტყამ ინსტრუმენტზე ვუკრავ. ბოლო ათი წელი ბიზნესთან დაკავშირებული სერიოზული პრობლემები მქონდა, რამაც დეპრესიაში ჩამაგდო, თუმცა ყველაფერი დავძლიერ და მდგრამარებობიდან გამოვდი. დავდიოდი და ვუკრავდი ანტალიაში, ევროპის სსვადასსვა ქვეყანაში — ამას შემოქმედებითი დავვრა არ ჰქვია, ეს ჩემთვის შემოსავლის წყარო უფრო იყო. ამ პერიოდში, ოთარ მაღრაძის თხოვნით, ერვნის ჯაზ-ფესტივალში ვმონანილებდი. დროში რომ „ვინვოდით“, ტაქსიში გავაჟეთ პროგრამა — ოთარი მღეროდა, მე ნოტებს ვწერდი. კონცერტმა წარმატებით ჩაიარა... ჩემთვის ჯაზი არა მხოლოდ მუსიკა, არმედ ცხოველების სტილი და თავისუფლებაა, ინსტრუმენტი კი თვითრალიზების საშუალება გახლავთ. მაქვს სერიოზული, არავომერციული პროექტები. ჯაზმენები სულით ყველაზე მდიდრები, მატერიალურად კი, სამწუაროებით გამოვიდი არიან... პოროვანის წარმატებით ჩაიარა... ჩემთვის ჯაზი არა მხოლოდ მუსიკა, არმედ ცხოველების სტილი და თავისუფლებაა, ინსტრუმენტი კი თვითრალიზების საშუალება გახლავთ. მაქვს სერიოზული, არავომერციული პროექტები. ჯაზმენები სულით ყველაზე მდიდრები, მატერიალურად კი, სამწუაროებით გამოვიდი არიან... პოროვანის წარმატებით ვერძი ვარ და შესაბამისად, მიზანდსახული, ამბიციური, მებრძოლი ხასიათის გახლავართ, მებრძოლი ხასიათის გახლავართ,

ბან
დანაშაული
აღიარა,
მოინანია

თუმცა ისიც მჩვევია, რომ ჩემს აშენებულს ვანგრევ და შემდგომ, მის შენებას ხელახლა ვიწყებ. ღმერთმა კარგად მიმყოფოს ჩემი შვილები. მინდა, მათ ნორმალურ ქვეყანაში იცხოვრონ და ბედნიერი მომავალი ჰქონდეთ — აი, ეს არის ჩემი ყველაზე დიდი ცუნება.

რას შესრულა ვაზა მანიამ ბავშვობის წლები

„ყველაზე გელიერ ადამიანად მიმიჩევინ“

თურქე, თონეიჯერობის ასაკში მომძერალი ვაჟა მანია ნაადრევად „დალვინებული“ მოზარდის შთახეჭდილებას ტოვებდა, რადგანაც გართობის ნაცვლად, დროს სწავლასა და საკუთარ თავზე მუშაობაში ატარებდა, რაც ცხადია, მის თანატოლებს არ მოსწონდათ და სშირად, საყვედურობდნენ კიდეც ვაჟამ ჩემთან საუბრისას აღნიშნა, რომ ის ყოფილი მოქიდავეა და რომ არა მუსიკა, ვინ იცის, იქნება, ამ სფეროშიც მოქვეჭა სახელი.

დება ეკავია

— სიტყვა „თინეიჯერი“, პირველ რიგში, ასაკთან, ბავშვობასთან ასოცირდება. პირადად მე, ასაკს თუ არ გავითვალისწინებთ, თინეიჯერი არც ყოფილვარ — არც არავის ფანი ვიყავი და არც იმიჯით გამოვირჩეოდი, თითქოს ნაადრევად „დალვინებული“ გახლდით.

როგორ მოსწავლე იყავი?

— საშუალო დონის, მაგრამ იმიტომ კი არა, რომ ვერ ვსწავლობდი, არამედ ამისთვის დრო არ მქონდა, სხვა რაღაცებით ვიყავი დაგვებული. იმ სკოლაში, სადაც ვსწავლობდი, ისეთი რეჟიმი იყო, რომ გინდოდა თუ არა, უნდა გენწავლა და ამიტომაც, მალე სხვა სკოლაში მომიხდა გადასვლა.

— მარც, რითი იყავი დაგვებული?

— მერვე კლასამდე ჭიდაობაზე დავდიოდი.

— მერვე როგორი მოქიდავე იყავი?

— მართლა წარმატებული მოქიდავე ვიყავი, სხვებს ყოველთვის ვამარცხებდი, კარგი მონაცემები მქონდა, მაგრამ სპორტი ძალიან ბევრ ენერგიას მართმევდა და ისე ვიტვირთებოდი, რომ გაკვეთილების მომზადებას ველარ ვასწრებდი, გამოიწურული ლიმონივით ვიყავი და მხოლოდ ძილზე ვფიქრობდი. სხვათა შორის, ბევრჯერ გამწერია სურვილი, გაკვეთილი მესწავლა, მაგრამ შეიძლება ითქვას, წიგნებზე მეტინებოდა. მერვე ჩემმა მშობლებმა (იმ პერიოდში ცხადია, მათზე ვიყავი დამოკიდებული) გადაწყვიტეს, სპორტს შევსვებოდა...

— დორ გასართობადაც არ გრჩებოდა?

— არც კი მასოვს, იმ პერიოდში როგორ ვერთობოდი. ალბათ, ეზოში ჩავდიოდი და თანატოლებთან ერთად რაღაცას ვთამაშობდი. კოლეჯში ჩაბარების შემდეგ გართობა მართლაც, ძალიან მაკლდა და 4 წლის

— როცა დასასვენებლად მივდივარ, ერთი კვირის მერე თბილისში ჩამოსვლა საშინლად მინდება, მაგრამ თუ სასწავლებლად წავალ, 4 წელს როგორმე გავძლებ, მერე კი აუცილებლად, ახალი იდეებით დავბრუნდები. თუკი იქ რამე სერიოზულს შემომთავაზებენ, უარს არ ვიტყვი, მაგრამ აქაც ხშირად ჩამოვალ — კაცი თუ მოინდომებს, ყველაფერს შეძლებს.

— ჭიდაობის მიტოვების შემდეგ, სწავლას მოუმატე?

— არა, მერე უკვე მუსიკა მართმევდა დროს. მეცხრე კლასში ვიყავი, როცა მუსიკალურ სასწავლებლში ამოვყავი თავი, სადაც ჩემი პედაგოგი ირინე ებრალიძე გახლდათ და მის მოთხოვნებს უყურადღებოდ ვრდავტოვებდი. მოკლედ, იმ პერიოდში მუსიკას ძალიან სერიოზულად მოვკიდე ხელი.

— მეცხრე კლასამდე არავისთან ეშვიდებოდი?

— მშობლები ყოველთვის აღნიშნავდნენ, რომ კარგი სმენა და ხმა მქონდა, მაგრამ მე ეს სფერო დიდად არ მაინტერესებდა. თუმცა, მშობლებს ხათრი ვერ გავუტეხე და მათ ნებას დავყევი — რობერტ ბარძიმაშვილთან, სტუდია „ლახტში“ მივედი, სადაც ტრომბზე ვუკრავდი. მერე ბატონიშვილი რობერტმა ჩამოყალიბა ან-სამბლი, რომელსაც მოგვიანებით „ბარძიმი“ დაერქვა. სწორედ იმ პერიოდში ვიგრძენი, რომ მუსიკა ჩემთვის კველაფერი იყო. მასხოვს, ჯაზ-როკს ვუკრავდით...

— როგორ ფიქრობ, მუსიკას მეორე პროფესია არ სჭირდება?

— ქართველებს მიგვაჩინია, რომ მუსიკოსობით თავს ვერ ვირჩენთ და ამიტომაც, აუცილებლად, სხვა პროფესიაც უნდა გვქონდეს. ვფიქრობ, მუსიკის ყველაზე რთული პროფესია აქვს და იმისათვის, რომ პროფესიონალი გახდე, ამაში დიდი შრომა უნდა ჩადო. შესაბამისად, სხვა პროფესიის ასათვისებლად დრო არც დაგრჩება... როცა მუსიკოსობა გადავწყვიტე, ბევრი დაბრკოლება შემხვდა. მაგალითად, ყველა მეუბნებოდა, რომ ამით თავს ვერ ვირჩენდი და ჯობდა, სხვა რამისთვის მომევიდა ხელი.

— თუმცა, ბევრი ისეთი მუსიკოსიც ვიცი, რომელსაც სხვა პროფესია არა აქვს, მაგრამ ბევრ დაბლომიან ადამიანზე უკეთ ცხოვრობს...

განმავლობაში ამაზე საერთოდ არც მიფიქრია. მუსიკის გამო ყველანაირ გართობაზე ვთქვი უარი, მეგობრებთან ერთად საქიფოდაც არ მივდიოდი და ამის გამო, ძმაკაცებიც ვერ მიგებდნენ.

— გაზე გადგნენ?

— ჰო, მაგრამ მხოლოდ იმიტომ, რომ მე ვიყავი მათგან შორს, მათთვის ვერ ვიცილიდი. ჰოდა, მსაყვედურობდნენ კიდეც — სად დაიკარგე, ერთხელ მაინც გამოჩნდი, რას გადაჰყევი ამ მუსიკას?! ისე, ეს „გადაყოლა“ მსიმოვნებდა, მჯეროდა, რომ ამ სფეროში რაღაცას მივაღწევდი.

— ეტყობა, მიზანდასახული ადამიანი ხარ.

— კი, მიზანდასახული ნამდვილად ვარ, მაგრამ ზოგჯერ, ვზარმაცობ კიდეც (იცინის).

— ახლა რა გაქცს მიზნად დასახული?

— ჩემი ოცნებაა, სწავლა ამერიკაში განვაგრძო და ვიცი, ოდესმე ამასაც შევძლებ!

— და თუკი შანსი მოგვცემა, კართველასაც იქ ანწყობ?

კომპეტენტური ადამიანების მოსაზრებას ყოველთვის ვითვალისწინებ

— მერწმუნე, მუსიკა ისეთი პროფესია, რომელსაც ვერანანირი ფული და კარგი ცხოვრება ვერ შეგიცვლის. ამ საქმიანობით ფულის შოვნაც შეიძლება, მაგრამ მხოლოდ იმ შემთხვევში, თუ ხარისხიან, მაგარ მუსიკას შესთავაზებ მსმენელს. მე არასდროს მიიღიქრია იმაზე, რომ სიმღერით ფული უნდა „მევეთებინა“, მაგრამ ვიცი, თუ ჩემს საქმეს ფრიადზე გავაკეთებ, კარგი შემოსავალი მექნება!

— როგორ ფიქრობ, ბიჭების სწავლა და გაკეთილის მოყვალა ხომ არ „ტეხავს“?

— რა სისულელეა! ბიჭება შეიძლება, გაკეთილიც მოაზადოს და ქუჩაშიც „მაგარი ბიჭის“ სახელი ჰქონდეს; ამაში „გასატები“ არაფერია. პირადად მე, გაკეთილის მოყვალის გამო არავის დავუჩაგრივარ.

— ვინ არიან „დედიკოს ბიჭები“?

— რას ჰქვია „დედიკოს ბიჭი“? მე ასე არავისთვის მიმიმართავს. თუ ადამიანი თავს დაიჩაგრავს და უხამსობისთვის პასუხს არავის მოსთხოვს, ეს მისივე სახმეა — ასეთი ადამიანი „დედიკოს ბიჭი“ კი არა, დაჩაგრული, შეუგნებელი ადამიანია...

— როგორ მოიხსენიებ-დით ადამიანს, რომელიც ვთქვათ, „შატალოზე“ თქვენთან ერთად არ ნამოვიდოდა?

— მას გოიმს დაუგუახებდით. ისე, გამიმართლა, ჩემს კლასში ასეთი გოიმები არ იყვნენ... სხვათა შორის, „შატალოზე“ წასვლა ერთხელ მოვინდომეთ და ისიც, მარცხით დასრულდა — წახევარმა კლასმა გაქცევა მოსწრო, სხვე-

ბი კი დირექტორმა დაგვიჭირა. ჰოდა, ახლა მეც გოიმი ვარ (იცინის)?

— **ახლა სიმართლე უნდა თქვა — „ჯეოსტარში“ მონაწილეობის სურვილი რატომ გაგინდა?**

— ამ პროექტში ჩემი მონაწილეობა მეტობრების დაშინებულმა თხოვნამ განაპირობა. თანაც, მივხვდი, რომ ასეთ კონკურსში „გასვლა“ საჭიროა იმისათვის, რომ წარმატებისკენ თუნდაც ერთი ნაბიჯი გადადგა. მე კი „ჯეოსტარში“ მონაწილეობით მრავალი ნაბიჯის წინ გადადგმის შესაძლებლობა მომცა.

— **შენზე ამბობდნენ, ყველაფერი ჩაწყობილია, მარინას ვაჟასადმი პარადი სიმპათიები აქვს და ცხადია, გამარჯვებას არავის დაუთმობორ...**

— ჰო, ვიცი, თავიდან ყველა იმას იძახდა, ვაჟა გაიმარჯვება, ამაზე ლაპარაკი ზედმეტიაო. გამიხარდებოდა, მათი წინასწარმეტყველება რომ ახდენილიყო, მაგრამ არც ფინალში დამარცხება მწყენია — ყველა დარწმუნდა, რომ ის, რასაც ადრე ამბობდნენ, ბლეფი იყო. მარინა ჩემზე ცუდაც ამბობდა და კარგსაც; მხოლოდ ჩემი ქებით არ შემოიფარგლებოდა, როცა საჭიროდ მიიჩნევდა, მაკრიტიკებდა კიდეც...

— ჰო, მაგრამ ქორები არც ამის მერე შეწყდა. ამბობდნენ: — ეს იმიტომ მოხდა, რომ მიხვდნენ, უსამართლობას არ შევეგუბოდოთ...

— (იცინის) აი, ასეთი რამ კი მართლა არ მსმენია და ახლა ამაზე მეცინება. ფაქტი სახეზეა — დავმარცხდი. ხალხს კი შეუძლია, ის ილაპარაკოს, რაც მოესურვება.

— **თუმცა, ამ პროექტისა და ხალხის ქორაობის წყალობით ძალიან პოპულარული გახდი.**

— და ეს ძალიან მივიღის — მეც სხვა კონკურსანტების მსგავსად გამოვდიოდი, ვმღეროდი... ეტყობა, ქალბატონ მარინას კი არა, ხალხს უურო მოვწონდი. ხომ იცი, ყოველთვის იმას აკრიტიკებენ, ვინც გამორჩეულია. ხალხი, განსაკუთრებით ქართველები, ნიჭიერ ადამიანში ყოველთვის ცუდს ვეძებთ, თითოეულ ჩვენგანში დიდი კრიტიკოსი იმაღლება. მე პირადად, მირჩევნია მაკრიტიკონ, ვიდრე მაქონ.

— **რატომ, ქება განცემს?**

— არა, ქებამ შეიძლება, ადამიანი გაზარდია, კრიტიკა კი ჩემზე დადებითად მოქმედებს, ოღონდ, რათქმა უნდა, ჯანსაღი კრიტიკა. კომპეტენტური ადამიანების მოსაზრებას ყოველთვის ვითვალისწინებ.

— **ანუ ქორი, კრიტიკა არ გაღიძიანებს?**

— შეიძლება, ვიღაცის ნათევამის გამო გული დამწყდეს, ვინერვიულო იმიტომ, რომ ხალხი ჩემზე ცუდად ფიქრობს, მაგრამ გაღიზიანება არ მჩვევია.

— **შენ მითხარი, — ვერძნობ, რომ როგორც შემოქმედი, გავიზარდეო.**

— კი, მაგრამ თავს ჩამოყალიბებულ მომღერლად ნამდვილად არ მივიჩნევ, ჯერ კიდევ ბევრი რამ მაქვს სასწავლი და გასაკეთებელი.

— **სწავლა სიკვდილამდეო, — ამბობენ... გარდა პოპულარობისა, „ჯეოსტარში“ კიდევ რა მოგატანა?**

— შეუბიზნესისკენ მიმავალი გზა გამეხსნა და კონცერტებზეც მეძაბიან. თუმცა, ყველაზე მთავარი იცი, რა არის? — მთელ საქართველოში მცნობებ და მიღიმიან, ყველაგან სიყვარულით მხვდებიან, ჩემ მიმართ დიდ სითბოს გამოხატავნ. ამას წინათ სამეგრელომი, ერთ-ერთ სიფლელში ვიყავი სტუმრად და მოხვედი სუფრასთან, სადაც ჩემთვის უცხო ადამიანები ისხდნენ. ერთმა კაცმა მითხრა: რომ დაფიქრდე, მიხვდები, შენ ყველაზე ბედიერი ადამიანი ხარო. მართლაც, მე ყველაზე ბედიერი ადამიანი ვარ, რადგანაც ხალხის სიყვარულს ყველა კუთხე-კუნ-ჭულში ვერძნობ, თორემ კონცერტზე დამიძახებენ თუ არა, ამას ჩემთვის ძალიან დიდი მნიშვნელობა არა აქვს. თუმცა, ვაღიარია, არებ, ესეც მაგარია.

— **საინტერესოა, მო**

კონცერტზე დამიძახებენ თუ არა, ამას ჩემთვის ძალიან დიდი მნიშვნელობა არა აქვს.

ჭიდავე კაცს ქალის გამო თუ გიჩხუბია? რაიმე სიგიშვ თუ ჩაგიდენა?

— ბევრჯერ მიჩხუბია, მაგრამ ქალის გამო — არც ერთხელ. სიგიშვ ჩამიდენია, თუმცა დაკონკრეტებისა ან თავს შევიკავებ. რაც შეეხება სერენადას, არც არასდროს მიმღერია და არც არავის ვუმღერებ.

— **რატომ, რომანტიკული არ ხარ?**

— პირიქით, ძალიანაც რომანტიკული ვარ, მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ვინმეს ფანჯრის ქვეშ დავდგები. ქალის გამო ყველაფრის გაკეთება შემიძლია, მაგრამ ის ამად უნდა მიღირდეს, არ უნდა მანვალებდეს, წინააღმდეგ შემთხვევაში, თავს დავანებები. ჩემთვის ასეთი წვალება მიუღებელია. იმისათვის, რომ ქალს სიყვარული დავუმტკიცო, მტკიცარში არ გადავსტები, ასეთ სისულელეს არ გავაკეთებ. მერწმუნე, კაცის ასეთი საქციელი მის უგუნურობაზე მეტყველებს. თუ ადამიანს საკუთარი თავი არ გიყვარს, სხვას ვერ შეიყვარებ! სიყვარულის გამოსახატვად სხვა გზაც არსებობს...

— **ცალმხრივად არას-დროს გვყარებია?**

— არასდროს! როცა ადამიანი შემიყვარდება, შევეცდები, მას ეს ვაგრძნობინო, მაგრამ თუ მივხვდები, რომ ჩემი გრძნობა არაფერში სჭირდება, მასთან ურთიერთობას ვწვეტ.

— **და ამას უმტკიცებულოდ აქან?**

— რა თქმა უნდა, არა! შეიძლება ამის გამო რაღაც პერიოდი დავითორუნო კიდეც, მაგრამ დრო ყველაფრის მეურნალია.

— **მართლა სხვანაირი ხარ, ორგინალური...**

— (იცინის) ძალიან ერთგული ვარ და ჩემს შეყვარულს სხვაში არასდროს გავცვლი, მაგრამ როცა ამ ერთგულებას არ მიფასებენ, ურთიერთობას ვწვეტ!

— **ახლა გოგო რომ შემოვიდეს და გითხრას: მიყვარხარ და თუ ჩემს სიყვარულს ხელს ჰერავ, ფანჯრიდან გადატებით, — რას იზამ?**

— ეს სისულელეა! მის სიყვარულში ვერ დავრწმუნდები მანამ, ვიდრე თავადაც არ შემიყვარდება. არ მესმის, ადამიანი, რომელსაც არ იცნობ, რომელთანაც ურთიერთობა არ გქონია, როგორ უნდა შეგიყვარდეს?

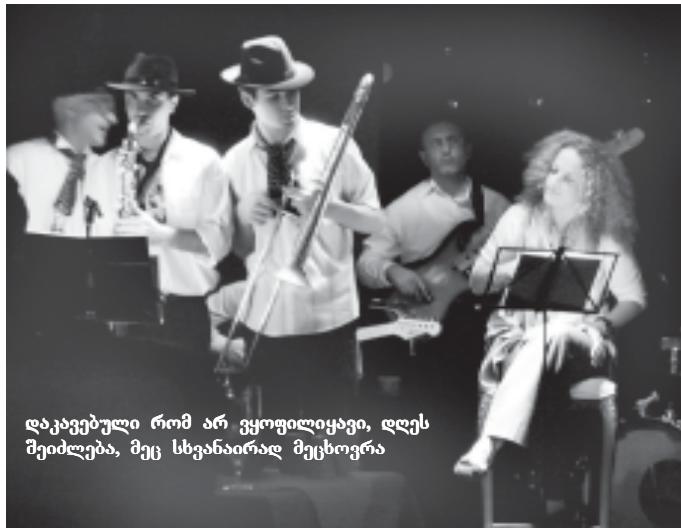
— **მაგრამ ხომ ართან ასეთებიც...**

— (მანყვეტინებს) კი, მაგრამ ასეთებს მხოლოდ ერთი რამ, თუნდაც,

შენი გარეგნობა ან სულაც, პოპულარობა მოსწონთ. როცა ადამიანს უუბნები, მიყვარხარო, ისიც ხომ უნდა იცოდე, როგორი პიროვნებაა?.. ალბათ, იმ გოგოს, რომელიც აქ „შემოგვივარდება“, დავამშვიდებ და უკან გავაპრუნებ.

— **გოგონებმა შენ გამო რომ მისუბონ და ერთმანეთს თმა დააკუტონ, როგორ რეაცია გექნება?**

— მათ ჩეუბში ჩავერევი, მერე კი ორივეს დაველაპარაკები და ვატყვი, — ტყუილად ჩეუბობთ, ჩემი გულის მოგების შანსი არც ერთს არა გაქვთ-მეთქი. თუ გაიგებენ, გაიგებენ, თუ არა და, იჩეუბონ... ძალიან

დაკავებული რომ არ ვყოფილიყავი, დღეს შეიძლება, მეც სხვანაირად მეტოვორი

იყოს შერ რჩეული?

— ძალიან მომწონს ბუნებრივად ქერა გოგონები. კარგია, თუ ჩემს ჩემთვის მწვანე ფერის თვალებიც ექნება, თუმცა, მთავარია, კარგი ადამიანი იყოს და ქერა იქნება თუ შავგვრემანი, რა მნიშვნელობა აქვს?!

— **ცოლის შერთვისას მის პირულების თუ გაითვალისწინებ?**

— თუ გიყვარს, ნებისმიერი პროფესიის ადამიანს მოიყვან ცოლად, მაგრამ რაღაც დოზით, ალბათ, ამასაც გავითვალისწინებ... სურვილი მაქვს, ჩემი რჩეული წარმატებული უურნალისტი იყოს.

— **ან ექმი, არა?**

— (იცინის) არა, ოლონდ ეგ არა, ექიმები არ მიყვარს... თუმცა, არც ისაა გამორიცხული, რომ ქერათმიანი თეთრხალა-თიანი შემიყვარდეს.

— **რას ურჩევ თონეივერებს?**

— თუ ჩემი რჩევა ვინმეს რამეში გამოადგება, ღმერთმა მშვიდობაში მოახმაროს. საერთოდ, ცხოვრებაში, მით უმეტს, პატარა ასაკში ყველას აქვს მომენტი, როცა აცუნდრულებულია...

— **თუმცა, შენ ეს არ გქონა...**

— მე არა, მაგრამ ბევრს აქვს, მეტ-ნაკლებად. დაკავებული რომ არ ვყოფილიყავი, დღეს შეიძლება, მეც სხვანაირად მეცხოვრა. ამ ცხოვრებაში ადამიანს რაიმეს ინტერესი თუ არა აქვს, ძალიან ცოდვაა, ის უზრობისთვისა განწირული. „ავარდინის“ პერიოდი ყველას აქვს და ბევრს სურს „ძველიჭიჭობაც“, რაც, რაღაც დოზით, საჭიროა კიდეც.

— **როსთვისაა საჭირო?**

— იმისათვის, რომ არ დაიჩაგრო, ყველა სფეროში უნდა ერკვეოდე, ცხოვრებაში ცოტ-ცოტა ყველაფერი უნდა გამოცადო. შეიძლება, ქუჩაში არ იცხოვრო, მაგრამ არც დეპილი უნდა იყო, რაღაცები უნდა გესმოდეს. ყველას ვურჩევ, დაისახოს მიზანი და ყველაფერი გააკეთოს იმისათვის, რომ ამ მიზანს მიაღწიოს. მართალია, როცა სწავლობ და მუშაობ, ამით იღლები კიდეც, მაგრამ უშრომელად არაფერი გამოვა. მე ამ ეტაპზე ვტკბები ჩემი მცირე წარმატებით და უფრო დიდი მისაღწევად ბევრს ვშრომობ.

— **დაბოლოს, თუკი შენ ფანები მთხოვენ, — ვაჟას შეგვახვედრეო, მათ შეხვდები?**

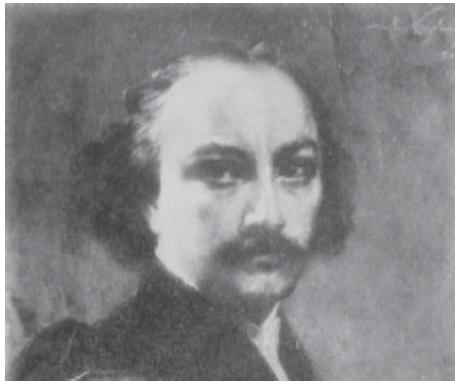
— ფანებს არა, აი გულშემატკიცვრებს კი სიმოვნებით შევხდები.

გიგანტები

ბიბლიუსი — იმპერა, რაც კაპიტანი, ბრაგიდი, წიგნი

ნვეთი პორტი

სწავლა მოსწავლეთა

ისმინჯ, სწავლის მძებნელო! მოჰყევ დავითის მცნებასა, ჯერ მწარე ჭამე; ქვლავ ტბილი, თუ ეძებ გემოვნებასა; თავს სინანული სჯობია ბოლოეამ დანანებასა, – ჭირს მყოფი, ლხინში შესული, შვებად მიითვლი ვნებასა.

დედამ რა შვას ძე, პირველთა ჭირთ ალარ მოიხსენებსა, ძის სიხარულით დაჲქარგავს ილაოს მზგავსთა სენებსა; მაშინ იხარებს მწიდნავი, ოდეს მოისთვლის მტევნებსა, ეგრეთ მოსწავლე სწავლასა რა სრულყოფს, განისვენებსა.

სწავლა სიკვდიმდე შენია, მუდამ შენთანა მყოფელი; მას გეცილების ვერავინ, არ არის გასაყოფელი. სხვას ყველას მახე უგია, თავისა გასაყოფელი; თუ კაცსა ცოდნა არა აქვს, გასტანჯავს წეთისოფელი.

ცოდნა თან დასტევს მცოდნელსა, რაზომსაც დაეტარების, აქვს უხილავი საუნჯე, ხელი არ შაეკარების; არც ცხადით ძალით წაერთომის, არც მალვით მოიპარების, ჭკევა უხმარ არს ბრიყვთათვის, ჭკვა ცოდნით მოიხმარების.

დავითგურამიშვილი

ქართულ სიტყვათა კონკ

შედგენილია
არნოლდ ჩიქობავას რედაქტორობით
1982 წელს გამოცემული
ქართული ენის
განვითარებითი ლექსიკონის
ერთობლივ მიხედვით
შემდგრეობა თემაზე ივანიძი

დასაწყისი ის. „გზა“, №2-21

ბოჭოჭლი — ტოტებინი, ბორჯალ-ლიანი.

ბურინ — მშერი, უგულო ფეტვი (განიავებისას ნიავს მიაქვს ან გვერდზე ცვივა).

ბურტი — ბატის ჭუჭული.

ბურლა (კუთხ.) — იგივეა, რაც თუთა.

ბურტური — უთავბოლო, უჭკუო ლაპარაკი.

ბრაგა — თითქმის წყლის ზედაპირამდე ამომავალი წყალქვეშა კლდე.

ბრანძი — დაფლეთილი, დაკონკილი ტანისამოსი, ძონძები.

ბრე — ბზენარევი მტკვრი.

ბრელო — თივის ნაფშვენი — ბური.

ბრკუტი — აგურის ან ფილების სახით დაპრესილი რამებ მასალა.

ბრნზია რუმ. — ყველი ერთგვარი.

ბრკვ — ღვინის ობა.

ბრონი — სიმწიფეში შესული, შენითლებული (თხილი, კავალი, წაბლი).

ბრძმედი — რკინის მანდიდან თუჯის გამოსაძნობი საგანგებო ღუმელი.

ბრნგალი — იგივეა, რაც ხიწვი.

ბრჯგუ (ძვ.) — ჩლუნგი (ადამიანი).

ბურკო — წყალში გაქნილი ფქვილის წეპო.

ბურკო — მუწუკი.

ბუდეშური — ვაზის ჯიში.

ბუდნა — ლობიოს, კარტიფილის, სიმინდის დასათესად გაკეთებული პატარა ორმო.

ბუდრუგანა — იგივეა, რაც ჯიხური; 2. ფუსფუსა, მოუსვენარი, უთავბოლოდ მოძრავი.

ბუერავაზი — თეთრყურძნიანი ვაზის ჯიში.

გაგრძელება შემდეგ ნომერში

მორიგეობა
ლუსი

„სამართლის მიზანი და მიზანის მიზანი“
მიზანი

**მე, პრეზიდენტი
და
მსოფლიო ჩემპიონი**

დასაწყისი იხ. „გზა“ №2 - 21

სოფული

თბილისში გიორგი დამხვდა. ხმას არ იღებდა, მცე არაფერს ვეკითხებოდი. მთელი გზა ვდუმდით.

როდესაც ვარიანში ახალგაკრული შპალერი, მაქმანიანი ფარდები, საბულდაგულოდ გაწყობილი სუფრა და გიორგის ჩემოდნები დავინახე, ყველაფრს მიეხვდი.

— დღეიდან აქ ვიცხოვრებთ. ხომ გაძლებ? — ჩამხედა მან თვალებში.

— როგორ არა, ხომ იცი, შენი გულისათვის ყველაფერს გავაეთებ, — ვუპასუხე ავტომატურად.

— დედაშენს დაურევე, ჩამოიდეს, — აწვებოდა გიორგი „პირველ ჩვენებას“.

იმისათვის, რომ აღვნერო დედების შეხვედრა, ჯერ დედაჩემზე დაწვრილებით უნდა მოგიყვეთ.

ქერა, ცისფერთვალება, ქათქათა თეთრი და ძალიან ლამაზი მანჩიო განსაკუთრებული იუმორით გამოირჩეოდა. მიუხედავად იმისა, რომ დედამისი, ანუ ბებიაჩემი, სიმაცრითა და ვაჟაცური ხასიათით დარჩა ჩვენს მეხსიერებაში, მანანა მისი სრული ანტიპოდი იყო. ბუნებით ნაზი ხმამალლაც ვერ ლაპარაკობდა. თავისი დინებას მიპყვებოდა და გარშემო მყოფთ გამუდმებით ბევრ სისარულს ჩუქნიდა. მისი დაჯინგით ყოველ ძველ ახალ წელს მე და ჩემი გაუთხოვარი დაქალები მასთან ვხვდე-

ბოდით და ტრადიციისამებრ, რომელიმე აუცილებლად თხოვდებოდა. გაუთხოვრებზე იმინტომ გავამახვილე უშრადება, რომ ქმრები თავიანთ ცოლებს ამდღეს ჩვენთან არ უშვებდნენ იმ მარტივი მიზეზის გამო, რომ უკვე ერთხელ გათხოვილები მეორე წრეზე არ წასულიყვნენ.

მანანას არასოდეს ეზარებოდა ახალ-ახალი რიტუალების მოფიქრება. ერთხელ ზამთარში, როდესაც გარეთ ქვეყანა ინგრეოდა, მე, მარინასა და ქეთის კი დეპრესია გვჭრდა, კარზე ზარი შემოგვესმა. მანანას შემოსვლა და ქარბუქის შემოვარდნა ერთი იყო.

— დევოჩკი, ვესна!

— თქვა ამაყად თეთრ ქვედაკაში გამოწყობილმა მანანამ.

მართლაც კალენდარზე პირველი მარტი იყო.

მანანა ჩემი გოგოების მესაიდულე და სტიმულის მიმცემი იყო. როგორ რთულ ვითარებაშიც უნდა ვყოფილიყავთ, თავისი უტყუარი მეთოდით ოპტიმიზმს გვერდდა და გვამხიარულებდა. მანანას თავისი უმანკო სამყარო ჰქონდა შექმნილი, ამიტომ ხშირად ვერც აცნობიერებდა ჩემს თავს დატრიალებულ უბედურებათა კასკადს.

ჩემი მმა მისთვის იდეალი იყო, მანანასავით კეთილშობილი და მიამიტი ერკელე ხშირად ვერ ხვდებოდა სხვათა ბოროტებას. ამიტომ ეს პრეროგატივა მე მერგი, აპა, ვიღაცას ხომ უნდა ევლო მინაზე?

ერკელი, მაღალი, კეთინცხვირიანი, ნაღდი ჯიგიტი, არც ერთ ქალს არ ტოვებდა გულგრილს.

— დედიკო, როგორ ჰგავხარ შენს ქმას, — ეს იყო მანანას ყველაზე საყვარელი კომბლიმენტი, მე კი ამ დროს სარკეში ვიყურებოდი იმის შიშით, ულვაში ან ცხვირი ხომ არ გამეზარდა-მეოქი.

— ლალიკო, თუ კიდევ გათხოვებას დავაპირებ, აუცილებლად გავაფრთხილებ საქმროს, თან იქმნიოს მემორიალური დაფა, სახელითა და დაბადების წლით, დანარჩენს მერე მი-

ვაწერთ. მე უბრალო კაცს ხომ არ გავუვები, მამაშენიც და თალესიც პროფესორები იყვნენ და შენ ძალიან მეცოდები დაფებზე გამუდმებით მერიაში სირბილისათვის, — წუხდა მანანა საგებით გულწრფელად.

დედა თბილისის იქით, საქართველოში, არსად იყო ნაყოფი. თუ დრო პქონდა, დებთან სოჭში მიდიოდა ან გერმანიაში მეგობრებს სტუმრობდა.

ჩემი დარეკვიდან მეორე დღეს მანანა „ბარბერის“ კუბოკრულ სარაფულში ვარიანი-თბილისის ავტობუსში იჯდა. რა თქმა უნდა, ხუთ წუთში მიიქცია ქალაქიდან ვარიანში მიმავალი კომბოსტორიაბარებული გლეხების კურადღება და რუსულნარევი ქართულით სიამოვნებით უყვებოდა ჩემი და გიორგის ამბავს.

ცოტა ხაში მანანას მთელი სოფელი გიორგის სახლისავენ მოაცილებდა.

მე პამაჭში მზეს ვეფიცხებოდი, როცა მანანა „მაყრით“ სახლს მოადგა. გიორგი დედას შეეგება.

— И все-таки, тебе не подходит деревенский воздух! — митоხრა მანანამ და ეს იყო მისი ყველაზე დიდი ნეგატივი.

გიორგის დედამ, ქალბატონმა ეთერმა და მანანამ დაგვლოცეს და ფოტოების დათვალიერებას შეუდგნენ.

სოფელთან ადაპტაციის პროცესი მძიმედ მიდიოდა. მე კბილებშუა თივის ლეროგარჭობილი ლუარსაბ თათქარიძის დარეკანივით მოახლოებულ სადილზე ვფიქრობდი, როცა ტელევიზორით ჩემი ქველი ნაცნობი თეას დიდი სამმართველოს უფროსად დანიშვნის ამბავი გავიგე. იცის კაცმა პატივისცემა და რას ერჩი? მე — ვარიანში, თეა და მისნაირები — თბილისში. მაგარია!

სოფელში ცხოვრება ქალაქისაგან რადიგალურად განსხვავებულ, სულ სხვა, აუჩქარებელი რიტმით მიდის. საქმე მხოლოდ ხვნა-თესვის ან მოსავლის აღების დროს არის. სოფლის მაღაზიები, ძირითადად, ნისიზე მუშაობენ. ვალს პამიდვრობაზე ან სიმინდობაზე ისტუმრებენ. თავისუფალი დრო, ძირითადად, სმა-ჭამას ეძლენება.

— Ты что делаешь в деревне? — მკითხა ერთხელ ჩემი მდგომარეობით გავირვებულმა მანანამ.

— Я ничего, а Гиорги заряжается, — ვუპასუხე მე.

— Он-то заряжается, а ты разряжается! — და ეს აბსოლუტური სიმართლე იყო!

ცხოვრების ყველაზე მნიშვნელოვან ეტაპებზე, როგორც წესი, ჩემი საუკეთესო მეგობარი, მსოფლიოში უძლიერესი ასტროლოგი მიხეილ ცაგარელი ჩნდებოდა. მისი პროგნოზე

ბი, რჩევები და უბრალოდ, მეგობრული თანადგომა ბევრს ნიშნავდა. ის თითქოს ზურგის ტვინით გრძნობდა ჩემს თავს დატრიალებულ უბედურებას თუ ბედნიერებას და წინასარ

მაფრთხილებდა. შეიძლება ითქვას, მთელი ჩემი ცხოვრება მის ხელის-გულზე იდო. სწორედ მისი რჩევებით ვთრგუნავდი თავში ისეთ მანვე-ერებას, როგორიცაა, შერისმაძიებლობა. გიორგი კანდელაქა კარგად იცოდა ჩემი მეგობრობის ამავავი და ერთხელ მიშა ცაგარელთან შეხვედრა მთხოვა. ამ შეხვედრას მეც ვეს-წრებოდი. მთავარი აზრი, რაც გიორგიმ მიშას ვრცელი პროგნოზიდან გამოიტანა, ეს იყო მისი სოფელთან სიახლოეს აუცილებლობა.

— რაც უფრო ხშირად იქნები შენს კარ-მიდამოში, მით მეტ ენერგიას მიიღებ. აი, ლალი კი კოსმოპო-ლიტია, ის ვუელგან შეიძლება კარგად მოეწყოს, განსაკუთრებით დიდ მეგაპოლისებში.

გავირვებულმა გიორგიმ შემომხედვი. მივწვდი, რომ „კოსმოპოლიტი“ და „მეგაპოლისი“ ესამუშა.

ცაგარელის რჩევით შეიარაღებული გიორგი ქალაქს, პრაქტიკულად, განერიდა.

ჩემთვის ამგვარი ყოფა, რა თქმა უნდა, მძიმე იყო. კურდღლების ფერმა, მდინარეზე თევზაობა და შემოდგომაზე ღვინის დაწურვა ის მცირედი გასართობი დარჩა, რომელსაც სოფელი მთავაზობდა.

გიორგი ხვდებოდა ჩემს ტანჯვას. თუ ევროპული ტურნეების მერე დიდ-

ავტოკოჩჩეტი

ხანს გვიწევდა „ფესვებთან“ ზიარება, თბილისში ჩემს მეგობრებს ურევავდა და ვარიანში ეპატიუებოდა. სოფელს პერიოდულად „ინტელექტი სწყუროდა“ და მაშინ ჩემი სტუმარი ტელეკომპანია „კავკასიის“ დამფუნქციები და უზრალისტები დავით აქუბარდია და წინა ჯანგირაშვილი იყვნენ. „აქუ“ არ მზარდებოდა და სოფლის მოსახლეობას მომავალი რამდენიმე თვის პოლიტიკურ პროგნოზს აწვდიდა. თუ სოფელს ჯაზური ჰანგები აინტერესებდა, მაიც ბარათაშვილს ვეპატიუებოდით, თუ ფეხბურთის ჩემპიონატი მძინარებდა, სპორტულ კომენტატორს დავით მინაშვილს, თუ ეკონომიკის პრობლემებზე მუსაიფი დრო იყო, გია მაისაშვილს, თუ ხელოვნებასთან ზიარება გვინდოდა, მანანა კოზაკოვას და ასე... დამსახურებისა და სტაჟის მიხედვით. ნეტავ ახლა რით ერთობინ?

იმ დღეს ცირა ლაპაურის, დათო მინაშვილისა და მანანა კოზაკოვას ჯერი იყო. მონატრებული მეგობრები ქალაქურ ჭირებს მიყვებოდნენ. მეც ხარპად ვიწოდი გაგონილს.

გიორგიმ მდინარეზე წაგვიყვანა, შინ კი დედამისი და მეზობლები სუჟრას შლიდენ.

ისე მოხდა, რომ მანქანიდან პირველი გადმოვედი და პირდაპირ სახლში შევვარდი. მდინარეზე მოზრდილმა კოლომ მიყბინა და სპირტის წასმას ვაპირებდი. ნეტავ იმ კოლოს წაკბენ...

გიორგის შინ უზარმაზარი კავკასიური წაგაზი პყავდა. გიორგის დედა მეზობლებთან გადასულიყო, აშვებული სიმბა არხეინად დასეირნობდა ოთახებში. როგორც ჩანს, ჩემი ჩერარი წაბიჯები მტრულ წიშნად შეაფასა, მეცა და კედელზე ამაყუდა.

— სუკა! — ვყვიროდი და რაც ძალა და ლონე მქონდა გაბრაზებულ ძალლს ვიგერიებდი. „ვეფხი და მოყმის“ მსგავსად, ჩემი შერკინება შეუდარებელი სანახაობა იყო. ყვირილზე შემოსულმა გიორგიმ გავვირვებისაგან, — ლალი, რას შერებიო! — მე მიყვირა. თუმც მალე აზრზე მოვიდა და ჩემს დახსნას შეეცადა. მე უკვე ერთი რაუნდი მოგებული მქონდა და ახლა აზარტში შესული აქეთ ვაქეზებდი ძაღლს.

— ჰა, მოერიე ქალს? მაგარი კავკასიერი ხარ!

ამ სიტყვების პასუხად სიმბამ ეშვები მარცხენა მეერდზე გამკრა.

გიორგიმ, როგორც იქნა, გაგვაშველა. ჩემი ქალაქები მეგობრები გაგიუებული უყურებდნენ ამ შერკინებას.

— ნამდვილი გლადიატორი ხარ! — მითხრა დათომ.

— სისხლი, — იყვირა ცირამ და

მხოლოდ მაშინ მივხვდი, რომ სიმბამ კარგა მაგრად ჩამავლო.

— სასწრაფოდ საავადმყოფოში! — გასცა განკარგულება მანანამ.

— „ფარით ან ფარზე“, — ვტუმ-რობდი მე ლონემიდილი და გამარჯვებული ვტოვებდი „ბრძოლის ველს“.

გიორგი ფერნასული იდგა.

გორის საავადმყოფო სეირს უყურებდა. საპორტაციოში გიორგი თავზე მადგა და წყლიანი თვალებით მამხნევებდა. ექიმი ჭრილობას მიმუშვებდა.

— სამწუხაროდ, გორში ცოფის სანინაალმდებო ვაქცინა არ არის, ხვალვე უნდა ჩაიტაროთ აცრა.

საბრალო ცირამ, დათომ და მანანამ ამხელა გზა გორის საავადმყოფოში მოსახვედრად გამოიარეს...

მეორე დღეს, გარდა ვაქცინაციისა, მამაჩემის დაუინტებული მოთხოვნით მის მეგობარ ონეილოგთან, გია ციხისელთან წავედით.

— Ты с этим не шути! — მითხრა ვიქტორმა მკაცრად.

ბატონშა გიამ ყურადღებით გამსინჯა და დაგვამშვიდა, რომ ნაკანრი ზედაპირულია და აბსოლუტურად უწევებული.

— ისე, ეტყობა, არაფრის დაშავება არ უნდოდა, თორებ ნამდვილად ასე ადვილად ვერ გადარჩებოდი, მოგაჭამდა, — მითხრა გიამ.

— ჰო, მოეწონა და გაეთამაშა, — გაეცინა ვიქტორს.

კაბინეტიდან გამოსულს გამახსენდა, რომ ფული არ გადაგვიხდია.

— Папа, დენეგ?

— Ты что, с ума сошла, такую грудь трогал, пусть сам платит! ვტუმრობ, ბავშვობის ძმაკაცია, რა ფული, რის ფული? მამაჩემი, როგორც ყოველთვის, ყველაფრისაგან შოუს აწყობდა.

შინ დაბრუნებული გიორგი ძალიან გაუწყრა საბრალო სიმბას. ძალლმა ინერვიულა, ჭამა შეწყვიტა და ცოტა ხანში მოკვდა.

— ძალი უნდა ამეცრა, ძალლი, ლალი კი არა! — ხურობდა, ნაღვლიანი გიორგი. — აბა, ეს ციმბირული ამტანი ჯიშისა! იმან კი ვერ გაუძლო...

ორი კვირის შემდეგ გიორგი და მე უწევებაში გასაფრენად ვემზადებოდით, რომ უცცრად ადრეულმა ზარმა ვიქტორის უცაბები გარდაცალების ამბავი მამცნო. თალესი 57 ნლის წავიდა, ახლა 57 ნლის ვიქტორმაც დამტოვა.

„По закону подлости, — ეს იყო პირველი, რაც ეგოისტურად თავში მომივიდა, — ძლიეს ავანევე ურთიერთობა, ძლიეს დამტეგბის შეიყვარეს და ახლა წავიდა“, — მოვთქვამდი მე.

სასაფლაოზე, გამომშვიდობების დროს, ცრემლი არ გადმომდიოდა, — მამა მართალი იყო, მე ის თაღე-სივით ვერ დავიტირე...

* * *

2004 წელს ცხინვალში მორიგ სამხედრო ავანტიურას უამრავი ქართველი შეენირა. გიორგის სასტუმრო სამხედრო ბაზას დაემსგავსა.

— სიყვარულო, ნახე, შვეულმფრენების ბაზრობა გავხსენი, — იცინოდა გიორგი და სასტუმროს ეზოში საფრენ აპარატებზე მიმითითებდა.

რამდენიმე დღეში პირობითი საზღვრიდან ოსებმა 50 შეიარაღებული სამხედრო პირი გაიტაცეს და რაც ცველაზე დამამცირებელია, დატყვევებულები არა სამხედრო პირებს, არამედ მშობლებს გამოატანეს. ისედაც ნანამებ ბიჭებს სამართლდამცავებმა გიორგის კრივის დარბაზში სცემეს, მთელი ღამე გვესმოდა მათი ზღუქუნი. შველა არსაიდან ჩანდა.

ამასობაში ხალხმა ამოყვინთა „ვარდისფერი“ ერიცორიიდან. საპროტესტო მუხტი მატულობდა და „აქტუალური ტელევიზიაც ნელ-ნელა რეიტინგული გახდა. იმისათვის, რომ კვალიფიკაცია არ დამევარგა, სოფლიდან ჩამოსული „კავკასიაში“ ვიზუანდი გულსა და ენს.

ქვეყანაში ქაოსი დატრიალდა, ქუჩებში ერთმეორის მიყოლებით ჩაცხრილეს არაერთი ახალგაზრდა, უნივერსიტეტი კარელებმა დაიკავეს, პროტესტის გამომხატველი ყველა ლექტორი გაათავისუფლეს. რა თქმა უნდა, რეპრესიას ვერც მე გადაურჩი. გიორგის კრივის ფედერაცია დაატოვებინეს. ამიერიდან სპორტულ ფედერაციებს ნაციონალები ხელმძღვანელობდნენ. გასაყიდი აღარაფერი მქონდა, ამიტომ სახლს მივადექი. ასე მძიმედ მოპოვებულს ასე ადვილად ვთმობდი, მაგრამ რა მექნა?

გიორგი ვერის ბაზში კრივის სასახლეს აშენებდა, მიუხედავად უსახსრობისა, რაღაცას მაინც ხლაფორთობდა. ერთ მშვენიერ დღეს სარდაფის გამოთხრა დაიწყო.

— რას შვრები, გიორგი, რა დროს ეგ არის? — ვუთხარი მე.

გიორგიმ ნაიყრუა.

მთელი დღე მშენებლობას ვადექი თავზე. როგორც აღმოჩნდა, ამ შენობის 12% ჩემს ვერელ კლასელებს ეკუთვნოდათ.

ეს შენ ჩენი საჩუქარი, — მითხრა ბავშვობის მეგობარმა „ჯონჯოლამ“, — იბედნიერ. მეტი რომ მქონდეს, მეტს გაჩუქებდი.

კანდელას ძალიან ახარებდა ეს

გადაწყვეტილება, — ჩემი და შენი რამ გაყორ, — იმეორებდა ხშირად.

მთელი სახსრები მშენებლობაზე მიდიოდა, ჩემი ნაულის ქურქიც და მგონის ნაჩუქარი საფირონისთვლიანი ბეჭედიც დარბაზის კედლებს ჩავატანე.

— რა მოხდა, მთავარია, ერთად ვართ! — მასხენებდა გიორგი, როგორც კი მოღუშულს დამინახავდა.

ზამთარს მე, გიორგი და ნახევარი ვარიანი ჩემს სახლში ვატარებდით.

დახურდავებული სამსართულიანი ვებისის სახლის ფული ჩვენს კვებას, ბენზინსა და ტელეფონების ანგარიშების შევსებას ხმარდებოდა.

მიუხედავად იმისა, რომ უზარმაზარი სახლიდან მხოლოდ ოთხი ოთხის ფული დამრჩა, მაინც გიორგის დავკითხე, სად მეყიდა ბინა.

— ცენტრში, — იყო გიორგის სრულიად გაუგებარი პასუხი.

ჩემი უმცროსი სამი წლის ვაჟიშვილი საბოლოოდ გიორგის ოპოზიციად ჩამოყალიბდა, რადგან არც ვარიანი მოსწონდა და არც თავად გიორგი.

— ცენტრს, ალბათ, ვარიანდან ანგარიშობს, — თქვა ჩლიფინით პატარამ.

გიორგის სიმწრის ოფლმა დაასხა.

უჭირდა ბიჭთან საერთო ენის გამონახვა, არც ბიჭი ეძებდა სიტყვებს...

— არაფერია, აი, ავაშენებ ვერაზე კიდევ სამ სართულს, გადაყილთ ჩემთან და მერე რომელიმე ნაწილს მოგცემ ბიზნესისათვის, — მანუგებდებდა გიორგი.

მცე მჯეროდა.

— ნახირში თუ არა ხარ, ჩართე ტელევიზორი, — მომესმა ქეთის მონატრებული ხმა.

— რა ხდება, რო? — გოგოების „შპილებზე“ აღარ ვრეაგირებდი.

— რა და სალომე ზურაბიშვილი მართავს ბრიფინგს და შენზე ამბობს, არ ნავა ეგ ელჩად მოსკოვში!

საოცარია, საგარეო საქმეთა მინისტრი კატეგორიულად უარყოფდა ჩემს კანდიდატურას, ამავე დროს კი HTB-ზე სიუჟეტი გადიოდა, სადაც ჩემს ავარგიანობას არჩევდნენ...

მოსკოვში საგანგებო და სრულუფლებიან ელჩად ერთი უცოდინარი, ზარმაცი და უნიათო ბიჭი გაუშვეს.

მოგვიანებით მიტინგზე გაცნობილმა ქალბატონმა სალომემ მითხრა, რომ ეს ამბავი მას უხეშად მიახალეს და ცხადია, მანაც, როგორც შეურაცხოფილმა მინისტრმა, დამბლოვა, თანაც სულ არ მიცნობდა! ხანდახან რა დასანანია, რომ დროს უკან ვერ დააპრუნებ!

მე ამასობაში რუსულენოვანი შურნალი „დომინო“ დავარსე, რითაც ვცდილობდი არაქართველი მოსახლეობისათვის პოლიტიკური ამბები გამეცნო, ჩემთვის კი სასიცოცხლო ფუნქცია მომზნიჭებინა. ამასობაში ჩემში ნაწილ-ნაწილ რაღაც კვდებოდა, მაგრამ ამაში თავსაც ვერ ვუტყდებოდი. თანაც ბევრმა უკვე გამრიყა...

2006 ლეის უას ციხეაიდან

ბავშვობიდან არ მიყვარს არც ზაფული და არც შაბათ-კვირა. ვერ ვიტან, როდესაც ჩემი ქალაქი ცარიელდება, დარაბები იხურება და ქუჩებშიც ჩვეული სმაური აღარ ისმის. ამიტომ უქმე დღებში გავურბივარ ქალაქს, რომ დაბრუნებულს კვლავ ახმაურებული და აურიამულებული დამხსევდეს.

კვირაობით ვცდილობ, არ დავიტვირთო მასმედიით, რათა ახალ კვირას უფრო დასვენებული თვალით შევძლო მოვლენების აღემა, იმ მოვლენების, რომლებიც ჩემი ქვეყნის ბედს გადაწყვეტს, რადგან სწორედ ახლა იბადება საქართველოს ახალი ისტორია. არ ვიცი, ეს კარგია თუ ცუდი, მაგრამ ხშირად ვფიქრობ: რაღაც ჩემს თაობას ერგო ამდენი განსაცდელი? 9 აპრილი, ომები, ომები, ომები... და უსამართლობა.

ალბათ, ესეც გამოცდაა, რაღაც უფრო მნიშვნელოვანის წინ. იქნება ამ უსამართლობაში, ტყუილსა და ფარისევლობაში იბადება სიმართლე. ის სიმართლე, რომელიც ერთადერთი იქნება.

ამასობაში ვუახლოვდები ჩემს ქალაქს, — ისევ გადათხრილი გზები, ისევ დიმპიტაური დიღმის დუქნებში, ისევ უპატრონო ბავშვები გადასასვლელებზე და უსიცოცხლო შადრევნები. ალბათ, მათაც შესცივდათ, დღეს ხომ საშინელი ქარი ქროდა.

ქარი ყოველთვის შფოთვას იწვევს ჩემში. არა, დაწყნარებული და უშფოთველი არასდროს ვყოფილვარ, მაგრამ ქარი სულ სხვაა... კიდევ ერთი აზუზუნება და ჩემს ჩანთაში ტელეფონის წყრიალი ერთია. თხუთმეტიოდე წუთში ვუერთდები ჩემს მეგობრებს ერთ-ერთ ქალაქურ რესტორანში.

...და ისევ ჩვეული სადღეგრძელოები ცვლის ერთმანეთს. დედმამიშვილები, მშობლები, წასულები, ახალდაბადებულები, სამშობლო... და როგორც არასდროს, მე ეს ყველაფერი მსიამოვნებს. არა, სულაც არ არის ბახუსის ბრალი. უბრალოდ, ჩემს ქალაქში ისე წვეთ-წვეთ ქრება ტრადიციაც, წეს-ჩემულებაც და ადათიც, რომ ყოველი ქართული ტრადიციით ნაცხოვრები დღე ბედნიერება. აბა, ამ ახალი უნარ-ჩემებით სად წავალო და სად მოვხვდებით? ამაზე პასუხი, ალბათ, მხოლოდ მათ ავტორებს აქვთ და არა მგრინა, მე და ჩემნაირებს გვაკმაყოფილებდეს. ჰო, სამშობლოზე შევჩერდი. გაუმარჯოს! ოლონდ როგორ? რამდენი „უ“ უნდა დაერთოს ნინ? უსამაბაბლოდ, უაფსაზეთოდ, ურნმუნოდ... კიდევ რამდენი „უ“, „უ“, „უ“? და რატომ ურნმუნოდ? იმიტომ, რომ ციხის საკენტშიც კი იელოვა შედის. უსუსურებს ანამებენ, სანთელი ალარ ინთება. აი, ამიტომ.

ტყუილად არ მითქვამს, ქარი შფოთვას მგვრის-მეტქი. ვერ ვიტან, როდესაც სამახაბლოში მოახლოებულ არჩენებს აქ მხარს უჭერენ, სად ხართ, ხალხო? ვის ემსახურებით? არ იცით, რომ აუღიარებელი რესპუბლიკის არჩევნებში მონაბილეობა აღიარების ტოლფასია? წუთუ ლირს ამაში აღვაბული ფული და სხვა ქვეყნის სპეცსამსახურების მონობა საქვეყნოდ თავის მოჭრად? დღეს ხომ არ მთავრდება ცხოვრება? მით უმეტეს, როცა დაკარგულ ტერიტორიიებზე, პრაქტიკულად, უარი ვთქვით.

ვერ ვიტან, როცა ბუნებრივ აირ-სა და ელექტრონური ტყუილებით გვჭყებენ და მაღლად ისევ რუსეთშე გვყიდან. ვერ ვიტან, როცა ნატოთი, როგორც სატყუარათი, ისე გვატყუებენ, გირგვლიანისა და რობაქიძის მკვლელები კი ისევ ქუჩაში დასეირნობენ.

ვერ ვიტან მლიქენებლობას, სიაფიდობასა და არაუცობას! უკვე მე-9 დღეა კოკო გამსახურდია პოლიტიკური.

ავტოკორტეზი

პატიმართა საქმის გადასინჯვის მოტივით შიმშილობს. ეს მისი პირველი შიმშილობაა. არავინ აკითხაეს და არც არავის ახსოებს. ახლავე მივდივარ და ვეუბნები, რომ შეწყვიტოს ეს უაზრობა! ქვეყანას ძალაგამოცლილი კი არა, საღ-სალამათი ხალხი სჭირდება! ვერ ვიტან გულგრილობას. იმდენ რამეს ვერ ვიტან, ან მართლა ძალშე ცუდად არის ქვეყნის საქმე, ან მე მაქვს ნევროზი. ჰოდა, შაბათია და წავდი ქალაქგარეთ დასასვენებლად...

პალასა

პოსტრევოლუციურ რეპრესიებს ერთიმეორის მიყოლებით ენირებოდნენ მიშა სააკაშვილის ბავშვობის მეგობრები. პრეზიდენტის ყველაზე დიდი შეცდომა ის იყო, რომ თავს „ნაციონალების“ პრეზიდენტად აღიქვამდა და არა სრულიად საქართველოსი. არც წუკრი იყო „ნაციონალების“ მეხოტებთა რიცხვში, ოდესადაც ბავშვობის მეგობრები მწვავდა დაუბირისპირდნენ ერთმანეთს. ბევრი ჩემი სკოლელი საზღვარგარეთ გაიქცა, ბევრიც დაიჭირეს. წუკრი ამდენი ნერვიულობისაგან გულის უკმარისობით გარდაიცვალა. მიშა არ მოსულა, გიორგიმ კი დაკრძალვაზე არ გამიშვა!

ქნელია იმის აღწერა, რას განიცდიდა სანდრო, რომელიც წუკრის ძმდ უფრო აღიქვამდა, ვიდრე მამად. 38 წლის ახალგაზრდა კაცმა სანდროს ხელში დალია სული, მე კი საბოლოოდ გამიწყდა ბავშვობასთან დამაკავშირებელი უხილავი ძაფი. ისეთი შეგრძნება მქონდა, რომ ახლა მეც ისეთივე უთვისტომო და უფესო ვიყავი, როგორიც ბევრი სხვა.

თითქოს უფალმა არ გვაკმარა განსაცდელი, — ამ ამბიდან ერთ კვირაში უმწვავესი პერიტონიტით სასწრაფოდ მოსკოვში გადამაფრინებს. სანდროს ახალმიღებულ ტრაგმას მეც დავემატე და ეს ყველაფერი ერთოვეს, წყვული 2006 წლის მარტში ხდებოდა.

მოსკოველი ექიმები იმედს არ იძლეოდნენ. ოპერაციის დროს კანდელავი დაჭრილი ცხოველივით ებეტებოდა კედლებს. ნაკუოზიდან გამოსულს თავზე მადგა და მედპერსონალს არ მაკარებდა.

— ქამ! — სამი კვირის გამავლობაში გიორგი საავადმყოფოდან არ გასულა. დედაჩემი მხოლოდ მოგვიანებით ჩამოვიდა, — რუსეთთან სავიზო რეეგის გამო უფრო ადრე ვერაფერი მოახერხა. ღვთის მადლით, მე და გიორგის ერთნლიანი ვიზები გვჭინდა, ორი საათის დაგვიანებაც კი ჩემს ბედს სულ სხვაგვარად გადაწყვეტდა.

თბილისში ჩამოსვლისთანავე, გიორგი ისევ მშენებლობას მიუპრუნდა. რეაბილიტაციის შემდეგ, ვცდილობდი ის, საკუთარ მომავალზე გამეცეთებინა კონცენტრაცია, ამიტომ ბიზნესის წამოწყება გადავწყვიტე. სანდროს მამა ალარ ჰყავდა, გიორგის მამას გავშორდი და ახლა მთელი პასუხისმგებლობა მე მეკისრებოდა.

ძალა მოვიკრიბე და კანდელაკს დაველაბარავე:

— გასაგებია, რომ მშენებლობის აზარტში ხარ შესული, მაგრამ ჩემი წლები გარბის, თუ ახლა რამე არ გავაკეთე, მერე გვიანი იქნება. შენ დამპირდი, რამე ბიზნესს დაგაწყებინები გარბის, შენ არა დაგიჭირეს, ვერის შენობაში წილში არავინ რომ არ ჩაგიჯდა და არც მერიამ დაგინგრია, მგრინი, წვლილი მეც მიმიძლვის. იქნებ მოიფიქრო და საერთო საქმე დავწინ-ყოთ. მე გასაყიდი ალარაფერი მაქვს, კარიერამ დაყვინთა, შენ ამასობაში ვერის ცონტრში იმპერია წამოჭიმე, როგორ მოვიქცეთ?

— ჩემ წუკრილობითი შეთანხმება არაფერზე გვქონია. მე მინდა ჩემი შვილები ქალაქში ცხოვრობდნენ და თავში ავარდნილ თბილისელებზე მეტი ფული ჰქონდეთ, — ის ვერა-სოდეს იტანდა თბილისელებს.

ამ სიტყვებმა გამაოგნა, მაგრამ მთავარი სიურპრიზი წინ მელოდა.

— ჩემი ჟენტაუზი მთავრდება, შეგვიძლია, გადავიდეთ, ოლონდ ერთი პირობით, უმცროსს ბიჭი მამამისთან გაუშვი, ჰო, სიყვარულ?

— გაეთრიო ჩემი სახლიდან! — უყვილე გიორგის...

...იმ ღამეს ტაქსით უკვე სადაბლოსკენ მივეროდი, რომ სოჭში, ნათლიაჩემთან ცოტაოდენი შევება მეგრძნი. ცხოვრებაში პირველად დავწრევ და ვთქვა, მიშველეთ-მეტქი. სომხეთის საზღვარზე მისი მეგობრები მელოდებოდნენ.

მეორე დღეს გიორგიმ ჩემი გამგზავრების ამბავი გაზეობებიდან შეიტყო.

— რა, ღალი სოჭშია? — იყითხა გავივივულმა გიორგის დედამ.

— რას ამბობ, დედა, სადა აქვს ფული? ცოტა ვიკამათეთ და, ალბათ, ეს ჩემს გასაბრაზებლად დაანერინინა, ხომ იცი უურნალისტების ამბავი?

— გიორგიმ ჯერ კიდევ არ იცოდა, რომ ჩემთვის შელახული თავმოყვარების და შეიძლება ნათქვამი აუგი ქვეყნაში და უკველაზე დიდი შეურაცხებულოფა იყო და მიუხედავად იმისა, რომ გიორგის იჯახი, კარიერა, ფინანსები და საუკეთესო წლები შევწირე, ამას მინც არ გაბატიტდი.

გაგრძელება შემდეგ ნომერში

ინტერვიუ მიცვალებულთან

დასაწყისი იხ. „გზა“ №21

რუსული ბერიძე

საქმეოძალებული ლაშა ახალგამომცხვარი ლიდერების ნარსულის სკრუპულობულ შესწავლას შეუდგა. ამისთვის მარტო სხვადასხვა არქივში ქვევა კი არა, რამდენჯერმე იმ დახურული ინფორმაციით სარგებლობაც დასტირდა, რომელიც სამართალდამცავ ორგანოებში აქა-იქ კიდევ შემორჩენილი საკუთარი „აგნტურის ქსელიდან“ მიიღო. ამას თითქმის ყველა სხვა სფეროში ასევე პირადი ნაცნობობის წყალობით მოძიებული ცნობებიც დაუმატა და, საპოლო ჯამში, მის ხელში დღევანდელი „ერის მამების“ ცხოვრებიდან არაერთმა ისეთმა საჩითირო ფაქტმა მოიყარა თავი, რისი დავიწყებაც თავად ალბათ, სამუდამოდაც კი სურდათ.

გაირკვა, რომ ზოგიერთი მათგანი ნარსულში ფსიქიატრიულ კლინიკებშიც კი მეურნალობდა, სხვები კანონთან იყვნენ მწყრალად, ზოგი ნარკოტიკების აქტიური მომხმარებელი იყო, ზოგიც უბრალოდ ამა თუ იმ საეჭვო ნარმომავლობის არასამთავრობო ორგანიზაციების წიალიდან გამოსულიყო. ასე რომ, მთელი ეს ახალი გვარ-სახელებისა და სახეების თითქოსდა იდეალური ნაკრები, ტელევიზორების ეკრანებიდან რომ აღარ ჩამოდიოდა, სინამდვილეში საქმიანოდ ჭრელი და ფრიად საეჭვოც გახდებათ.

ხალხს რომ თავისი ახალგამომცხვარი გმირების ცხოვრების შესახებ თუნდაც სულ ოდნავ მეტი სცოდნოდა, საეჭვოა, არჩევნებზე მათ ხმების ასეთი რაოდენობა მიეღოთ. ჰოდა, ლაშა ლაფაური აბა, რის ლაშა ლაფაური იქნებოდა, თავისი რომ

მოქალა და ახალი ხელისუფლების პირობებშიც ადამიანებისთვის სიმართლე არ ეთქვა. ამის გამო უწინდებურად ხშირად ემუქრებოდნენ, ერთი - ორჯერ ცხვირ-პირიც ამოუნაყეს, მაგრამ თავისის მაინც არ იშლიდა. აკი გოგი გელოვანმაც, თავის დროზე, სწორედ ასეთი დაუმორჩილებლობისა და სიჯიუტისთვის არ მიიჩვია სამუშაოდ ახალ ტელეკომპანიაში და თავად კომპანიასაც სახელი — „სპექტრი“ — მისი რჩევით არ დაარქვა?..

გადადგომასთან შეგუებულ გოგი გელოვანსაც კი ძალიან გაუკვირდა, როცა დირექტორთა საბჭომ მის გადადგომასა და ახალი გნერალური დირექტორის დანიშნის საკითხესაც ხმების აპოლუტური უმრავლესობით დაუჭირა მხარი. ახალი შეფის — ვინმე დავით რონდელის შესახებ ტელევიზიის კოლექტივმა მხოლოდ ის შეიტყო, რომ ის ოდესალაც, სულ მცირე ხნით, ტელეოპერატორის თანაშემნედ მუშაობდა. ტელევიზიასთან მისი სხვა, უფრო ხელშესახები კავშირების შესახებ (თუ მსგავსი რამ ბუნებაში საერთოდ არსებობდა) არავინ არაფერი იცოდა...

მოსაწევად გამოყოფილ კუთხეში მდგარი ლაშა ფილფანი და მისი ორი კოლეგა ჭრები ბოლს უხალისოდ უშვებდნენ და ტელევიზიის მომავალზე კიდევ უფრო უხალისოდ ბჭობდნენ.

— გაგვრეკავნ, ამას ლაპარაკი აღარ უნდა! — კომპანიის უურნალისტთა უმეტესობის ბედი უკვე ბოლომდე გადაწყვეტილად მიაჩნდა სპორტული რედაქციის რედაქტორ გიო მხეიძეს. — ჩვენს ადგილებზე კი ხალხს თუნდაც პირდაპირ ქუჩიდან მოიყვანენ. ახლა კენჭიც რომ

ჩამოაგდო, პირდაპირ უმუშევარ ურნალისტი დაცეცია.

— ნეტავ, შენ მაინც არ იშლიდე ტყუილად ნერვებს! — ნათია კილასონიამ გიოს ხელი აუქნია. — ვინმე თამაშს მოიგებს, იტყვი, მოიგოო, წააგებს — წააგოო. სპორტი ყველას ხელში სპორტი იქნება...

— და ამას საინფორმაციოს შეფი მეუბნება? — თავი უკმაყოფილოდ გადააჭნია გიომ. — არა, ძმებო, თქვენი არ ვიცი და მე კი დროზე უნდა გავასწორო!

— თუ კაი საქმეზე მიდიხარ, ჩვენც წაგვიყვანე! — სიტყვა „დააწია“ გიოს ლაშამ.

— კარგი რა, ლაშა, — შენ კიდევ გეუშმრება?

— აბა, ნინასწარ დავიხოვოთ ლოყები? — ლაშას მხარი აუპა ნათიამაც. — იქნებ, მარტო შენ კი არა, ჩვენც კი გამოვძრეთ. ეგეოები გვინახავს და გადაგვიტანია?

— გამოძრომით შეიძლება, მართლა გამოვძრეთ, მაგრამ სად შევძრებით, ისაა საკითხავი... — კოლოფიდან ახალი სიგარეტი ამოიღო ლაშამ.

— ტყუილად არ მოუკიდო! — შორიდანვე დაუძახა მას დერეფანში გამოჩენილმა ოპერატორმა კახა უდენტმა. — ლიკა გეძებს და ახლავე მასთან უნდა ახვიდე!

— კარგი, ერთი!.. დავიჯერო, უკვე ასე მოვენატრე? — კბილი გაკვრა გენერალური დირექტორის პრანჭია პირად მდივანს ლაშამ.

— ლიკა არა, ახალ გენერალურს მონატრებიხარ, — „გახაზარა“ ლაშა კახამ, — სასწრაფოდ მომიქებნეთომ...

— დაიწყო... — ნათიამ თვალები ჭრები ნაზად აღაპყრო.

— წავედი, — სიგარეტი ურნაში დანანგებით მოისროლა ლაშამ.

— ახალ შეფთან ბლოკნოტის გარეშე როგორ მიდიხარ? რა იცი, რა ბრძნული აზრები დააფრენვიოს და არ უნდა ჩაიწერო? — წაუსისინა ნათიამ და ლაშას საკუთარი ბლოკნოტი მიაჩინა.

გენერალური დირექტორის კაბინეტთან მისულ ლაშას პირველი სიახლე მისაღებში შესასვლელ კართანვე დახვდა. კარის გვერდით გამოკრულ ფირნიშზე გოგი გელოვანის ნაცვლად უკვე ახალი შეფის გვარ-სახელი გამოეჭიმათ. „ოპერატიულობაც ამას ჰქვია“, — ბოლმიანად გაეღიმა ლაშას და კარი ჯიქურ შეაღო.

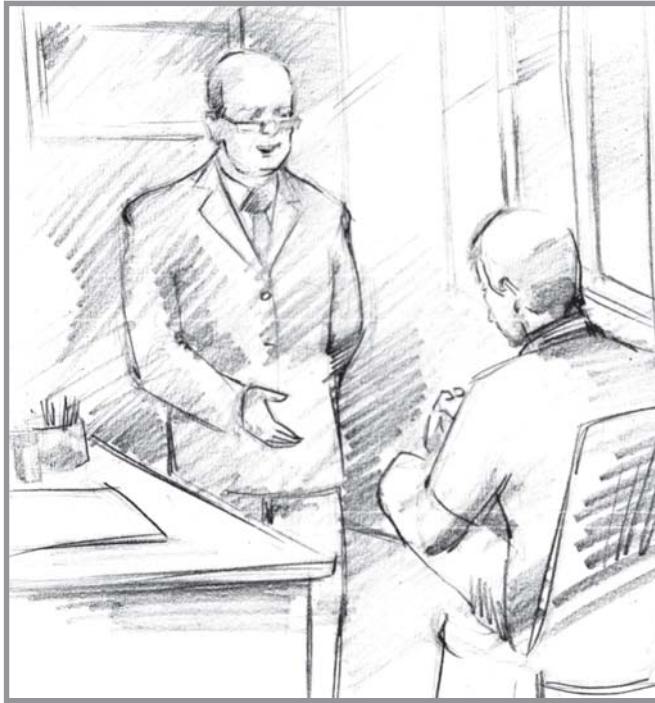
— სად ხარ ამდენ ხან? — ლაშას გამოჩენისთანავე ფეხზე წამოხტა ლიკა. — შევალი შეფს ვეტყვი, რომ მოხვდე.

— ცოტა ნელა, ბეჭი არ ამოიგდო!.. — აგდებულად შეათვალიერა

პირადი მდივანი ლაშამ. — ჯერ ხომ არ იცი, გარჯა დაგიფასდება თუ — არა.

— არა, არა, — ხელი ჩაიქნია ლიკამ, — შენი გამოსწორება არ იქნება...

— მერე გეთქვა ბარემ ახალი შეფისთვის, რა გამოუსწორებელიც ვარ და ორ კურდელს ერთად დაიჭრდი: აღარც ჩემი მოძებნა დაგჭირდებოდა და ამ შეგონებებსაც გადაურჩებოდი.

მდივანს ლაშასთვის ყური აღარ დაუგდია, კაბინეტში შევიდა და რონდელს ლაფაურის გამოჩენა აუწყა.

— მეძებდით? — კაბინეტში დინჯად შეპიჯა ლაშამ და რატომილაც მოქმედნა, რომ ოთახის ჭერი საგრძნობლად დადაბლებულიყო.

აქამდე გოგი გელოვანის კუთვილ მასიურ სამუშაო მაგიდასთან მდგარ არანაკლებ მასიურ სავარძელში კი ჩია, მელოტი მამაკაცი ჩაკარგულიყო და ცხვირი თაბახის ფურცლებში ჩაერგო. მან ლაშას კითხვას ყურადღება არ მიაქცია. „აი, ამას ეყოლება თუ ეყოლება!“ — გაიფირა ლაშამ და ახალი შეფის ყურადღების როგორმე მისაძყრობად, საკმაოდ ხმაურიანად ჩახველა. რონდელს თავი არც ამჯერად აუწევია. „ფსიქოლოგიურად მიტევს ახალგამომცხვარი შეფი, — გაეღიმა ლაშას, — მაგრამ მეთოდი კი საკმაოდ ძველი აურჩევია.“

— რადგან ესოდენ დაკავებული ბრძანდებით, სხვა დროს შემოგივლით, — მცირე ხნის ლოდინის შემდეგ კარისკენ შებრუნდა ლაშა და

მაშინვე რონდელის უსიამოვნო ხმაც მოესმა.

— მოიცა! — როგორც იქნა, მან თავის აწევა ინება და ლაშას ისე ამოხედა, როგორც მახრინბელა გველმა ჩასაყლაპად გამზადებულ კურდელს.

ახალი შეფის ხმა შეფარული მეტარასავით გაისმა. ის ხომ ტელეკომპანიაში მიმდინარე პროცესებსა და მისი თითოეული თანამშრომლის შესახებაც ამ სავარძელში ჩაჯდომამდე ბევრად უფრო ადრე და საფუძვლიანად იყო ინფორმირებული. ამდენად, ისიც ზუსტად მოქესნებოდა თუ ამზრულის მის წინ ვინ იდგა. მეტიც, რონდელს ლაფაურის სახით პირველი და მთავარი იდეული მონიჲნალმდეგის ფსიქოლოგიურად გატეხაც მტკიცედ ჰქონდა გადაწყვეტილი. ამის გაკეთებას კი ჯერ მისი სრული იგნორირებით, შემდეგ მოულოდნელი თავ-

დასხმითა და ტელეკომპანიის ყველა არსებული თუ არასებული ცოდვის გადატრალებით აპირებდა.

— ვერ ხედავ, რომ დაკავებული ვარ? — ისევ შენობით მიმართა რონდელმა ლაშას. — თუ თავადაც იმდენი საქმე გაქვს, რომ შენი ძირიფასი დროის რამდენიმე წიუტის დაკარგვაც კი არ შევიძლია?

— რას ბრძანებთ, — შეფის თახედური ტონის მიუხედავად, თავაზიანობის ნიღბაზე მაინც არ მოუცილებია ლაშას, — საქმეზე დროს როგორ დავინანებ. დამიძახეთ თუ არა, მაშინვე აქ გამოწვდი, რომ...

— ვხედავ! — გაანწყვეტინა რონდელმა და, თან, სკამზე ანიშნა. — დაჯექი!

კაბინეტში მძიმე პატაზია ჩამოწვა. ახალი შეფი და ქვეშვევდომი ერთმანეთს ახლა მხოლოდ თვალებით დაზოგვილება ზომავდნენ. შემდეგ ისევ რონდელი ალაპარაკადა:

— ამ ტელეკომპანიის შემდგომი საქმიანობის თაობაზე გამოგიახე. ჰო, მართლა, უახლოეს ხანებში სახელის შევუცვლით. რას დავარქემვთ, ჯერ არ გადაგვიწყვეტია, თუმცა ეს არც ისე მნიშვნელოვანია...

ლაშამ იგრძნო, გულში როგორილაც სიმი როგორ ჩასწოდა. „პმ... ტელეკომპანიის ხელმძღვანელობა უკვე შეცვალეს, მალე სახელსაც შეუცვლიან, ზედ ურჩ თანამშრომლებსაც

მიაყოლებენ, დანარჩენებს კი თავიანთ დაკრულზე ააცეკვებენ და მშვიდობით, ამდენი შრომით შექმნილობა აქამდე სიმწრით მოტანილობა ტელეკომპანია!“ — ბოლმიანად გაიფიქრა მან და უნდღლიერ ხელებიც კი მომუშტა.

— თუმცა შენ ალპათ, შენი შემდგომი ბედი უფრო გალელვებს, — განაგრძო რონდელმა და თან გაკვირვებით მიაშტერდა თავდახრილ ლაშას, როგორიც — თითქოს პირველად შენიშვნა — საკუთარი ფეხსაცმლის ჭვინტს ისე გულმოდგინედ ათვალიერებდა, — ყველაფერი იმაზე იქნება დამოკიდებული, მე და შენ ერთმანეთს რამდენად შევეწყობით.

ამ სიტყვების შემდეგ რონდელი ფეხზე წამოდგა, ხელები ზურგს უკნიშებონ და ოთახში საქმიანად გაირგმიარა.

— ჩემამდე აქ რაც ხდებოდა, საშინელება! ასე მუშაობა არ შეიძლება! ემშაკი ვერ გაიგებს, ვინ რას აკეთებდა. იგორებდით რაღაც საავტორო პროგრამებს, ატარებდით საზოგადოებრივ გამოკითხებს და ამ ყველაფერს საერთოდ არავინ აკონტროლებდა... ამიერიდან ყველაფერი სხვანარად იქნება! პირველ რიგში შურნალისტების ასეთ თავგასულობას აკვრძალავ. ტელეკომპანიის თითოეული თანამშრომელი მხოლოდ იმას გაკეთებს, რასაც უფროსობა დაავალებულის. ნებისმიერი ინტერვიუ, რეპორტაჟი თუ სიუჟეტი ხელმძღვანელობასთან შეთანხმდება და ეთერში მხოლოდ ამის შედეგად გავა. ყველაფერს პირადად გავაკონტროლებ.

ლაშამ ბლოგნოტი გადაშალა და რაღაცის წერას შეუდგა.

„ეს ლაფაური მგონი, არც ისე ხისთავიანი უნდა იყოს, როგორც მომახსენეს. ზის აგერ თავისთვის და ჩემს მითითებებს გულმოდგინედ ინიშნავს... ესეც შენი „სამართლიანობის გამადატრებული გრძნობით შეპყრობილი მაქსიმალისტი!“ — გაახსენდა რონდელს ადგილი ლაშას დოსიერად. — ისე, თავიდან მეც უფრო კერკეტი კაპალი მომეტენა, სინამდვილეში კი ის ნედლი თიხა ყოფილა, რომლისგანაც რასაც გინდა, იმას გამოძრნავ“.

— მაშ ასე, — ტონი შეარბილა კმაყოფილმა რონდელმა, — მე შენ, როგორც ნიჭიერ და პერსპექტიულ შურნალისტს, ისე გიყურებ. ჯერ კიდევ ახალგაზრდა ხარ და მთავარი სახელდიდებაც წინ გაქვს. ერთი სიტყვით, ყველაფერი მაქსიმალისტი მხოლოდ შენზეა დამოკიდებული... უფრო ზუსტად მცირე თავისთვის და შენს საქციელზე, — ხმა სულ უფრო უტკბებოდა ბლოგნოტში თავჩარგული ლაფაურის მაცეულალ

„ცოტა პირფერობა და გულითადი ტონი საქმეს ნამდვილად არ აწყენს, — ფიქრობდა რონდელი, — ყოველ შემთხვევაში ეს ასეთი ურჩი შურნალისტის ჩვენს მხარეზე გადმობირებად ნამდვილად ლირს“.

— და საერთოდაც... არ მოგზებრდა ჩინოვნიკების აგარაკების პირდაპირ ეთერში ჩვენება და მათ საზღვარგარეთულ ანგარიშებზე გაუთავებელი ლაპარაკი? მსგავსი ზღაპრები ხომ უკვე ყველას ყელში ამოუვიდა...

რონდელის ამ სიტყვებზე ლაშამ ისეთი ტანჯული გამომეტყველება მიიღო, თოთქოს ვიღაცამ ბებერაზე დაბიჯაო.

— კარგი, კარგი... — თანაგრძნობის ნიშანად, კმაყოფილმა რონდელმა კინალამ მთარზე ხელიც კი მოუთათუნა, — ვიცი, რომ ეს ყველაფერი მხოლოდ იმ არაკეთილმოსურნთა ხრიკებია, ვისაც ჩვენი სახელმწიფოებრივი საფუძვლების შერყევა და ხალხის წაეჭირება სურს. ხალხი კი ასეთი რამებით უკვე ძალიან დაიღალა და მშვიდი ცხოვრება სურს.

ლაშას თავი არც ამჯერად აუწევია, „უკვე ჩვენიანია“, — საბოლოოდ დასკვნა რონდელმა და უურნალისტის ბოლომდე დამუშავება გადაწყვიტა:

— ხალხს ელდის მომგვრელი ინფორმაციები კი არა, პირველ რიგში, სასიკეთო ძვრებზე გულმოდგინე საუბარი და პოზიტიური ემოციები სჭირდება. ხომ გასაგებად აგიხსენი ყველაფერი?

— სავსებით, — ბლოგონტიდან ფურცელი ამოხია ლაშამ და ნაწერს თვალი გადაავლო.

— და კიდევ ერთი, — თავდაჯერებამ იმატა ახალგამომცხვარი შეფის ხმაში, — კარგად მოგხესენებათ, რომ ადგილობრივი არჩევნები ახლოვდება და ვერაფრით გამიგია თქვენი ტელეკომპანიის და პირადად შენი უარყოფითი დამოკიდებულება ჩვენი კანდიდატებისადმი. თუნდაც ებრალიერ რა დაგიშვა?

— მე პირადად არაფერი, მაგრამ მის დანაშაულებრივ წარსულსა და თითქმის ასეთსავე ამტყოს რა ვუყოთ?! — ბოლოს და ბოლოს, საკუთარი აზრის გამოთქმაც გადაწყვიტა ლაშამ.

— კარგი რა, თუ მამ ხარ!.. — მთლად გაუშინაურდა რონდელი უურნალისტი. — ახალგაზრდობაში პატარა გადაცდომა ვის არ მოსვლია... ყველანი უპრალო მოკვდავები ვართ... აი, კრიმინალთან ებრალიძის ახლანდელ კავშირებს რაც შეეხება... — უცბად სიტყვა შუაზე გაუწყდა რონდელს, რადგან მიხვდა, რომ ზედმეტად გულახდილად ალაპარაკდა, — თუმცა შეცდომა სწრაფადვე გამოასწორა:

— რამდენადაც ჩემთვისა ცნობილი, ეს მხოლოდ საშინელი ცილინდრაშია და სხვა არაფერი. და სწორედაც რომ ჩვენს ხელთა, ჩვენი — ჩემი და შენი ტელეკომპანია მაქვს მხედველობაში, ამ დასანანი უსამართლობის გამოსწორება. გასაგებად აგიხსენი?

— სავსებით... — სევდიანად გაეღიმა ლაშას.

— მაშინ ჩათვალე, რომ ეს შენი პირველი დავალებაა. ჰო მართლა,

კიდევ იცი, რა?.. მაყურებლის თვალში ებრალიძის რეაბილიტაციასაც სასწრაფოდ უნდა შეუდგე. ნებისმიერ ცილისწამებას გადამზევეტი ბრძოლა უნდა გამოვუცხადოთ. ახლა ხომ ყველაფერი ბოლომდე ნათელი და გასაგებია?

— აბსოლუტურად... — ისევ მოკლედ მოუქრა ლაშა.

— მაშინ ვფიქრობ, ჩვენი საუბარი დასრულებულია.

— მეც ასე ვფიქრობ.

„ეს ერთი და სხვა მრავალი!.. — გაიფიქრა რონდელმა და კმაყოფილებისგან კინალამ ხელებიც კი მოიფშვნიტა. — გასაყრელთა გრძელი სიიდან ერთი გვარი თითქმის უპრობლემოდ ამოვაგდეთ“.

— თავისუფალი ხარ, — კარისკენ მიუთითა მან შემდეგ ლაშას.

— აი, ამისთვის კი მართლაც განსაკუთრებული მადლობა! — ფეხზე დინჯად წამოდგა ლაშა და შეფს გაულიმა.

— რისთვის? — ვერ მიუზედა იგი, თუმცა სახეზე თავადაც ღიმილი ამწება.

— იმისთვის, რომ თავისუფალი ვარ, — ფურცელი გაუწოდა ლაშამ.

— ეს რაღაა? — იჭერეულად ჩამოართვა ფურცელი რონდელმა.

— განცხადება თქვენგან წასვლის შესახებ, — ნელში საგანგებოდ გასწორდა ლაშა.

— რაო? — თვალით სწრაფად გადაურბინა ნაწერს რონდელმა და როგორც კი დარწმუნდა, რომ ლაფაური არ ხუმრობდა, მთელი ხმით იღრიალა: „ახლავე აქედან გაეთრიე-მეთქი!“

ავტოგანცხადებები
სიტყვა და საქმის
ხუთშაბათის
ნომერში

ლაშამ ტელეკომპანიის ახალ გენერალურ დირექტორს ზურგი მშვიდად შეაქცია და მისი კაბინეტის კარი უხმაუროდ გამოიხურა...

ქვეყნის უშიშროების სამსახურის

რამდენიმე მაღალიჩინოსანი თანამშრომელი საგანგებო თათბირზე იყო შეკრებილი. თავად თათბირი კი შენობის სარდაფში მდებარე იმ ასევე საგანგებოდ დაცულ ოთახში იმართებოდა, სადაც თანამშრომლებს მხოლოდ ძალზე მნიშვნელოვანი და მკაცრად გასაიდუმლობული ინფორმაციის მისაღებად თუ უხმობდნენ. თათბირს ჭოკვით მაღალი და საკუთარი ასაკისთვის ზედმეტად მკაცრსახიანი ახალგაზრდა მამაკაცი უძლევბოდა.

— სიტუაცია მარტივი ნამდვილად არ არის, — გამჭოლი მზერა მოავლო მან შეკრებილთ, — ჩვენთვის ცნობილი გახდა, რომ ამერიკის შეერთებული შტატები რუსეთიდან საკუთარ ტერიტორიაზე ერთი მეცნიერის — ძალზე ცნობილი ფიზიკოსის გადაგზავნას ცდილობს. ოპერაციის სახელწოდებაც ცნობილია — „პრომეთ“, ალბათ, ეს უკვე რაღაცას გეუბნებათ...

— სახელწოდება კი, მაგრამ... — დაინტერ ერთ-ერთმა თანამშრომელმა.

— დანარჩენს ახლა აგიხსინთ, — გააწევეტინა მკაცრსახიანა.

— დასაწყისისთვის მოვლე ინფორმაცია მოისინეთ. მეცნიერის სახელი და გვარია არქეოგ, უფრო სწორად კი ორეხოვი ვიტალი ლეონიდის ქ. გასული საუკუნის 90-იან წლებში ის რუსეთის თავდაცვასთან დაკავშირებულ ერთ-ერთ საიდუმლო პროექტზე მუშაობდა. სამუშაოები აღმოსავლეთ ციმბირის ერთ-ერთ აკადემიურ ქალაქში, ზედმინევნით გასაიდუმლობულ ლაბორატორიაში მიმდინარეობდა. ცდები უკვე დასასრულს უახლოვდე-

ფართასტიკური დეტექტივი

ბოდა, როცა რუსეთის თავდაცვის სამინისტროს რომელიმე მაღალიჩინობა ის უპერსპექტივოდ ჩათვალა და დაფინანსება შეუწყვიტა. პროექტზე მომუშავე მეცნიერთა ჯგუფიც მაშინვე დაშალეს და სამხედრო ქარხნება და სამეცნიერო კვლევით დაწესებულებებში მიმოფანტეს, მაგრამ მათი ხელმძღვანელი ორეხოვი კი უკვალოდ გაქრა. თუმცა დიდად არც არავის უძებინა, რადგან მოგეხსენებათ, მაშინ რუსეთში რა „პარდაკიც“ იყო.

მკაცრსახიანი მცირე ხნით გაჩუმდა და შეკრებილთ გამომცდელად გადახედა. თუმცა ამჯერად უკვე უბრალოდ სიტყვის ჩაგდების მსურველიც კი აღარ გამოჩნდა.

— მაშ ასე, — მცირეოდენი პაუზის შემდეგ ისევ განაგრძო მან, — რუსებს ორეხოვი მხოლოდ მაშინ გაასენდათ, როცა მათ აგენტებს ხელში ამერიკელების მიერ მისი საზღვარგარეთ გადაგზავნის მცდლობასთან დაკავშირებული ინფორმაცია ჩაუვარდათ. იმავე აგენტურის ინფორმაციით, თავიდან ამერიკელების ხელში ორეხოვის პროექტთან დაკავშირებული რამდენიმე მნიშვნელოვანი ინფორმაცია აღმოჩნდა.

ცენტრალური სადაზვერვო სამსახურის ანგარიშში ნათევამია, რომ... — ნამით შეყოვნდა მკაცრსახიანი, შემდეგ მაგიდიდან რამდენიმე ფურცელი აიღო და მათი კითხვა განაგრძო:

„აღნიშნული პროექტის განხორციელება რაკეტმშენებლობაში რევოლუციის ტოლფასი იქნება და კაცობრიობის ახალ, ბევრად უფრო მაღალ ტექნიკური განვითარების დონეზე აუგანა შეუძლია. ეს აღმოჩნდა ადამიანის ცხოველქმდების უკლებლივ ყველა სფეროს მოიცავს. ხოლო რუსეთის თავდაცვისუნარიანობას რაც შეეხება, ამ მეცნიერის დაკარგვის შემთხვევაში, ის სამხედრო სფეროში ოცი წლით უკან მაინც აღმოჩნდება გადასარღოლით.“

ამ სიტყვების შემდეგ მომხსენებელმა შეკრებილთ უკვე ზედმინევნით კმაყოფილი სახით გადახედა, მაგრამ სიჩუმე კვლავაც არავის დაურღვევით.

— ახლა კი ყველაზე მთავარი. — მკაცრსახიანი წელში საგანგებოდ გასწორდა. — მთელი ამ ორმეტრიალის მიზეზი მეცნიერის ნამდ-

ვილი გვარი და სახელია... ვახტანგ არეშიძე...

— მეც არა ვთქვი... — უცბად ხმამალი ნამოიძახა ამ, ცოტა არ იყოს, უცნაურ ინფორმაციაში მცირეოდენი სიცადის შეტანით გახარებულმა ერთ-ერთმა თანამშრომელმა, თუმცა საკუთარ სულსწრაფობასაც მაშინვე მიხვდა და სათქმელი აღარ დაასრულა.

— როგორც ჩანს, რუსებმა არეშიძეს — ამიერიდან ობიექტს ასე მოვისენიებთ — გვარ-სახელი კიდევ მეტი კონსაირაციისთვის, ან შეიძლება, სულაც ქართველობის გამოცდებულებებს, — დაასრულა იდუმალი მეცნიერის „ნარდგენა“ მკაცრსახიანი და სულსწრაფ თანამშრომელს ამის შემდეგად მიუბრუნდა: — გისმენ!

— ცნობილია თუ არა ჩვენი სამსახურებისთვის, ამერიკელებმა როგორ გაიგეს არეშიძისა და მისი პროექტის შესახებ, საიდან მოხდა ინფორმაციის გაუროვნა? — თვალიც კი არ დაუხმამებია, ისე ჩარაკრია კითხვა თანამშრომელმა.

— არეშიძის ჯგუფში მუშაობდა ვინმე ანატოლი ლიტვინი, რომელიც ამერიკელებმა გადაიბირეს. ჩვენი მონაცემებით, ის ამჟამად ამერიკაშია. სწორედ მისგან შეიტყვეს იქაურმა სპეცსამსახურებმა პროექტის ამბავი. კიდევ რა შევითხვები გაქვთ?

— თუ ამერიკელებს პროექტთან დაკავშირებული დოკუმენტები უკვე ხელთ აქვთ, არეშიძე რაღაში სჭირდებათ? — დაინტერესდა სხვა თანამშრომელი.

— ჯერ ერთი, პროექტი ისე იყო აგებული, რომ მასზე მთლიანად პასუხისმგებელი არეშიძის გარდა არავინ იყო. ჯგუფში მყოფი ყველა სხვა მეცნიერი მხოლოდ ერთი კონკრეტული ამოცანის გადაჭრით იყო დაკავშირებული და მთელ პროექტზე ძალზე ზოგადი წარმოდგენა თუ ჰქონდა. ასე რომ, ლიტვინისთვის პროექტის მხოლოდ ერთი და არც თუ ისე მნიშვნელოვანი ნაწილია ცნობილი. და მეორეც, არეშიძე ამერიკელებს პირველ რიგში იმინისთვის სჭირდებათ, რომ რუსებს პროექტის ბოლომდე რეალიზების ყველანარი შესაძლებლობა მოუსპონ. ამიტომ თუ ისინი არეშიძის ხელში ჩაგდებას ვერ შეძლებენ, მაშინ მის ლიკვიდაციის შეეცდებიან. სხვათა შორის, თუ მეცნიერი ამერიკელების ხელში აღმოჩნდა, მაშინ მისი ლიკვიდაციის შეეცდებიან.

— ასეთ შემდეგის შემდეგ მომხსენებელმა შეკრებილთ უკვე ზედმინევნით კმაყოფილი სახით გადახედა, მაგრამ სიჩუმე კვლავაც არავის დაურღვევით. — მეცნიერის წელში საგანგებოდ გასწორდა. — მთელი ამ ორმეტრიალის მიზეზი მეცნიერის ნამდ-

გაგრძელება შემდეგ ნომერში

სვეტა ქვერაცხელია

ნანარმოებზე თქვენ შთაბეჭდილება
შეგიძლიათ გაგვიზიაროთ ელფოსტით

gza.fantazia@gmail.com

დასაწყისი იხ. „გზა“, №14-21

საღამო ხანი იყო, როცა ვაკომ გამოიარა. ნინი და სალი აივანზე ისხდნენ. სალიმ მამაკაცს სტუმარი გააცნო. ნინიმ შეხედა თუ არა მოსულს, სახეზე ნამსვე აღტაცება გმოხეხატა და კარგა ხნის განმავლობაში თვალი არ მოუცილებია მისოვის. სალომეს მაინცდამაინც არ გაჰკვირვებია მისი რეაქცია. რაც უნდა თქვას ვინერ, ვაკო მართლაც „დაცემა“ მამაკაცია და ნებისმიერი ქალის ყურადღების მიეცევა შეუძლია, ახალგაზრდისაც და „ძველგაზრდისაც“. საპერინიოდ, მამაკაცს უცხო გოგონას ხარპი მზერა არც კი შეუმჩნევია.

— წავიდეთ, გველოდებიან, — ხმადა აბლა გადაულაპარაკა ვაკომ სალის.

— სად მივდივართ?

— თევზის რესტორანში. ვიცი, მოგვნონება.

— ეჭვიც არ მეპარება. თევზი განსაკუთრებულად მიყვარს, — გაიღიმა გოგონამ და წამშამები მორცხვად დახარა.

— ეს პატარა სტუმარი დიდხანს რჩება თქვენთან? — ჰერთხა მამაკაცმა, მანქანაში რომ ჩასხდნენ.

— არ ვიცი. ყოველ შემთხვევაში მანმა, სანამ ბინას იქირავებს.

— თამამი გოგო ჩნდა...

— ნუ იტყვი... მართლაც რა პატარაა ეს სამყარო. მისი ნათე-სავი ჩემი თანაკლასე-ლი იყო, აქედან გამომდინარე, დიდი ხანია, ვიცნობ. ისეთი ცნობის მიმიუყვარე და ჭორიკანაა, მტრისას! — გაიცინა სალომე.

— დაიკიდე!

— ეგრეც ვიცევი.

რესტორანში არც ისე ბევრი ხალხი იყო. ვაკომ კუთხის მაგიდა ამორჩია და ოჯაციანტს შეკვეთაც მისცა. სალიმ შეამჩნია, რომ იგი მთლად მშვიდად ვერ იყო, თითქოს რალაცაზე წერვიულობდა. მიზეზი მოგვიანებით გაირკვა. როცა ჭამა-სმას მორჩნენ, ვაკომ თევში განზე გასწია, მაგიდას იდაყვებით დაეყრდნო და განსა-

კუთრებულად იდუმალი მზერით ჩახედა და სალის თვალებში. ისიც გაიტრუნა რალაც უცნაურის მოლოდინში. მამაკაცმა მის ჯანმრთელი ხელი ჯერ მუჭში ჩაბლუჯა, მერე ტუჩებთან მიიტანა და თითებზე ეაბორო.

— სალი... — წარმოთქვა ჩუმი, მაგრამ სულისშემძვრელი ხმით. — მეს მის, რამდენად უფროთხი იმას, რომ კვლაც დაუკავშირო შენი ცხოვრება მამაკაცს, მაგრამ მე უკვე არ შემწევს ლოდინის ძალა. უბრალოდ, მეტის მოთმენა აღარ შემიძლია. მართალია, სულ ახლანძინ გავიცანით ერთმანეთი, მაგრამ ასე მგონია, საუკუნეა, გიცნობ და ეს ჩემთვის საჭარისია, თამამი წინადადება შემოგთავაზო... დამდებ პატივს, გახდე ჩემი ცოლი?

მათ შორის სიყვარულზე ჯერ ერთი სიტყვაც არ თქმულა და სწორედ ამიტომაც, სალი გაშტერდა. აქამდე თითქოს ყველაფერი კარგად მიდიოდა, თითქოს ორივენი სწორედ ერთმანეთის შეყვარებისკენ მიისწრაფოდნენ, მაგრამ დაქორწინება? რა სისულელეა, ასე როგორ შეიძლება? ჯერ რა დღროს ეგ არის? არა, სალის ამ წინადადების მიღება არ შეუძლია. იგი ასეთი რამისთვის მზად არ არის და თვითონაც არ იცის, იქნება კი რდესმე მზად? ყოველ შემთხვევაში, ჯერჯერო-

ბით თავს შეიკავებს. ჯერ ნაადრევია გათხოვებაზე ფიქრიც კი.

„არა“, — მიენავებული ხმით გაეპა-სუხა თავის გულისთქმას.

„რატომ?“ — გულმა ცივად დაუსვა შეკითხება.

„ამისთვის ჯერ მზად არ ვარ.“

„მზად არ ხარ? რატომ? რა გაყ-ოვნებს?“ — არ ეშვებოდა შინაგანი ხმა.

„დრო მჭირდება.“

„რისთვის?“

ჯერ უნდა დარწმუნდეს, რომ იგი კარგი ადამიინა.

„რა საცოდავი მიზეზია!“ — ალშ-ფუოთდა გული, — „განა ბუნებაში არ-სებობს იმაზე მზრუნველი, დელიკატური და კეთილშობილი მამაკაცი, ვიდრე ვაკონა? შენ ხომ უკვე გიყვარს იგი... მაშინ, რა ხდება, რატომ ყოყმანობდნენ?“

— მე სისულელე წამოვროშე, — ჩაფიქრებული სალის სმენას მამაკაცის ნაღვლიანი ხმა მისწვდა, — მაპატიე და დაივიწევე. შენ ჯერ კიღევ არ ხარ მზად, მენდო. მესმის შენი. კევდები, რომ ვიჩქარე. არ უნდა გამევეოთებინა ეს. მაგრამ ერთი რამ იცოდე. ძალიან მჭირდები, სალი. მინდა, რომ ყოველი ღამე ერთად გავატაროთ, მინდა, მუდმივად ჩემ გვერდით იყო. მინდა... მთლიანად ჩემი იყო... ყველაფერი ერთად მინდა...“

— მაპატიე, — ჩაილუდლუდა გოგ-ონამ, — სიმართლე გითხრა, შეძლების-დაგვარად, ვეფილობ, შევამზადო ჩემი თავი ამისთვის, მაგრამ ჯერჯერობით ვერაფერს მივაღწიე... ჯერ არ ვარ მზად... ძალიან მეშინია... ნეტავ, შენც შეგეძლოს, ცოტა მოიცადო...“

— რა თქმა უნდა, შემიძლია, რაზეა ლაპარაკი... — უხერხულად გაიღიმა მამაკაცმა. — წამო, წავიდეთ.

რესტორნიდან უხმოდ გამოვიდნენ, მაგრამ ვაკო სალი პარდაპირ შინ არ წაუყვანია. ჯერ გაისეირნეს, მტკვრის სანაპიროს ფეხით დაუყვნენ. საოცრად ლამაზი იყო ღამის თბილისი. წყლის ზედაპირზე მთვარის შუქისგან არეკლილი იქროსფერი ბილიკი თვალის-მომჭრელად ცილციმებდა. გზადაგზა მათ სხვა წყვილებიც ხვდებოდნენ. საიდან-დაც მუსიკის ხმა მოისმოდა. იგრძნობდა, რომ სუნთქავდა ქალაქი, ღამის სმაურიანი ცხოვრებით ცხოვრობდა. მეტების ტაძარს ჩაუარეს. ეს ადგილი თითქოს რომანტიკული სასიყვარულო პატენტისთვის იყო განკუთვნილი, ისეთ ამაღლებულ განწყობილებაზე აყნებდა ადამიინს და სალი მიხვდა, რატომაც აირჩია ვაკომ სასეირნოდ სწორედ სან-აპირო — იმისთვის, რომ მისთვის ცოლობა ეთხოვა. ორივენი მდუმარედ მიუყვებოდნენ ტროტუარს, ფიქრებში ღრმად ჩაფლულები. ვაკომ სალის თითებით თავისაში ჩახლართა და ხელზე იდგავა მოუჭირა ხელი.

— პირობას გაძლევ, რომ ზედმეტად დიდანას არ გაღოდინებ, ვაკო, — დაიჩირუჩულა გოგონამ.

მიაგდო და მოულოდნელად სალის მიუბრუნდა.

— მართლა, რატომ გაშორდი ავთოს?

— რატომ შორდებიან ადამიანები ერთმანეთს? — კითხვითვე მიძართა შან თავშედ გოგონას და მხრები აიჩინა. ვერ გაიგო, რაღა ახლა მოუნდა მას ამის გაგება, როცა მოული დღე ერთად იყვნენ? არ შეეძლო ცოტა ადრე ვეკითხა ან ცოტა მოგვიანებით? ვაკოს თანდასწრებით რა საჭირო იყო ამაზე საუბრის წამოწყება?

— უბრალოდ, ვერ გაფუგეთ ერთმანეთს. ეგ არის და ეგ.

ნინიმ უსიამოვნოდ ჩაიცინა.

— ამბობდნენ, რომ შენ მას სიმდიდრის გამო გაჟევო. ახლა რა, აღარ აქვს ფული? სულ გაუზიავე, რაც ჰქონდა?

სალიმ იგრძნო, სირცხვილისგან როგორ აუწვა ლოყები, ვაკოს თვალს ვეღარ უსწორებდა.

— რაც უნდა მომხდარიყო ჩვენ შორის, ვფიქრობ, რომ ეს შენ საერთოდ არ გეხება. ნუ გიყვარს სხვის საქმეებში ცხვირის უაზროდ ჩაყოფა, პატარა გოგო აღარ ხარ. გირჩევნია, ცოტა ჭკას მოუხმო! — გაღიზიანებულმა მიაყარა ნინის, თან ვაკოს დაშინებულ მზერას გრძნობდა.

საინტერესოა, რა ხდება ამწუთას მის თავში? რას ფიქრობს? ნუთუ ჰეგონა, რომ თავექარიან, ქარაბუშტა ქალთან აქვს საქმე, რომელიც სიმდიდრეს დაარბიდა და მტაცებულივით მიითვისა მეუღლის მოელი ქონება? მერე კი, როცა ბოლომდე „გამოწოვა“ და მშრალზე დატოვა, მაშინვე მიაგდო და გაშორდა? არა, ახლავე უნდა აუხსნას ყველაფერი, ახლავა! მაგრამ არა ამ თავების თანდასწრებით, რომელიც მის ამ მდგომრიერაში ჩაყინებთ დიდ ხალისობს. ხალისობს? ეს ის სიტყვა არ არის! ხალისობს კი არა, ტკბება, ნეტარებას განიცდი!

— პირადად მე, არაფრით არ გაფუვებოდი მდიდარ ადამიანს ცოლად, თუკი არ მეყვარებოდა, — გამოაცხადა ნინიმ,

— ჩემი აზრით, ავთოს

ალბათ აღარ შეეძლო იმის ყურება, როგორ ფანტავდი მის ფულებს. როგორც ჩანს, ბოლოს ყელში ამოუვიდა და...

— და რა? —

თვალები რისხვით აენთო სალის.

— მოგისროლა!..

„როგორც ჩერქეზმა ისარიიიიიი“, — დილინით დასაჩულა გოგონამ და ნიშნის მოგებით გამოხედა გაფითრებულ ქალს.

— საკმარისია, გეყოფა! — მკაცრად წარმოქვა ვაკომ და ფეხზე

ნამოდგა. — სალის პირადი ცხოვრება არც შენ გეხება, ნინი, არც მე და არც არავის სხვას.

მისმა უკეთება ტონმა ნინის აშვარად წაუხდნა ხასიათი, ხოლო სალომეს გული მადლიერებით აესხო, ვაკოს სხით დამცველი რომ გამოუწნდა, მაგრამ მა-მაკაცმა ნათექამს მყისვე დააყოლა.

— ჩემი წასვლის დროა, ხვალ ადრე უნდა გავიდე სამსახურში. არ გამაცილო, დარჩი, — ცივად თქვა და მხოლოდ წამიერად ესროლა მზერა.

სანამ სალომე რამეს იტყოდა, მამაკაცი შეტრიალდა და ოთახიდან გავიდა.

— უკაცრავად, მაგრამ ვაკო საქმის კურსში არ იყო? — გულუბრყვილოდ იკითხა ნინიმ...

მამაკაცს ბოლმა ახრჩობდა. ეგონა, სალი სრულიად განსხვავებული იყო, სხვებს არ ჰყავდა. დარწმუნებული იყო, რომ მას არაფერი ჰქონდა საერთო იმ ქალებთან, რომელებთანაც აქამდე ჰქონია ურთიერთობა და რომლებიც გულმოდგინედ ცდილობდნენ მის „გამოწველას“. თუმცა, როგორც ჩანს, ის მათზე ეშმაკი აღმოჩნდა და შეძლო, აღმატებით ხარისხში ეთამაშა მიამიტი ქალის როლი... მაგრამ მარინა? მან რატომ დაუმალა სიმართლე? ამიტომაც აძალებდა ასე მონადინებულად, ჩემს მისმა დაუბით ყოფილა საქსე და ვერ უგრძნია!

როცა ნინიმ წამოაყვედრა სალის, სიმღიდრის გამო მისთხოვდი ავთოსო, ვაკომ იფიქრა, ეს ჩვეულებრივი ქალური ყებდობა იყო მეტოქის დასაჩრდილად, როცა ერთი ცდილობს, ჩირქი მოსცობს მეორეს, რათა მიმაკაცს თავის უპირატესობა აგრძნობითი გამარმა... საკმარისი გახდა, სალომესთვის შეეხედა და... მისმა შემცდარმა მზერამ აგრძნობინა, რომ ნინი სიმართლეს დაადგინდა. ამან, უბრალოდ, გაანადგურა.

ახლა უკვე ბრაზობდა თავის თავზე.

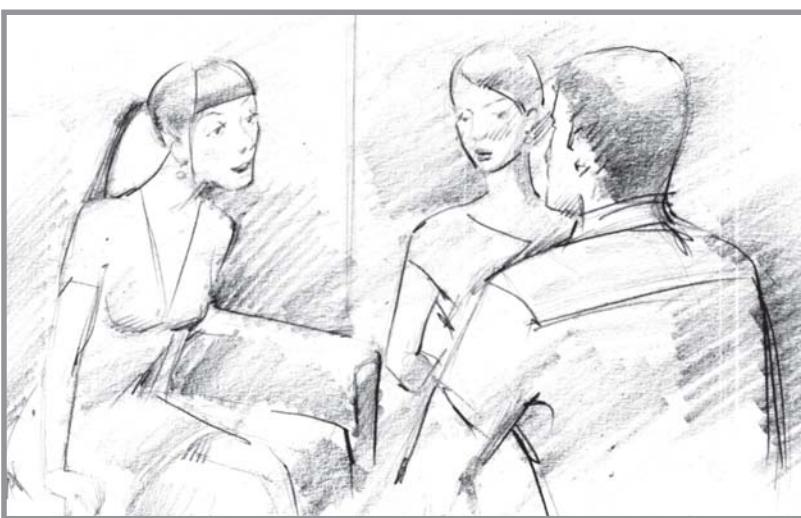
ასე როგორ მოტყუცვდა? როგორ ვერ მიხვდა, საით უმიზნებდა მარინა? წარმოგიდგენია? გამოუწნდა ესეც მამა აპრამის ბატყანი! უმწიკვლო გოგონა, რომელიც ქმარმა გაამწარა განუწყვეტელი ეჭვიანობით! კი, როგორ არა ისე, როგორ გულუბრყვილოდ აჩვენებდა თავს? წამითაც არ უგრძნობინებია ვაკოსთვის, მისი სიმღიდრის შესახებ თუ იცოდა რამე. თურმე ყველაფერი სცოდნია... მაგრამ მან რატომ მიიჩნია, რომ არაფერი ეცოდინებოდა? მამიდამისი არ ეტყოდა, განა? მას ხომ თავიდანვე ჰქონდა განზრასული, რომ სალი მისთვის მიეთხოვით ნათელია! ვეღარ მოგართვეს, ქალბატონები! მისთვის ყველაფერი დღესავით ნათელია! ვეღარ მოატყუცვდ უკვე. კიდევ კარგი, დროზე აქადა სიმართლეს ფარდა! ამას კი იმ პატარა გოგოს უნა უმადლოდეს, ასე რომ ეკეთლუცბიოდა. ჰშ! სალისგან მაგარი მსახიობი დადგებოდა. ცოლობაზეც რომ უარი უთხრა? ცოტა მაცალე, ასე ნაუცბადევად განწყვეტილებას ვერ მივიღებო! აფერისტობის უმაღლესი დონე!.. რატომ? რატომ მოიქცა ასე? იმიტომ, რომ რაც შეიძლება, მეტი გაეგო მასზე? საბოლოოდ დარწმუნებულიყო, რომ მეორედ შეცდომას არ დაუშვებდა? სანყალი ავთო... ალბათ არ აღმოჩნდა საკმარისად მდიდარი, ვერ დააკამაყოფილა ბოლომდე ცოლის მოთხოვნილები...

ვაკომ მესამე ჭიქა ჰოლანდიური ვისკი ისე გადაკრა, თვალიც არ დაუხამახებია, თითქოს სასმელი წყალგარეული ყოფილიყო.

არადა, თავიდანვე გააფრთხილა მარინა, ჩემი ქონების შესახებ შენს მმისშვილთ არაფერი წამოგცდეს. მან კი ენს კბილა არ დააჭირა და ყველაფერი წამიურანტალა. იქნებ მამიდა-მმისშვილი იყრნებ ერთმანეთიან შეკრულები და არა ვაკო და მარინა? იქნებ ესეც ერთგვარი სპექტაკლი იყო, ქალების მიერ წინასწარ დადგმული? როგორც ჩანს, ასე. ფაქტია, ნინიმაც იცოდა მისი შემოსავლების შესახებ და ამიტომაც ხელსაყრელი მომენტი გამოიყენა, რათა ვაკოსთვის თავის თავზე, თორების შესახებ და ამიტომაც ხელსაყრელი მომენტი გამოიყენა, რათა ვაკოსთვის თავის თავზე, თორების შესახებ და აეხილა. თან როგორი კომენტარები გააკეთა? პირდაპირ მიახალა, რა ცოდვებიც ჰქონდა ამ ლამაზ არსებას!

ვარგია, რომ დროზე გააგო სიმართლე, თორები უფრო რა გოგონა, მისმა შეეტოვანი ქალური გოგონა, გამოუსახლოებელი უფრო რა გოგონა, რათა ვაკოსთვის თავის თავზე, თორების შესახებ და აეხილა. თან როგორი კომენტარები გააკეთა? პირდაპირ მიახალა, რა ცოდვებიც ჰქონდა ამ ლამაზ არსებას!

ვაკომ დროზე გააგო სიმართლე, თორები უფრო რა გოგონა, მისმა შეეტოვანი ქალური გოგონა, გამოუსახლოებელი უფრო რა გოგონა, რათა ვაკოსთვის თავის თავზე, თორების შესახებ და აეხილა. თან როგორი კომენტარები გააკეთა? პირდაპირ მიახალა, რა ცოდვებიც ჰქონდა ამ ლამაზ არსებას!

— ვგავართ ერთმანეთს, — ანამ მზერა
გაუსწორა მამაკაცს.

ვახოს შიში დაუუფლა... ეს ლამაზი,
ნაზი არსება ცივი თვალებით უყურებდა
და მის მზერაში კიდევ იგრძნობოდა
რაღაც ისეთი, რისი ამოკითხვაც მამაკაცს
უჭირდა... ეს ქალი უზომოდ იზიდავდა,
დღედაღმა მასზე ფიქრობდა, ერთი
სული ჰერნდა, ხელში როდის ჩაიგდებ-
და, რომ მასზე უფლებები მოეპოვებინა,
ამ ჯიუტი არსებისთვის თავისი ძალა
ეჩვენებინა და თავის ჭუაზე ეტარებინა,

გახოს შიში დაეუფლა... ეს ლამაზი,
ნაზი არსება ცივი თვალებით
უყურებდა და მის მზერაში კიდევ
იგრძნობოდა რაღაც ისეთი, რისი
ამოკითხვაც მამაკაცს უჭირდა...

რამდენიმე დღე გავიდა, ირაკლი ვერ შეირიგა. მამაკაცი კატეგორიულად დუმ-და და მის ზარებს არ პასუხიობდა. ანა ფიქრობდა, ერთ საღამოს შინ თავზე დავადგები და შემირიგდება, აბა, რას იზამსო, მაგრამ ეს „ერთი საღამო“ უკვე მერამდენედ გადადო. გრძნობდა, რომ ნაწილობრივ აუმიშავა ყოყო და აჩირა.

აღიარება, სიჯიუტის გამო, საყვარელ ადამიანთანაც კი უჭირდა. რამაზიც დუშადა. არც თვითონ ურევავდა. ერთ საღამოს კი ვერ მოითმინა და ნინოს ჰკითხა:

— ნი, რამაზს რა უნდოდა ჩემთან, ხომ არ იცი? სვანეთში რომ ვიყავი, მაშინ დამირევა და სალაპარაკო მატება.

— რადგან დაგირევა, მაშასადამე, თვითონ დაგელაპარავება, საიდან უნდა ვიცოდე, რა უნდა? — ნინომ მხრები აინურა, მაგრამ ანას ისეთი შთაბეჭდი-ილება დარჩა, რომ დამ კარგად იცოდა,

ლაფერი კარგად იქნება. ბელამ სკოლ-იდან მოსვლა რატომ დაგვიანა? — თემა უცცრად შეცვალა.

— არ ვიცი, დავრევავ ახლა. იქნებ
მასწავლებელმა დატოვა, დამატებით მეც-
ადინეობაზე, — ნინო ტელეფონს დასწვ-
და.

— კარგი, გამავლინე მეც, ნუგზართან
შესვედრაზე მივდივარ და მაგვიანდება,
— ანამ კარი გაიხურა.

ოფიცში მისულ ანას გიორგი ისეთ
საშინელ გუნებაზე დახვდა, ქალს გული
გაუსკდა.

— რა იყო, რა ხდება? — ჰკითხა
შეშფოთებულმა.

— არაფერი, — მამაკაცმა თვალი აარ-იდა.

— გიორგი, რაღაცას მიმალავ, ცუდი
ხომ არაფერია?

— ანა, ამისესნი, რა დაგიშავეთ დებს?
— კარგა ხნის დუმილის შემდეგ გიორგიმ
ხმა ამიობლო და ისეთი რაზ თქვა, რასაც
ანა არაფრით ელოდა.

— რატომ მეკითხები? რისი თქმა
გინდა? — ხელუბით მაგიდას დაუყრდნო.

— გუშინ ნინოს ველაპარაკე.
— მერე?

- ცოლობაზე უარი მითხვა.
- ა-აა, მე კიდევ მეტონა, ძველანა დაიქ-

— ସେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ତୁ, — ବ୍ୟାପିତାନ୍ତରେ କ୍ଷାଲ୍ପ, — ମାଗିଲ ଗହିର
ନେରାଗିଲାରେ? ରା ମନ୍ଦିରା ମେରା, ଶୁଭେତ୍ରୀରେ
ପିଲାଗୀ, ଗନ୍ଧର୍ଗୀ, ତୁ ଏକ ଶୁଭପାରଶାର, ରା
ଜ୍ଞାନୀ?!

„ამდენ საქმეში ნინოს პირადი ცხოვრება
გამომიტარა“, — გაითქმული და გული
დასწყდა, დას სათანადო ყურადღება რომ
კერ მიაქცია.

— ხელი მკარი, შენმა დამაც ხელი
მკრა, — გიორგი ადგილიდან წამოდგა
და კედელზე მიმაგრებულ დიდ სარკე-
სთან მივიდა, რომელშიც მთელი ტანით
გამოჩნდა. გვერდულად დადგა და საკუ-
თარი გამოსახულება შეათვალიერა, შემ-
დეგ მეორე მსარეს შეპრუნდა. კარგა ხანს
იყურა სარკეში, — დასაწუნი კაცი არ
ვარ, ნამდვილად და თქვენ რატომ ვერ
მოგამონეთ თავი? ამ სიბერეში კიდევ
ერთხელ შემიყვარდა, შენი „ხათორით“ და...
— ჩემი სთრიო შეყვარება რას ინშ-
ენ არ არის.

ნავს? — ხმამაღლა გადაიხარხარა ანამ.
— რას და... შენი და ძალიან გგავს და
იმიტომ შემიყვარდა.

— გიორგი, აბა, კარგად დაფიქტდი, იქნებ ნინო კი არა, მე გიყვარვარ ისევ? თავს იტყუებ, მგონი.

— დედის საფლავს გეფიცები, ირაკლი ჩემი მეგობარი რომ არ იყოს, აქამდე წავართმევდი შენს თავს. თუ დამტკირდებოდა, მოვლავდი კიდეც; რამა ჩემი მშავი შეცყვრე, გოგო? — ფაქტობრივად, აღიარა, ვიორები რომ ანა ჟავართია.

გვია ნილები

მარი ჯაფარიძე

გამარჯობა, ძვირფასო მკითხველო. მსაყვედურობთ, „გზავნილები“ რატომ შეამცირეო. აბა რა ვქნა? კარგი მესივი მხოლოდ რამდენიმე მოდის და ცუდის დაბეჭდვას რა აზრი აქვს? ამიტომ, სადამდეც მესივები „მწვდება“, „იქამდე“ ვწერ. გამოგზავნეთ კარგი... არა, ძალიან კარგი ამბები და გენაცვალოთ ჩემი კალამი კი არა და კომპიუტერი. ისე, ამ კვირაში რამდენიმე მესივი დამრჩა, რომელსაც ვერ ვტეჭდავ და მომდევნო კვირაში „გზავნილებს“ მაგით დავიწყებ. ასე რომ ნურც ყურებს ჩამოყრით, ნურც ფარხმალს დაჭრით მტრის ჯიბრზე და ძალიან მაგარი ამბები მომწერეთ. ახლა კი გემშვიდობებით იმ იმედით, რომ „გზავნილები“ კარგი ამბების ხარჯზე გაიზრდება და თქვენს მესივებს „გიტოვებთ“.

მორინავი ლეო და ჭირვეული მაზობელი

კონკურენტი დეიდაშვილი

„ერთ ზაფხულს დეიდასთან, დასავლეთში ვიყავი ჩასული. იქ ერთ „სიმპა“ ბიჭს მოვწონე და შეუუყარდი კადეც. ჩემს ტოლ დეიდაშვილს (გოგოა), ეხვეწებოდა, გამაცანიო. ჩემი ტელეფონის ნომერი უთხოვია და უარი ვუთხარი. სადმე რომ მივდინდით, უკან მოგვყვბოდა. დეიდაშვილი მეუბნებოდა, უყარხარ და ისე მანც გაეცნი, გიუდებს შენზეო. დედაქმიშმრი რომ გაიგო, მოვწონდი, გადაირია და ეზიოში აღარ მიშვებდა. მისა ეს საქციელი ვერ გავიგე — ალბათ ჩემთვის ენანებოდა კარგი ადამიანი. ჰოდა, ასე, 2 კვირაში წამოვდი. რამდენიმე თვეში დეიდაშვილის გათხოვების ამბავი გავიგეთ. მივყავს დეიდაშვილი, მივულოცე, ვის გაჰყევი, სადაურს-მეტე და ჰო, საოცრება, აი, რა მითხრა, გულდანყვეტილივით: ხომ იცი, შენზე რომ გიუდებოდა ე, იმას გავყევიო. გავშეშდი, ხომ არ მომესამ-მეტე გავიფიქრე, კიდევ ერთხელ ჩავვითხე. ლამზი ბიჭი რომ იყო, იმასო. ვა, „მალადეც“-მეტე, ვუთხარი. სიმართლე გითხრათ, იქ ტე მაინც არ გავთხოვდებოდა, მაგრამ ჩემი დეიდაშვილი მაგრად მიყვარდა. ახლა კი მიკვირს, ასე როგორ უდა მოიქცე: თან დედაში იცოდა, მას რომ უუყვარდა. როგორ შეუყვარდა იმ ბიჭს ჩემს შემდეგ ჩემი დეიდაშვილი? არ ვტალტაბ, მაგრამ მას პევრად ვკორივარ სილამაზით. მოკლედ, ახლა მათ პატარა ბაია ჰყავთ. დმრთმა ბედნიერი ამყოფოს. თ“.

მფრინავი ლეო

„ალბათ, არც პირველი ვარ და არც უკანასკნელი, ვინც დილის ძილზე შეყვარებული. ჩემს შემთხვევაში საქმე ქრონიკულ „უძილისძილობამდეა“ მისული. სოფელში ხალხი დილის 6 საათზე გადის სამუშაოდ და თავზე ბალიშის, საბნისა და თქვენ წარმოიდგინეთ, ლეიბის დაფარებაც არ მშველის, გაღვიძების, თვალების სრესვისა და 1-საათიანი, სანოლში წრიალის შემდეგ, იძულებული ვარ ავდგე, მაგრამ დილის 7 საათზე რა უნდა ვაკე-

ტი პეტი

„ມາຮ ວິຜູຍ, ຂ ດັບຈະວົນດີລືສ ຕັກຕົກທົງວິສາຂ
ຕຸກປູງໂກ, ຮາສ ດັກດັກວິໄງແວງ, ມາກຽນາທ ຮາ
ວິ່ງນຳ? ໄສ້ວ ສົງຈານເບື້ອງ ເງົ່ານີ້ ມອງທູ່ຮອມ: ມູ່ບ-
ອັນຄົນສົງເງົ່າ ມົມມຳວາລ ອົງກອບດູ່ສໍາທີ ວິສົບເຊີດ
ຫຼວງທີໃຈ ສໍາວິດາດ, ບົງນາຮາດ. ຮັກມູນດີນິມູ່
ມີກອບດຳຮັກ ດີກື່ອ ພິມວິດາດ. ອົງປ 2 ສົມາງານ
ດັກວິດາດ ມັຕີ ລາສາງິສ ດັກ ດັງວິດາດ ດັກປຸນໂນ-
ບືສ ຜູ້ງມົມນົນາລູ່ບໍ່ — ຮົມເມີນ ເງົ່ານີ້
ສາຮ, ສໍາ ດັກ ຂ.ສ. ດົງ, ຮົມກອນຮູ່ ເງົ່ານີ້, ມົມກ-
ລູ່ວິດາດ ມັຕີ ດັກຢູ່ຮັກ ສານາຖ່ຽນລູ່ ຢາມີນ
(ກຳນົບສູງຫຼັກຮົບດີ — ຮົມເມີນ ພູ້ງ່ອົບດີສົກວິສ) ແລະ
ດັກ ຮົມກອນຮູ່ ພິມວິດາດ ນິສ້ ຮົມເມີນຈະນົດ-
ນົດ ໃດ ກະບົນສົບວິດາດ, ຮົມ ເກຣຕ-ເງົ່າ ດີກື່ອ
ກູ່ຮົກຕູ້ງ ດັກຮັກ, ສາຫຼົງກົງທີ່ ດັກດັກວິດາດ-
ດູ່ລູ້. ຕົວດັກ, ຮົມເມີນ ດັກມື່ງດູ່ຮົກ ມາສັດນ
ດູ່ບໍ່ດີດານ ເກຣຕ-ເງົ່າທີ່ (ສວັນດີ) ທາ ຢົນ,
ນີ້? ອົງກອບດູ່ສິນ ລົມດີສ ເກຣຕ ດັກຢູ້ງໝັ້ນ
ດັກໂກກາ, ຮົມຜູ້ ເກ ກູ່ຮົກຕູ້ງ ສໍາເພີ້ນດີ ດັກ
ດັກ ດັກ ດັກ ດັກ ດັກ ດັກ ດັກ ດັກ
ອົງກອບດູ່ສິນ ມົມໄສຕົກລົງ. ສົມາງານ
ສູ່ປັບຫຼົງບໍ່ຫຼູ່ລ ກົດຕົກວິຫຼູ່, ຮາ ຢົນ ດີກື່ອ,
ມົດລອນລືສົກວິສ ດັກກູ້ງວິດາດ, ມາໂກຕົກ-
ຕຸກດູ່ນົບ, ເກ ແລະ ດັກເທົາຖາ: ອົງກອບດູ່ສິນ
ດັກມົງກູ່ວິດາດ, ນັກລາງົບ ດັກ ມີກູ່ ດັກວິດາດ-
ວິດາດ... ເຖິງ... ຖືພົບດີ ສາຮຕ ຮາ, ຖືພົບ-
ດີ... ລືມກົນນຳ“.

სავსე ქილა

„Երտ Ռուբեն կը պահանջի օյլովոսոցու-
ուն լոյկուրմա և մինարու միտ դանից,
ռոմ մագագանց հառապ-հառապքեն և դալաց-
իան Մշշուցա. Տիւղանքութիւն և կողանածուլուց
ազգացնենք տապալուր. Ծոլու, քրո-
ցեսորմա մագագանց յրտու մոխրդունու-
մինու յիլա դագու աւ Պորամիւ հոյուս
կը քուտ աչքու. Բոյս ծորանճա այգուրորուս
և Ֆուտեա: Իրա օդպացու յմանց օյլուց,
սացեա ու արա յիլառ? Տիւղանքութիւնի
սկասելքս: Ուստի, սացեառ. Մշշուցա քրո-
ցեսորմա երշուտ սացեա պատու հապալա
յիլանի. Երշմա տացուսպալաւ գանցալուն
շիա յեզեն Ռուրու և դարինուն և սովորութիւն
և յիլա յեցեա. Քրոցյասորմա կուցա
յրտել Ֆուտեա: Տիւղանքութիւն, սացեա ու
արա յիլա Պորամիւր? Տիւղանքութիւն գապու-
նատ և կը լազ գայտանենք. Քրոցյասորմա
ակալա յելուտ սացեա գրմասուր հապորդաւա

ქილაში. ქვიშა სრიალ-სრიალით მოედო ქილას და დარჩენილი ლრიფორბიც ამო-აგსო. პროფესორს სტუდენტებისთვის არაფერო უკითხავს. მხოლოდ დასძინა: მე მინდა, რომ ახლა ერთ რამეზე შევთანხმდეთ. ეს ქილა თქვენი ცხოვრებაა, მასში მთავარი — ქვებია: თქვენი ოჯახი, მშობლები, შვილები, ჯანმრთელობა, ყოველივე ის, რაც თქვენი ცხოვრების აზრია და რისი დაყარგვაც გაგმადგურებდათ. ხრეში მეორეანთისოვანია და ეს არის თქვენი სახლი, სამსახური, მანქანა... ქვეშა ყველაფერი დანარჩენა, პატარ-პატარა, ყოფითი საყითხები. თუ ქილის შევსებას ქვიშითა და ხრეშით დაიწყებთ, ქვებისთვის ადგილი აღარ დაგრჩებათ. ასე მოხდება ცხოვრებაშიც. თუ მთელ დროსა და ენერგიას, „ქვიშისა“ და „ლორ-ლის“ შეგროვებას მიღებდენით, ჭაშმარიტად მნიშვნელოვანი საქმებისთვის სიცოცხლე აღარ გვყოფათ. უმეტესი დრო ყველაზე სანუკვარ საქმებს დაუტმოთ, ეთა-მაშეოთ შვილებს, ეცეკვეთ შეყვარებულებს, მოეფერეთ მეგობარს და ნახავთ, რომ ისეთი რამებისთვის, როგორიცაა სამსახური, დალაგებული სახლი, ქმაყოფილი სტუმარი და დროსტარება, დრო თავზე საყრელად გექნებათ. ჯერ ქვებზე იფიქრეთ! თქვენი ცხოვრების ჭაშმარიტარსზე და იყავით ბედნიერი!!! იმედია, გაგიმართლებთ! და, შენს ხელებს საქმე საქებარი ნურასოდეს ქენება! და, შენს ჯიბეში მუდამ იჩხრიალოს საკარისშახურდამ! და, შენს ფანჯრებში მუდამ ანათებდეს მზე! და, ყოველი წვიმის შემდეგ ცისარტყელომ გამოანათოს! და, ღმერთმა მეგობრის თავი ნუ მოგიშალოს! და, ღმერთმა გული სიხარულით აგირებოს!”

ორსული ჯარისკაცი

„ყველამ იცით ალბათ, ჯარში წასკა-
ლამდე ახალგაზრდები ანალიზებს
აპარუებენ. მათ შორის — შარდისასაც,
ერთ ბიჭს თურმე ცოლის შარდა მიუტა-
ნია, უკველი მიმილებენ, არ ეწევა და
არც სვამისო. ჰოდა, პასუხზე რომ მივიდა,
გაცონებული სახით შეეგბა ექიმი: გილო-
ცავ გნეცალე, ორსულად ხარ, ბიჭი თუ
იქნა, მე უნდა მოგინათლოო. ბიჭი არა,
მაგრამ გოგო გაუჩნდა, თან — მის
მეუღლეს. თუმცა, ჯარში მიიღეს და მაკა-
ცები ამ ამბავზე დღემდე ეკაიფებან.
ლორელაი“.

၁၀၃

„ეჭ., დავინტებ იქიდან, რომ ჩემს უიღ-
ბლობას ახლა უკვე უშემობა მიემატა, თან
40 დღეც არ გასულა... პატარაობიდან
მახსოვეს ჩემების აგრესია, ჩემ მიმართ.
მხოლოდ დედისგან ვგრძნობდი, რომ
უყუყარდი. მერე ჩემი ძმა გაჩნდა და ის
მცირეოდენიც, რაც გამაჩნდა, დაცვარებე-
ლის ფერი უფრეზე მიკიდებს და არავის აინ-
ტერესებს, რა ბედი მეწევა, ერთადერთი
ნათესავი მყავს, ვისაც უყუყარვარ და მე-

გობარი... ერთხელ შემიყვარდა ბიჭი და იმანაც გამომიყენა. ვიცი, გულუბრყვილო ვარ და ზედმეტად ვენდობი ადამიანებს, მაგრამ რა ვქნა, ზოგჯერ მგონია, რომ ყველანი ცუდები არიან ირგვლივ ახლაც

ისროდნენ და ძმაცი გასაჭირში იყო, რაღაც გაცინებდათ შენ და იმ შენ ძმაც თამაზას-მეტე? ეტყობა თავის მაქებარ ბიჭი თავმოყვარეობა შეელასა და წამში ამოშშალა, თავისი „ოდნოდან“. აი, ასეთი

როგორც იქნა, გაიღვიძა. მოიპოდიშა და თავგულიანად ჩავიდა. კარი რომ დაუ-რა, უცებ ისევ გააღო, იასამნები გამოვგონდა მე და ერთ გოგონას და ღიმილით დაგვემშვიდობა. გულში მიყვარხართ, კახელებო! პარიუანკა“.

როგორც იქნა, ეს კალატორმა მიაღწია „დანიშნულების ადგილს“ და ბიცომი იმხელა ნახტომი გააკეთა, ერთი კი გიფიქო, ბიძაჩემს დიასახლისი ჰყავს ცოლად თუ ჭოკით მხტომელი-მეტე?

გარეთ ვარ, სახლში მისვლა არ მინდა, კიდევ ვიჩეუბე. ალბათ, ვინც გამიგებს, იტყვის, ნეტავ, დედას დაულაპარაკუბოდე, მაგრამ — არა! ისიც შეიცვალა... ჩემი სახლში გაჩერება უკვე შეუძლებელია. მე ახალი ვარ, ჩემი ნივი კნუტია და როდესაც „გზავნილებს“ კითხულობა, მართლა ვმშვიდდები. იქნებ სხვასაც დავვემარო ცოტათი. გთხოვთ, დამიბეჭდეთ, რა“.

ვაჟაცები

„ამას წინათ „ოდნოში“ ვიღაც ბიჭი გამეცნო — გინდა თუ არა, მითხარი, როგორი ადამიანი გგონივარო. გულში გვიფიქრე, კრეტინი და იდიოტი-მეტე, მაგრამ არ გაუუტეხ. რა ვი, ვიზუალურად ვერ დაგინუნებს კაცი, უკეთესად რომ გაფინო, რამე მიამბე შეზე და სხვა მხრივაც შეგვასებ-მეტე. მთელი ერთი საათი თავის ფაზუაციობაზე მიყვიბოლ. მეც, სულ — „მალადეც“! „ყოჩალ, ბიჭის“ გავიაძიდი. იმასც, მეტი რა უნდოდა? მერე ვუთხარი, ცოტა მხიარული რამე მიამბე-მეტე. დანწყო თავისი ჭუკუთ, მხიარული ამბის მოყოლა: ომი რომ იყო ახლახან, ხომ გახსოვს? — მეტოთა (გიუი არაა ახლა ეს?). მაგას რა დამავიწყებს-მეტე, ვუთხარი. ჰოდა, მაგ ომში ვიბრძოდი, ჩემი ქვეყნისთვისო. — ვა, „მალადეც“ შენ, რა ყოჩალი ყოფილხარ-მეტე. ამან სულ გააგიურ და უფრო მოუმატა თავის ქებას. ცოტა ხანში შევახსენ, რომ მხიარული ამბავი უნდა მოეყოლა. ჯერ მაცადეო (მოცდილი არ ვიყვავი, გავრბოდი საძმეტე თუ?) მითხრა და დაწყო: ერთი პუტკუნა ძმაცი მყავს, სულ დავცინით მე და თამაზი, ომშიც ერთად წავედით. ერთ დღეს რუსები დაგვედევნენ, ისეთი ბათქა-ბუტე ატექს, ლომის დაყრუუდით, მე და თამაზა მაგრად ვიუავაცეტ (თავის ქება არ ავიწყდება) და პირდაპირ მდინარეში გადავვევით (სად იპოვა, ან რა უნდოდა მდინარეში, ნეტავ?), ეს ჩემი პუტკუნა ძმაცი კი ჩამოგვრჩა და ქლოშინით მოდიოდა. მე და თამაზა სიცილით ვიხეოდით. რომ ვისესენ, ახლაც მეცინება ამ ამბავზე, შენც ხომ გაგამხიარულეო? ომი თუ იყო, ბომბებს თუ

იუმორის გრძნობით დაჯილდოებული ხალხიც არსებობს. ლუნა“.

მეცვავილე და მოფრანგულე

„ამას წინათ, ჩემი მშობლიური კახეთიდან მოვიღიდო „მარშრუტით“. ასეთი მეზანობა ძალიან მიყვარს, რადგან ათას რამეს ვიგებ იუმორით საცხე კახელებისგან. კავაგად რომ მოვწინა, ფრანგული წიგნი ამოვიდე და კითხვა დავიწყე. მალე გვერდით ქალბატონი მიმიჯვადა. დეტალურად რომ შემათვალიერა, მეტოთა, რას კითხულობობ და რომ გაიგო, ფრანგულია, შემხევნა, მათხოვე გადაჭედავ, სკოლაში ფრანგულს ქანკვლობდი და ნეტავ, თუ მახსოვეს რამეო. დანარებით დავუთმე წიგნი. მეგონა, მთელი გზა მოწყიდვისთვის ვიყავი განწირული, მაგრამ... ჯერ ერთი, ნასამი ბიჭი ამიერდა, ისამნების დიდი თაგვულით. მოხუც კაცს მიუჯდა, ყვავილი მას ჩაბარა, მიმიხედვე. ჩენ დაგვიბარა, ვარკეთილის ხიდებთან გამაღვიძეთო და თვალები დახუჭი. მოხუცი კაცი გრძნს გვიან მოეგო: ჯო, შაშინებული ხო არა ხარ? რა ეშმავად მინდა ე ყვავილები? ბიჭი უკვე ცშვინავდა. ჭერზე დამონტაჟებული ტელევიზორიდან კი მუსიკის ჰანგები იღვრებოდა. ვილაცამ გააპროტესტა: მაი, ერთი ჩვენებური გონაშვილი ვერ უნდა გაუშვან, მე ამათი... მძღოლი გამოეპასხა, თინერვერები ამას უსმენენ, ძიაკაცო. მერე, მე რომელი პატრაბიჭი „ვარ, შე მამაცხონებულო? გაბრაზდა ფოლკლორის ფანი. ამ დროს ეკრანზე ნახევრადში შეველი გოგონები აცეკვდნენ. კაცი მთლად გადაირია: გამორთო, ბიჯო, რო გებრენბი. წნევა მითა-მაშებს იგდებაც, დღე მთელი დღე ამასობაში ჩემი მეზობელი გამეცნო. აჭარელი აღმოჩნდა, ჩვენთონ გამოთხვილა და გულითადა, მირჩა, შორს არ გათხოვე, შენებს დაკარგავო. დავპირდი, რიკოთს არ გაცდები-მეტე. ისიც დამშვიდებული ჩავიდა. ხიდებსაც მივუასელოვდით, მაგრამ „მეცვავილე“ ბიჭი ვერ გააღვემეს. ისნამდე აფხიზლებდა მოხუცი: გაიღვიძე ეს ხლა შენ თუ არა? რო მიქარამ, ვერ ატყობ? რა ვუყო მე ამ „ბუტკუნ“, დედავაც ხო არ წავულებო?

მონანიება

„პატივცემულო რედაქციავ, ძალიან გთხოვთ, ეს წერილი აუცილებლად დაბეჭდოთ, რადგან ამით ჩემს ცოდვასაც გამოვისიდო და იქნებ, ის ოჯახიც აღდგეს, რომელიც დაინგრა. ყველაფერს თავიდან დავიწყებ: მე ქალი ვარ და ვიცი, ძალიან შევცდი. არც კი დავფიქრებულვარ, ისე გავაკეთებინე ცუდი საქმე და ისე დავებმარე ჩემს დაქალს და თანაც, წლოვანებით უფროს ქალბატონს. ჩემს შეცდომას მხოლოდ ღმერთი თუ მაპატივიბს, თორმე მათგან ვიცი, არც პატივბა და არც შენდობა არ მექუნება. ჩემს მეგობარ ქალბატონს თორმე შვილი ჰყავს. პირველი შვილი მიმის მხრიდნაა. უფრო კონკრეტულად — შვილი არ უჩიდებოდა და მისმა მეუდლებ სხვას კონტრაქტით შვილი გააჩინია, საფასური გადახადა და შვილი წამოიყვანა. ჩემი მეგობარი ზრდიდა, როგორც საკუთარს. ეგონა, შვილი არასოდეს გაუჩიდებოდა, მაგრამ 8-9 წლის შემდეგ ვაჟი შეეძინათ. დედასავით ზრდიდა (გასიკუს) მანამ, სანამ მისი ნამდვილი შვილი არ წამოიზარდა (გთხოვთ, სახელი რეცვალოთ). ვასიკო მშრომელი და უფრო გამრჯე ბიჭი გამოდგა, ვიდრე საკუთარი შვილი და აქ დაიბადა დიდი უბედურება, ალბათ. ვასიკი ცოლი მოიყვანა და დედამისის დიდი აქტიურობით ჯავაი დაენტენდა, მისთვის სახელი გაუტეხა, დაუმცირებინა. ვასკა დაცვის სამსახურში მუშაობდა. არაფერი ეთავილებოდა თავისი შრომით (ვაჭრობით) მანქანაც შეიძინა, მაგრამ როცა მისმა ძმამ გაიგო, ის მისი ნამდვილი ძმა არ იყო, ცუდად განწინო მის მიმართ. ის შრომიობდა (გასო), ჯავაი კი მის ნაშრომს არ უფრისილებოდა. მამამისის სიკვდილის შემდეგ უნდობათ, როგორიდან მოეცილებინათ. მის გამზრდელ დედას არაფრად მიაჩნდა ვასო. ცოტა ხანში მისმა ძმამ ცოლი მოიყვანა და აქედან დაინწყო მისი უბედურება და თანაც — ბედნიერება. ვასკა დაცვის წამსახურში ნათესავი. ერთმანეთი შეუყვარდათ და დაწორნინდნენ. დროებით ყველაფერი კარგად ვართ, მაგრამ „ტრიო“ გადაიცარებინათ. მანამ მისმა ძმამ გადაირია: გამორთო, ბიჯო, რო გებრენბი. წნევა მითა-მაშებს იგდებაც, დღე მთელი დღე ამასობაში ჩემი მეზობელი გამეცნო. აჭარელი აღმოჩნდა, ჩვენთონ გამოთხვილა და გულითადა, მირჩა, შორს არ გათხოვე, შენებს დაკარგავო. დავპირდი, რიკოთს არ გაცდები-მეტე. ისიც დამშვიდებული ჩავიდა. ხიდებსაც მივუასელოვდით, მაგრამ „მეცვავილე“ ბიჭი ვერ გააღვემეს. ისნამდე აფხიზლებდა მოხუცი: გაიღვიძე ეს ხლა შენ თუ არა? რო მიქარამ, ვერ ატყობ? რა ვუყო მე ამ „ბუტკუნ“, დედავაც ხო არ წავულებო?

კოს ჯადო გაუკეთეს: ბარაქაზე, რომ ხელი ყველანაირად შეშლოდათ; სასმელზე, რადგან თუ გასო დალევდა, აუცილებლად იჩებდებდა. ნათისა და ვასოს ტანსაც-მელიც კი მოიპარა მისმა გამზრდელმა. შეითხავი დაპირდა, რომ აუცილებლად დააშორებულია. ამ საქმეში მისმა ძმა, რძალმა და გამზრდელმა 500 ლარი გადაიხადეს. მერე ვასო და ნათია თბილისში, ქირით დასახლდენ. ხელი არ მოემართათ და ისევ უკან აპირებნენ, სახლში დაპრუნებას, მაგრამ დედაში, ძმა და რძალმა სახლი გაყიდეს ჩამად და სხვა ქალაქში გადავიდნენ (ქალების სახლს ვერ ვასახელებ). ამასობაში ყველაფერმა იმრემედა და მალევე დაცილდნენ ვასო და ნათია. იმ მყითხავა დედას უთხრა, რასაც გაატანდა, ვასოს მისმა საფლავებზე ჩაეფლა. ღმერთო, ძლიერო, ძლიერი, მაპატივე ეს ცოდვა და თევენი უურნალის საშუალებით მინდა გამოვისყიდონ ჩემი ცოდვა. იმ ყველაფერს მხოლოდ ლოცვა და მათი ძლიერი რწმენა გააქარწყლებას. გთხოვთ, ნათია და ვასიო, შერიგდით, შერიგდით და იქნებ ღმერთმა მეც მაპატიოს.

ბავშვი ძალინ ცუდად მყავდა, სიზმარში გადამტკული ვასიო ვნახე და მივჭვდი, ღმერთმა სამაგიერო მომიზლო. ნათია ქარელის რაიონის სოფელ დირბაში ცხოვრობს. ვასიო არ ვიცი, სად არის და ყველას გთხოვთ და გემუდარებით, მინდვდინეთ ხმა და ღმერთს ვეცვენები, ერთმანეთს შეურიგდნენ. ამოილონ მამის საფლავის კუთხეში ჩატანებული ჯადო და მტკვარს გაატანონ.

მე კი ღმერთმა შემინდოს. მაპატიეთ, გთხოვთ, ვასო და ნათია. გორი, თ. ხელები მიკანკალებს, ამას რომ ვწერ“.

დაუფიქრებელი ნაბიჯი

„მოგეხალებით ყველა ერთგულ ჭითხვებს. მინდა, ჩემი პატიო, სასიყვარულო და ამავდროულად, ჩემი უბედურების ამბავი მოგიყვეთ და იმედია, დაიბეჭდავთ. 18 წლის ვიყავი, როცა პირველად შემიყვარდა დათუნა, ის მდიდარი ბიჭი იყო და ჩემნაირ გოგონებთან მხოლოდ გასართობად იქტერდა საქმეს, მაგრამ იცოდა, რომ ქალწული ვიყავი და არ მეტარებოდა. მეუბნებოდა, შენთან სექსუალური კავშირი რომ დავიყიარო, მეორე დღეს გარების დამილაგება კარის წინო. გული საშინლად მტკიოდა, ასე რომ ფიქრობდა ჩემზე, მაგრამ მაინც მზად ვიყავი, მასთან გამეტერებულებინა ურთიერთობა და თუნდაც, მისი საყვარელი გამზადა დარიცავი. ბედმა მწარედ დამტცინა. დათომ 2 წლის შემდეგ მიატოვა და უგზოუვლოდ გარდა. გამოჩნდა სხვა მამაკაცი, რომელსაც ჩემი ქალწულობა ჩავაბარე, უსიყვარულოდ. ამის შემდეგ ამერიკა ცხოვრება. ვინც შემიყვარდებოდა, მას არ ვუყვარდებოდი და ჩემთან უბრალოდ, ერთობოდნენ. ჩემი ბოლო რომანი ძალიან ცუდად დამთავრდა: 2 წელზე მეტ ხანს ვევდებოდი ერთ ბიჭს, მისგან დავირსულდი და სხვა გზა არ მქონდა, მისთვის უნდა მეტქვა. თავი გაიგია, რას მელა-

პარაკები, შენ რა, გააფრინეო? და 3 თვის ორსული შეუბრალებლად მცემა. ფულით არ დამხმარებია, რომ აბორტი მაინც გამეცეთებინა. ნამოვედი მისგან, სულითა და სხეულით გამწარებული, ძლივს ვიშვე აბორტის გასაუთბი ფული და ბავშვი მოვიშორე. ყველა მამაკაცი მეზიზებდა. მათ გამო ცხოვრება დამენერა. ბევრმა შეიძლება ამ გზაცილი წაკითხვის შემდეგ გამრაცხოს, მაგრამ მე ყველაფერს გულწრფელად ვწერ და ოდნავ ვიმსუბუქებ დარღვეს. საშინლ დეპრესიაში ვარ და სიკვდილი ვნატორობ. ალარ მინდა სიცოცხლე. ბევრი რა ბევრი იყნა, ესკალატორმა მიაღწია „დანიშნულების ადგილს“ და ბიცომ იმხელა ნახტომი გააკეთა, ერთი კი ვიფიქრე, ბიძაჩებს დიასახლისი ცჷყავს ცოლად თუ ჭოკით მხტომელი-მეტქი? ჩაევდით დაბლა. მაია გააფრთხილებ, მატარებელი რომ გამოჩნდება, გამწერ, არ გაგვასწროს-მეტქი. ის იყო, მატარებელი გამოჩნდა, რომ შარაპოვსავით ხელის ქნევითა და მონსერატ კაბალიეს ხმით, გააჩერეს ძაბილით ცდილობდა, გაჩერებას ახლა ჩემი ბიცო თბილისში ცხოვრობს და ყველა კუთხე-კუნძული იცის. სანამ ამ ამბავს მოგნერდით, ჯერ მას დავეკითხე. გამიღმამა და მითხრა, მაინც ყველას კუთხარით და გამიხარდება, ამ ამბით ვინმე კარგ ხასიათზე თუ დადგებაო. P.S. ერთხელ ბიცოლაჩები სუპერმარკეტში შევიდა. ასეთი ზომის მაღაზიები მისთვის სიახლე იყო და ინტერესით ათვალიერებდა, მისი ყურადღება დიდმა კარმა მიიპყრო, რომელიც 2 ნაწილისგან შედგებოდა და ორივე მხარეს იღებოდა. ბიცო შევიდა და გამყიდველს, ფხვნილი მოსთხოვა. ჩვენს სექციაში ფხვნილები არაა, იქით მიგრანდით, შევიდად უპასუხა გამყიდველშა. მააც არ დაიბრა, გამოიყიდა, მეორე კარიდან შევიდა, ისევ იმ ადგილზე მივიდა და ამაყად თქვა: უკაცრავად, ფხვნილი გაჭვ?

რო მიქარამ, გერ ატყობ? რა გუყო მე ამ „ბუკეტ“, დედაკაც ხო არ წავუღებო?

თი პირველი გასეირნება დაუვინყარი ყოფილიყო... ჩავედით მეტროში და მაას ისეთი ფერი დაედო, ვიფიქრე, ჩემი 5 წელში „გაშვანშვალებული“ საშომებდო გეგმა შემუცვალა, მაგრამ... რამდენიმე წუთი აკვირდებოდა, როგორ აგდებდნენ უეტონს და როგორ დგებოდნენ ადამიანები ესკალატორზე. ჩემმა უორიგინალურებსა ძალიან კი წამებში ყველაფერს თავისი სახელი დაარევა: უეტონს — 40-თეთრიანის იმტკაცია, ესკალატორს — მცოცავი უბედურება და წამებში ისიც გადათვალა, ასეთი სახლში რომ მქონდეს, დენს რამდენს დანვადაო. ჰოდა, ეს „იმიტაცია“ ჩააგდო „ცულის საყლაპა მაშინაში“ და გაითვალისწინა რა ჩემი ნათევაში, კი არ გაიარა, გადაბოტება დააპირა

P.P.S. თუ ჩემი არ გჯერათ, სოფი 19-ს ჰავაზე, გიოს ბიცოლა რომ გაიცანი, რა მოხდა? „პრიკოლი“ ხარ, ბიცო... რუსპირი.

თქვენთვის საინტერესო თემაზე
ამბები შეგიძლიათ
გამოგზავნოთ მესივებით
ტელეფონის ნომერზე:
8.77.45.68.61 ან
მომენტოთ ელფოსტაზე:
marorita77@yahoo.com

„მეობლების შრის არჩევანის გაკათება რთულია“

„მე დედა არ მყავს, ბარბარაშვალა...“

„გზის“ №21-ში გამოქვეყნდა 17 წლის მერიკოს მესიფი, რომელიც გვწერდა, რომ ერთი დღეც არ ყოფილა ბედნიერი. „არ მახსოვს დღე, როცა ჩემს ლჯაში ჩეუბი არ მომზდარა. მშობლები გამუდმებით კამათობდნენ, ჩეუბისას არც ერთს არ უნდოდა რაიმეს დათმობა და ლამის, ხელით ეხებოდნენ ერთმანეთს, ახლა კი დაშორდნენ... არ ვიცი, დედასთან წავიდე თუ მამასთან დაკრჩე?“ — გვწერდა მერიკო. ცხადია, ასეთი არჩევანის გაკეთება ისევე, როგორც მისთვის რჩევის მიცემა, მართლაც, ძალიან ძნელია...

ლიკა ქაჯაია

რაღული:

„გული არც ერთს რომ არ დასწყდეს, ხან ერთთან დარჩი და ხან — მეორესთან; დრო თავად განსაზღვრე — ერთი კვირა იქნება ეს თუ მთელი თვე“. **უცობი:**

„ჩემი კარგო, ჯერ ახალგაზრდა ხარ. შენი წერილი წავიკითხე და უკვე 3 წელია, გაცილებულები არიან, მაგრამ არასდროს მიფიქრია, რომ მამასთან უნდა დავრჩენილყოფი, რადგან მამა ისე ვერ მომზედავს, როგორც დედა. P.S. დედა ერთი დღეც რომ ვერ ვნახო, მოვკედები“. **KISS-GIRL:**

„იცი, შენი ძალინ კარგად მესმის — ჩემი მშობლებიც სულ ჩეუბობდნენ და უკვე 3 წელია, გაცილებულები არიან, მაგრამ არასდროს მიფიქრია, რომ მამასთან უნდა დავრჩენილყოფი, რადგან მამა ისე ვერ მომზედავს, როგორც დედა. P.S. დედა ერთი დღეც რომ ვერ ვნახო, მოვკედები“. **MS. MDZINARA:**

„გამარჯობა. მესმის, ძალიან ძნელია, როცა უფროსები ანუ მშობლები მიზარდის თვალწინ კამათობენ, მაგრამ რას კიზამთ, ოჯაში ყველაფერი ხდება. შეიძლება, შენი მშობლები ერთმანეთს ვერ ეგუბიან, მაგრამ დარწმუნებული ვარ, როგორც უყვარხარ. შენს ადგილას, ხან ერთთან, ხანაც — მეორესთან ვიქენოდი. ალბათ, არჩევანს ერთ-ერთზე ვერ გააკეთებ. პირიქით, შეეცადე, ისინი შეარიგო და ისევ ერთად იყოთ, თუ რა თქმა უნდა, მათ ცხოვრებაში სხვა ვინმე ანუ მესამე არ გამოჩენდა“. **პატუხა:**

„შენ გოგონა ხარ და გირჩევ, დედასთან იცხოვრო. მე დედა არ მყავს, გარდამეცვალა და მისი ხელი ძალიან მაკლია. მამასთან ერთად უცხოვრობ და კიდევ ერთხელ გირჩევ, დედასთან დარჩე. წარმატებები, დაიკო!“ **ქარიზმა:**

„სულ მაგას ცედაგებ, რომ როცა ცოლ-ქმარი ერთმანეთს ვერ ეწყობა, უნდა დაშორდნენ! მერიკო, ქალებმა ექსპერიმენტების ჩატარება იციან — ქმარს შორდებიან იმ იმედით, ეგებ გამოსწორდეს, ეგებ შეიცვალოს და

იმას ვერ ხდებიან, რომ მათ ექსპერიმენტს შვილის ფსიქიკა ენირება. თუ მამა უფრო თბილი, ყურადღებიანი და პასუხისმგებლობის მქონეა, მხოლოდ ამ შემთხვევაში შეგიძლია, მასთან დარჩე. თუმცა მეტყვება, ვინმე დედის მაგივრობა გაგინიოს. არ იდარდო, უკვე ყველაფერი დამზადება და ახლა რომელიმე მათგანთონ ერთად, მშევიდად ცხოვრებას შეძლებ“. **უცობი:**

„ასეთი არჩევანის გაკეთება მართლაც, ძნელია. მშობლებს დაელაპარაკე და მათ შენი მდგომარეობა აუხსენი. ალბათ, ამის მერე რამეს გადაწყვეტილი უფალი გფარავდეს!“ **სოციალური:**

„ეგ მართლაც, ძნელი გადასწყვეტია. გირჩევ, იმასთან წავიდე, ვინც უფრო გამგებიანია“. **ართი მომ:**

„ჩემი მშობლებიც მაშინ დაშორდნენ, როცა 15 წლის ვიყავი. მე დედასთან დავრჩი, მაგრამ მშასაც ხშირად ვნახულობ. გირჩევ, დედივისთან იცხოვრო. მერწმუნე, გოგოს დედა უფრო სჭირდება გვერდში. წარმატებებს გისურვებ! P.S. ჩენ კი გირჩევთ, მაგრამ თავად უნდა გადაწყვეტილ, რა აჯობებს შენთვის. გკოცნი“. **კურინი:**

„დაიკო, მესმის შენი გულისტკევილი. მიუხედავდ იმისა, რომ მსგავსი რამ არ გამომიცდია, ვხდები, თუ რა მძ-

იმე მდგომარეობაში ხარ. შეეცადე, ორივეს დაელაპარაკო და აუხსნა, რომ შენ გამო მაინც სცადონ ბედნიერად ცხოვრება და შეეცადონ, ალარ იჩეუბონ, რადგან ამით ძალაუნებურად, შენს ფსიქიკას აყვენება ზიანი. უთხარი, რომ მათ გარეშე არაფერს აქვს აზრი — ამან წესით, უნდა გაჭრას. პო, ეს ყველაფერი მაშინ თქვი, როცა ერთად იქნებიან. ეს დღეები ახლობელ ადამინებთან („ლოვესთან“, დაუბალთან ან ძმაცონას) გაატარე, ასე ტკივილი ცოტათი მაინც შეეიმსუბუქდება. ძალიან მინდა, ყველაფერი ისე მოაგვარო, როგორც თავად გსურს. P.S. მამასაც დაელაპარაკე, იქნებ მან შეძლოს დახმარება. აბა, შენ იცი, წარმატებები!“ **ფაშისტა:**

ფაშისტა:

„თავად უნდა გადასწყვიტო, რომელ მშობელთან იქნები უფრო ბედნიერი და თავისუფალი. ალბათ, მათი დაშორება შენთვისცვე ჯობდა — მშობლების ყოველდღიური ჩეუბი შვილების ფსიქიკას ანადგურებს. მთავარია, ორივესთან კარგი ურთიერთობა გქონდეს და რომელიმე მათგანთან მშვიდად იცხოვრო“. **კლეოპატრა:**

„ეს რამხელა ტკივილი გადაგიტანია, გენაცვალე, შენ გამო ძალიან ვწუხვარ. ალბათ ჯობია, დედასთან დარჩე. გოგო ხარ და მამასთან ცხოვრება გაგაჭირდება. ისე კი, დაფიქრება გმართებს და გადაწყვეტილებაც მხოლოდ ამის შემდეგ უნდა მიიღო. იცოდე, უცალი არ მიგარებებს. ტაძარში ხშირად იარებოთ, ამ განსაცდელს გაუძელი. უცალს ებარებოდე“. **დადუნა:**

„უუუ... რა ცუდია. ყველაზე ცუდი იჯახის დანგრევა და სიყარულის დაკარგვაა. მოდი, ასე მოიქცეო — წარსულს თვალი გადაავლე და დაფიქრდი, ვინ უფრო მეტ ყურადღებას გითმიდადა — დედა თუ მამა? მგონი, გოგოსთვის დედასთან ცხოვრება აჯობებს, მაგრამ ეგ უკვე შენი გადასაწყვეტია! წარმატებები, საყვარელო! გაკოცე. P.S უ, დადუთი ვინც აქესივებს, შემქმინის, რა. ის მაგარი ადამიანი ჩანს და თავაც, დადუ და დადუნა რამ გაყო?!” **ცნაცა:**

„შენ გმიო ძალიან ვწუხვარ. მესმის, რომ რთული არჩევანის წინაშე ხარ, მაგრამ ვერაცვერს იზამ — ერთ-ერთი უნდა აირჩიო. როგორც ჩანს, შენს მშობლებს ერთმანეთი არ უყვართ. ისე, რეკორდი დაუმყარებით — 17 წლის

განმავლობაში, თანაც — ყოველდღე, ჩსუბისა და დავიდარების ატანა არც ისე ადვილია! აბა, შენ იცი, წარმატებებს გისურვებ!

რუსი:

„ჩემო კარგო, ვერც კი წარმოიდგინ, თუ როგორ მესმის შენი, მაგრამ რომ ამბობ, ბედნიერი არასდროს ვყოფილვარო, ამაში ვერ დაგეთანხმები. ყოველ დილას რომ იღვიძებ, ცოცხლობ, არსებობ — ეს ხომ რომანია შენსა და პუნებას შორის, ნაზი რომანი კი ტკივილნარევ ბედნიერებას გვანიჭებს. შეეცადე, ხვალინდელი ფლისთვის იპრძოლო და ყველაფერს იმედის თვალით შეხედო. ვიცი, ეს რთულია, მაგრამ არა შეუძლებელი. ახლა მეგობრების გვერდში დგომა, მათი მხარდაჭერა, სითბო და ალერსი გჭირდება. არ ვიცი, რატომ ჩსუბობენ შენი მშობლები, მაგრამ მე 2 ვერსია მაქეს — ეჭვინობა და ალვაპოლი. თუ ასეა, დედასთან დარჩი, მაგრამ ეს იმას არ იმზავს, რომ მამასთან ურთიერთობა უნდა გაწყვიტო. დამიჯერე, შენი რვინა გერჩინის სხვის ოქროს“.

გრუზინა:

„მადლობა ღმერთს, რომ შენი მშობლები დაშორდნენ — ასე უკუთხესია! ვფიქრობ, დედასთან უნდა დარჩე, რადგან ის არ გათხოვდება, აი, მამა კი უჟველად დაქორწინდება და მტერსაც არ ვუსურვებ დედინაცვალის ატანას. ყველაფერი ისე გადაწყვიტე, რომ გული არც ერთს არ ეტკინოს. წარმატებები!“

თეატრი:

„შენი ამბავი ძალიან განვიცადე. ვფიქრობ, დედასთან უნდა დარჩე. მერიკო, ისეთ ასაკში ხარ, როცა გოგოს დედის მხარდაჭერა სჭირდება“.

ანასამართი:

„გირჩევ, დედასთან იცხოვრო, რადგან გოგო ხარ და მიმას იმ თემებზე ვერ დაელაპარაკები, რასაც დედას გაუმხელ. P.S კავშირი არც მამასთან გაწყვიტო, ხშირად მოინახულე“.

ძალათო:

„არ ვიცი, ასეთ დროს რას გავაკუთებდი, რადგან ძალიან კარგი და ლამაზი იჯახი მაქეს, მაგრამ ის კი ვიცი, რომ მშობლებმა საკუთარ თავზე კი არა, შეილებზე უნდა იზრუნონ. გირჩევ, ორივე ძალიან, ძალიან გიყვარდეს, რადგან სიცოცხლე სწორედ მათ გაჩუქეს. წარმატებებს გისურვებ! გაკოცე“.

გვარი 13:

„ძალიან ცუდ მდგომარეობაში ხარ, მაგრამ უნდა გამაგრდე. ჩსუბის მიზეზები გაარკვიე და გადაწყვეტილებაც ამის მერქ მიიღე, მშობლებს შორის არჩევანს ვერ გააკეთებ, იმ ასაკში აღარ ხარ, როცა გეკითხებიან, — ნაყინი უფრო გიყვარს თუ ლიმონათიო?..“

ლუნა:

„არც კი ვიცი, რა უნდა გირჩიო.

თავიანთი პოზიცია შენ გამო მაინც უნდა დაეთმოთ. როცა ცოლ-ქმარს ცუდი ურთიერთობა აქვს, ეს ბავშვებზე ძალიან მოქმედებს. მესმის შენი... მოთმინება გამოიჩინე, დრო ყველა იარას განკურნავს, მშობლები საკუთარ შეცდომას მიხვდებიან და ინანებენ, რომ მათ გამო ბავშვობის ნლები ისე ლალად ვერ გაატარე, როგორსაც ყველა მოზარდი იმსახურება. თუ მშობლებს შორის არჩევანის გაკეთება აუცილებელია, მაშინ დედასთან დარჩი — ახლა შენი გამხნევება მას უფრო სჭირდება. არ დაგვიწყდეს, ისნი შენი მშობლები არინ და რაც არ უნდა იყოს, ორივეს სჭირდები. ლამაზ ცხოვრებას გისურვებ!

ცაცხლა:

„ძვირფასო, მხოლოდ შენნაირი ბავშვი თუ ჰყითხავდა „გზის“ მკითხველებს, — რომელ მშობელთან შეიძლება დავრჩეო? გამაგიუებთ, რა... 17 წლის ასაკში ასეთ საკითხებს დამოკიდებლად უნდა წყვეტდე. თანაც, ამ საქმეში ვერავინ დაგხემარება. შენ უნდა გაარკვიო, ვისთან უფრო მშვიდად გრძნობ თავს და ვისთან უფრო გიადვილება ურთიერთობა“.

თეატრი:

„ეს ის შემთხვევაა, როცა ჩვენ ვერაფერს გირჩევთ. მშობლებს შორის არჩევანის გაკეთება რთულია. მასთან დარჩი, ვისთანაც თავს კარგად გრძნობ“. ■

„მოჯადოებული“ გოგონას მიერ გადებული მსხვერპლი

ივანა, 18 წლის:

„ჭმ, არ მეგონა, თუ ოდესმე უურნალისტს ჩემი პრობლემის შესახებ რაიმეს მიენიჭრდი, მაგრამ ახლა მართლა გამოუვალ სიტუაციაში ვარ და სხვებისაგან განსხვავებით, რჩევა ნამდვილად მჭირდება. 2 წლის წინ თბილისიდან ჩვენს სოფელში დასასვენებლად ჩამოვიდა ადამიანი, რომელმაც პირველად თავისი გარენობით დამატევდა, გაცნობის შემდეგ კი თბილი ხასიათითა და იუმორით გამომასტერა, დამადებილა. მოკლედ, მის გვერდით მოჯადოებულივით ვიყავი და დღემდე ასეა — რასაც მუზება, ვიჟერებ; რასაც მთხოვს, უსაგრულებ... ვიცი, იდიოტურად ვიქცევი, მაგრამ სხვაგვარად მართლა არ შემიღლია. ბევრჯერ მითქვამს საკუთარი თავისთვის, — მის გამო მსხვერპლს არ გავიღებ, ამა თუ იმ სურვილს არ შევუსრულებ-მეთქი, მაგრამ საქმე საქმეზე რომ მიდგება, სხვაგვარად ვიქცევი...“

მოკლედ, საქმე იმაშია, რომ რამდენიმე თვის წინ ჩემს „ლოვეს“ პირველად მივეცი იმის საშუალება (ის სოფელში ჩემს სანახავად ძალიან ხშირად ჩამოდის), რომ ჩემთვის ეკოცნა; მერე იმისათვის, რომ სიამოვნება მიგველოდა და ერთურთისთვის ისე გვეკცნა, რომ არავის დავენახეთ, მოფარებულ ადგილას მივდიოდით ან სულაც, ტყეში დაგბორიალობდით, ამ რამდენიმე დღის წინ კი ჩვენ შორის ის მოხდა, რაც ნამდვილად, არ უნდა მომხდარიყო, მაგრამ ხომ გითხარით, მის წინაშე უძლეური ვარ-მეთქი. ვიცი, ეს არ მამართლებს და ისიც ვიცი, რომ სულეულურად მოვიქცე, მაგრამ წარსულს უკან ველარ დავაბრუნებთ და ჩადენილის გამოსწორებაც არ ვიცი, როგორ უნდა მოვახერხო. ჩემს „ლოვეს“ ჯერ ცოლის შერთვა არ უნდა, რადგანაც მალე თარიღენი აბიტურიენტები ვიქებით, მაგრამ მპირდება, რომ არასდროს მიმატოვდეს, რომ უნივერსიტეტში ჩავაბარებთ თუ არა, ოჯახის შექმნასაც შევძლებთ, მე კი ლოდინი აღარ შემიღლია. თანაც, ამ ურთიერთობის შემდეგ რომ დავუცხმიმდე, რაღა მეშველება?..“

გთხოვთ, მირჩიეთ, რა უნდა გავაკუთო? წარმოიდგინეთ, რომ თევზ ხართ ჩემს ადგილას, რას მოიმოქმედებდით? არ მინდა, მასზე ძალადატანებით გავთხოვდე და მერე, მთელი ცხოვრება ის წამომასხაოს, — შენი თავი შემოტენეს, არადა, სხვა გზას ვერ ვედაგა!..

ვიცი, ჩემს რჩევას აზრი არა აქვს, მაგრამ აქვე იმასაც გეტყვით: ბავშვებო, თავს ჩემსავით ნუ გაისულებებთ და „ლოვეს“ ნურაფერს დაუთმობთ. ახლა ვხვდები, რომ ნამდვილმა შევარებულმა გოგოს ანგარიში უნდა გაუზინოს, ძალა არ დატანოს და ვიდრე ცოლად არ მოიყვანს, მის კოცნასაც უნდა მოერიდოს. ასე რომ, მხოლოდ ჩემს უბედურებას კი არ ვტირი, არამედ იმასაც, რომ მგონია, „ლოვეს“ აღარ ვუყვარვარ (თუმცა, მას ასეთი ფიქრისთვის საბაბი არ მოუცა). გთხოვთ, რჩევების მოცემას ნუ დაიზარებთ. და კიდევ, წინასწარ გიხდით მადლობას!“

P.S. მაშ აკა თუ ირმას ნერილის წაკითხვის შედეგ მასთან დაკონტაქტების სურვილი გაგიჩნდებათ, დაგვიმესავეთ ტელეფონის ნომერზე: 8.58. 25.60.81 მას თევზ დახმარების იმედი აქვს.

მობილი-ზამთა

იმსათების, რომ თქვენი მესიჯი „მობილი-ზამთაში“ მოხდება, მობილური ტელეფონის SMS-ფუნქციაში უნდა აკრძოთ სიტყვა GZA გამოიტოვოთ ერთი სიმბოლის ადგილი და აკრძოთ სასურველი ტექსტი. შემდეგ მესიჯი გამოიგავინოთ ნომერზე 8884. ჩემს მობილურზე მოსული მესიჯები ამ რუბრიკაში არ გამოიცემოდება (გამონაცლის მხოლოდ უცნობობის გამოგზავნილი მესიჯები) და კადევ ერთი მესიჯი მხოლოდ 160 სიმბოლის ატეს. თუ კოცელი მესიჯის გამოგზავნა გაურთ, ის რამდენიმე მესიჯიდ უნდა გადომოგზავნოთ.

ესახი

1. გავიცნობ ქუთაისში მცხოვრებ, 40 წლაში ასაკის, ქვრივ ან განქორწინებულ მამაკაცი. ოჯახი, ქუთაისი.

2. ვარ 32 წლის, ქუთაისში მცხოვრები, დასაქმებული, კარგი მეოჯახე, პატიოსანი, კარგი ხასიათის, მაგრამ ქმარს გაცილებული. ოჯახის შექმნის მიზნით გავიცნობ შესაფერის მამაკაცის.

ესახი

3. ვეხმაურები მერვე მესიჯის ავტორ მანდილოსანს, სერიოზული ურთიერთობისთვის.

4. ვარ 21 წლის. გავიცნობ 16-25 წლაში ლამაზ, შავთმიან და შავთვალება გოგოს.

5. გავიცნობ მანდილოსანს, ლამაზსა და უკომილესოს. ვარ თბილისელი, შეძლებული მამაკაცი.

6. გავიცნობ თბილისელ, სულიერად და ხორციელად ლამაზ, სუსტ გოგოს, 23-29 წლისას. მაგრამ მნიშვნელოვნება და ტკბილი ოჯახის შექმნა. ვარ კელესიური. 29/1.67/70.

7. გავიცნობ კულტურულ და არასუსტეან ქალბატონს, 35-55 წლაში, სამეცნიერო მომავალი და არასუსტეან შესაქმნელად. ვარ 55 წელს გადაცილებული, ჯანმრთელი და თბილი ბუნების. მანქან ბატარა ბინა.

8. თუ შეიძლება, „გზა“ №20, მერვე მესიჯის ავტორ მანდილოსანს გამოვეხმაურო. ვარ 33 წლის.

9. ვარ 33 წლის, მაღალი, 188 სმ სიმაღლის, ათლეტური აღნაგობის, ძალიან სიმპათიური. ვარ საქმაოდ განათლებული. მიყვარს ხელოვნების მრავალი დარგი. თავადაც მშევრივრად ვმოლერი და ვცევავ. 10. ვეხმიანები „გზა“ №20, მე-4 მესიჯის

ავტორს, 27 წლის ირმას. ვარ 33 წლის, მაღალი, ათლეტური, სიმპათიური, განათლებული. დამიკავშირდი. ლაშა.

11. გავიცნობ ზრდილობიან, მეოჯახე და სულიერად ლამაზ მანდილოსანს, ვისაც ნამდვილად სურს ოჯახი. სასურველია, იყოს რაეონიდან, 32-36 წლაში მომწერეთ 21 სთ შეძლებე.

12. ნუთუ შეუძლებელია, „გზის“ დახმარებით შევძლო თბილი და ტკბილი ოჯახის შექმნა? გავიცნობ თბილისელ, სუსტ, სუჭოთ ნარსულის მქონე, პატიოსან გოგოს, 23-29 წლისას. 29/1.67/70.

ვეპე

13. ვეძებთ ტრისტან იმნაძეს. სად და როგორ ცხოვრობ, ოჯახი გყავს? მეგობრები ქუთაისიდნ.

14. ვეძებ მეგობარს ლია სებისკვერაძეს ნელი ნიკლაური

14. ვეძებ (ვარკეთილში) იმედა ნიკლაუ-

რის ოჯახს. თუ ვინმეს რაიმე ინფორმაცია გაქვთ, გამომებაურეთ ფარნი. იმედ, თუ შენ წაიკითხავ, ალბათ მიცნობ.

სსვალასსვა

• პატარა წონდელს ვეტყვი, იყოს რკინა-სავით მაგარი. შენ მარტო არ ხარ მმა, სულიერად გვერდით გიდგავართ. გვენატრება. იყავი ძლიერი. ლაშა ვარ.

• ჯეკი, მადონა ვარ. გილოცავ ლომი-სობას. მისი ძალა და მადლი გფარვედეს. 25-ში ნიკას ზემზე ვიყვას და მარის და ნიკას ზემის სურათებს გამოგიგზავნი. გაკოცე ბევრი. მიყვარსარ.

• კუტრინ, მექეს მიმართ პატივისცემა და თბილი დამოკიდებულება „გზის“ №20-ში გამოხვატე. ასე რომ, არ ვთვლი საჭიროდ და თავს ვიღაცის სურვილი დავმაყოფილების არ მიცემ. შენ კი, შე დეგენერატობის ქალმერთო, რა შემიერკან ეროვნებაზე საუბრით? გეფი-ცები, შენს ნაცლად უკვე მე მრცხვნია, ამდენს რომ რასისტობ. ისე, ალელებულებული ჩანსარ და არ გინდა, ვარლამა გაგაცნო? ცოწას დაგაშვიდებს. მოიციერე. (.) ნანიკა, ვირჯისას, აზროვნის ხარისხს ასე შეგიფასებდი: „მადე ინ ჩინა“. მისტრი.

• ცო, მის რეალ, მოურინო მაგარია. ისე, დიდი ხარ ველოდით მაღალი დონის მწვრთნელის მოსვლას და აი, ეს დღეც დადგა. აი, ნახეთ, რა გუნდი გახდება „რეალ“ შადრიდი! რეალის ფინი.

• სამყარო დიდია, ოჯახი — პატარა. ამ პატარა ოჯახს შეუძლია, სამყარო შეცვალოს, თბილი და მოსიყვარულე გახადის. მოდი, ჩენ ვიყოთ ეს ოჯახი, ჩემო მგზავრებო. აჩრდილი.

• რეალური ნარსულის ლამაზის მოგზაურებო. დავამარცხოთ შემაკის სული. მივუტევოთ ერთმნეთს მგზავრებო. აჩრდილი.

• ლამაზია სიყვარული, თბილი და ფაფუკი. ფრთხილად ვიყოთ, არ შევაკრთოთ, არ დაგარებოთ. შევიყვაროთ სიყვარული. ბედნიერებაა, როცა სმაზადლა ვამბობთ — მიყვარსარ. აჩრდილი.

ტაი-კუტი

„ოქროს გავევები“

ლეიილ რეპლიფი

ახლა დანიელი 20 წლისაა. კაპიტალის დაგროვება რამდენიმე წლის წინ დაიწყო. ვინც არ იცოდს ამ ახლგაზრდა მსახიობს, შევასერებ, რომ იგი ჰარი პოტერის როლის შემსრულებელია. ფილმისა მას 25 მლნ დოლარი მოუტანა. კიდევ 50 მლნ დოლარს ფილმის მომდევნო სერიები მოუტანს. მიუხედავად იმისა, რომ რედკლიფი თავს უსიმპათიო

ყმაწვილად მიიჩნევს, თაყვანის მიცემელი გოგონები გასაქნის არ აძლევენ. მისი ფოტო ბრიტანეთის ნაციონალურ გალერეაშია წარმოდგენილი.

მილი საირუსი

17 წლის გოგონას ფილმებში იღებენ, მსოფლიო პიტებს ასრულებს. პოპულარობა დისენეის შოუ — „ჰანა მონტანაშ“ მოუტანა. თავისი უფალ დროს ტანსაცმლის დიზაინს ქმნის. მისი ცვილის ფიგურა მადამ ტიუსონს მუზეუმში დადგეს. ცოტა ხნის წინ მილი „ოქროს გლობუსის“ მფლობელი გახდა.

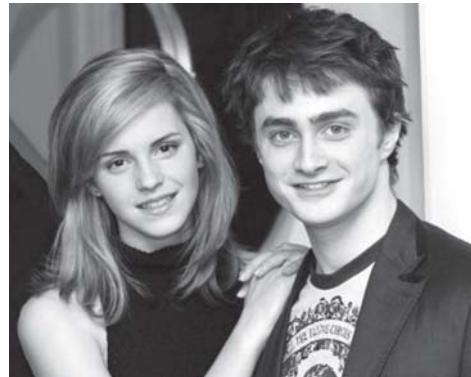
ფრეიზერ დოჭარტი

საკუთარი ბიზნესი 17 წლის ასაკში წამოიწყო. უშაქრო მურაბებისა და ჯემების დასამზადებლად ბანკიდან სესხი

აიღო. ბიზნესში 2 მლნ დოლარი მოგება მოუტანა. ახლა იგი 21 წლისაა და მარმელადისა და არაქისის ზეთის წარმოება აქვს ჩატირებული.

ია უოჩსონი

რედკლიფის მსგავსად, წარმატება მასაც ჰარი პოტერზე (მწერალი ჯონანა როულინგი) გადაღებულმა ფილმებმა მოუტანა. დაგროვილი 15 მლნ-ის

შორის, მის საიტს მეტი დამთვალიერებელი ჰყავს, ვიდრე — სხვა ახალგაზრდულ საიტებს. გოგონა შენ მუშაობს. დამარტინოვის დედასა და დას კი იფიციალურად ხელფასს უწდის.

აპიზეილ ბრესლინი

11 წლისას მილიონი პირველმა როლმა მოუტანა ფილმში — „პატარა მის ბედნიერება“. ახლა უკვე 13 ფილმშია გადაღებული და თითოეულში 2 მლნ დოლარს უხდიან. აბიგეილის შემოსალს დედამისი აკონტროლებს, რათა არასრულწლოვანმა გოგონამ ფული არ გაფლანგოს.

კამერონ ჯონსონი

ბიჭი 7 წლიდან ქუჩაში ბასტენეულს ყიდდა. 9 წლისამ კომიპიუტერი შეიძინა და მისი საშუალებით მისალოც ბარათებს გზავნიდა. 10 წლისამ ბანში ანგარიში გახსნა. შემდეგ ინგესტიციებმა გაიტაცა. ახლა 25 წლისაა. ამერიკის პოპულარულ შოუბში მონაწილეობს და ნამყვან გაზეთებში სტატიებს აქვეყნებს.

კაროლინა ვოზნიაცეკი

19 წლის კაროლინას მშობლებიც პროფესიონალი ჩოგბურთელები არიან. 3 მლნ დოლარის მფლობელი მსოფლიო რეიტინგში მე-4 ადგილზეა. ■

უცნაური მოგზაურები

1978 წელს 39 წლის ბაპტისტებმა ჰანს მულეკინმა, ქალაქ მარშალიდან (ტეხასის შტატი, აშშ) თეთრ სახლამდე, 2600 კმ მდელებზე დამხობილმა გაიარა. მულეკინს ამერიკის მშინდელი პრეზიდენტის — ჯიმ კარტერის უზრადლების მიქეცვა სურდა, მაგრამ თეთრ სახლში არ შეუშვეს, — პრეზიდენტი დაკავებულია და ვერ მიგილებთო — განუცხადეს. მოგზაურმა უურნალისტებთან პრესკონფერენციაზე განაცხადა, რომ ამერიკის პრეზიდენტი იცნებობს, ხალხი მუსლებზე დამხობილი დადიოდეს და მოწყალებას სთხოვდეს.

ავსტრალიელმა ბენ კარლიმ ყველაზან-მავალი, მოდერნიზებული ჯიპი-ამფიბია დამზადა და მეუღლესთან ერთად, სამოგზაუროდ 1950 წელს გაემგზავრა. რამდენიმე წლის შემდეგ ცოლი ინდოეთის სანაპიროზე ჩამოსვა და გზა მარტომ განაგრძო. მოგზაურობა მონევალში (კანადა) 1958 წელს დაასრულა. კარლიმ ხმელეთზე 62 ათასი, ხოლო წყალზე — 17 ათასი კმ გაიარა.

ავსტრალიელმა დავიდ ბაირდმა ურიკით 112 დღეში 4115 კმ გაიარა. 65 წლის მარათონელს მკერდის კიბოსა და პროსტატით დაავადებულთა ადამიანებისთვის ფულის შეგროვება პერნდა განზრახული. ბაირდმა 70 ქალაქი გაიარა და 20 ათასი დოლარი შეაგრძო.

ბრიტანელ რობერტ გარსაიდას „მორ-

ბენალ კაცს“ ეძახიან. დედამიწის „შემორბენას“ 5 წელი მოანდომა. ახალ ამშებს ყოველდღე საკუთრ საიტზე, ჯიბის კომიუნიტეტის წყალობით აქცვყნებდა. 6 კონტინენტზე 29 ქვეყნა გაიარა და 50 წყვილი კედი გაციოთ. მოგზაურობისას უამრავი თავგადასავალი გადასძა. ლინის გათენებამ 5-ვარსკვლავიან სასტუმროსა და პოლიციის განყოფილებაშიც კი მოუწია. ჩინეთში საბუთების არასწორად შეესტინი გამო ციხეში გამოაწყვდის. გზაში ვენესუელელი ედრიან პერესი გაიცნო და შეუყვარდა. გზადაგზა შემორირულობებსაც აგროვებდა და შინ 120 ათასი დოლარით დაბრუნდა.

გერმანელი სტუდენტი კრასტოფერ რესაგვ პერიში (წინეთი) სნავლობდა და სწავლის დასრულების შემდეგ, მშობლიურ ქალაქ ნიცდორფში (გერმანია) ფერით ჩასვლა გადაწყვიტა. ერთ წელიწადში 48 კმ-ის გავლის შემდეგ რესაგვ მიხვდა, რომ ფეხით სახლში სიბერემდე ვერ ჩააღწევდა და ავიაბილეტი შეიძინა.

1931 წლის 15 აპრილს პლენი ვინგო სანტა-მონიკიდან სტამბოლში გაემგზავრა. ვინგომ უკუსვლით ქალაქში 1932 წლის 24 ოქტომბერს ჩააღწია.

1891 წლის 12 მარტს სილვანი დორნინი პარიზიდან მოსაოვში ოჩოფეხზე შემდეგარ გაემართა. დღეში საშუალოდ 60 კმ-ს გადიოდა და 2 თვეში

დანიშნულების ადგილზე ჩავიდა.

ტეტე-მიშელ კრომასი 1941 წელს ტოგოში დაიბადა. ბავშვობაში პიონერი უკინა და მამამ ჯუნგლებში, ქურუმებთან წაიყვანა, სადაც გველების გარემოცვაში იზრდებოდა. ერთხელ გრენლანდიაზე წიგნი წაიკითხა და გადაწყვიტა, საკუთარი თვალით ენახა ქვეყანა, სადაც არ იზრდებოდა ხეები და არ ბინადრობდნენ გველები. მოგზაურობას 12 წელი მოანდომა. აფრიკიდან გრენლანდიამდე მდებარე ქვეყნებში 1 წლამდე რჩებოდა. მუშაობდა, იქაურ ენას სწავლობდა და ხალხს აფრიკული ამბებით ართობდა. გრენლანდიაში ჩასვლის შემდეგ მოგონებების წიგნი An African in Greenland დაწერა, რომელიც 1977 წელს საფრანგეთში გამოიცა. ■

მასინჯი, ბეჭისი და წარმატებული ქალები

- პრინცი ჩარლზი მშვენიერ დაიანაზე იყო დაქორწინებული, როცა მეუღლეს მახინჯა კამილა პარკერ ბოულთან დალატობდა. მრავალი წინააღმდეგობის მიუხედავად, პრინცმა კამიანზე მაინც იქორწინა.

- უოლის სიმპსონის გამო ინგლისის პრინცმა ედუარდ VIII-მ მეფობაზე უარი განაცხადა. გარდა იმისა, რომ უოლი შეუხედავი ქალი იყო, იმასაც ამბობდნენ, რომ იგი გერმანულ დაზვერვაში მსახურობდა.

- მსახიობსა და მომღერალ ბარბრა სტრიზიანდს, კარიერის დასაწყისში, დიდი და უშინო ცხვირის მოშორებას ურჩევდნენ, მაგრამ არ მოინდომა. შეუხედავი ქალი „ოსკარისა“ და „გრემის“ მფლობელი მაინც გახდა.

- მაზინჯი, მაგრამ საოცრად ნიჭიერი იყო რამდენიმე „ოსკარის“ მფლობელი ლიაზა მინელიც.

- დაგრეხილუფებიანმა და ცხენის-სახიანმა სარა ჯესიკა პარკერმაც კანოში დიდ წარმატებას მიაღწია. გარდა ამისა,

ჰოლივუდის სიმპათიურ მსახიობზეა დაქორწინებული და ორ ვაჟს ზრდის.

- ოდესალაც სანდრა ბერნარდი სალონში მუშაობდა. კინოში მთავარ როლებზე უარს სიმაზინჯის გამო ამბობდა, მაგრამ მეორეხარისხოვანმა როლებმა წარმატება მოუტანა. სანდრა მადონას უახლოესი მეგობარია.

- სიმათიურს ვერც ბეტ მიდლერს ვუწოდებთ. ნიჭიერი მსახიობი „ემის“, „გრემის“ და „ტონის“ მფლობელია.

- 70-იან წლებში შეუხედავმა ჯოან კიუსამი სახელი კომედიური როლებით გაითქვა. დღეს იგი ორი შვილის დედაა.

- მსახიობი და მოდელი როსი დე პალმა პედრო ალმოდოვარმა აღმოაჩინა. შეუხედავია, მაგრამ ნიჭიერი, — თქვა მან.

- არც ევროპელი მსახიობი და მომღერალი შარლოტა გინსბურგია ლამაზანი, მაგრამ „ოქროს პალმის რტოს“ მფლობელი, დაქორწინებული და კომპანია Gerard Darrell-ის სახეა.

- ექსცენტრიკული ემი უაინპაუსი ნიჭიერ მუსიკოსად მიიჩნევა, მაგრამ სილმაზით ვერ დაიკვების.

- წარმატებული ამერიკელი ტელენაიტები ელენ დეჯენერესი კომეტიკური კომპანია Cover Girl-ის სახეება და თამამად აცხადებს, რომ ქალის სხეულში „გამოწყვდეული“ მამაკაცია.

დიეგო მილიტო — „კრისტიანის კონფლიქტის ვერ იტანს“

— კარიერის განმავლობაში ჩემ-პირობა ლიგაში გოლი პირველად, 30 წლის ასაკში გაიტანეთ. ამ მოვლენამ „ინტერს“ ისტორია უურო მეტად შეცვლა თუ თქვენ?

— ეს გოლი იმის მიღწევული დაქმადარა, რაც მაკლდა, ხოლო „ინტერს“ თავდაჯერება შემატა. ჩემპიონთა ლიგაზე უკვე მომწიფებულ ფეხბურთელად გამოვედი, რომელსაც ცხოვრებაში ბერერი რამ უნახავს და ამას ნაკლად ნამდვილად არ მივიჩნევ, ახლა ჩემი გატეხა ნაკლებად შესაძლებელია.

— „რასინგი“, „სარაგოსა“, „ვენერა“ — მა დაუსრულებულ კატეტე ერთობს ერთ-ერთი გრანდისკვენ მოძრაობისას, დროის დაკარგვის არ გემინდათ?

— არასოდეს. ჩემი ბედი ასეთი იყო და არ ვფიქრობ, რომ მისი მოტიულება შემცირდო, წარსულში მიღებული ნებისმიერი გამოცდილება მახარებდა. მოლოდინი არის განძი, რომელიც მცირედი მიღწევის სულ სხვაგარად აღქმის შესაძლებლობას გაძლევს.

— ყოველივე ეს არ განერვოულებდათ? იტალიაში ხომ ისეთი მაღალი „საშუალო“ შედეგიანობა, როგორიც თქვენ, არავის ჰქონია?

— საერთოდ, ბუნებით მშვიდი ადამიანი ვარ.

— ამბობენ, რომ თქვენ მშვიდი და ჩაკეტილი პიროვნება ხართ, რომელსაც ბეჭერ საუბარი არ უყვარს. მართლა ასეთი კარგი ბიჭი ხართ, რომელიც მხოლოდ ოჯახსა და ფეხბურთზე ფიქრობს?

— ნამდვილად ასეა. ფეხბურთი ჩემი სამუშაო და ემოციაა. მასზე უურო მიმწვეველოვანი მხოლოდ ჩემი ახლობლები არიან. სხვა რამისთვის კი დრო აღარ მრჩება. უბრალო ცხოვრებით ვცხოვრობ, ყოველგვარი ზედმეტობის გარეშე.

— დისკონტენტ ბოლოს როდის იყვაით?

— არ მასხოვს.

— ვარჯიშზე ბოლოს როდის დაგვიანეთ?

— როგორც მასხოვს, მსგავსი რამ ჯერჯერობით არ მომზადარი.

— ვინმეს ბოლოს როდის ეწეზებე?

— კონფლიქტებს ვერ ვიტან.

— ეს უოზე მოურინის უთხართ?

— ის კონფლიქტები იმისთვის ეხვევა, რომ მთელი ყურადღება თვითონ მიიღეროს და გუნდისთვის ფარად იქცეს. ამას ძალიან ვაფასებ.

— გასულ ზაფხულს, როდესაც მოურინი ახალი თავდამსმელის ყოფაზე ფიქრობდა, თქვა: „მილიტოს არ ვიცრობ და დროგბასთან

ვმეცობრობ“. ახლა თქვენ და უოზეც დამეცობრდით?

— სიტყვა „მეცობარი“ ძალიან საპასუხისმგებლოა. ჩემი ყველა მეცობარი არგენტინაშია. მწვრთნელთან კი კარგი ურთიერთობა მაქს. მას ფეხბურთელებთან ასერთო ენის მოძებნა შეუძლია.

— ტურნის „უუვენტუსში“ ამბობენ, რომ „ინტერს“ ძალიან უმართლებს...

— ამ „გამართლებისთვის“ დღეში 6 საათი ვტუშაობ. იცით, ვინ არის გოლფის არგენტინელი მოთამაშე და ვინჩენცო? ყოველთვის, როდესაც მას ილბაზზე ვესაუბრებოდი, მეუბნებდიდა: „6 საათი ვტუშაობდი იმაზე, რასაც თქვენ ზუსტ დარტყმის ეძახით“. ასე რომ, მცე „ვავარჯიშებ“ ჩემს ილბაზს.

— ცონბილია, რომ მოედაზე ძმებს — დიეგო და გაბრიელ მილოტობს, როდესაც სხვადასხვა გუნდში თამაშობდნენ, ყოველთვის დაუნდობელი ბრძოლა პერნდათ ერთმანეთთან...

— შეხვედრა, რომელიც ამ მხრივ ყველაზე მეტად დამასხოვრდა, არგენტინაში გაიმართა. ჩენ დადგა თვალი, როდესაც ის ჯერ კიდევ სერია B-ს გუნდში — „კონკაში“ ინდეპენდიენტები. მაშინ მოედაზე, ფაქტობრივი დარტყმის დასავალი იყო, გავეშველებინეთ და თან, ყოველივეს სიცილია აკოტებდა, რადგან ჩენ ერთმანეთის წყველა-კრულებს ვაგრებელებით. ასეთ მინშვნელოვნა შეხვედრაში ბავშვებივით ვიქცეოდით, თითქოს ერთმანეთს ეზიშით ვეთამაშებოდით.

— ვაზშაზე 5 ცონბილი ადამიანის მინვევა რომ შეგეძლოთ, ვის აირჩევდით?

— ცონბილ სპორტსმენებს ავირჩევდი: მაილკ ჯორდანს, როჯერ ფედერეს, დიეგო მარადონას, რომელიც ორ ადამიანად შეიძლება ჩაითვალოს, და ენცო ფრანჩესკოლის. ენცო ჩემი კურპი იყო.

— თქვენ მეტასხელი რას უკავშირდება?

— მეტსახელ „პრინცს“ ამყად ვატარებ. თუმცა ჩემი და რომელიმე პრინცის ცხოვრება ერთმინტეს ნამდვილად არ ჰყავს.

— რაზე არ იტყოდით უარს არასოდეს?

— არგენტინულ მატეზი (არგენტინულ მატონიტებელი სასმელი, — რედ.).

— თქვენს ცხოვრებაში ყველაზე ბედნიერი დღე რომელია?

— როდესაც ჩემი შვილი ლეანდრო დაიბადა.

— ყველაზე უილბლო?

— როდესაც 2002 წელს მამაჩემი მოიტაცეს. მანამდე, არ მცმოდა, ნამდვილი უბრძოურება რა იყო. ამის გასწევება აღარ მინდა. ყველაფერი კარგად დას-

თავის დროზე, „ნაპოლის“ სპორტულმა დირექტორმა პერპაოლო მარინი მიიჩნა, რომ დიეგო მაღლიტო მისი გუნდისთვის საჭირო არ მართველი იყო. დარტყმის მართვის მიზანით „რომებში“ იმიტომ არ მიიჩნია, რომ ეგონა, გუნდის ლიდერის, ფრანჩესკო ტონის ხელს შეუშლიდა. იმ პერიოდში „სამეფო თასის“ ნახევრინინალში, „რუალს“ 4 გოლი გაუტანა. მადრიდელებს მისი შექნა, უმცროს მმათან, გამართლობა ერთად, მაგრამ გადაიფერება. იმიტომ „ინტერმა“ არგენტინულს მაშინ დაადგა თვალი, როდესაც ის ჯერ კიდევ სერია B-ს გუნდში — „კონკაში“ ინდეპენდიენტები. თუმცა მისი ყოველიგან თავი შეიკავეს. მილანელებმა მათდა საბეჭინორიდა, ფორვარდი მოგვიანებით მაიც შეიძინეს და ნამდვილად იზირეს.

უოზე მოურინის „ინტერში“ მილიტო ერთ-ერთი წამყანა ფიგურულ გახდა და კლუბის არსებობის ისტორიაში პირველი „ტრაპელების“ (ტალის ჩემპიონატი, ტალის თასი და ჩემპიონთა ლიგა) მოგებაში უდიდესი წელიდი შეიტანა. მის ნარმატებას თუნდაც უბრძალობ ჩაიტანა სტრიქონის მინანდებას მისმა დუპლიტი მოაგრძნინა.

ეს ინტერვიუ „პრინცა“ (მილიტოს მეტასხელი) ცრიუმული სეზონის დასრულების შემდეგ ერთ-ერთ იტალიურ გამოცემაში მისცა.

რულდა და ამის შესახებ მეტი აღარ ვიტარებ. მაგრამ მომენტობრივ მომენტის გამოცემაში მინანდებას მისმა დუპლიტი მოაგრძნინა. რეალის მეტასხელი „პრინცის“ მილიტოს მეტასხელი სეზონის დასრულების შემდეგ ერთ-ერთ იტალიურ გამოცემაში მისცა.

— იტალიაში ყველაზე მეტად რა გაყიდათ?

— არგენტინელი მეცობები, რომლებთან არა ბავშვობიდან მაქს. ურთიერთობა მისამართის მიზანით დაგენერირდა.

— თქვენ იტალიური ფეხბურთის მოძებნებთ?

— ჯერჯერობით არა. კოზენცადან ბევრჯერ დამირეკეს და ვალდებული ვარ, იქ მივიდე, თუმცა ჯერ, ცოლთან ერთად ვენეციაში უნდა წავიდა. როგორც მას რამდენიმე წლის წინ შეეცინა.

პრაზილია 1950

როგორც ცნობილია, მეორე მსოფლიო ომის გამო, არც 1942 და არც 1046 წელს მუნდიალი არ შედგა. საფეხბურთო ჩემპიონატების „მარათონი“ 1950 წელს განახლდა.

ଓଡ଼ିଆଲ୍ୟାକ୍ସ ଟୁକ୍କରେଣ୍ଡି 24

036080026 16 03ლისახლი

მიმღების მიმღები

გათამაშების სისტემა: გუნდები
ოთხ ქვეჯგუფად არიან დაყოფილნი,
გამარჯვებულები ფინალურ ჯგუფ-
ში გადიან, სადაც წრიული სისტემა

სპოლი (ურუგვაი), აუგუშტო (ბრაზილია), ტეიშეირა (ურუგვაი), ბაუერი (ბრაზილია), ვარელა (ურუგვაი), ანდრადე (ურუგვაი), სკიაფინო (ურუგვაი), ზიზინიო (ბრაზილია), ბასორა (ესპანეთი), სარა (ესპანეთი), ადემირი (ბრაზილია).

უკავებალთა მარცა ტრიუმფი და „გარეანას“ ტილილი

და. არქემდგარი 1942 წლის მუნდიალის მასპინძლობაზე 3 ქვეყანა აცხ-ადებდა პრეტეზის — გერმანია, არგენტინა და ბრაზილია. ამიტომ, 1950 წლის ტურნირის ორგანიზატორის შერჩევისას უპირატესობას სწორედ ამ ქვეყნებს ანიჭებდნენ. სინამდვილეში კი ჩემპიონატის ჩატარების სურვილი და შესაძლებლობა მხოლოდ ბრაზილიას ჰქონდა. სწორედ მასზე შეჩერდა თიაუს არჩევანი.

მით, მსოფლიო თასის მფლობელს
გამოავლინენ.

გაიმართა 22 მატჩი; დაესწრო
1337000 მაყურებელი (საშუალოდ,
60773 თითო თამაშს).

გოლების რაოდენობა — 88 (საშუალოდ 4,0 თოთხ შეხვედრაში).
საუკეთესო ბომბარდირი: ადგი-
რი (პრაზიორი, 9 კონი).

ფინალი: ურუგვაი — ბრაზილია

16 ივლისი, რიო-დე-ჟან-ეირო, „მარავანა“, 174000 მაკურებალი.

გოლები: სკიაფინო (66);
ავანი (79) დრიასა (47).

მსაჯი: რიდერი (ინგლისი)
ურთევაი: მასპოლი მ აონ-

უკუცტები: თავისონლი, გ. გუბ-
სალესი, ტეპერა, გამბეტა,
ვარელა, ანდრადე, გიგა, პერ-
ესი, მიგესი, სკიაფინო, მორა-
ნი.

ბრაზილია: ბარბოზა, აუ-
გუსტო, ჟუვენალი, ბაუერი,
დანილო, ბიგოდე, ფრიასა,
ადემირი, ჟაირი, ზიზინიო,
შიკუ.

Տոմանլյանի նշանակությունը:

ბრაზილიის ნაკრები გუნდი

მუნდიალის დაწყებას წინ უსწრებდა ერთი კურიოზული ფაქტი. ინდონეზიის, ფილიპინებისა და პირმის გუნდების მიერ შესარჩევ ციკლში ურის თქმის გამო, ინდოეთის ნაკრებს პირდაპირ ტურნირის ფინალურ ეტაპზე ასპარეზობის უფლება მიეცა, მაგრამ ფიფამ ის შეჯიბრებიდან მოხსნა. საქმე ის გახლდათ, რომ მსოფლიოს ჩემპიონატის მატჩებში ინდოელები ჯიუტად მოითხოვდნენ უებშივლად ასპარეზობას...

ბრაზილიელები თავიანთი გუნდის გამარჯვების წყურვილით იყვნენ შეპყრობილნი. ჩემპიონატის გახსნის დღეს რიო-დე-ჟანეიროში საზეიმო კარნავალი დაიწყო, რომელიც ტურნირის დასრულებამდე არ შეწყვეტილა. მუნდიალი კი ბრაზილიისა და მექსიკის ნაკრებთა შეხვედრით გაიხსნა, რომელიც ახალაშენებულ, 200 ათასი მაყურებლისითვის გათვალისწინებულ „მარავანაზე“ მიმდინარეობდა. მინდორზე გუნდების გამოსვლა 20 საარტილერიო ზალპით აღინიშნა. ზეცაში 5 ათასი მტრედი გაუშვეს, სტადიონის თავზე აჭრილი თვითმფრინანვები და ვერტმფრინები ტრიბუნებსა და მოედანზე ბურთებსა და მუნდიალის პროგრამებს ყრიდენ. საყოველთაო მხიარულების გვირგვინად მასპინძელთა ნაკრების დროაჯერებული სასტარტო გამარჯვება იქცა (4:0). გარდა ამისა, ბრაზილიელებმა სრულიად ძალდაუტანებლად, ქვეჯგუფში პირველი ადგილი დაიკავის.

ყველაზე დიდ სენსაციად ინგლისელთა მარცხი აღმოჩნდა, რომელმაც, როგორც იქნა, მსოფლიო თასითვის გამართულ ბრძოლაში ჩაბმა გადაწყვიტეს. ჩილეს გუნდზე გამარჯვების შემდეგ, ისინი აშშ-ის ნაკრებს ხვდებოდნენ. ერთ-ერთი ინგლისური გაზრდი ამ მატჩის წინ წერდა: „მსოფლიოში ფეხბურთის თამაში მხოლოდ ესკიმოსებსა და ჩილდოლომაშერიკელებს არ შეუძლიათ“. როგორც ჩანს, იმავე აზრის იყვნენ აშშ-ის გუნდის შესახებ თავად ფეხბურთი გერმანიაში მაცრად დაისაჯნენ კიდეც. ამ პატრონბაზი ერთადერთი გოლი ინგლისელთა მცველის, ალფ რაბსეის უხეში შეცდომის შედეგად გავიდა. შემდეგ, ალბიონელებმა ესპანელებთანაც წააგეს და პირველობას დაემჭვიდობნენ, მა-

გრამ სამშობლოში დაპრუნებას მაინც ფინალური მატჩის მეორე დღეს, 17 ივლისს აპირებდნენ.

მოვლენების ამგვარად განვითარების შედეგად, ინგლისური გაზეთების ტონიც შეიცვალა. ესპანეთთან ბრიტანელთა ნაკრების მარცხის შემდეგ, ერთ-ერთი მათგანი წერდა: „2 ივლისს რიო-დე-ჟანეიროში ინგლისური ფეხბურთი ამ ქვეყნიდან წავიდა. მისმა „გარდაცვალებამ“ ძალიან დაამწუხრა ნაცნობ-მეგობრების დიდი წრე. ინგლისური ფეხბურთის სსორნას სამარადჟამოდ შევინახავთ“.

მალევე დაყარეს ფარ-ხმალი იტალიელებმა, რომელმაც ჯგუფური ეტაპის გადამტყვეტი მატჩი შევდეთის გუნდთან დაომეს (2:3). თუმცა ისიც უნდა ითქვას, რომ მსოფლიოს ჩემპიონები ბრაზილიაში შესუსტებული შემადგენლობით ჩავიდნენ: 1949 წელს კლუბი „ტორინო“ ავიაკატასტროფაში მოყვა, რის შედეგადაც ნაკრების რამდენიმე წევრი დაიღუპა.

ძალიან უმართლებდა ურუგვაის ნაკრებს. ფინალურ ჯგუფში მატჩების მსვლელობისას ის ყველა მე-

მუნიცილი

და ხელს. ტემპერამენტიანი ბრაზილიელი ქომაგები თავიანთი საყვარელი გუნდისაგან მეტოქის განადგურებას მოითხოვდნენ. თავად განსაჯეთ: ბრაზილიელ გულშემატკივართა მიერ გამოტანილ ტრანსპარანტებზე 7:0, 8:0 და 10:0-იც კი ეწერა!..

ბრაზილია დიდი გამარჯვების აღსანიშნავად ემზადებოდა. ათობით საარტილერიო დანადგარი სიგნალს ელოდა, რათა მთელი ქვეყნისთვის ზალპებით ემცნო მსოფლიოს ჩემპიონატში გამარჯვება. გულშემატკივრებს ათიათასობით შამპანურის ბოთლი მოემზადებინათ გასახსნელად. მზად იყო უამრავი სუვენირი და ვიმბელი, რომელზეც ეწერა: „ბრაზილია მსოფლიოს ჩემპიონია!“ ბრაზილიის ნაკრების მწვრთნელს რიოდე-ჟანეიროს საკანონმდებლო ასამბლეში დებუტატის ადგილსაც სთავაზობდნენ...

მთელი პირველი ტაიმის განმავლობაში მასპინძლები ურუგვაელთა კარს შეუჩერებლად უტევდნენ და მეორე ტაიმის დასაწყისში გოლიც გაიტანეს. უკან დახევა და დაცვაში

1950 წლის მსოფლიოს ჩემპიონი

ტოქესთან აგებდა, მაგრამ თავის სასარგებლოდ თამაშის შემობრუნებას მაინც ახერხებდა. პირველი მუნიცილის გამარჯვებულებმა ესპანელებთან ფრედ ითამაშეს (2:2), ხოლო შევედებს მოუგეს (3:2). ბრაზილიელებმა იგივე მეტოქები გაანადგურეს (6:1 და 7:1). ამ შედეგების გათვალისწინებით, ეჭვი არავის ეპარებოდა, რომ გადამტყვეტი დაბირისპირება მასპინძელთა იოლი გამარჯვებით დასრულდებოდა; თანაც, მასპინძელთა ნაკრებს მსოფლიო თასის დასაუფლებლად, ფრეც ჰყოფნიდა. მაგრამ მაშინ ვინ ფიქრობდა შეხვედრის ფრედ დასრულებაზე?! ტორსიდას ხომ მატჩის ასეთი სცენარით წარმართვა არ აძლევ-

ჩადგომა მათ არც ამის შემდეგ უცდიათ და კვლავ თავდაუზოგავად მიიღებდნენ წინ. სწორედ ამისთვის დაისაჯნენ: სკიაფინომ ანგარიში გაათანაბრა, ხოლო მატჩის საფინალო სასტურენადე ცოტა ხნით ადრე, გიგიამ ბრაზილიის კარში გადამწყვეტი გოლიც შეაგდო. ურუგვაის ნაკრებმა მეორედ მოიპოვა მსოფლიოს ჩემპიონის ტიტული.

ასე დასრულდა სამდღიანი ბრაზილიური კარნავალი: ურუგვაი მსოფლიო თასის მეორედ დაუფლებას ზეიმობდა, ხოლო ტორსიდა ისეთ მძიმე დეპრესიაში აღმოჩნდა, რომ თვითმევლელობის ფაქტებსაც კი ჰქონდა ადგილი.

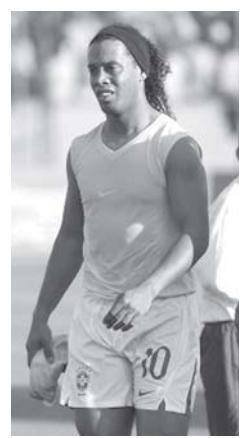
მოჩვენება ინგლისელებს ეკორაგაბას

სამხრეთ აფრიკის რესპუბლიკაში საწვრთნელ შეკრებაზე მყოფი აშშ-ის ნაკრების ბაზაზე, არც მეტი არც ნაკლები, მოჩვენება გამოჩნდა. საწვრთნელი ბაზა სამხრეთი აფრიკის პროვინცია, გაუტენგში მდებარეობს, სადაც უკვე არაერთხელ შენიშვნეს XIX საუკუნის ჯარისკაცის აჩრდილი. როგორც The Sun-ი წერს, მოჩვენებას ბანაკის ტერიტორიაზე დამღამიბით ხედავთ. ადგილობრივი მცხოვრებლის თქმით, ჯარისკაცის აჩრდილი ამერიკელი ფეხბურთელების საწვრთნელი ბანაკის ტერიტორიაზე „დატეტება“ — სწორედ იმ ადგილზე, სადაც 2002 წლის წინ მოკლეს. „გვიქრობ, მსოფლიოს ჩემპიონატზე მოჩვენება ინგლისის ნაკრებს უქომავებს“, — აცხადეს The Sun-ის კორესპონდენტით მოსაუბრე სამხრეთაფრიკელი. შეგახსნება, რომ აშშ-ისა და ინგლისის გუნდები ტურნირს ერთ ჯგუფში დაიწყებან. მათი დაპირისპირება რუსტენბურგში 12 ივნისს შედგება. ■

რონალდინო მუნიცილის მატჩების ყურაბას არ აპირებს

ეროვნულ ნაკრების მიღმა დარჩენილი რონალდინიო მსოფლიოს ჩემპიონატის მატჩების ტელევიზორში ყურებას არ აპირებს. სწორედ ასეთი კატეგორიული განცხადება გააკეთა იტალიური „მილანის“ ნახევარმცველმა. „რა თქმა უნდა, მსოფლიოს ჩემპიონატზე ბრაზილიის ნაკრებს ვუქომავებ. მაგრამ პირველობის მატჩების ტელევიზორით ყურებას არ ვაპირებ. მე ფეხბურთის თამაში მიყვარს და არა — ყურება“, — დასძნს დუნგას გადაწყვეტილებით იმედგაცრუებული რონალდინიო. შეგახსნებათ, რომ 2002 წლის მსოფლიოს ჩემპიონი იმ მოთამაშეთა სიაშია, რომელსაც მუნდიალზე თამაშის შანსი მხოლოდ იმ შემთხვევაში მიეცემათ, თუ ძირითად შემადგენლობაში მოხვედრილი რომელი ფეხბურთელი ტრავმას მიიღებს ან რამეს სხვა მიზანშით ვერ შეძლებს სამხრეთ აფრიკის რესპუბლიკაში გამგზავრებას. ■

WORLD CUP 2010

თავი დანერგათ მარადონას!

დიეგო მარადონა ისევ სკანდალში გახევია. პრესკონფერენციაზე მიმავალი არგენტინის ნაკრების მთავარი მწვრთნელის ავტომობილი ჟურნალისტების გარემოცვაში მოქმედი, რის გამოც ერთ-ერთი მათგანი მანქანის დარტყმის გამო ძირს დაეცა. თვითმხილველთა თქმით, მარადონას ავტომანქანაში მას ფეხზე გადაუარა. გარდა ამისა, დონ დიეგომ დაზარალებულს ჯერ გინება დაუწყო, ხოლო შემდეგ რიტორიკულად ჰქითხა — რატომ დაგამ ფეხს იქ, სადაც შეიძლება, გადაგიარონ? ოპერატორს ექიმებმა დახმარება აღმოუჩინეს, თუმცა ტრავმის შესახებ დანვრილებითი ცნობა არ გავრცელებულა. ინციდენტი სპეციალური პრესკონფერენციის დაწყების წინ მოხდა, რომელზეც სამხრეთ აფრიკაში გასამგზავრებელი 23 ფეხბურთელი დასახელდა.

როგორც ცნობილია, 2009 წლის ნოემბერში ფიფამ არგენტინის ნაკრების მესაჭეს მასმედიის წარმომადგენლებთან არაეთიკურად მოქცევისთვის 2-თვიანი დისკვალიფიკაცია მიუსავა. გარდა ამისა, 1986 წლის ჩემპიონი 25 ათასი შევეიცარიული ფრანგითაც დაჯარიმდა. პრესა დიეგოს ხშირად აკრიტიკებს, რაც თავად არგენტინელთა თავაცს მეტისმეტად აღიზიანებს. გამონაკლიის არც მუნიდიალზე გასამგზავრებელი შემადგენლობის დასახელება ყოფილა, რის გამოც მარადონა კიდევ ერთხელ გახდა მძაფრი კრიტიკის ბოლექტი. მან ხომ ჯიუტად განაცხადა უარი მსოფლიო პირველობაზე ხავიერ ძანეტის წაყვანაზე. არადა, ორივე დღის წინ, ვეტერანმა მცველმა მიღანის „ინტერთან“ ერთად, ევროპის ჩემპიონთა ლიგა მოიგო. „მაურინიომ არ დაიჯერა, როდესაც გაიგო, რომ წაკრების შემადგენლობაში ვერ მოვხვდი. მას ეს უცნაურად მოეჩვენა. „დედახემი გაღიზიანდა, რადგან ეს ბოლო მსოფლიოს ჩემპიონატია, რომელშიც მონაწილეობა შემეძლო. მას იმედი ჰქონდა, რომ ძირითად შემადგენლობაში მოხვდებოდი. მარადონას ხელმძღვანელობით შოტლანდიელთა წინააღმდეგ ჩატარებული ჩემი ძირველივე თამაშის შემდეგ გავრცელდა ხმა, რომ წაკრებში არ მიმინვევდნენ. სიაში ვიყავი, თუმცა ვხვდებოდი, რომ გუნდში მოხვედრა იოლი არ იქნებოდა“, — ამბობს ძანეტი.

ძანეტისგან განსხვავებით, მარადონას სამწვრთნელო ხედვით კმაყოფილია თავდამსხმელი — კარლოს

ტევესი, რომელიც სამხრეთ აფრიკის რესპუბლიკის სტადიონებზე იასპარეზებს: „მარადონა მშვენივრად აცნობიერებს იმას, რომ მსოფლიო პირველობაზე იოლი მატჩები არ გვეწება. ბერები ამბიციური გუნდი დაგვიპირისპირდება, რადგან სატურნირ ცხრილი რთულია. მწვრთნელს უდიდესი პასუხისმგებლობა ეკისრება, რაც მან კარგად იცის. დიეგომ წაკრებში ჩინებული ატმოსფეროს შექმნა მოახერხა, თუმცა ჩვენთან დიდი კონკურენცია. „ალბისელესტერს“ მაისური დამატებით, ძალიან ძლიერ მოტივაციას მაძლევს. მსოფლიოს ჩემპიონატზე მატჩიდან მატჩამდე პროგრესირებას შევძლებთ. ოქროს მედლებისკენ მიმავალ გზაზე არგენტინამ ყველას დამარცხება უნდა შეძლოს. თავდაპირველად კი ჯგუფში უნდა მოვიგოთ.“

ყოფილ თანაგუნდელს მხარს უჭერს არგენტინული ფეხბურთის კიდევ ერთი ლეგენდა — გაბრიელ ბატისტუტა, რომელმაც მასმედიის წარმომადგენლებს თავშეკვებისკენ მოუწოდა. ბატისტუტას არაერთხელ განუცხადებია, რომ თავადაც დიდი სიამოვნებით ჩაიბარებდა ეროვნულ წაკრებს, თუმცა ამის გაკეთებას არ ჩეარობს. მისივე თქმით, ამჟამად იგი სამწვრთნელო ხელოვნებას თეორიულად ეუფლება და თავის სამშენებლო ბიზნესსაც ხელმძღვანელობს. „არ მესმის კრიტიკისა, რომელიც ისევ

დაატყდება თავს დიეგო მარადონას. უმჯობესია, ყველა კრიტიკოსი გაჩუმდეს, შენიშვნების დრო დასრულდა. რა არის დღეს გასაკრიტიკებელი? რა, მარადონა კომენტარებს მიიღებს მხედველობაში? თუ მუნდიალის დაწყებამდე, ერთი თვით ადრე გადადგება? ეს ხომ ნამდვილი კატასტროფა იქნებოდა! ჩვენს მთავარ გუნდს ოთხი წლის შემდეგ კვლავ უწევს ყველაზე მნიშვნელოვან ტურნირზე ასპარეზობა და საჭიროა როგორც მწვრთნელის, ასევე ფეხბურთელების მხარდაჭერა.“

დიეგო მარადონამ კი ცოტა ხნის წინ მწვრთნელის დიპლომი ოფიციალურად მიიღო. მანამდე დონ დიეგოს მწვრთნელისთვის აუცილებელი სპეციალური დოკუმენტი არ ჰქონია. თავის დროზე არგენტინის ფეხბურთის ასოციაციაში მარადონას დაპლომის გარეშე წაკრებში მუშაობისთვის საჭირო ნებართვა მისცა.

გეპუამი ახარიკელებს დაზვარავს

„ლოს-ანჯელეს გელექსის“ წახევარმცველი დევიდ ბექემი აშშ-ის წაკრების მოთამაშეთა სკაუტ-დამკვირვებელი იქნება, რომელიც მსოფლიო პირველობის ფინალური ეტაპზე ინგლისის ეროვნული გუნდის ერთ-ერთი მეტოქეა. ტრავმის გამო იგი ინგლისის წაკრებს ვერ დაეხმარება, თუმცა ალბიონელთა თავაცმა, ფაბიო კაპელომ სამხრეთ აფრიკაში გასამგზავრებელ დელეგაციაში მაინც მიიჩნევია. „რამდენიმე მიზეზი არსებობს, რის გამოც კაპელომ მუნდიალზე ბექემის თანხლება ისურვა, — ამბობს ფეხბურთელთან დაახლოებული პირი, — ეს, რა თქმა უნდა, მისი გამოცდილებაა. ის მსოფლიოს 3 ჩემპიონატზე თამაშობდა და სხვა ფეხბურთელები პატივის სცემენ. რაც არანაკლებ მნიშვნელოვანია, კარგად იცნობს ბევრ ამერიკელ მოთამაშეს, ამერიკული თამაშის სტილს, ტექნიკას, ძალასა და სისუსტეებს. ჯერჯერობით არაფერია შეთანხმებული, მაგრამ საკუთარი ქვეყნისადმი ბექემის ერთგულება ყველას კარგად მოესწორება და იგი კაპელოს უარს წამდილად არ ეტყვის.“

„საუვარელ ნივთებს გადაკიონის ხიდიდან ვყრი“

მას ტელეეკრანზე თითქმის ყოველდღე ვხედავთ, უურნალისტია, მაგრამ ბევრმა არ იცის, რომ არაერთი მოთხოვბისა და ლექსის ავტორიცაა. ყველაზე ძლიერ პროზაიკოსად გურამ რჩეულიშვილს მიიჩნევს, ძალიან მოსწონს კამიუს შემოქმედებაც. ამ ორი ავტორის ნინარმობები მასში ერთნაირ შეგრძნებებს იწვევს. საყვარელ პოეტად ტერენტი გრანელს ასახელებს. ამბობს, რომ ცუდ სასიათზე ყოფინისას, მის საფლავზე მიდის და კითხვებს უსვამს... „ერული გვ.“ სტუმარი უურნალისტი — დავით ქაშაბაშვილი გახლავთ.

თამასი კვირიკავე

კავაშელის მაგიარ

— ტერენტი გრანელის საფლავზე ხშირად დადინარ?

— ხნიდახნ... საერთოდ, ჩვევად მაქას: საყვარელ ნივთებს გალაკტიონის ხიდიდან ვყრი... ზოგჯერ მათთან განმორება მიჭირს და ასეთ დროს, გრანელს ვეკითხები: — როგორ მოვიქცე? ისიც „მშასუხობს“, რომ გადავყარო... —

— მანაც რა გადაგიდეა?

— მაგალითად, რვეული, მასში ჩემს პირველ ლექსებს ვწერდი; მეგობრის ნაჩუქარი ჯამბაზი, რომელიც ჩემი კომპიუტერის მონიტორთან „იჯდა“ და საბრალო თვალებით მიყურებდა. ჯამბაზს პალიოსი დავარქვე. შემდეგ მოთხოვბაც დავწერე, რომელსაც ტრაგიული ფინანსი ჰქონდა. როგორც მკითხველს, გული დამწყდა და პაულიოსს გამოვმშვიდობე — გალაკტიონის ხიდიდან გადავვაგდე.

— ლექსებს უფრო ხშირად წერ თუ მოთხოვბებს?

— პოეზიას პროზა მირჩევნია. დღის საათებში არაფერი დამინერია, რადგანაც წერის მუზა ყოველთვის ღმიესთან ერთად მოდის. შესაძლოა, დღე იმიტომ ვერ ვწერ, რომ ვმუშაობ და დატვირთული რეჟიმი მაქას, მაგრამ თავისუფალი დღეებიც მქონია და მაინც ვერ დამინერია... —

— პოეზიის სალამოებს ვიცი, რომ ხშირად მართავ. ნიგნის გამოცემაზე არ გიფიქრია?

— 2006 წელს, მეგობრების დაშმარებით, კუბული გამოვცი. ახლა კი აქტიურად პოეზიის სალამოებს ვმართავ. სასიამოვნოა, როცა შენი მოსმენის სურვილი უჩნდებათ; გაზაფხულზე ქალთა კოლონიაში ვიყავი. ახლა მინდა, რომ არასრულნლოვან პატიმრებთან მივიღე. სალამი ეზოში და „პადიუზდშიც“ ხშირად ჩამიტარებია. ბოლოს „როკულუბში“ ვიყავით. მე ვითხულობდი, რობი კუშინიძე უკრავდა.

— შენ მუზა განმეობების კონკრეტული პიროვნებაა?

— ჩემი მუზა განმიტოლებაა... საერთოდ, კონკრეტულ პიროვნებებს ლექსებს ხშირად არ უწერ. 2 წლის მანძილზე მუზად ბრონეულის ხე მყავდა, შემდეგ ჩემი დიდი ბებიების ნამითვით — ფილთაქები. რამდენიმე ლექსი ჩემს მეუღლეს — მარიამს მივუძღვი.

— როგორც ვიცი, 2 შვილის მშა ხარ...

— დიახ. სახლში მე, ჩემი მეუღლე, პატარა დავითი და ნიკოლოზი ვცხოვრობოთ.

— შვილს შენ სახლი რატომ დარქევი?

— ცრურობების და სიზმრების არ მჯერა, მაგრამ ასეთი რამ მოხდა — წლებია, რაც დედა საბერძნეთში ცხოვრობს. იგი ერთხელ, ერთი კუნძულიდან მეორეზე გადადიოდა, გზად მართლმადიდებელი რუსი მოძღვრები დამგზავრებიან, რომელთათვისაც დედას უთქვამს, რომ შეიღლიშვილს ელოდებოდა (მარიამი მაშინ 2 თვის ფეხმიმე იყო). დამშვიდებებისას ერთ-ერთ მოძღვარს უთქვამს, — იცოდე, შენს შვილს ბიჭი შეეძინება და დავითი დაარქვითო. მოძღვრის ჩემევა გავითვალისწინე — შვილს დათას ევძახი.

— ისებ გრიშაშვილი „ძველი თბილის ლიტერატურულ ბოპემაში“ წერს: „ძველად ქალაქებარეთ მხოლოდ ორი დროის გასატარებელი ადგილი არსებობდა: მდაბიო ხალხსათვის — ორთაჭალის ბალები და ეფობულად გაზრდილთათვის...“ — დასახელე ეს ადგილი.

— ზუსტად არ ვიცი, მაგრამ გრიშაშვილის დროს ძალიან პოპულარული იყო მუშთაედის ბალი. შესაძლებელია, პოეტი მას გულისხმობდა.

— პარკის სახელწოდება გარკვეულ ისტორიულ პიროვნებასთან არის დაკავშირებული. მის შესახებ რა იცი?

— ვიცი, რომ მუშთაედი სპარსეთის ერთ-ერთი თვალ-საჩინო რელიგიური მოღვაწე იყო. სხვას ვერაცერს ვიხსენებ. აქ როგორ მოხვდა?

— ის რუსეთ-პარსეთის ომის (1821-1828) დამთავრების შემდეგ შაპის ნინალმდეგ შეთქმულებაში მონაწილეობდა. ბოლოს იძულებული გახდა, სამშობლოდან გახზულიყო. რუსეთის მთავრობამ მას თბილისში 50 დესტრინა მინა უბოძა, სადაც ბალი გააშენა. 1845 წელს შაპის მიერ შეწყალებული მუშთაედი ისევ სპარსეთში დაბრუნდა. ახლა კი მიპასუხე, რომელ ქვეყანაშია მდინარე პო?

— პო იტალიაშია.

— მისი პოეტური ბიოგრაფია ხანმოკლე იყო. 1917 წლის 14 იანვარს, ქუთაისში დაიბადა. ლექსის პირველი კრებული 1940 წელს გამოვიდა. 1943 წლის 23 ივნისს ჭლექთ გარდაიცვალა. დასახელე ეს პოეტი.

— ლადო ასათიანი. მის სოფელს ბარდალა ერქვა, რომლისთვისაც არაერთი ლექსი აქვს მიძღვნილი.

— ასათიანის პოეზიიდან ამ წუთში რომელი სტრიფი გახსნდება?

— „...რადგან სიცოცხლე ასე ნავარდობს, / სიკვდილის ყველა კარი ჩარაზეთ / და იმ ბედნიერ დღეს გაუმარჯოს, / როცა ჩვენ გაეჩნდით ამ ქვეყანაზე...“ და კიდევ ერთი: „...რომ ლექსი შევლის ყოველგვარ ტკივილს და თვითონ ლექსი ტკივილი არის“. —

— რა ეწოდება სახელმწიფოს ერთპაროვნულ მმართველს, რომელიც აღჭურვილია შეუზღუდავი ძალაუფლებით?

— ვერ ვიხსენებ.

— დათო, ნუ ჩქარობ, დაფიქრდი...
 — გთხოვ, კითხვა გამიმეორე (გამეორების შემდეგ):
 — ა! დიქტატორს გულისხმობ, არა?
 — რა თქმა უნდა. რა ეწოდება საქართველო-აზერბაიჯანის საზღვარზე გამავალ ხდეს?
 — „წითელი ხიდი“.
 — რა ეწოდება ადამიანის ხასიათის გარკვევას მისი ხელნაწერის მიხედვით?
 — არც ეს ვიცი.
 — გრაფოლოგია. „ცოდნა ანთებულ სანთელს ჰყავს, ერთს სანთელზედ რომ ათასს სხვა სანთელს მოუკიდო, სანთელს იმით არც ალი დააკლდება, არც სინათლე, არც სიცოცხლე, პირიქით, იმატებს კიდეც, რადგანაც ერთის მაგიერ ათას სხვა სანთელი იმასთან ერთად დაიწყებს ლაპლაპს“ — ვინ არს ამ სტიკების ავტორი?
 — ილია ჭავჭავაძე.
 — ისლანდია, გერმანია, ირლანდია, ტაივანი, ესპანეთი — ჩამოთვლილთაგან რომელი ქვეყანა მდებარეობს ნახევარკუნძულზე?
 — ახლა უნდა მადროვო, ყველა ამ ქვეყანას გავიხსენებ (პაუზის შემდეგ). ესპანეთი, ასე არ არის?
 — ნამდვილად ასეა. ფრენსის ბეკონი ამბობდა: „ფული კარგი მსახურა, მაგრამ — ცუდი ბატონი“. — რის გამო დაითხოვეს იგი სახელმწიფო სამსახურიდან?
 — რადგან სიტყვები: ფული, დათხოვნა და სახელმწიფო სამსახური ახსენე, ვხვდები, რომ ქრთამის აღებასთან გვაქვს საჭმე.
 — დიას, ის სამსახურიდან ამ ბრალდებით გაათავისულეს. ამერიკის ეს პრეზიდენტი ახალგაზრდობაში მოჯამაგირედ, მინისტრობილებად, ტყისმჭრელებად და ფოსტის მოხელედაც კი მუშაობდა დაასახელე იგი.
 — ეს მეც მახსოვს, მაგრამ რომლის ბიოგრაფიას უკავშირდება, ზუსტად ვეღარ ვიხსენებ.
 — ლიკოლნი გახლდათ. რა ერქვათ მექადან მედინაში გაცემულ მუჟამედის თანამებრძოლებს?
 — მუჟავირები.
 — „100000 ხაშტზე მეტად 3 გაზეთის მეშინა“
 — ვინ არს ამ ცნობილი გამონათვების ავტორი?
 — არ ვიცი.
 — ნაპოლეონ ბონაპარტე, რომელი ქართველი მეფის მამას და შეიძლება ერქვა ბაგრატი?
 — მოსაფიქრებლად 5 წუთს დამითმობ?
 — მინიშნებას გეტვი, თამარი, ერეკლე, მირიანი, გიორგი I — ამ მეფეებიდან ერთ-ერთი იყო.
 — (ფიქრობს) გიორგი I. ჩემი აზრით, სწორი პასუხია.
 — ნამდვილად ასეა. რა ჰქია დღის და ლამის გათანაბრებას?
 — ვიცოდი, მაგრამ იმ სიტყვას ვეღარ ვიხსენებ.
 — ბუნიობა. ამალება, ბზობა, ალდეგობა, ნათლისლება
 — რომელია უძრავი ქრისტიანული დღესასწაული?
 — ნათლისლება.
 — გახსოვს თუ არა, ამ დღესასწაულს როდის აღნიშნავთ?
 — 19 იანვარს.
 — „მიხა“, „არდადეგბი“, „ბებერი მეზურნები“, „დიდი მწვანე ველი“, „ნუცას სკოლა“ — რა საერთო აქტები ამ ფილმებს?
 — (ფიქრობს) ყველა ფილმი მერაბ კოკორიშვილის გადაღებულია.
 — მსოფლიოში ყველაზე დიდი კაშაბლი ტაჯიკეთში მდებარეობს. მას ნურექსის ჰქია და სიმაღლე 300 მეტრია. შემდეგ მოდის იტალიაში მდებარე 285 მეტრიან გრანდ დიქსენი, შემდეგ?

— არ ვიცი.
 — ენგურის, მისი სიმაღლე 272 მეტრია. რა ერქვა ვახტანგ გორგასლის ვაჟს, რომელიც მისი გარდაცვალების შემდეგ ქართლში, 502-515 ნოებში მეტობდა?
 — დაჩი ერქვა.
 — „სამშობლოს არვის წავართმევთ, ჩვენს ნურვინ შეგვეცილება, თორემ ისეთ დღეს დააყრით, მკვდარსაც კი გაეცინება“ — ვინ არს ამ სიტყვების ავტორი?
 — ვაიმე, რა ნაცნობი სტროფია და დავიბენი, ვაჟა-შაველას არ ეკუთვნის?
 — დიას. ორ კაცი მდინარის ნაპირას მივიდა, ორივეს გადასვლა მეორე ნაპირზე უნდოდა. იქვე იყო ნავი, რომელშიც მხოლოდ 1 კაცი ეტეოდა. მიუხედავად ამისა, მდინარეზე ამ ნავით გადასვლა ორივემ შეძლო და შემდეგ თავ-თავისი გზა გააგრძელა. როგორ მოახერხეს ეს?
 — რაო, რაო? გამიმეორე, ვერაცერი გავიგე. (გამეორების შემდეგ) სხვა კითხვაზე გადავიდეთ, რა.
 — ორივე პიროვნება მდინარის სხვადასხვა ნაპირზე იყო მისული.
 — მე კი ამ კითხვის ეშმავობა ვერ გამოვიცანი.
 — კიდევ ერთ ამდაგვარ კითხვას დაგისვამ.
 — არა, რა, სხვა რამე მკითხე.
 — არ მგორია, პასუხის გაცემა ვერ შეძლო. გოგონა სარკესთან მივიდა, თავისი გამოსახულება დაინახა და შუბლზე აკოცა. შეიძლება თუ არა, რომ ასე მოხდეს?
 — არ შეიძლება, სარკეში საკუთარ თავს შუბლზე ვერ აკოცებ.
 — კანადელი სწავლული პენრი ლემან ფიქრობდა, რომ პოეტებში ეს 26-30 წლის ასაკში სდიდა, ექმებში — 30-35, მხატვრებში — 30-35 წლის ასაკში. რას გულისხმობდა ლემან?
 — ზუსტად არ ვიცი, ამ დროს ნიჭის გაღვიძება ხომ არ ხდება?
 — ლემან ამას გენის გაღვიძებას უწოდებდა. ამ კითხაზე პასუხი ჩაგეთვალა. კვეანეში მდებარე ლრმულებიდან ყველაზე ლრმა მარიანის ლრმულია (10863 მ). რომელ ლრმანებია იგი?
 — წყნარ ლრმანები.
 — ბოტიჩელის ფერწერული ტალღ — „ვენერას დაბადება“ გახსოვს?
 — რა თქმა უნდა.
 — რაზე დგას ვენერა?
 — ნიუარაზე.
 — არისტოტელე ამბობდა: „ნათესავი — ეს ჩვენი სხეულის ნაწილია“ — ვინ წარმოადგენს, მისი აზრით, ჩვენი სულის ნაწილს?
 — ალბათ მეგობრები.
 — დიას. რამდენ წლის იყო თამარი, როცა მამამ — გიორგი III-მ ტახტის მემკვიდრედ გამოაცხადა?
 — პატარა იყო.
 — მაინც რამდენი წლის?
 — 12 თუ 14 წლის, არა?
 — 12 წლის იყო. „როცა მოცარტი წოტებს არჩევდა, დროებით შერცხვა დროს და გაჩერდა“ — ვინ არს ამ სტროფის ავტორი?
 — ნიკო გომელაური.
 — დაასრულე ჩერჩილის ცნობილი გამონათევამი
 — „ორატორმა თემა უნდა ამონუროს და არა მსმენელთა“...
 — „...და არა მსმენელთა მოთმინება“.

გონიერი სავარჯიშო

**„გზის“ ერთგული
ეპითხევისათვის
(აითხვაბი)**

ქვემოთ მოცემული კითხვები უწყნოს „გზაში“ სხვადასხვა დროს გამოქვეყნებული მასალების მიხედვით არის შედგენილი. შეეცადეთ პასუხი გას-აფა ამ კითხებზე ისე, რომ

**„პასუხების“ სვეტისაც
არ გაგვიცათ თვალი**

1. დაასახელეთ ავტომობილი, რომელსაც რუსეთში ყველაზე იშვიათად იტაცებენ.

2. დაასრულეთ ბერნარდ შოუს სიტყვები: „ვისაც სურს, უფრო მეტს აკეთებს, ვიდრე ის, ვისაც ...“

3. დაასრულეთ აბრამშინის სიტყვები: „შესაძლოა, მუდმივად ასულელო ზოგიერთი, შესაძლოა, ცოტა ხნით ასულელო ყველა, მაგრამ შეუძლებელია ...“

4. რა იარაღით მოკლა ბიბლიურმა დავითმა გოლიათი?

5. რა აქვთ საერთო სიკვდილის ღმერთს ბერნულ მითოლოგიაში — თანატოსა და ძილის ღმერთს — ჰიპონოსს?

6. რა არის „ქოსი“?

7. რა არის „ქიმუნჯი“?

8. „ლვინო ამაგრებს მამაკაცის ინტიმურ საშუალებებს. შესვამ, ორმაგად უზამ...“, — ვინ განმარტა ამგვარად „ლამის შოუში“ ამ გადაცემის სახელწოდების აბრევიატურა?

9. დაასახელეთ ქართველი მეფე, რომლის ტყვედ ჩაგდების შემდეგაც ოსმალებმა საზეიმოდ სტამბოლში სამდლიანი უქმები გამოაცხადეს.

10. დაასრულეთ მიხაილ ჭვანეცის სიტყვები: „ი ვსიოტა-კი ლიუდი ნა ზაპადე პრაიზაშლი...“

11. ფაშისტურ საკონცენტრაციო ბანაკებში პატიმართა რიგებიდან ზედამხედველებად ყველაზე ხშირად იეღოვას მოწმებს ირჩევდნენ. რატომ?

12. რის გამო დამკვიდრდა თევზის ჭამა სპეციალურად ამისათვის განკუთვნილი დანა-ჩანგლით?

ახალი იტერნეტი

* * *

პატარა მიხოს მასწავლებელი ეუბნება:

— აბა, მიხო, ციფრებით 300 და 5 შემიღებინე ამოცანა.

მიხო კეფას იფხანს და მასწავლებელს ეუბნება:

— მამაჩემმა აიღო 300 ლარი ხელფასი, სახლში კი 5 ლარი მოიტანა. ამოცანა გვეკითხება: — სად დახარჯა მამაჩემმა 295 ლარი? პასუხი: — ბოზებში.

* * *

ახალგაზრდა გოგო მეგობარ მამაცაც ეჩხუბება:

— შენ მე ქალიშვილობა დამაკარგვინე.

— არა უშავს, ახალს გიყიდი.

* * *

— სულ აირია ქვეყანა, უამრავი ლამაზი გოგო დადის, რომელსაც გათხოვება არ უნდა!

— რა იცი?

— თავად შევთავაზე!

* * *

მეგრელი და სვანი ლიფტში გაიჭედნენ:

— გვიშველეთ! გვიშველეთ! — ყვირის მეგრელი და მერე სვანი ეუბნება:

— მოდი, ერთად ვიყვიროთ.

— ერთად! ერთად! — აყვირდა სვანი.

* * *

სვანს მეზობელმა სთხოვა, ბაჟშვი მომინათლეო.

— მე რა უნდა მოგინათლო, ჩემიც სხვას მოგანათვლინე!

* * *

საკანში ახალი პატიმარი შევიდა:

— რამდენი წელი გაქვს მის-ჯილი? — ეკითხება უახლოეს „ნარზე“ მწოლიარეს.

— თხუთმეტი.

— ჰოდა, იქითა „ნარზე“ გადაწერი, მე ათი წელი მომცეს და კართან ახლოს დავწერი, შენზე ადრე გავდივარ.

* * *

პარკში მერხზე შეყვარებულები სხედან. უცებ კაცი ხედავს, რომ ვიღაც მამავაცი მის ქალს რაღაცას ანიშნებს.

— შენ თავის გატეხა ხომ არ მოგინდა?!.. აბა, აახვიე აქედან!..

— ნავიდოდი, მაგრამ სახლში ვერ შევდივარ, ცოლს აქვს ბინის გასაღები.

* * *

რეკლამა: სასადილოს პერსონალი დიდი ყურადღებით ეპყრობა მუშტრებს. აქ თითოეული მათგანი ისათვის ცალკეა გახსნილი საჩივრების წიგნი.

* * *

კამიკაძე ბავშვებს გაკვეთილებს უტარებს:

— კარგად მიყურეთ, ბავშვებო, თორემ ამას მეორედ ვეღარ გაგიმეორებთ.

* * *

სვანი სიცრუის დეტიქტორზე უნდა შეამოწმონ. უხსნიან:

— გისვამთ კითხვას, თქვენ პასუხობთ, თუ მართალს ამბობთ, მწვანე ნათურა აინთება, თუ მოიტყუებით — წითელი. გასაგებია?

— გასაგებია, — ამბობს სვანი და მაშინვე წითელი ნათურა ინთება.

* * *

— გული მიკვდება, როცა ამ დასპირტულ ცხოველებს ვხედავ!

— რას ამბობთ, აქ ხომ სულ სამი ბაყაყია.

— საქმეც ეგ არის — სამი ბაყაყია, სპირტი კი ათ ლიტრამდე იქნება.

* * *

ლოთის ცოლი:

— ისევ მთვრალი ხარ?! გუშინ

ჩემზე ბედნიერი ქალი არ იყო, ფხიზელი რომ დაგინახე!

— გუშინ შენ იყავი ბედნიერი, დღეს ჩემი ჯერია!

* * *

სამედიცინო ინსტიტუტის სტუდენტი გამოცდას აბარებს. წესი საეთია: ყუთში ადამიანის სხეულის ნაწილები აწყვია. სტუდენტი ჩაყოფს ხელს და რომელი ნაწილიც მოიჰყება ხელს, საუბარს იმაზე იწყებს.

ჩაყო ერთმა სტუდენტმა ხელი ყუთში და ამოიღო ძეხვი. გამომცდელი ეკითხება:

— რა ნაწილია?

— ძეხვი!

გაკვირვებულმა ლექტორებმა ერთმანეთს გადახედეს. დიდი ხნის დუმილის შემდეგ ერთი გამომცდელი შეშფოთებული ეკითხება მეორეს:

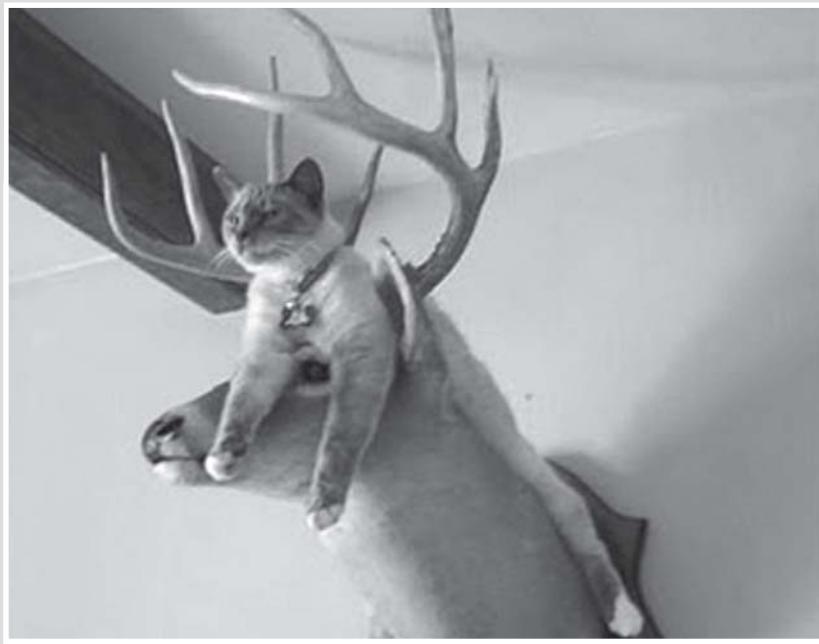
— მოიცა, აბა, ჩვენ რა ვჭამეთ შესვენებაზე?!

გონიერი სავარჯიშო

„გზის“ ერთგადი
მაითხვაში ისათვის
(პასუხი)

1. „მოსკვიჩი“.
2. „... შეუძლია“.
3. „... მუდმივად ასულელოველანი“.
4. შურდულით.
5. ტყუპი ძმა იყო. თანატოსს ქვის გული ჰქონდა, არავინ ეცოდებოდა, რის გამოც იგი არა მარტო ადამიანებს, არამედ ლმერთებსაც ჭირის დღესავით სტულდათ.
6. სპილენძის დოლი.
7. „მუშტი“ და „ქიმუნჯი“ სინონიმებია.
8. ვახტანგ ტატიშვილმა.
9. სვიმონ I.
10. „... ატ დრუგოი აპეზიანი“.
11. ეს ტუსაღები ეროვნებით გერმანელები იყვნენ. მათი დანაშაული მხოლოდ ის იყო, რომ საკუთარი სარწმუნოების გამოუარს აცხადებდნენ სამხედრო სამსახურზე და ამდენად, ტუსაღთა შორის ყველაზე „ნორმალურებად“ მიიჩნეოდნენ.
12. ადრე ძნელი იყო მათი გარეცხვა და თევზის სუნის მოშორება.

ჩვენი ფოტო გალერეა

პლანეტები

3-9 თვენისა

ცვლილება

გადატევირთული დღეები გელით. უამრავი საქმე უნდა მოასწოროთ. დასვენების დღეები მეუღლესთან და შვილებთან ერთად ქალაქგარეთ გაატარეთ.

ცვლილება

ნუ წამოიწყებთ გრანდიოზულ საქმეებს. ისეთი დაინიჭეთ, რომელსაც თავს კარგად გაართმევთ. ახალი ნაცნობობა და ფლირტი გელით.

ცვლილება

თუ წარმატების მიღწევა გსურთ, მეტი ყურადღებით მოეკიდეთ საქმეს. მატერიალურად დაეხმარეთ ოჯახსა და მშობლებს. ნუ გამოავლენთ ეგონიშმა.

ცვლილება

უცნობებს ნუ ენდობით. უსიამოვნებების თავიდან ასაცილებლად, ნებისმიერი ინფორმაცია გადაამოწმეთ. საოჯახო სადილზე მეგობრები დაპატიჟეთ.

ცოვა

რაც უფრო გულახდილი იქნებით საყვარელ ადამიანთან, მით უკეთესია ურთიერთობისთვის. ივარჯიშეთ და დიეტა დაიცავით.

ცვლილება

ახალი იდეების განხორციელება ოქვენგან ბევრ ენერგიას მოითხოვს. ნუ გარისკავთ, ყველა ნაბიჯი კარგად აწონ-დაწონეთ. საყვარელი ადამიანის მიმართ მეტი სითბო გამოავლინეთ. დასვენების დღეები მეგობრებთან ერთად გაატარეთ.

ცვლილება

უფრო აქტიური და მობილიზებული გახდებით, რაც უამრავი იდეისა და საქმის შესრულებაში დაგეხმარებათ. წვეულებები და გართობა გელით.

ცოვა

სამსახურში ახალი იდეების განხორციელებით იქნებით დაკავებული. ახლობლები დიდი ხნის ვალს დაგრძნებენ, მაგრამ თანხის დახარჯვას ნუ იჩქარებთ.

ცვლილების განვითარება

კვირა დატვირთული იქნება საქმიანი შეხვედრებითა და ახალი იდეების განხორციელებით. საყვარელ ადამიანთან ურთიერთობა გაგიუმჯობესდებათ. დასვენების დღეებში რომანტიკული შეხვედრები გელით.

თხოვა

მუშაობაში ინოვაციების დაგეგმვას არ გირჩევთ, ძველი მეთოდებით გააგრძელეთ მუშაობა. უფრო მობილიზებული გახდით, ნუ შეგვინდებათ პასუხისმგებლობის საკუთარ თავზე აღების.

ცვლილება

კარგი პერიოდია ძველი საქმეების დასასრულებლად. შეყვარებულთან ურთიერთობას ნუ გამწვავებთ. მეტი დრო დაუთმეთ სწავლას, ცოდნის გაღრმავებას.

ცვლილება

ახალ მეგობრებს გააჩინთ. მათთან ურთიერთობა განწყობილებას გამოგისწიორებთ. კარგი პერიოდია ვარჯიშისთვის და დიეტის დასაწყებად. შესაძლოა, ლატარიაში მოიგოთ.

ცალმატების მომტანი თვეულები და ბაზლები

ნება თითო მეტყველებას, ურთიერთობას განსაზღვრავს. მასზე ყვითელი (ქარვა, ციტრონი, სერდოლიკი) და მწვანეოვლიანი (ზურმუხტი, ქრიზოლიტი, ქრიზოპრაზი) ბეჭედი ატარეთ. თუ საქმიან მოლაპარაკებაზე მიდიხისართ, ნეკზე ქრიზოპრაზისთვლიანი ბეჭედი გაიკვეთო. თუ თირკმლები განტებთ, ნეფრიტისთვლიანი (ოქროში ან ვერცხლში) ბეჭედი ატარეთ.

არათითი გულთანაა დაკავშირებული და მასზე წითელთვლიანი (ძონი, ლალი, იაშმა) ბეჭედები გაიკვეთო. თუ გსურთ, საქორნინო კავშირი დიდი ხნით შეინარჩუნოთ, მარჯვენა არათითზე ვერცხლში ჩასმული მარგალიტისთვლიანი ბეჭედი ატარეთ.

შეა თითზე ვერცხლში ჩასმული შავი და ისფერთვლიანი ბეჭედები ატარეთ. თუ შინაგანი სიმშვიდის მოპოვება გსურთ, ამეთვისტოსთვლიანი ბეჭედი გაიკვეთო. ცუდი საქციელისაგან ობსიდიანი დაგიცავთ. საუბრით ხალხზე გავლენას მოახდენთ, თუ ვერცხლში ჩასმულ მთვარის ქვას ატარებთ.

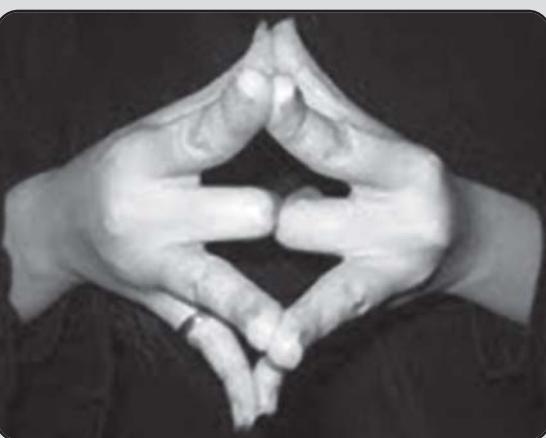
საჩივნებელ თითზე ოქროში ჩასმული ცისფერთვლიანი (სა-

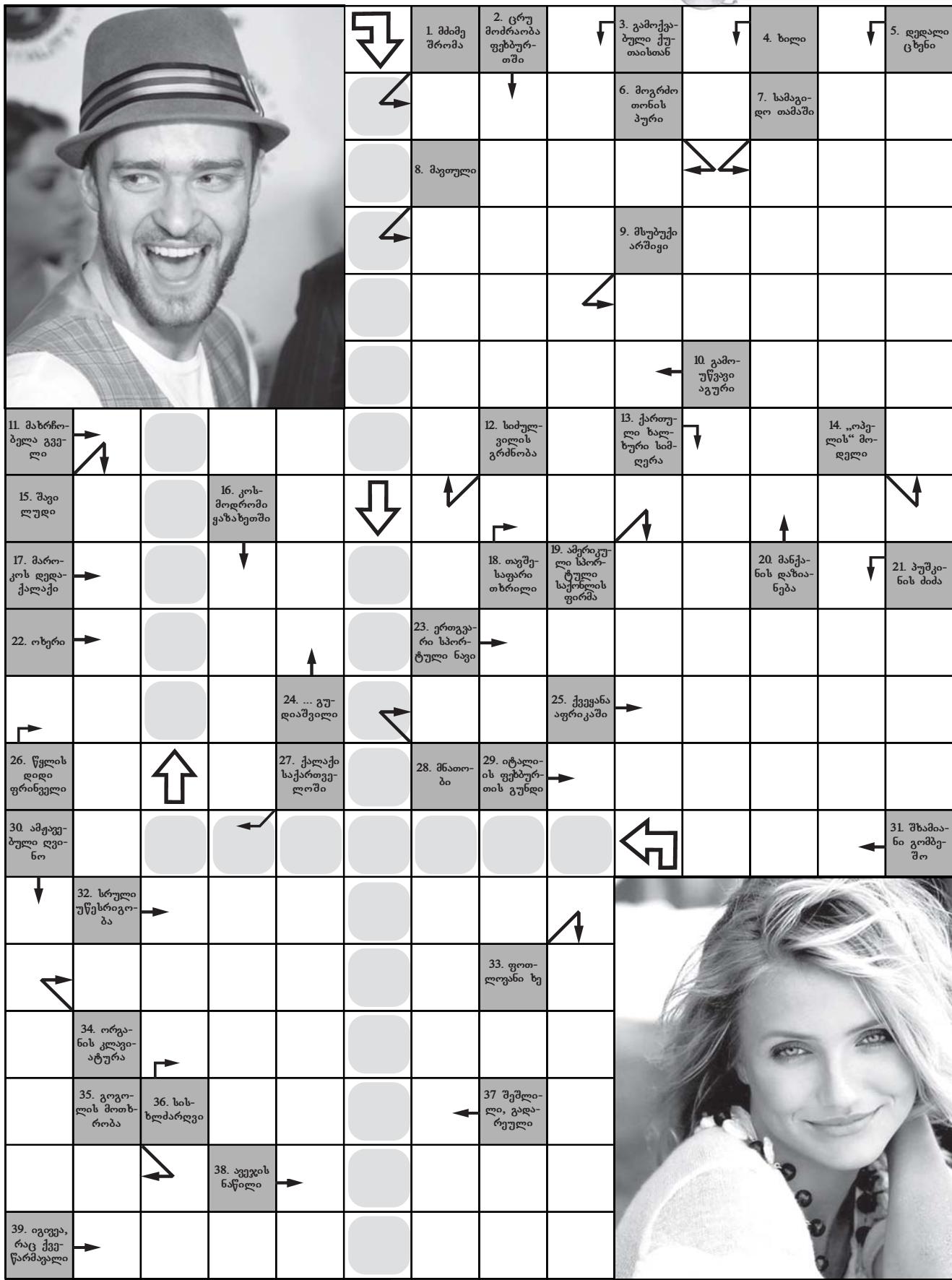
ფირონი, ფირუზი, აკვამარინი) ბეჭედი ატარეთ. ისინი ენერგიით აგავსებენ, ავი თვალისგან დაგიცავენ და მოგზაურობაში საფრთხეს აგარიდებენ. ბიოენერგეტიკოსების აზრით, საჩვენებელ თითზე ოპალისთვლიანი ბეჭედის ტარებისას, გამოგისწორდებათ ურთიერთობა ნათესავებთან; მარჯანი სტრესისა და ემოციისგან დაგიცავთ; ბერილი კუჭ-ნანდავის დაავადებებისგან (ოქროში ჩასმული ბერილისთვლიანი ბეჭედი მამაკაცებმა მარჯვენა ხელის, ხოლო ქალებმა

მარცხენა ხელის საჩვენებელ თითზე უნდა ატარონ);

ცერა თითი თავს, ადამიანის ნებას განსაზღვრავს. მასზე ცისფერ და მწვანეთვლიანი ბეჭედები ატარეთ.

დაბოლოს, არსებობს ჩინური ლეგნდა, რომლის მიხედვითაც ირკვევა, თუ რატომ ვატარებთ საქორნინო ბეჭედს არათითზე. ორივე ხელის თითები ისე დაიჭირეთ, როგორც ეს ფოტოზეა ნაჩენები. ახლა შეეცადეთ და ერთმანეთს დიდი თითები დააცილეთ. გამოგივიდათ. დიდი თითები შშობლებს ნიშავს და ადრე თუ გვინ, მათთან განშორება მოგინევთ. ახლა წევბი (შვილები) დაუცილეთ. გამოგივიდათ. მათაც საკუთარი ოჯახები უნდა შექმნან. ახლა არათითების (შეუღლები) დაცილება სცადეთ. არ გამოგდით (თუ, რა თქმა უნდა, სხვა თითებაც არ დააცილებთ), რადგან მეუღლების დაცილება შეუძლებელია.

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ପ୍ରକାଶନକାରୀ

- შევსების ცის:** უპატეტეთ კროსვორდში დასმულ შეკითხვებს და პატეტები შესაბამის გრაფაში ჩატრენტა. კროსვორდის სწორად ამოსტნის შემთხვევაში გამუქტ ბულ უკარებელი ქართულ ანდაზას ამოკათხავთ.

4. ქალაქი გერმანიაში, სადაც აშენდა პირველი ფაშისტური საკონცენტრაციო პანაკი; **5.** სიონის მგელთა ხროვის მეთაური რედირად კიბლინგის ნაწარმოებში „მაუგლი“; **6.** ბიბლიური პერსონაჟი, რომელიც საკუთარმაძმებმა მონად მიჰყოდეს ეგვიპტულებს; **7.** არხი, რომელიც ერთმანეთთან აკაშირებს წითელსა და ხმელთაშუა ზღვებს; **8.** ქალაქი, სადაც მიმდინარეობს „რომეო და ჯულიეტას“ მოქმედება; **9.** რა ერქვა მიზანა ბრეგვაძის ვაჟს მხატვრულ ფილმში „შერეკოლები“; **10.** მონღლოლების მიერ დაპყრობილი ტერიტორიების გარკვეული ატრინისტრაციული ერთეულის მმართველი; **11.** საჭრელ და ძირითად კიბლებს შორის განლაგებული კბილი; **12.** ლეგნდარული რუსი მფრინავი; **13.** ყველაზე დიდი ძუძუმშოვარა ცხოველი დედამიწაზე; **14.** ერთგუარი კრემიანი ნამცხვრი; **15.** სპორტული ტანსაცმლისა და ინვენტარის მნარმოებელი ფირმა; **16.** სახუმარო შინაარსის მცირე საესტრადო პიესა; **17.** მამაკაცის შეკრანგის საყველოზე შემოვლებული ბაფთა ან მარმაში (მოდაში იყო XVIII საუკუნში); **18.** მამალი (ჯენი); **19.** კუნძული, რომელზეც აღმართული იყო მსოფლიოს შვიდ საოცრებათაგან ერთ-ერთი — კოლოსი (მზის დმტრ-თის, პელიონის უზარმაზარი ქანდაკება); **20.** საბჭოთა პერიოდში გამოიმავალი ქართული, სატირულ-იუმორისტული ჟურნალი; **21.** განთიადი; **22.** უნგრელი კომპოზიტორი, პიანისტი და დირიჟორი; **23.** ირანის დედაქალაქი; **24.** ცელქი, მოუსვენარი; **25.** ბუნებრივი უნარი, ტალანტი; **26.** გემის ან თვალიმფრინავის მომსახურე შერსონალი; **27.** ქალაქ მადრიდის საფეხბურთო კლუბი; **28.** სპილენძის ვიწროყელიანი ჭურჭელი წყლისათვის; **29.** ვაზის მოკლედ აჭრილი ორმტევნიანი ლერწი; **30.** ხანი, ჟამი.

იაპონერი სანსკრითი

„გზის“ სინა ცოგარში გამოქვეყნდა ული
სუდოკუს პასუხები

1	6	2	5	8	9	7	4	3
8	3	5	7	4	2	6	9	1
9	4	7	6	1	3	5	8	2
7	8	1	2	9	4	3	5	6
3	5	9	1	6	7	4	2	8
4	2	6	8	3	5	9	1	7
5	9	8	3	2	6	1	7	4
6	1	4	9	7	8	2	3	5
2	7	3	4	5	1	8	6	9

1	8	7	9	6	2	3	4	5
5	4	6	3	7	1	9	2	8
9	2	3	4	8	5	7	1	6
4	9	2	1	5	8	6	3	7
3	6	8	2	9	7	1	5	4
7	5	1	6	3	4	2	8	9
2	7	4	5	1	6	8	9	3
8	3	5	7	2	9	4	6	1
6	1	9	8	4	3	5	7	2

1	7	5	8	2	6	4	3	9
6	4	9	3	5	7	1	2	8
2	3	8	9	4	1	6	7	5
4	2	7	6	9	5	8	1	3
3	5	1	2	8	4	7	9	6
9	8	6	1	7	3	2	5	4
5	1	4	7	3	8	9	6	2
7	9	3	4	6	2	5	8	1
8	6	2	5	1	9	3	4	7

* მარტივი

5		8	1			3	6
	7		2			4	
6			5	9			8
	4	9		1	2	6	
1				6			2
		3			7	9	8
4			3	8			7
		6			1		2
9	3				5	8	4

* * სამუალო

3		7		2
		5		6
6			1	8
5		7	3	1
	3	6		5
9			5	4
9	1			2
	7		9	
8			4	3

* * * የተጠሬው

	8		9		5
	5			3	
6			2		4
1		4	7		2
	7		6	8	
4		3			1
	7	9			6
9			1		
4		2		1	

როდინი - წონაში დასაკლები უნიკალური საშუალება!

მისი ღრუული მიღება თავიდან აგავილებთ წონაში მატებასაც

- ვარიოგიური საფრთა, ბანების პროცესი
- ხის ცეცის ნახშირების სწორები ბალასვებას
- ხის ცეცის სწორების ბოროლი ღანვას
- ავავითაზე მაღას ცნების მომატების ფონზე
- ნოჰავის ღავის სიმსახლის პოქონი ცვალის და წოდესაშის დინობის
- მიგანიზების გამოყავს ზემომავალი სითხი და შეცვაბი
- ანასებიბის საჭრის მომატების სისტემას

როდინი

ესლეგის წინ პარადისი ინსტრუკციას, გვირდითი მოვლენების შედეგად დატაღური იღილაშვილის ესლეგის მისამართ ეპიზოდი

ამგვარით მისამართზე:
თბილისი, რუსთაველის გამზ. №28
ან მიგართოთ „ნიკოსიარმის“ და
„ჯი პი სის“ საავტოპარ ძველს,
როგორც თბილისში, ასევე
ქუთაისში და გამუშავი.
დაგვიკავშირდით ფოლ. ნორებაზე
99 00 14; 895308405;
893 668318; 899 21 02 32
e-mail - promoita@mail.ru
nikosaniltd@mail.ge

სანო-სტუდია და გოგი ხარაბაძე

წარმოგიდგინოთ: აუდიო წიგნები

ქ ა ე გ ი კ

10 CD დისკი - რჩეული აკესობით

მსოლოდ „მიმღების“

წიგნის მაღაზიათა ქსელში

ფასი 28 ლარი

მოუსმინეთ, გაისენეთ გოგის ხიბლი!

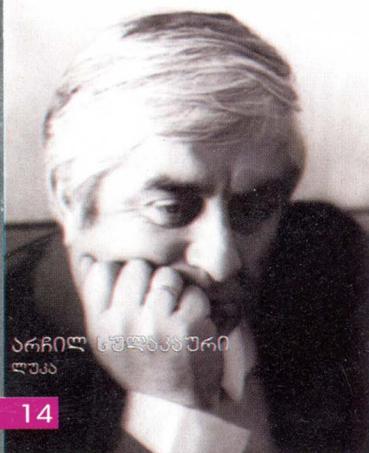

„ქართული პროზის საგანძურო“

თქვენთვის და თქვენი შვილებისთვის!

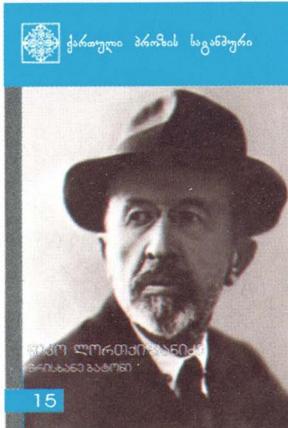
ქართული პროზის საგანძურო

ალექსანდრე ლევანიშვილი

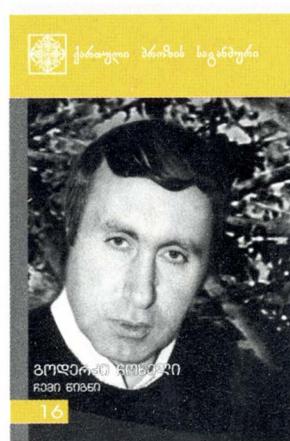
14

ნიკო ლორთებიცანიძე

15

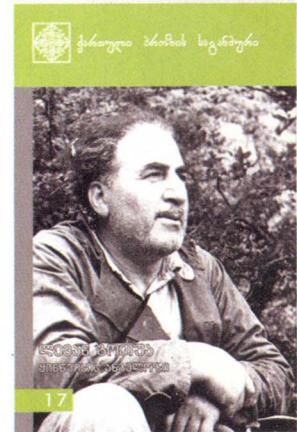
გოდერძი ჩოხალი

გოდერძი ჩოხალი
ჩავთაროს

16

ლევან გოთაძე

17

ყოველ ხუთმაბათს, უურნალ „გზასთან“ ერთად
შეიძინეთ ცნობილი ქართველი მწერლების თითო ტომი
ქართული კლასიკისა და თანამედროვე პროზის რჩეული ნიმუშები

ტომი №14 - არჩილ სულაპაური

წიგნის ფასი **3!** დიახ, სამი ლარი!

ეს ფასი ძალაშია მხოლოდ **3 - დან - 10** ივნისამდე!

შევე გამოსული ტომები შეგიძლიათ შეიძინოთ წიგნის მაღაზიებში

- №1 გურამ ღოჩანაშვილი
- №2 მიხეილ ჯავახიშვილი
- №3 ნოდარ დუმბაძე
- №4 ილია ჭავჭავაძე
- №5 გურამ რჩეულიშვილი
- №6 ვაჟა-ფშაველა
- №7 რეზო ჭავჭავაძე

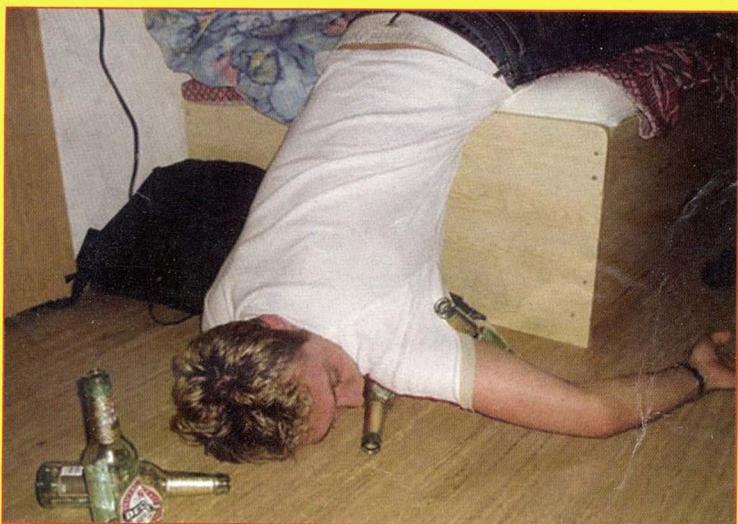
- №8 აკაპი ცარათელი
- №9 გურამ გეგეშიძე
- №10 დავით კლდიაშვილი
- №11 ოთია იოსელიანი
- №12 გრიგოლ აჩაშიძე (ფიბი-I)
- №13 გრიგოლ აჩაშიძე (ფიბი-II)

გამოიწერეთ **გიგა** და საგანძუროს ყველა ტომს ადგილზე მოგართმევთ

„ელვა.გი“ ტელ: 38 26 73; 38 26 74

საეციალური პირობები სკოლებისთვის

ՀԱՇՎԵՐ ՅՈՒՆԻՎԵՐՏԻՑԻ ՆԵՐԾՈՒՅԹ

3D განკუთვნება საფრენი კურსები?

კურსები

გაიგეთ უფრო ემშე!

31- გაისიღან 7 -ივნისამდე

მხოლოდ „კვირის პალიტრის“ მეთხველისთვის
სპეციალური ფასი 15 ლარი!

სამგანუმილებელი (3D) გამოსახულებები

„ქეიბინჯი აკვირის პალიტრასთან“ ერთად

წიგნები შეძლებას შეუძლია საუკრავლებელი
საუკრავლებელი საუკრავლებელი საუკრავლებელი
საუკრავლებელი საუკრავლებელი საუკრავლებელი საუკრავლებელი

* - ემალე

ტესტი №4

სურაა „ქე სამყაროა“-ს I, II და III ტომი „რაინდური და ციხე კორპუსი“, „ვიზუალური“, „მარკეტი“ და „მარკეტი“ გაყიდვაში ნიჭის მაღაზიებში

682/23